

SISMANOGLIO
MECARO

ВІВЛІОФНН

АДМБ'

ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ

ΤΗΣ

ΑΡΧΑΙΑΣ

ΚΑΙ ΤΗΣ

ΣΗΜΕΡΙΝΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΗΣ.

Συνταχθεῖσα διὰ τοὺς ἀρχαρίους

ΥΠΟ

ΝΕΟΦΥΤΟΥ ΒΑΜΒΑ.

742

Ἐκδίδεται νῦν τὸ ἕκτον κατ' ἐγκρίσιν τῆς Ἐκκλησιαστικῆς Κεντρικῆς Ἐπιτροπῆς μετὰ τινων διορθώσεων,

Πρὸς χρῆσιν τῶν ἀπασταγῶν Ἑλληνικῶν Σχολείων.

Τιμὴν ἑξῆς 6.

24 ΝΟΕ. 1997

ΕΝ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΙ,

ΕΚ ΤΗΣ ΤΥΠΟΓΡΑΦΙΑΣ ΑΝΤΩΝΙΟΥ ΚΟΡΟΜΗΛΑ καὶ Π. ΠΑΣΠΑΛΕ.

ΚΑΤΑ ΤΟ ΕΝ ΓΑΛΑΤΑ ΕΘΝΙΚΟΝ ΚΑΤΙΣΜΕΝ.

1846.

ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ

ΤΗΣ

ΑΡΧΑΙΑΣ

ΚΑΙ ΤΗΣ

ΣΗΜΕΡΙΝΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΗΣ.

ΜΕΡΟΣ Α'.

ΚΑΙΣΙΣ ΤΩΝ ΜΕΡΩΝ ΤΟΥ ΛΟΓΟΥ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α'.

1. Τί θέλει νά εἶπῃ Γλῶσσα. 2. Λέξις. 3. Λόγος. 4. Σύλλαβη. 5. Γράμματα.
6. Φωνήεντα. 7. Σύμφωντα. 8. Διάρρηξις. 9. Συνείρησις.

1. Τί θέλει νά εἶπῃ Γλῶσσα;

ΓΛΩΣΣΑ λέγεται ὁ, τι λαλοῦμεν ἢ γράφομεν, διὰ νά φανερώσωμεν πρὸς ἀλλήλους τί θέλομεν, τί ἔχομεν εἰς τὸν νοῦν μας, καὶ τί εἶναι, ἢ τί γίνεται ἔξω ἀπὸ ἡμᾶς. Λέγεται δὲ Γλῶσσα ἀπὸ τὸ κυριώτερον ὄργανον τῆς φωνῆς, τὸ ὅποιον μᾶς ἔδωκεν ὁ πλάστης μας διὰ νά λαλῶμεν.

Ἐκαστον ἔθνος ἔχει τὴν ἰδικήν του γλῶσσαν, ἥτις πέρνει καὶ τὸ ὄνομα του· οὕτως ἡ Γλῶσσα, τὴν ὅποιαν λαλοῦμεν ἡμεῖς οἱ σημερινοὶ Ἕλληνες, λέγεται Ἑλληνικὴ Γλῶσσα· ἡ Γλῶσσα, τὴν ὅποιαν λαλεῖ τὸ ἔθνος τῶν Γάλλων, Γαλλικὴ· οὕτως καὶ Ἀγγλική, Γερμανικὴ, Ἰταλική, κτλ.

2. Τί θέλει νά εἶπῃ Λέξις;

Τὰ χωριστὰ λόγια, τὰ ὅποια λαλοῦμεν, ἢ γράφομεν, διὰ νά φανερώσωμεν ὁ, τι πρᾶγμα καὶ ἂν ἦναι, λέγονται Λέξεις· πρᾶσις, παραδειγματός χάριν, θάλασσα, γῆ, βιβλίον, ἄσπη, χαρὰ, περιπατῶ, ἀναγνωσκῶ, κτλ. καθὲν ἀπὸ τούτων τὰ λόγια ὀνομάζεται Λέξις, ἐπειδὴ λέγεται, προέρχεται διὰ τοῦ ῥήματος.

3. Τί θέλει νά εἶπῃ Λόγος;

Διὰ νά φανερώσωμεν τάδεα καὶ καθαρὰ τὰ νοήματά μας, μεταχειρίζομεθα ὅσας λέξεις χρειαζόμεθα· καὶ τότε αἱ λέξεις ἐκείναι λαλοῦμεναι ὁμοῦ ἢ γραφόμεναι ὡς πρέπει κατόπιν ἀλλήλων, κα-

Δ. Νεοφύκη.

μνοῦσι λόγον· παραδείγματος χάριν, ὁ Θεὸς ἀγαπᾷ τὰ καλὰ παι-
διά, τοῦτο εἶναι λόγος. Ὁ Θεὸς μισεῖ τὴν κακίαν, καὶ τοῦτο εἶναι
λόγος. Τοιοῦτοι λόγοι εἶναι καὶ οἱ ἀκόλουθοι.

Πᾶς ἄνθρωπος χρεώζεται νὰ ἀγαπᾷ τὸν Θεὸν ἐξ ἑκῆς τῆς ψυχῆς
καὶ καρδίας του.

Πᾶς ἄνθρωπος χρεώζεται νὰ ἀγαπᾷ τὸν πλησίον του ὡς ἑαυτὸν του.

Πᾶς ἄνθρωπος χρεώζεται νὰ ἀγαπᾷ τὴν πατρίδα του.

Τὰ τέκνα χρεώονται νὰ σέβωνται τοὺς γονεῖς των.

Οἱ γονεῖς χρεώονται νὰ ἀνατρέφωσι καλῶς τὰ τέκνα των.

Οἱ τοιοῦτοι λόγοι ὀνομάζονται καὶ προτάσεις.

4. Τί εἶναι Συλλαβή;

Πᾶσα λέξις καλεῖται ἢ μὲ μίαν φωνήν, καθὼς, πῶρ, φῶς, τοῦς,
τίς, ποῦ, πῶς· ἢ μὲ δύο, καθὼς, σῶμα, ψυχὴ, κόσμος· ἢ μὲ τρεῖς,
καθὼς, ἄνθρωπος, οὐρανὸς ἡλίος· ἢ μὲ πλείους, καθὼς κριτή-
ριον, ἀριδοκέρδεια, κτ.λ. Πᾶσα μία λοιπὸν χωριστὴ φωνὴ λέγεται
Συλλαβή· καὶ ὅταν ἡ λέξις καλῆται μὲ μίαν μόνην φωνήν, λέγεται
διὰ τοῦτο Μονοσύλλαβος· ὅταν καλῆται μὲ δύο, Δισύλλαβος· ὅταν μὲ
τρεῖς, Τρισύλλαβος· ὅσα ἔχουσι πλείους συλλαβὰς, λέγονται γενι-
κῶς Πολυσύλλαβοι.

5. Τί εἶναι τὰ γράμματα;

Γράμματα λέγονται ἐκεῖνα τὰ σημεῖα τὰ ὁποῖα γράφομεν διὰ νὰ
παραστήνωμεν τὰς διαφόρους φυσικὰς φωνάς.

6. Τί εἶναι τὰ φωνήεντα;

Κάμνομεν τινὰς φωνὰς μὲ ἐν ἄνοιγμα τοῦ Στόματος, χωρὶς σχε-
δὸν νὰ κινῶμεν τὰ χεῖλη ἢ τὴν γλῶσσαν, καθὼς, α, ε, ι, ο, υ, ω·
τὰ γράμματα ταῦτα, μὲ τὰ ὁποῖα παραστήνωμεν τὰς τοιαύτας φωνὰς
λέγονται διὰ τοῦτο Φωνήεντα.

7. Τί εἶναι τὰ Σύμφωνα;

Πολλάκις ἀρχίζομεν ἢ τελειόνομεν τὰς ἀνωτέρω σημειωθείσας
φωνὰς κινῶντες ἐνταυτῷ τὰ χεῖλη, τὴν γλῶσσαν, ἢ τὸν λάρυγγα. Αἱ
τοιαῦται τροποποιήσεις τῆς φωνῆς παραστάνονται μὲ χωριστὰ γράμ-
ματα, τὰ ὁποῖα λέγονται διὰ τοῦτο Σύμφωνα, ἐπειδὴ ὁμοῦ μὲ τὰ
φωνήεντα λαμβάνονται καὶ κάμνουσι φωνήν καθὼς, βα, αῦ· γα, αγ·
δα, αῦ· ζα, αῦ· θα, αῦ· κα, αῦ· λα, αῦ· μα, αῦ· να, αῦ· ξα, αῦ· πα,
αῦ· ρα, αῦ· σα, αῦ· τα, αῦ· φα, αῦ· χα, αῦ· ψα, αῦ. Ταῦτα λοιπὸν
τὰ γράμματα β, γ, δ, ζ, θ, κ, λ, μ, ν, ξ, π, ρ, σ, τ, φ, χ, ψ, μὲ τὰ
ὁποῖα συντροφεύομεν τὰ φωνήεντα εἰς τὴν ἀρχὴν, ἢ εἰς τὸ τέλος τῆς
φωνῆς, εἶναι τὰ λεγόμενα Σύμφωνα.

Παρατήρησε τώρα ἕνα τινὰ λόγον, τοῦτον, παραδείγματος χάριν,
ἀγάτα τὸν Θεὸν ἐξ ἑκῆς ψυχῆς καὶ καρδίας· βλέπεις ὅτι ὁ λόγος
αὗτος ἔγενεν ἀπὸ ὁκτὼ διαφόρων λέξεων· ὅτι πᾶσα λέξις ἔχει δια-

φόρους συλλαβὰς, καθὼς, ἀ-γά-τα καὶ ὅτι αἱ συλλαβαὶ ἔχουσιν ἢ
ἐν γράμμα, καθὼς, ἢ ἀ· ἢ δύο, καθὼς, ἢ γα καὶ πα, εἰς τὴν λέξιν
ἀγάτα, ἢ τρία, καθὼς, ἢ καρ εἰς τὴν λέξιν καρδία.

Τὰ γράμματα τῆς σημερινῆς Ἑλληνικῆς γλώσσης, καθὼς καὶ τῆς
ἀρχαίας, εἶναι, ὡς εἶδες ἀνωτέρω (6, 7), εικοσιτέσσαρα ἐπὶ φων-
νήεντα, καὶ δεκαεπτὰ σύμφωνα.

Ἀπὸ τὰ ἐπὶ φωνήεντα, τὸ η καὶ τὸ ω, λέγονται Μακρά, διότι
ἐπρόφέροντο μὲ ἀργοπορίαν τινά, ἢ, καθὼς, λέγουσι, μὲ χρόνον
μακρόν. Τὸ ε, καὶ ο, λέγονται Βραχέα, διότι ἐπρόφέροντο μὲ ταχύ-
τητα, ἢ, καθὼς ὁμοίως λέγουσι, μὲ χρόνον βραχύν. Τὰ λοιπὰ τρία,
α, ι, υ, λέγονται Δίχρονα, διότι εἰς ἄλλας λέξεις ἐπρόφέροντο μὲ
χρόνον μακρόν, καὶ εἰς ἄλλας μὲ χρόνον βραχύν.

Ἀλλὰ τὴν σήμερον δὲν κάμνομεν σχεδὸν οὐδεμίαν διακρίσιν εἰς
τὴν προφορὰν τῶν μακρῶν καὶ τῶν βραχέων φωνηέντων· μεταχει-
ριζόμεθα ὅμως αὐτὰ, ὅταν γράφωμεν, καθὼς, βῆμα, σῶμα, ὡς
ἐγράφοντο ἀπὸ τοῦς παλαιοῦς.

Ἀπὸ δὲ τὰ σύμφωνα, τὰ ἀκόλουθα ἑνεία λέγονται Ἄρωνα, β, γ,
δ, κ, π, τ, θ, φ, χ. Ἐκ τούτων τὰ κ, π, τ, λέγονται Ψιλὰ· τὰ δὲ θ,
φ, χ, λέγονται Δασέα· καὶ ὅταν εἰς τὴν κλίσιν τῶν ὀνομάτων καὶ τῶν
ῥημάτων συμπέσωσι δύο ἄμφοι συλλαβαί, ἔχουσι δασέα, τὸ πρῶ-
τον δασὺ μεταβάλλεται εἰς ψιλόν ἥγουν, τὸ θ, εἰς τ, καθὼς, θρίξ,
τριχὺς (ἀντὶ θριχὺς)· φῶς, πέφυκα· χωρίω, πεχώρηκα.

Τὰ ἀκόλουθα τέσσαρα λ, μ, ν, ρ, λέγονται Ἀματάβολα.

Τὰ ἀκόλουθα τρία ζ, ξ, ψ, λέγονται Διπλά, διότι καθὲν ἀπὸ ταῦτα
ἔχει τὸν τόπον δύο συμφώνων, τὸ ζ, εἶναι ἀντὶ τῶν σδ, καθὼς, ζωή,
ἀντὶ σιωή· τὸ ξ, ἀντὶ τοῦ γσ, ἢ κσ, ἢ χσ, καθὼς, μάστιξ, ἀντὶ μά-
στιγς· κόραξ, ἀντὶ κόρακς· θρίξ ἀντὶ θρίγς· τὸ ψ ἀντὶ τῶν βο, ἢ
πο, ἢ ρσ, καθὼς, Ἀραβί, ἀντὶ Ἀραβς· Αἰθιώξ, ἀντὶ Αἰθίοψς·
ἔγραψα, ἀντὶ ἔγραψα.

Αἱ ἀνωτέρω ἰδιαιτέρας ὀνομασίαι τῶν συμφώνων ἐσημειώθησαν
ἐδῶ ἐπειδὴ θέλουσι μᾶς χραισθήν ἀκολούθως.

8. Τί εἶναι Διφθόγγος;

Φωνὴ καὶ φθόγγος σημαίνουσιν ἐδῶ τὸ αὐτό. Ὅταν λοιπὸν δύο
φωνήεντα γράφονται ὁμοῦ καὶ προφέρονται μὲ μίαν φωνήν, τότε τὰ
δύο ἐκεῖνα φωνήεντα λέγονται Διφθόγγος, καθὼς, πικραίνω, ἀλείφω,
ἀνείγω. Τοιαῦται Διφθόγγος εἶναι αἱ ἀκόλουθοι ἑξ, αἵτινες λέγονται
καὶ κορίαι διφθόγγος, ἢ Κόριαι, αι, ου, ει, οι, ου. Εἶναι καὶ
ἑλλαι ἑξ ου, ει, ου, α, η, ω, αἵτινες λέγονται καταχρηστικῶς, καθὼς
τὰς βλέπεις εἰς τὰς ἀκολούθους λέξεις, ἡβῆσα, εἶδες, ωϊστός, (ἀντὶ
πότης) ἀργία, Μοῦσα, Λόγος. Τὸ ὑπογραφεύμενον ι, ἐπροσγράφετο
εἰς τοὺς ἀρχαιοτάτους χρόνους, ὡς, αι, ηι, ου. Αἱ καταχρηστικαὶ ἔ-
χουσι τὸ πρῶτον φωνήεν μακρόν, αἱ δὲ Κόριαι καὶ τὰ δύο βραχέα.

Πᾶσα διφθόγγος θεωρεῖται ὡς ἐν μακρὸν φωνήεν· ἢ αι, ὅπως καὶ

οι, όταν ἔνκι εἰς τὸ τέλος τῶν λέξεων, λαμβάνονται ὡς βραχεία φωνήεντα, καθὼς, *Μοῦσαι, δοῦλοι*. (1)

9. Τί εἶναι Συναίρεσις;

Εἰς πολλὰς λέξεις πέρνονται δύο φωνήεντα, καὶ κάμνουν, ἐν μακρὸν πάντοτε, καθὼς, *γέα, γῆ, συκία, συκῆ, περιπατέω, περιπατῶ, διψῶ, δειψῶ*. τὸ γινόμενον τοῦτο λέγεται Συναίρεσις· καὶ ἡ λέξις ἥτις γεννᾶται ἀπὸ τῶν συναίρεσιν τῶν δύο φωνηέντων λέγεται Συναρημένη· οὕτω αἱ λέξεις *γῆ, συκῆ, περιπατῶ, διψῶ*, εἶναι Συναρημέναι, αἱ δὲ πρῶται *γέα, συκία, περιπατέω, διψῶ*, λέγονται Ἀσυναίρετοι.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β'.

1. Λήγουσα παραλήγουσα προπαραλήγουσα. 2. Τόνοι. 3. Πνεύματα.

Ι. Τί θέλει νὰ εἴπῃ Λήγουσα, Παραλήγουσα, καὶ Προπαραλήγουσα.

Ἡ συλλαβὴ εἰς τὴν ὁποίαν λήγει, ἔχουν τελειῶσαι ἡ λέξις, λέγεται Λήγουσα· ἡ συλλαβὴ ἥτις εἶναι ἀμέσως πλεσίον εἰς τὴν λήγουσαν, λέγεται Παραλήγουσα· ἐὰν ἡ λέξις ἔχῃ καὶ ἄλλην συλλαβὴν πρὸ τῆς Παραλήγουσας, ἐκείνη λέγεται Προπαραλήγουσα· οὕτω εἰς τὴν λέξιν *ἄνθρωπος*, λήγουσα εἶναι ἡ *πος*, Παραλήγουσα ἡ *ρω* προπαραλήγουσα ἡ *ἀν*. Αἱ τρεῖς αὗται ὀνομασίαι μᾶς χρειαζονται διὰ τῶν τόνων.

2. Τί εἶναι οἱ Τόνοι;

Ὅταν λέγω, *καλὸς καὶ ἐλεήμων ἄνθρωπος*, αἰσθάνεται ὅτι ἡ φωνὴ μου κτυπᾷ δυνατότερα ἐπάνω εἰς τὴν λήγουσαν τῆς λέξεως *καλὸς*, ἐπάνω εἰς τὴν παραλήγουσαν τῆς λέξεως *ἐλεήμων*, καὶ ἐπάνω εἰς τὴν προπαραλήγουσαν τῆς λέξεως *ἄνθρωπος*· ταῦτα λοιπὸν τὰ κτυπήματα ἢ τευτώματα τῆς φωνῆς, λέγονται Τόνοι. Καὶ ὅταν ὁ τόνος τῆς φωνῆς γίνεταί ἐπάνω εἰς τὴν λήγουσαν τῆς λέξεως, ἡ λέξις ἐκείνη λέγεται Ὀξύτονος· τοιαῦται εἶναι αἱ λέξεις, *Θεός, σοφός, δυνατός, ζωὴ, ἀποιή*. Ὅταν πίπτῃ ἐπάνω εἰς τὴν παραλήγουσαν, λέγεται Παροξύτονος, ὅποια εἶναι αἱ *ἀκούουσα, νόμος, χρίστος, γράφω, λέγω*. Ὅταν πίπτῃ ἐπάνω εἰς τὴν προπαραλήγουσαν, ἡ λέξις λέγεται κροπαροξύτονος, καθὼς, *ἄνθρωπος ἄγιος, ἀθάνατος, κτλ.*

Ὅταν γραφώμεν διὰ νὰ δείχνωμεν εἰς ποίαν συλλαβὴν πρέπει νὰ κτυπᾷ ἡ φωνή, βάλλομεν ἐπάνωθεν ἐκείνης τῆς συλλαβῆς ἐν ἀπὸ τὰ ἀκόλουθα τρία σημεῖα, (""") τὰ ὅποια λέγονται διὰ τοῦτο Τόνοι· καὶ χωριστὰ, τὸ μὲν πρῶτον τὸ ὅποion κλίνει εἰς τὰ ἀριστερά, λέγεται Ὀξεῖα· τὸ δὲ δεύτερον τὸ ὅποion κλίνει εἰς τὰ δεξιὰ, λέγεται Βαρεία· τὸ δὲ τρίτον, Περισπωμένη.

Κατὰ τὸν τόνον τὴν ὁποίαν λαμβάνει ἡ συλλαβὴ τινὲς λέξεως λέγεται καὶ ἡ λέξις ἐκείνη, Ὀξύτονος, Βαρότονος, Περισπωμένη, ἢ

(1) Ἐξαίρετον εἰς τὸν ἄρχαιον ἑλληνικὸν τὸ εἰς αἰ, καὶ αἰ, λέγοντα ἑξαιρέτως, δι' αἰσῆς, καὶ αἰσῆς, αἰσῆς, αἰσῆς, καὶ τὸ αἰσῆς αἰσῆς.

Προπρωμένη. Ἐὰν λαμβάνῃ τὴν ὀξεῖαν λέγεται Ὀξύτονος· ἐὰν τὴν βαρεῖαν, Βαρότονος· Περισπωμένη δὲ λέγεται, ἐὰν ἡ λήγουσα λαμβάνῃ τὸν τόνον ("). Προπρωμένη, ἐὰν λαμβάνῃ αὐτὸν ἡ παραλήγουσα. Εἰς τὸν ἀκόλουθον λόγον, παραδείγματος χάριν, *ἀγαπᾷ καὶ φοβέεται τὸν Θεόν, ποτὶ δὲν θέλει νὰ κόμῃ κακόν, ἡ λέξις Θεόν* λέγεται βαρότονος· ἡ λέξις *κακόν, ὀξύτονος*· *ἀγαπᾷ*, περισπωμένη· *φοβέεται*, προπρωμένη.

Ἡ βαρεῖα βάλλεται ἐπάνω εἰς τὴν λήγουσαν, ὅταν ἡ λέξις εὐρίσκαται μεταξὺ τῆς σιμῆς τοῦ λόγου, καθὼς ὁ *καλὸς καὶ ἐπιμελὴς μαθητὴς προκίπαι*· ἂν ὅμως ἡ λέξις εὐρίσκαται εἰς τὸ τέλος τοῦ λόγου, ὀξύνεται, καθὼς, *ὅστις θέλει νὰ ἀρκεθῇ πρέπει νὰ ᾔσῃ ἐπιμελὴς*.

Ἡ περισπωμένη δὲν βάλλεται ποτὲ ἐπάνω εἰς τὴν προπαραλήγουσαν.

ΓΕΝΙΚΟΙ ΤΙΝΕΣ ΚΑΝΟΝΕΣ ΤΟΝΙΣΜΟΥ.

Ἡ συλλαβὴ λέγεται Φύσει μακρὰ, ὅταν ἔχῃ μακρὸν φωνήεν, ἢ δίφθογγον, καθὼς, *βῆ, σω, γει, πνει, δου, κτλ.*

Λέγεται Θύσει μακρὰ, ὅταν βραχὺ φωνήεν εὐρίσκαται πρὸ δύο συμφώνων (ἐκ τῶν ὁποίων τὸ πρῶτον νὰ μὴν ᾔσῃ ἄρσενον, καὶ τὸ δεύτερον ἀματάβολον), ἢ πρὸ ἑνὸς διπλοῦ, καθὼς, εἰς τὰς λέξεις, *ἔκτος, ἔρκος, δόξα, δίψα, σχῆμα, Ἑλλὰς, κτλ.*

Ἡ συλλαβὴ λέγεται Βραχεία, ὅταν ἔχῃ βραχὺ φωνήεν ἐκείθεν ἀπὸ δύο συμφώνων, καθὼς, *τίτος, λόγος*. Κοινὴ ὅταν μετὰ τὸ βραχὺ φωνήεν εὐρίσκαται ἄρσενον πρὸ ἀματάβολου, καθὼς, *ἔθνος, δακτός, κτλ.*

Ἰδοὺ τὰς γενικοὺς τινες κανόνας περὶ τονισμοῦ, τοὺς ὁποίους εὐκόλως ἔμπορὸς νὰ καταλάβῃ ἀπὸ τὰ προειρημένα.

α. Πᾶσα βραχεία συλλαβὴ τονιζομένη ὀξύνεται, καθὼς, *λέγω, βδέκω, λόγος, θέλος, τρέπος, κτλ.*

β. Πᾶσα θύσει μακρὰ συλλαβὴ τονιζομένη ὀξύνεται, καθὼς *ἔλκος, ἔρτος, ἔλος, κτλ.*

γ. Πᾶσα μακρὰ συλλαβὴ τονιζομένη πρὸ βραχείας συλλαβῆς περισπᾶται, καθὼς *χῶμα, σῶμα, ἀγγεῖον, πνεῦμα, δοῦλοι, προγῆται, κτλ.*

δ. Πᾶσα μακρὰ συλλαβὴ τονιζομένη πρὸ μακρᾶς συλλαβῆς ὀξύνεται, καθὼς, *μνήμη, δοῦλο, σῶμα, κτλ.*

ε. Πᾶσα συμφωνία συλλαβὴ τονιζομένη, περισπᾶται, καθὼς, *νικῶ, νικῶ, θηριςκαλῶς, θηριςκαλῶς, κτλ.*

Τί εἶναι τὰ πνεύματα;

Τὰ φωνήεντα εἰς τὴν ἀρχὴν τῶν λέξεων ἐκπορεύοντο μὲ μίαν τι νὰ πνοὴ ἐκ τοῦ λάρυγγος· ἡ πνοὴ αὕτη εἰς λέξεις τινὰς ἐγένετο παχύα, ἢ δασύα, ἔχουσα ὁμοιότητά τινα μὲ τὴν προφορὰν τοῦ *χ*. Ἐ-

πάνω εἰς τὸ ἀρκτικὸν φωνήν τῶν τοιούτων λέξεων ἐκτιθεῖται καὶ γράφωσι τὸ σημεῖον (') διὰ νὰ δείχνωσιν εἰς τὸν ἀντικρινόσκατον διὰ προφέρεται μὲ δασεῖαν φωνήν· ὅθεν καὶ τὸ σημεῖον τοῦτο ὀνομάζεται, Δασεῖα, καὶ ἡ λέξις ἥτις ἀρχίζει ἀπὸ τοιούτου φωνῆν λέγεται ὅτι Δασύνεται· τοιαῦται λέξεις εἰναι, παραδείγματός χάριν, αἱ ἀκόλουθοι ἄγιος, ἡλῖος, ἱκανός, ἐγγής. Ἐάν ἡ δασυνομένη λέξις ἀρχίζῃ ἀπὸ Δίφθογγον, ἡ Δασεῖα βαλλεται ἐπάνω εἰς τὸ δεύτερον φωνῆν καθὼς αἶμα εὐρίσκει. Εἰς τὰς πλείους ὁμοῦ λέξεις τὸ ἀρκτικὸν φωνῆν ἐπροφέρετο μὲ πνοὴν λεπτήν, ἡ ψιλὴν· καὶ ἐπάνω εἰς τὸ φωνῆν τοῦτο ἐβάλλετο τὸ σημεῖον (') διὰ νὰ δείχνῃ ὅτι προφέρεται ὅχι μὲ δασεῖαν ἀλλὰ μὲ ψιλὴν φωνήν· ὅθεν καὶ αὐτὸ τὸ σημεῖον λέγεται Ψιλή· καὶ ἡ λέξις, ὅτι Ψιλοῦται. Οὕτω λοιπὸν τὰ πνεύματα, ἢ γουν, τὰ σημεῖα τῆς προφορῆς τῶν ἀρκτικῶν φωνέντων εἰναι δύο, ἡ δασεῖα, καὶ ἡ Ψιλή. Τὴν σήμερον προφέρομεν τὰς λέξεις ὡς ἔάν ᾤσαν ὅλοι φιλομένον· ὅταν ὁμοῦ γράφωμεν, βάλλομεν τὰ σημεῖα ταῦτα, καθὼς ἐδιορίσθησαν ἀπὸ τοῦ παλαιοῦ γραμματικῶς, ὡς ἔάν τῶντι ἐπροφέροντο.

Ἀπὸ δὲ τὰ σύμρινα μόνον τὸ ρ, εἰς τὴν ἀρχὴν τῆς λέξεως ἐπροφέρετο πάντοτε μὲ δασεῖαν φωνήν· ὅθεν πᾶσα λέξις ἀρχομένη ἀπὸ ρ, δασύνεται, καθὼς, ῥάπτω, ῥίπτω, ῥήτωρ. Ὅταν ὁμοῦ εἰς τὰ μέσα τῆς λέξεως πρέπει νὰ γράφονται δύο ρρ, τότε τὸ πρῶτον φιλοῦται, τὸ δὲ δεύτερον δασύνεται, καθὼς, ῥῥήσιος, ῥῥήτος.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ'.

1. Ὄνομα. 2. Γένος. 3. Ἀριθμός. 4. Πτώσις. 5. Ἄρθρον.

Ὅλοι αἱ λέξεις τῆς γλώσσης μας, καθὼς καὶ πάσαι ἄλλαι, δύνανται, νὰ περιληφθῶσιν εἰς ὁμοῦ τάξεις, αἵτινες λέγονται Ὄνόματα, Ἄρθρα, Ἀντωνυμίαι, Ῥήματα, Μετοχαί, Προθέσεις, Ἐπιρρήματα, Σύνδεσμοι. Ταῦτα εἰναι τὰ λεγόμενα μέρη τοῦ λόγου, ἐπεὶ πᾶς λόγος ἀνγκραῖως πρέπει νὰ ἔχῃ πολλὰ ἢ ὀλίγα ἐκ τούτων, κατὰ τὴν χρῆσιν.

1. Τί θέλει νὰ εἴπῃ Ὄνομα;

Πᾶσα λέξις τὴν ὁποῖαν μεταχειρίζομεθα διὰ νὰ διακρίνωμεν καὶ νὴν πρᾶγμα ἀπὸ τὰ ἄλλα, λέγεται Ὄνομα, ἐπεὶ μὲ αὐτὴν ὀνομάζομεν τὸ πρᾶγμα ἐκεῖνο· οὕτω, ἄλλο πρᾶγμα ὀνομάζεται οἶκος, ἄλλο θύρα, ἄλλο τράπεζα, κτλ.

2. Τί εἶναι Γένος εἰς τὰ ὀνόματα;

Τὸ Γένος θεωρεῖται κυρίως εἰς τὰ ζῶα· διότι ἐκεῖνα γεννᾷσι καὶ εἰναι ἄλλα ἀρσενικά, ἄλλα θηλυκά· ἐπεὶ ὁμοῦ ἐδόθησαν ὀνόματα διαφόρα εἰς τὰ ζῶα, ἦτο χρῆμα καὶ τὰ ὀνόματα ταῦτα νὰ λάβωσι διαφορὰν τινὰ εἰς τὸν σχηματισμὸν των, ὥστε διὰ τοῦ σχ-

ματισμοῦ τούτου νὰ σημαίνωσι τὸ Γένος τοῦ ζῴου τὸ ἀρσενικόν, ἢ τὸ θηλυκόν· οὕτω παραδείγματός χάριν, διὰ τὰ ἀρσενικὸν λέγουσι *λέων, λέκος*· διὰ δὲ τὸ θηλυκόν, *λέαινα, λέκαινα*. Ἐνταῦθεν καὶ τὰ ὀνόματα λέγονται ἄλλα μὲν ἀρσενικά, ἢ γένος ἀρσενικοῦ, ἄλλα δὲ θηλυκά, ἢ γένος θηλυκοῦ. Ἐκεῖνα δὲ τὰ ὀνόματα, τὰ ὁποῖα δὲν φανερώνουσιν οὔτε ἀρσενικὸν ζῶον οὔτε θηλυκόν, λέγονται Οὐδέτερα· καὶ πολλὰ ἐκ τούτων ἔχουσι διάφορον σχηματισμὸν ἀπὸ τὰ ἀρσενικά καὶ θηλυκά, καθὼς, *ἑλέων, εὐαίον*, κτλ. Οὗτος ὁμοῦ ὁ διάφορος σχηματισμὸς δὲν φυλάττεται ἀκριβῶς εἰς τὰ γένη· διότι πολλὰ ὀνόματα ἀφ' ὧν πραγμάτων ἔλαβον σχηματισμὸν ἀρσενικοῦ ἢ θηλυκοῦ γένους, καθὼς, ὁρέμος, τόπος, ποταμός, ἡλῖος, θάλασσα, πέτρα, στήλη, τράπεζα. Πολλὰ ἀκόμη ὀνόματα ἀρσενικῶν καὶ θηλυκῶν ζῴων ἔχουσι σχηματισμὸν οὐδετέρου γένους, καθὼς, πρόβατον, βοῦδιον, ἀνδράριον, γυναικάριον. Ὅθεν οἱ γραμματικοὶ συνειθίζουσι γενικῶς νὰ λέγωσιν ἀρσενικά, ὅσα ὀνόματα λαμβάνουσι τὸ ἄρθρον ὁ καθὼς, ὁ δρέμος, ὁ οἶκος, ὁ λίθος, ὁ λέων, κτλ. Θηλυκά ὅσα λαμβάνουσι τὸ ἄρθρον ἡ, καθὼς, ἡ τράπεζα, ἡ θύρα, ἡ μάγισσα, ἡ λέαινα, κτλ. Οὐδέτερα δὲ, ὅσα λαμβάνουσι τὸ ἄρθρον τὸ, καθὼς τὸ βιβλίον, τὸ δένδρον, τὸ γέρον, κτλ.

Τί εἶναι ὁ Ἀριθμός;

Ἔπομεν ὅτι διὰ νὰ διακρίνωμεν τὰ πρᾶγματα δίδομεν εἰς αὐτὰ ὀνόματα· ἀλλ' ἐπειδὴ ἄλλοτε μὲν εἰναι χρῆμα νὰ φανερῶσιν ἐν μόνον πρᾶγμα, ἄλλοτε δὲ πολλὰ, καταλαμβάνει ὅτι ἦτον ἀνάγκη νὰ μεταβάλλωμεν τὸν σχηματισμὸν τοῦ ὀνόματος, διὰ νὰ φανερῶμεν τὰ πολλὰ· οὕτω, παραδείγματός χάριν, ὅταν ὁμιλῇς περὶ ἑνὸς βιβλίου, λέγεις, τὸ βιβλίον τοῦτο εἶναι καλόν· καὶ ὅταν περὶ πολλῶν, τὰ βιβλία ταῦτα εἶναι καλὰ· αὕτη λοιπὴν ἡ μεταβολὴ τοῦ σχηματισμοῦ, βιβλίον, βιβλία, μῆλον μῆλα, λέγεται εἰς τὰ ὀνόματα Ἀριθμός. Καὶ ὅταν τὸ ὄνομα σημαίνῃ ἐν πρᾶγμα, λέγομεν ὅτι εἶναι ἀριθμὸς ἐνικοῦ· ὅταν σημαίνῃ πολλὰ, λέγομεν ὅτι εἶναι ἀριθμὸς πληθυντικοῦ· οὕτω, μῆλον, σῆκα, μαθητής, εἶναι ὀνόματα ἀριθμοῦ ἐνικοῦ· μῆλα, σῆκα, μαθηταί, εἶναι ἀριθμοῦ πληθυντικοῦ.

Εἰναι ὁμοῦ καὶ ὀνόματα τόπων καὶ πόλεων, τὰ ὁποῖα ἔχουσι σχηματισμὸν πληθυντικόν, σημαίνον δὲ ἐνικὴν, καθὼς, Ἀθήναι, Θῆβαι, Μέγαρα, Δελφοί, κτλ.

Ἡ λογικὴ Ἑλληνικὴ Γλῶσσα, ἔχει χωριστὸν σχηματισμὸν καὶ διὰ τὰ δύο· ὅθεν λέγεται Διτλὴς Ἀριθμός· καθὼς, μῆλω, σέκω, μαθητά, κτλ.

4. Τί εἶναι αἱ Πτώσεις;

Ὅταν θέλωμεν νὰ φανερῶσιν καὶ πρᾶγμα ἄλλως ὅτι εἶναι, ἢ εἰς ποῖαν κατάστασιν εἶναι, λέγομεν τὸ ὄνομα αὐτοῦ μὲ ἓνα τινὰ

σχηματισμὸν, καθὼς, εἶναι Θεός· εἶναι δικαιοσύνη· ὁ οὐρανὸς ἀστράπτει, ὁ Γεώργιος γράφει, κτλ. ὁ σχηματισμὸς οὗτος λέγεται Ὀνομαστική. Πολλὰκις ὁμοιωχομεν χρεῖαν νὰ φανερώνωμεν τὰ πράγματα ὄχι καθ' ἑαυτὰ, ἀλλὰ σχετικῶς, ἔχουν συνδεδεμένα ὅμοι, ἀναφερόμενα τὸ ἓν εἰς τὸ ἄλλο. Θέλω, παραδείγματός χάριν, νὰ φανερῶς τὸ βιβλίον τοῦτο ὄχι καθ' ἑαυτὸ τί εἶναι, ἀλλὰ τίνας εἶναι· τότε λέγω, τὸ βιβλίον εἶναι τοῦ Γεωργίου. Ἐάν εἶπω, τὸ βιβλίον εἶναι ὁ Γεώργιος, δὲν καταλαμβάνεις τί ἐννοῶ. Ἡ μεταβολὴ αὕτη τὴν ὁποίαν ἔκαμα εἰς τὴν λήγουσαν τῆς Ὀνομαστικῆς, λέγεται Γενική. Ἐάν θέλω τώρα νὰ φανερῶς ὅτι τὸν ἐπαινῶ, λέγω, ἐπαινῶ τὸν Γεώργιον. Ἡ νέα αὕτη μεταβολὴ, τὴν ὁποίαν ἔκαμα εἰς τὴν Ὀνομαστικὴν, Γεώργιος, λέγεται Αἰτιατική. Διὰ νὰ φανερῶς ὅτι δίδω τι εἰς αὐτόν, λέγω, δίδω τὸν Γεώργιον ἢ εἰς τὸν Γεώργιον τὸ βιβλίον· οἱ παλαιοὶ ὁμοιω Ἕλληνας ἔλεγον εἰς τὴν αὐτὴν περίστασιν τῷ Γεωργίῳ· καὶ ἡ μεταβολὴ αὕτη λέγεται Δοτική. Τέλος πάντων, ἐάν θέλω νὰ τὸν φωνάξω, διὰ νὰ σύρω τὴν προσοχὴν μου, λέγω, Γεώργι, ἢ ὦ Γεώργι, γίρει τὸ βιβλίον, καὶ ὁ σχηματισμὸς οὗτος λέγεται Κλητική. Τοιαῦται μεταβολαὶ διὰ τὴν αὐτὴν χρεῖαν γίνονται καὶ εἰς τὸν πληθυντικὸν ἀριθμὸν· καθὼς οἱ ἄνθρωποι (Ὀνομαστική) ἀπατῶνται. Τῶν ἀνθρώπων (Γενική) αἱ γνώμαι εἶναι διάφοροι. Ἀγάπα τοὺς ἀνθρώπους (Αἰτιατική). Λέγε τὴν ἀλήθειαν τοῖς ἀνθρώποις (Ἀρχαία Δοτική). Ἀαλεῖτε τὴν ἀλήθειαν, ἄνθρωποι. (Κλητική.) Αὗται αἱ μεταβολαὶ τῆς Ὀνομαστικῆς εἰς τὸν ἐνικὸν καὶ πληθυντικὸν ἀριθμὸν λέγονται Πτώσεις.

Οὕτω λοιπὸν ὀνόματα λέγονται ὅλα· ἐκείναι αἱ λέξεις μὲ τὰς ὁποίας ὀνομάζομεν τὰ πράγματα· καὶ εἰς πᾶν ὄνομα παρατηρεῖται, ὡς εἶδες, Γένος, Ἀριθμὸς καὶ Πτώσις.

Τὰ ὀνόματα, μὲ τὰ ὁποία ὀνομάζονται τὰ πράγματα, λέγονται καὶ Οὐσιαστικά· διότι οὐσία λέγεται ὃ, τι πρᾶγμα εἶναι εἰς τὸν κόσμον· ὅταν Οὐσιαστικὸν ὄνομα θέλει νὰ εἴπῃ ὄνομα οὐσίας, ἔχουν, πρᾶγματός τινος.

Διὰ νὰ φανερώνωμεν ὁμοιω τὸ πρᾶγμα ὅποσον εἶναι, ἢ ὅποσον μᾶς φαίνεται, μεταχειρίζομεθα ἐν ἄλλο εἶδος λέξεων, αἱ ὁποῖαι λέγονται Ἐπίθετα. Παραδείγματός χάριν, θέλω νὰ φανερῶς ὅτι τὸ βιβλίον τοῦτο ἔχει δύνάμιν, καὶ λέγω, τὸ βιβλίον τοῦτο εἶναι δυνατὸν· ἢ λέξις δυνατὸν λέγεται ἐπίθετον. Οὕτω καὶ εἰς τὰς ἐκφράσεις ταύτας βιβλίον καλόν, πῆργος ἐνὶ ἡλός, οὐρανὸς καθαρὸς· αἱ λέξεις, καλόν, ἐνὶ ἡλός, καθαρὸς, εἶναι ἐπίθετα. Ἐπίθετα λοιπὸν λέγονται αἱ λέξεις ἐκείναι μὲ τὰς ὁποίας φανερώνομεν τὰ πράγματα ὅποια εἶναι.

5. Τί εἶναι τὰ Ἄρθρα;

Ὅταν ὁμιλοῦμεν περὶ πραγμάτων ὁρισμένων καὶ γνωστών, μεταχειρίζομεθα τὰς μονοσυλλάβους λέξεις ὁ, ἡ, τό, αἰτινὲς λέγονται Ἄρ-

θρα· καὶ τὸ μὲν ὁ, λαμβάνεται μὲ τὰ ἀρσενικά ὀνόματα τὸ δὲ ἡ, μὲ τὰ θηλυκά· τὸ δὲ τό, μὲ τὰ οὐδέτερα, καθὼς, ὁ πατήρ καὶ ἡ μήτηρ μου μ' ἐγάρρισαν τὸ βιβλίον τοῦτο. Οἱ καλοὶ ἄνθρωποι ἀποστρίφονται τὸ κακόν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Δ'.

ΚΛΙΣΙΣ.

Κλίσις λέγεται ἐδῶ ὁ τρόπος μὲ τὸν ὅποσον μεταβάλλομεν τὴν λήγουσαν τῆς Ὀνομαστικῆς καὶ μαρπρόνομεν τὰς πτώσεις τῶν ἄρθρων, τῶν ὀνομάτων, καὶ ἄλλων λέξεων ὅσαι ἀπαιτοῦσι τοιαύτην μεταβολὴν διὰ τὴν σαφένειαν τοῦ λόγου. Αἱ λέξεις αὗται λέγονται διὰ τοῦτο κλιτὰ μέρη τοῦ λόγου· καὶ τοιαῦτα εἶναι τὸ Ὄνομα, τὸ Ἄρθρον, ἡ Ἀντωνυμία, τὸ Ῥῆμα, καὶ ἡ Μετοχή.

ΚΛΙΣΙΣ ΤΟΥ ἈΡΘΡΟΥ.

Ἀριθμὸς Ἐνικός.

	Ἀρσενικόν.	Θηλυκόν.	Οὐδέτερον.
Ὀνομαστική	ὁ	ἡ	τὸ
Γενική	τοῦ	τῆς	τοῦ
Δοτική	τῷ	τῇ	τῷ
Αἰτιατική	τόν	τήν	τό

Ἀριθμὸς Πληθυντικός.

Ὀνομαστική	οἱ	αἱ	τά
Γενική	τῶν	τῶν	τῶν
Δοτική	τοῖς	ταῖς	τοῖς
Αἰτιατική	τούς	τάς	τά

Ἀριθμὸς Δυϊκός.

Ὄνομ. καὶ Αἰτ.	τὼ	ταῖ	τῷ
Γεν. καὶ Δοτ.	τοῖν	ταῖν	τοῖν

ΚΛΙΣΙΣ ΤΩΝ ΟΝΟΜΑΤΩΝ.

Πῶς κλίνονται τὰ Ὄνόματα;

Τὰ ὀνόματα κλίνονται κατὰ διαφόρους τρόπους, ἀλλ' ἐάν βάλλωμεν χωριστὰ ὅσα κλίνονται μὲ ἓνα τινὰ τρόπον, καὶ ὅσα μὲ ἄλλον, δυνάμεθα νὰ τὰ διατάξωμεν εἰς πέντε Κλίσεις· ἄλλοι διατάττουσιν αὐτὰ εἰς τρεῖς.

Εἰς ἐκάστην δὲ κλίσιν θέλομεν δώσειν τινὰ παραδείγματα, διὰ νὰ ἴναι ὡς τύποι κατὰ τοὺς ὁποίους πρέπει νὰ κλίνωνται ὅλα τὰ ἄλλα ὅμοια ὀνόματα. Κλίνονται δὲ καὶ εἰς τὴν σημερινὴν Γλῶσσαν σχεδὸν καθὼς καὶ εἰς τὴν ἀρχαίαν.

γ. Τὰ εἰς *θα, θα, ἡ, λα* κύρια, ὡς *Λήθα, Μάρθα, Φιλομήλα*.

Τύπος τῶν εἰς *ρα*, ὀξυτόνων.

	Ἀριθμ. Ἑνικ.	Ἀριθμ. Πληθυντ.
Ὄνομ.	ἡ ἀγορά	αἱ ἀγοραί
Γεν.	τῆς ἀγορᾶς	τῶν ἀγορῶν
Δοτ.	τῇ ἀγορᾷ	ταῖς ἀγοραῖς
Αἰτ.	τὴν ἀγοράν	τάς ἀγοράς,
Κλητ.	ὦ ἀγορά	ὦ ἀγοραί

Ἀριθμὸς Δυσικός.

Ὄνομ. καὶ αἰτ. τὰ ἀγορά. Γεν. καὶ Δοτ. ταῖν ἀγοραῖν.

Κατὰ τὸν αὐτὸν τύπον κλίνονται καὶ τὰ ἀκόλουθα, *γορά, σπορά, χαρά* καὶ τὰ εἰς *ρα* θελικά ἐπίθετα, *καθαρά, βδελυρά, μιαινά*.

Τύπος τῶν εἰς *ρα* παροξυτόνων.

	Ἀριθμ. Ἑνικ.	Ἀριθμ. Πληθυντ.
Ὄνομ.	ἡ θύρα	αἱ θύραι
Γεν.	τῆς θύρας	τῶν θυρῶν
Δοτ.	τῇ θύρᾳ	ταῖς θύραις
Αἰτ.	τὴν θύραν	τάς θύρας
Κλητ.	ὦ θύρα	ὦ θύραι

Ἀριθμ. Δυσικός.

Ὄνομ. καὶ Αἰτ. τὰ θύρα. Γεν. καὶ Δοτ. ταῖν θύραιν.

Κατὰ τὸν αὐτὸν τύπον κλίνονται καὶ τὰ ἀκόλουθα, *εγέρα, λέρα, χώρα, μοῖρα, σφαῖρα*.

Τύπος τῶν εἰς *ρα*, Προπαροξυτόνων.

	Ἀριθμ. Ἑνικ.	Ἀριθμ. Πληθ.
Ὄνομ.	ἡ μάχαιρα	αἱ μάχαιραι
Γεν.	τῆς μαχίρας	τῶν μαχίρων
Δοτ.	τῇ μαχαίρᾳ	ταῖς μαχίραις
Αἰτ.	τὴν μάχαιραν	τάς μαχίρας
Κλητ.	ὦ μάχαιρα	ὦ μάχαιραι

Ἀριθμὸς Δυσικός.

Ὄνομ. καὶ Αἰτ. τὰ μαχαίρα. Γεν. καὶ Δοτ. ταῖν μαχίραιν.

Σημείωσις ὅτι τὰ παροξύτονα καταβιβάζονται τὸν τόνον εἰς τὴν ἑνικήν, Γενικήν καὶ Δοτικήν, εἰς τὴν πληθ. Αἰτιατικήν καὶ Δοτικήν, καὶ εἰς τὸν Δυσικὸν ἀριθμόν. Οὕτως ὁ καταβιβασμὸς τοῦ τόνου γίνεται κατὰ τινὰ γενικὴν κανόνα. Ὅτι τὰ ἐπιρρισιώδη *ἰα*ν

ἔχουσι τὴν λέγουσαν μακράν, λαμβάνουσι τὸν τόνον εἰς τὴν παροξύτουσαν. Ὅλων δὲ τῶν οὐσιαστικῶν ὀνομάτων τῆς Δευτέρας κλίσεως ἡ πληθυντικὴ Γενική περισπᾶται.

Τύπος τῶν εἰς *α* καθαρῶν.

	Ἀριθμ. Ἑνικ.	Ἀριθμ. Πληθ.
Ὄνομ.	ἡ γωνία	αἱ γωνίαι
Γεν.	τῆς γωνίας	τῶν γωνιῶν
Δοτ.	τῇ γωνίᾳ	ταῖς γωνίαις
Αἰτ.	τὴν γωνίαν	τάς γωνίας
Κλητ.	ὦ γωνία	ὦ γωνίαι

Ἀριθ. Δυσικός.

Ὄνομ. καὶ Αἰτ. τὰ γωνία. Γεν. καὶ Δοτ. ταῖν γωνίαιν.

Κατὰ τὸν αὐτὸν τύπον κλίνονται καὶ τὰ ἀκόλουθα, *μορία, κακία, ἀσωτία, θυλαργυρία, μαρία*. Καὶ τὰ ὀξύτονα, *ἀλήθεια, ἀκρίβεια, ἀπάθεια, ἀμέλεια, ἀγνοία*. Καὶ τὰ ὀξύτονα *λαλία, παρεία* κτλ.

Τύπος τῶν *α*, μὴ καθαρῶν.

	Ἀριθ. Ἑνικός.	Ἀριθ. Πληθυντ.
Ὄνομ.	ἡ δόξα	αἱ δόξαι
Γεν.	τῆς δόξης	τῶν δοξῶν
Δοτ.	τῇ δόξῃ	ταῖς δόξαις
Αἰτ.	τὴν δόξαν	τάς δόξας
Κλητ.	ὦ δόξα	ὦ δόξαι

Ἀριθ. Δυσικός.

Ὄνομ. καὶ Αἰτιατ. τὰ δόξα. Γεν. καὶ Δοτ. ταῖν δόξαιν.

Κατὰ τὸν αὐτὸν τύπον κλίνονται καὶ τὰ ἀκόλουθα, *γλώσσα, θάλασσα, ἄραξα, ῥίξα, μοῦσα, μέλισσα*.

Τύπος τῶν εἰς *η*, ὀξυτόνων.

	Ἀριθ. Ἑνικ.	Ἀριθ. Πληθ.
Ὄνομ.	ἡ βουλή	αἱ βουλῆ
Γεν.	τῆς βουλῆς	τῶν βουλῶν
Δοτ.	τῇ βουλῇ	ταῖς βουλαῖς
Αἰτ.	τὴν βουλήν	τάς βουλὰς
Κλητ.	ὦ βουλή	ὦ βουλῆ

Ἀριθ. Δυσικός.

Ὄνομ. καὶ Αἰτ. τὰ βουλή. Γεν. καὶ Δοτ. ταῖν βουλαῖν.

Κατὰ τὸν αὐτὸν τύπον κλίνονται καὶ τὰ ἀκόλουθα, ἡ *πειράλη*, ἡ *πνεή*, ἡ *μαχαή*, ἡ *ἀνατολή*, ἡ *βροχή*, ἡ *συναγή* καὶ τὰ παρο-

ζύτωνα, ἡ βελόνη, ἡ θήκη, ἡ ρίκη, ἡ ἀγιοσύνη, ἡ ἐλεηροσύνη καὶ τὰ λοιπὰ.

Παρατηρήσεις.

α. Τὰ θηλυκὰ ἐπίθετα τὰ γινόμενα ἀπὸ ἀρσενικά προπαροξύτονα λήγοντα εἰς *ος*, ἔχουσι τὴν ἐνικὴν ὀνομαστικὴν παροξύτονον, καθὼς, ὁ ἅγιος, ἡ ἁγία· ὁ μακάριος, ἡ μακαρία· ὡσπύτως καὶ αἱ μεταγαί, καθὼς, ὁ ἐπιμελούμενος, ἡ ἐπιμελουμένη. Ἡ πληθυντικὴ ὁμοῦ ὀνομαστικὴ καὶ Γενικὴ φυλάττουσι τὸν τόνον εἰς τὴν αὐτὴν συλλαβὴν μὲ τὸ ἀρσενικόν, καθὼς, αἱ ἁγίαι, τῶν ἁγίων· αἱ μακάριαι, τῶν μακαρίων· αἱ ἐπιμελοῦνται τῶν ἐπιμελουμένων.

β. Ἡ δευτέρα Κλίσις ἔχει καὶ ὀνόματα συναϊρούμενα εἰς *α* ἢ εἰς *η*· τὰ συναϊρούμενα εἰς *α*, γίνονται ἀπὸ ἀσυναϊρέτα εἰς *αα*, καθὼς, Ἀθηναί, Ἀθηναί· μνά, μνά· καὶ φυλάττουσι τὸ *α* τὰ δὲ εἰς *η*, γίνονται ἀπὸ ἀσυναϊρέτα εἰς *ια*, ἢ *ειη*, ὡς συκία, συκῆ, γία, γῆ· Λεοντία, Λεοντίη.

ΤΡΙΤΗ ΚΛΙΣΙΣ.

Εἰς τὴν τρίτην Κλίσιν ἀναφέρονται,

α. Ὅλα τὰ εἰς *ος*, ἀρσενικά ἰσοσύλλαβα.

β. Ὅλα τὰ εἰς *ος*, θηλυκὰ ἰσοσύλλαβα.

γ. Ὅλα τὰ εἰς *ον*, οὐδέτερα ἰσοσύλλαβα.

Τύπος τῶν εἰς *ος*, ἀρσενικῶν.

	Ἀριθ. Ἐνικ.	[1]	Ἀριθ. Πληθ.
Ὄνομ.	ὁ οὐρανός		οἱ οὐρανοί
Γεν.	τοῦ οὐρανοῦ		τῶν οὐρανῶν
Δοτ.	τῷ οὐρανῷ		τοῖς οὐρανοῖς
Λίτ.	τὸν οὐρανόν		τούς οὐρανοὺς
Κλητ.	ὦ οὐρανέ		ὦ οὐρανοί

Ἀριθμὸς Δυϊκός.

Ὄνομ. καὶ Λίτ. τῷ οὐρανῷ, Γεν. καὶ Δοτ. τοῖν οὐρανοῖν.

Οὕτως κλίνονται καὶ τὰ ἀκόλουθα, ὁ στρατηγός, ὁ λοχαγός, ὁ ναυπηγός, ὁ νορός, κτ.λ. Καὶ τὰ ἐπίθετα ὁ παῖς, ὁ σιμρός, ὁ ἀγαπητός, κτ.λ.

Τύπος τῶν εἰς *ος*, ἀρσενικῶν Παροξύτόνων.

	Ἀριθμ. Ἐνικ.	[2]	Ἀριθμ. Πληθ.
Ὄνομ.	ὁ νόμος		οἱ νόμοι
Γεν.	τοῦ νόμου		τῶν νόμων
Δοτ.	τῷ νόμῳ		τοῖς νόμοις
Λίτ.	τὸν νόμον		τούς νόμους
Κλητ.	ὦ νόμε		ὦ νόμοι

Ἀριθμὸς Δυϊκός.

Ὄνομ. καὶ Λίτ. τῷ νόμῳ, Γεν. καὶ Δοτ. τοῖν νόμοι.

Οὕτως κλίνονται καὶ τὰ ἀκόλουθα, ὁ ἀστερόμορος, ὁ ἀγορανόμος, ὁ ἐγχειρόμορος, ὁ ἐκδοτόμορος, ὁ λιθοτόμος, ὁ σκυτοτόμος, ὁ ἱπποκόμος, ὁ χρυσογός, ὁ στίλβος, κτ.λ.

Τύπος τῶν εἰς *ος* Προπαροξύτόνων.

	Ἀριθ. Ἐνικ.	[3]	Ἀριθ. Πληθ.
Ὄνομ.	ὁ πόλεμος		οἱ πόλεμοι
Γεν.	τοῦ πολέμου		τῶν πολέμων
Δοτ.	τῷ πολέμῳ		τοῖς πολέμοις
Λίτ.	τὸν πόλεμον		τούς πολέμους
Κλητ.	ὦ πόλεμα		ὦ πόλεμοι

Ἀριθμὸς Δυϊκός.

Ὄνομ. καὶ Λίτ. τῷ πολέμῳ, Γεν. καὶ Δοτ. τοῖν πολέμοι.

Οὕτως κλίνονται καὶ τὰ ἀκόλουθα, ὁ μοίραρχος, ὁ πλοίαρχος, ὁ ναύσταθμος, κτ.λ. καὶ τὰ ἐπίθετα, ὁ ἀκακος, ὁ γυλόκακος, ὁ ἄδοδος, ὁ ἐλεόθερος, κτ.λ.

Τύπος τῶν εἰς *ος* Θηλυκῶν.

Τὰ εἰς *ος* θηλυκὰ κλίνονται καθὼς τὰ εἰς *ος* ἀρσενικά· ἄλλην διαφορὰν δὲν ἔχουσιν εἰς τὴν κλίσιν, παρὰ ὅτι λαμβάνουσι τὸ θηλυκὸν ἄρθρον· τοιαῦτα εἰσι τὰ ἀκόλουθα, ἡ ὁδός, ἡ ὑψηλός, ἡ γαῖα, ἡ ἄρμος, ἡ βάρος, ἡ ἀρκελός, ἡ ἀδυστος, ἡ βάσιμος, κτ.λ. Καὶ τὰ ἐπίθετα, ἡ ἀκακός, ἡ γυλόστοργος, ἡ γυλόπτωχος, κτ.λ.

Τύπος τῶν εἰς *ον* Οὐδέτερων.

	Ἀριθ. Ἐνικ.	[4]	Ἀριθ. Πληθ.
Ὄνομ.	τὸ βιβλίον		τὰ βιβλία
Γεν.	τοῦ βιβλίου		τῶν βιβλίων
Δοτ.	τῷ βιβλίῳ		τοῖς βιβλίοις
Λίτ.	τὸ βιβλίον		τὰ βιβλία
Κλητ.	ὦ βιβλίον		ὦ βιβλία

Ἀριθμὸς Δυϊκός.

Ὄνομ. καὶ Λίτ. τῷ βιβλίῳ, Γεν. καὶ Δοτ. τοῖν βιβλίοι.

Οὕτως κλίνονται καὶ τὰ ἀκόλουθα, τὸ βραβεῖον, τὸ νοσοκομεῖον, τὸ παιδογχεῖον, τὸ ταμιεῖον, τὸ ἐργαστάσιον, τὸ καροτοστάσιον, τὸ παλάτιον.

Παρατηρήσεις.

Εἰς ὅλα τὰ οὐδέτερα ὀνόματα ὅποιας κλίσεως καὶ ἂν ᾖ, ἡ ὀνομαστικὴ, ἡ Λίτικὴ καὶ ἡ Κλητικὴ εἰσι αἱ αὐταί.

Ὄνόματά τινα τῆς κλίσεως ταύτης συναϊρούμενα· τοιαῦτα εἰσι, α. Πᾶσι τῶν εἰς *ος* ἀρσενικῶν, ὡς, νέος νέος, πῶτος πῶτος, χυτός χυτός, ῥέος ῥέος.

β'. Τὰ εἰς εὐς ἐπιθετὰ σημαίνοντα τὸ εἶδος τοῦ μετάλλου ἐκ τοῦ ὁποῦ εἶναι τι κατασκευασμένον· τῶν ἐπιθετῶν τούτων συναίρονται καὶ τὰ θηλυκά καὶ τὰ οὐδέτερα, καθὼς, χρύσειος χρυσοῦς, χρυσία χρυσῆ, χρύσειον χρυσοῦν· μόλυβδος μόλυβδος, μόλυβδα μόλυβδη, μόλυβδον μόλυβδον· ἀργύρεος ἀργυροῦς, ἀργυρία ἀργυρῆ, ἀργύριον ἀργυροῦν· σιδήρεος σιδηροῦς, σιδηρία σιδηρῆ, σιδήριον σιδηροῦν. Οὕτω συναίρονται καὶ ἄλλα πολλὰ τοιαῦτα ἐπιθετὰ σημαίνοντα χρώματα, ἢ ἄλλην τινὰ ὕλην· καθὼς, κυνέριος κυναροῦς, κυνεία κυνῆ, κυνέριον κυναροῦν· πορφύρεος πορφυροῦς, πορφυρία πορφυρῆ, πορφύριον πορφυροῦν· λίριος λιροῦς, λιρεία λιρῆ, λίριον λιροῦν. Οὕτω καὶ τὰ ἐπιθετὰ ἀπλόος ἀπλοῦς, διπλόος διπλοῦς, κτλ.

γ'. Τὸ ὁστέον ὁστοῦν.

δ'. Ἀπὸ τὰ εἰς εὐς συνθέτονται ὀνόματα τινά, τὰ ὅποια ὁμοίως συναίρονται, καθὼς, ταχύπλοος ταχύπλους, ἐξέτερος ἐξέτερος, βαθέτερος βαθέτερος. Τὰ συννηγμένα τούτων φυλάττουσι τὴν τόνον εἰς τὴν αὐτὴν συλλαβὴν καθ' ὅλας τὰς πτώσεις καὶ ἀριθμούς.

Εἰς τὸν ἐνικὸν ἀριθμὸν συννιθίζεται τὴν σήμερον ὁ συννηγμένος σχηματισμός, εἰς δὲ τὸν πληθυντικὸν ὁ ἀσυναίρετος, καθὼς, ὁ ἐξέτερος, οἱ ἐξέτεροι· τὰ δὲ ὁστέον, καὶ κατὰ τοὺς δύο, τὸ ὁστέον καὶ τὰ ὁστοῦν· τὰ ὁστέα καὶ τὰ ὁστά.

	Ἀριθ. Ἐνικ.	[5]	Ἀριθ. Πληθ.
Ὄνομ.	ὁ νόος νοῦς		οἱ νόοι νοί
Γεν.	τοῦ νόου νοῦ		τῶν νόων νῶν
Δοτ.	τῷ νόῳ νῶ		τοῖς νόοις νοῖς
Αἰτ.	τὸν νόον νοῖν		τούς νόας νοῦς
Κλητ.	ὦ νόε νοῦ		ὦ νόοι νοί

Ἀριθ. Δυϊκός.

Ὄνομ. καὶ Αἰτ. τῷ νόῳ νῶ, Γεν. καὶ Δοτ. τοῖν νόοιν νοῖν.

	Ἀριθ. Ἐνικ.	[6]	Ἀριθ. Πληθ.
Ὄνομ.	τὸ ὁστέον ὁστοῦν		τὰ ὁστέα ὁστά
Γεν.	τοῦ ὁστέου ὁστοῦ		τῶν ὁστέων ὁστῶν
Δοτ.	τῷ ὁστέῳ ὁστώ		τοῖς ὁστέοις ὁστοῖς
Αἰτ.	τὸ ὁστέον ὁστοῖν		τὰ ὁστέα ὁστά
Κλητ.	ὦ ὁστέον ὁστοῦν		ὦ ὁστέα ὁστά

Ἀριθ. Δυϊκός.

Ὄνομ. καὶ Αἰτ. τῷ ὁστέῳ ὁστώ, Γεν. καὶ Δοτ. τοῖν ὁστέοιν ὁστοῖν.

ΤΕΤΑΡΤΗ ΚΑΙΣΙΣ.

Ἡ κλίσις αὕτη λέγεται Ἀττικὴ, διότι οἱ Ἀττικοὶ ἔαλλον μὲ ἰδιαιτέρου τρόπου ὀνόματα τινά καὶ τῶν τριῶν γενῶν τῆς τρίτης κλί-

σεως, μεταβάλλοντες εἰς ω τὸ ο ληκτικὸν φωνῆεν ἐκείνης· ἢ τὴν αὐτοῦ διφθογγὸν τὴν δὲ διφθογγὸν οἱ εἰς ω τρέποντες τὸ ο εἰς ω καὶ ὑπογράφοντες· τὸ ε' τὰς δὲ προξυτόνους πτώσει· ἐκείνης ἐπρότερον προ-προξυτόνως, ὡς τοῦ εἴρω, τῷ εἴρω, τὸν εἴρω, κτλ.

Εἰς τὴν σημερινὴν Γλῶσσαν ὀλίγα τινά ὀνόματα κλίνονται κατὰ τὸν Ἀττικὸν τρόπον, καθὼς, ἡ Κέως, ἡ Τέως, ἡ Κῶς, ὁ Ἴλιος, ὁ Ἄθως, (τοῦ ὁποῦ αἱ πλάγαι πτώσεις σχηματίζονται συννιθίζοντες κατὰ τὴν Πέμπτην Κλίσιν, ὡς, τοῦ Ἄθωρος, τὸν Ἄθωνα).

Εἰς τὴν ἐνικὴν αἰτιατικὴν τῶν ὀνομάτων τῆς κλίσεως ταύτης οἱ Ἀττικοὶ ἐκνιθίζον πολλάκις τὰ ἀποβάλλουσι τὸ ν, λέγοντες παραδείγματος χάριν, τὴν Κέω, τὴν Τέω, τὴν Κῶ, τὸν Ἄθω, τὸν Ἰάω, καθὼς καὶ ἡμεῖς τὴν σήμερον.

Εἰς τὸν πληθυντικὸν ἀριθμὸν ὁ Ἀττικὸς σχηματισμός ἐστίν τὴν σήμερον διώλου ἀσυννιθιστός· δὲν λέγομεν οἱ Ἴλιες, οἱ εἴρω, ἀλλὰ, οἱ Ἴλιοι, οἱ εἴρει.

ΠΕΜΠΤΗ ΚΑΙΣΙΣ.

Ἔως ἐδῶ ἔαλιναν ὀνόματα ἱσοσύλλαβα· εἶδμεν ὅτι εἰς τὴν Πρώτην Κλίσιν ἀναφέρονται τὰ εἰς ας καὶ τὰ εἰς ης ἀρσενικά· εἰς τὴν Δευτέραν, τὰ εἰς α καὶ τὰ εἰς η θηλυκά· εἰς τὴν Τρίτην, τὰ εἰς ος ἀρσενικά καὶ θηλυκά, καὶ τὰ εἰς ον οὐδέτερα· εἰς τὴν Τετάρτην, τὰ εἰς ως ἀρσενικά ἢ θηλυκά, καὶ τὰ εἰς ων οὐδέτερα.

Ἡ ἀκόλουθος Πέμπτη Κλίσις περιλαμβάνει ὅλα τὰ περιττοσύλλαβα, ὅποῖον γένος καὶ ἂν ᾖ, καὶ εἴτε συννηγμένα, εἴτε ἀσυναίρετα.

Ἡ ἐνικὴ ὀνομαστικὴ τῶν ὀνομάτων τῆς Κλίσεως ταύτης λέγει ἢ εἰς μόνον φωνῆεν, ἢ καὶ εἰς συμφωνίαν ὁμοῦ· τὰ ληκτικὰ αὐτῆς φωνήεντα εἶναι τὰ ἀκόλουθα τέσσαρα α, ι, ο, ω, καθὼς, σῶμα, μέλι, δόρυ, ἡρώ· τὰ δὲ ληκτικὰ σήμερον τὰ ἀκόλουθα πάντα, ν, ρ, ξ, ψ, ζ, καθὼς, Ἐξέω, ρήτωρ, κήρεξ, Ἀλθιόξ, γέρας, ἢ κυρίως, τὰ τρία, ν, ρ, ζ, διότι τὰ διπλὰ ξ, ψ, ἔχουσι τόπον δύο συμφωνιών, ἐκ τῶν ὁποίων τὸ δεύτερον εἶναι τὸ ζ.

Γενικῶς εἰς τὸν ἐνικὸν ἀριθμὸν κατέλκει τῆς γενικῆς εἶναι εἰς ας, τῆς δοτικῆς εἰς ι, τῆς αἰτιατικῆς εἰς ο, (τῶν δὲ οὐδετέρων ἡ αἰτιατικὴ φυλάττει τὸ φωνῆεν τῆς ὀνομαστικῆς.) Εἰς τὸν πληθυντικὸν ἀριθμὸν ἡ κατέλκει τῆς ὀνομαστικῆς εἶναι εἰς ες (τῶν οὐδετέρων εἰς α') τῆς γενικῆς εἰς ων, τῆς δοτικῆς εἰς αι, τῆς αἰτιατικῆς εἰς ας, (τῶν οὐδετέρων ὁμοίως εἰς α') τοῦ διωκτοῦ ἀριθμοῦ ἡ ὀνομαστικὴ καὶ αἰτιατικὴ λέγει εἰς ε, ἢ γενικὴ καὶ δοτικὴ εἰς ον.

Ἀσυναίρετα περιττοσύλλαβα Ἀρσενικά Οὐσιαστικά εἰς ης.

Ἀρσενικά μονοσύλλαβα εἰς ης.

	Ἀριθ. Ἐνικ.	[1]	Ἀριθ. Πληθ.
Ὄνομ.	ὁ μῆν		οἱ μῆνες
Γεν.	τοῦ μηνός		τῶν μηνῶν
Δοτ.	τῷ μηνί		τοῖς μηνί

Αἰτ.	τὸν μῆνα	τοὺς μῆνας
Κλητ.	ὦ μὲν	ὦ μῆνες.

Ἀριθμ. Δυϊκός.

Ὄνομ. καὶ αἰτιατ. τῷ μῆνε, Γεν. καὶ Δοτ. τοῖν μηνσίν.

Παρατηρήσεις.

Βλέπεις ὅτι ἡ γεν. καὶ δοτική δὲν φυλάττουσι τὸν τόνον εἰς τὴν αὐτὴν συλλαβὴν μετὰ τὴν ὀνομαστικὴν, ἀλλὰ καταβιβάζουσιν αὐτὸν εἰς τὴν ἀγχοῦσαν των· τὸ αὐτὸ τοῦτο γίνεται εἰς ὅλα τὰ μονοσύλλαβα τῆς κλίσεως ταύτης, καθὼς *ἐπ.λὴρ ἐπ.ληρός, θῆρ θηρός, πῆρ πυρός*. Ἐξαίρουνται ὅμως τινά, τῶν ὁποίων ἡ πληθυντικὴ γενικὴ λαμβάνει τὸν τόνον εἰς τὴν αὐτὴν συλλαβὴν μετὰ τὴν ὀνομαστικὴν, καθὼς, ὁ παῖς τῶν παίδων· τὸ γὰρ τῶν γάτων· ὁ Τρώς τῶν Τρώων· ἡ δὲ τῶν θάδων· τὸ οὖς τῶν ὠτων, καὶ ἄλλα τινά εἰς τὴν ἀρχαίαν ἑλληνικὴν. Ἐξαίρεται ὁμοίως τὸ πᾶς πᾶν, τὰ ὅποια εἰς τὸν πληθυντικὸν ἀριθμὸν κάμνουσι πάντων πᾶσι.

Τὰ πλεονέστερα μονοσύλλαβα εἰς ἡν φυλάττουσι τὸ ἡ εἰς τὰς πλαγίας πτώσεις, καθὼς *ἐπ.λὴρ, γῆν, ῥῆν*.

Ὁξότονα ἀρσενικά εἰς ἡν.

	Ἀριθμ. Ἑνικ. [2]	Ἀριθμ. Πληθον.
Ὄνομ.	ὁ σωλῆν	οἱ σωλήνες
Γεν.	τοῦ σωλήνος	τῶν σωλήνων
Δοτ.	τῷ σωλῆνι	τοῖς σωλῆσι
Αἰτ.	τὸν σωλῆνα	τούς σωλήνας
Κλητ.	ὦ σωλῆν	ὦ σωλήνες.

Ἀριθμ. Δυϊκός.

Ὄνομ. καὶ Αἰτ. τῷ σωλῆνε, Γεν. καὶ Δοτ. τοῖν σωλήνεσιν.

Παρατηρήσεις.

Ἐδὼ βλέπεις ὅτι ὅλαι αἱ πτώσεις φυλάττουσι τὸν τόνον εἰς τὴν αὐτὴν συλλαβὴν μετὰ τὴν ὀνομαστικὴν. Τὸ αὐτὸ γίνεται καὶ εἰς ὅλα τὰ παροξύτονα τῆς κλίσεως ταύτης, πλὴν τῆς γενικῆς πληθυντικῆς ἡ ὁποία καταβιβάζει τὸν τόνον εἰς τὴν παραλήγουσαν, καθὼς, ὁ εἰθαίμων τῶν εἰθαίμωνων· ὁ ἀγνώμων τῶν ἀγνωμόνων (βλέπε τὸν γενικὸν κανόνα, σελ. 14).

Πολλὰ περισσυσύλλαβα ὀνόματα λήγοντα εἰς ἡν, μεταβάλλουσι τὸ ἡ εἰς ε καὶ ὅλας τὰς πλαγίας πτώσεις, καθὼς, *Λιμήν, Λιμένος, Λιμένι, Λιμένα, Λιμένεις, Λιμένωι, Λιμένει, Λιμένας* οὕτως καὶ ποιμήν, ποιμένος· πόλην, πόλεως.

Παροξύτονα ἀρσενικά εἰς ἡν.

	Ἀριθμ. Ἑνικ. [3]	Ἀριθμ. Πληθ.
Ὄνομ.	ὁ Ἕλλην	οἱ Ἕλληνες

Γεν.	τοῦ Ἕλληνο	τῶν Ἑλλήνων
Δοτ.	τῷ Ἕλληνι	τοῖς Ἕλλησι
Αἰτ.	τὸν Ἕλληνα	τούς Ἕλληνας
Κλητ.	ὦ Ἕλλην	ὦ Ἕλληνας.

Ἀριθμ. Δυϊκός.

Ὄνομ. καὶ Αἰτ. τῷ Ἕλληνε, Γεν. καὶ Δοτ. τοῖν Ἑλλήνεσιν.

Ἀρσενικά ὀξότονα εἰς ὤν.

	Ἀριθμ. Ἑνικ. [4]	Ἀριθμ. Πληθ.
Ὄνομ.	ὁ ἐλαιὼν	οἱ ἐλαιῶνες
Γεν.	τοῦ ἐλαιῶνος	τῶν ἐλαιῶνων
Δοτ.	τῷ ἐλαιῶνι	τοῖς ἐλαιῶσι
Αἰτ.	τὸν ἐλαιῶνα	τούς ἐλαιῶνας
Κλητ.	ὦ ἐλαιὼν	ὦ ἐλαιῶνες

Ἀριθμ. Δυϊκός.

Ὄνομ. καὶ Αἰτ. τῷ ἐλαιῶνε, Γεν. καὶ Δοτ. τοῖν ἐλαιῶνεσιν.

Οὕτως κλίνονται καὶ τὰ ἀμυρῶν, ἀμπεδῶν, ἀνδρῶν, στρατῶν, ἀγῶν, Μαραθῶν, ἀπατεῶν.

Παροξύτονα ἀρσενικά εἰς ὤν.

	Ἀριθμ. Ἑνικ. [5]	Ἀριθμ. Πληθ.
Ὄνομ.	ὁ ἀμβῶν	οἱ ἀμβῶνες
Γεν.	τοῦ ἀμβῶνος	τῶν ἀμβῶνων
Δοτ.	τῷ ἀμβῶνι	τοῖς ἀμβῶσι
Αἰτ.	τὸν ἀμβῶνα	τούς ἀμβῶνας
Κλητ.	ὦ ἀμβῶν	ὦ ἀμβῶνες

Ἀριθμ. Δυϊκός.

Ὄνομ. καὶ Αἰτ. τῷ ἀμβῶνε, Γεν. καὶ Δοτ. τοῖν ἀμβῶνεσιν.

Οὕτως κλίνονται καὶ τὰ, Πλάτων, Στράβων, Κίμων, Πόγων, Πώγωνος· κῶδων, κῶδωνος.

Παρατηρήσεις.

Παρατήρησε ὅτι τὰ εἰς ὤν ἀρσενικά ὀνομαστικά, τὰ ὅποια κάμνουσι τὴν γενικὴν προσθέσει τοῦ ος φυλάττουσι τὸ ὦ εἰς ὅλας τὰς πτώσεις, πλὴν τινῶν, καθὼς, *πρίων πρίονος, ἄκμων ἄκμονος, τέκτων τέκτονος, Μακεδῶν Μακεδόνης, Λακεδαιμόν Λακεδαιμόνος*.

Ἀπὸ τὰ εἰς ὤν ὀνόματα εἶναι τινά, τὰ ὅποια λαμβάνουσιν εἰς τὰς πλαγίας πτώσεις ε κατόπιν τοῦ ν· ταῦτα μεταβάλλουσι τὸ ὦ εἰς ο τὴν δὲ ἀρχαίαν πληθυντικὴν δοτικὴν κάμνουσιν εἰς οισι· κατὰ τὰ ἄλλα ὅμως δὲν διαφέρουσιν ἀπὸ τὰ ἀνωτέρω, καθὼς τὸ βλέπεις εἰς τὸ ἀκόλουθον παράδειγμα.

	Ἀριθ. Ἑνικ.	[6]	Ἀριθ. Πληθ.
Ὄνομ.	ὁ λέων		οἱ λέοντες
Γεν.	τοῦ λέοντος		τῶν λέοντων
Δοτ.	τῷ λέοντι		τοῖς λέουσι
Αἰτ.	τὸν λέοντα		τούς λέοντας
Κλητ.	ὦ λέων		ὦ λέοντες

Ἀριθ. Δυϊκός.

Ὄνομ. καὶ Αἰτ. τὸν λέοντα, Γεν. καὶ Δοτ. τοῖν λέοντιν.

Θηλυκά Οὐσιαστικά εἰς ὤν.

Τὰ εἰς ὤν θηλυκά οὐσιαστικά κλίνονται κατὰ τὸ παράδειγμα 4· μόνον τὸ ὦ τῆς ὀνομαστικῆς μεταβάλλουσι εἰς ο· κλίνει οὕτω τὰ, ἀηδῶν, ἀλεκτρῶν, χελιδῶν, τρυγῶν, Ἀμαζῶν, Γοργῶν.

Ἀρσενικά καὶ Θηλυκά ἐπίθετα εἰς ὤν.

Κατὰ τὸ παράδειγμα 5 κλίνονται τὰ εἰς ὤν ἐπίθετα, τὰ ὅποια εἶναι κοινὰ κατὰ τὸ γένος· μεταβάλλουσι δὲ καὶ ταῦτα τὸ ὦ εἰς ο, καθὼς, ὁ, ἡ σῶφρων, σῶφρονος· εὐδαίμων, εὐδαίμονος· κακοδαίμων, κακοδαίμονος· ἐπιστήμων, ἐπιστήμονος· ἀγνώμων, ἀγνώμονος· ἀκτῆμων, ἀκτῆμονος· ἄφρων, ἄφρονος.

Οὐδέτερα ἐπίθετα εἰς ον.

Οὕτω κλίνονται καὶ τὰ εἰς ον Οὐδέτερα ἐπίθετα, τὰ ὅποια γίνονται ἀπὸ τὰ εἰς ὤν ἄρσενικά, καθὼς, τὸ σῶφρον τοῦ σῶφρονος.

Τὰ τοιαῦτα οὐδέτερα ὅταν ᾔνῃ ὑπερδυσλόγηται, προπαροξύνονται, καθὼς, ὁ εὐδαίμων, τὸ εὐδαίμον τοῦ εὐδαίμονος· ὁ ἀγνώμων, τὸ ἀγνώμων· ὁ συγγνώμων, τὸ συγγνώμων.

Ἀρσενικά εἰς ηρ.

	Ἀριθ. Ἑνικ.	[7]	Ἀριθ. Πληθ.
Ὄνομ.	ὁ κρατῆρ		οἱ κρατῆρες
Γεν.	τοῦ κρατῆρος		τῶν κρατέρων
Δοτ.	τῷ κρατῆρι		τοῖς κρατέροι
Αἰτ.	τὸν κρατῆρα		τούς κρατῆρας
Κλητ.	ὦ κρατῆρ		ὦ κρατῆρες

Ἀριθ. Δυϊκός.

Ὄνομ. καὶ Αἰτ. τὸν κρατῆρα, Γεν. καὶ Δοτ. τοῖν κρατέροι.

Οὕτω κλίνονται, καὶ τὰ, δοτῆρ, κλητῆρ, ἀρπακτῆρ, σωτῆρ, (τοῦ οὐλοῦ ἢ ἐνικῆ κλητικῇ κάμναι, ὦ σωτῆρ.)

Ἀπὸ τὰ εἰς ηρ εἶναι τινὰ ἄρσενικά καὶ θηλυκά, τὰ ὅποια εἰς τὰς ἄλλας πτώσεις μεταβάλλουσι τὸ η εἰς ε· τοῦτο δὲ τὸ ε εἰς τὴν ἐνικὴν γενικὴν καὶ δοτικὴν τινῶν ἀποβάλλεται, εἰς δὲ τὴν πληθυντικὴν δοτικὴν μεταβάλλεται εἰς α, καθὼς, ὁ πατήρ, τοῦ πατρός, τῷ πατρί, τὸν πατέρα, ὦ πάτερ· οἱ πατέρες, τῶν πατέρων, τοῖς πατέροι, τοὺς πατέρας, ὦ πατέρες.

Ἡ μήτηρ, τῆς μητρός, τῇ μητρί, τὴν μητέρα, ὦ μήτερ· αἱ μητέρες τῶν μητέρων, ταῖς μητράσι, τὰς μητέρας, ὦ μητέρες.

Ἡ θυγάτηρ, τῆς θυγατρὸς, τῇ θυγατρί, τὴν θυγατέρα, ὦ θυγάτερ· αἱ θυγατέρες, τῶν θυγατέρων, ταῖς θυγατράσι, τὰς θυγατέρας, ὦ θυγατέρες.

Ἡ γαστήρ, τῆς γαστρός, τῇ γαστρί, τὴν γαστέρα, ὦ γαστήρ· αἱ γαστέρες, τῶν γαστέρων, ταῖς γαστέροι (δχι γαστράσι), τὰς γαστέρας, ὦ γαστέρες.

Τὸ ἀνὴρ ἀποβάλλον τὸ ε, προσλαμβάνει δ πρὸ τοῦ ρ, εἰς ἀποφυγὴν τῆς κακοφωνίας, καθὼς, ὁ ἀνὴρ, τοῦ ἀνδρός, τῷ ἀνδρί, τὸν ἀνδρα, ὦ ἀνερ· οἱ ἄνδρες, τῶν ἀνδρῶν, τοῖς ἀνδράσι, τοὺς ἄνδρας, ὦ ἄνδρες.

Τὸ ἀστὴρ καὶ ἀήρ φυλάττουσι τὸ ε· ἡ δὲ πληθυντικὴ δοτικὴ τοῦ μὲν πρώτου παραλήγει α, καθὼς τὰ ἀνωτέρω· τοῦ δὲ δευτέρου, ἡ ὁ ἀστὴρ, τοῦ ἀστέρος, τῷ ἀστέρι, τὸν ἀστέρα, ὦ ἀστήρ· οἱ ἀστέρες, τῶν ἀστέρων, τοῖς ἀστράσι, τοὺς ἀστέρας, ὦ ἀστέρες.

Ὁ ἀήρ, τοῦ ἀέρος, τῷ ἀέρι, τὸν ἀέρα, ὦ ἀήρ· οἱ ἀέρες, τῶν ἀέρων, τοῖς ἀήροι, τοὺς ἀέρας, ὦ ἀέρες.

Τύπος τῶν εἰς ὤν, Ἀρσενικῶν.

	Ἀριθ. Ἑνικ. [8]	Ἀριθ. Πληθ.
Ὄνομ.	ὁ ρήτωρ	οἱ ρήτορες
Γεν.	τοῦ ρήτορος	τῶν ρητόρων
Δοτ.	τῷ ρήτορι	τοῖς ρητορσι
Αἰτ.	τὸν ρήτορα	τούς ρητόρας
Κλητ.	ὦ ρήτωρ	ὦ ρήτορες

Ἀριθ. Δυϊκός.

Ὄνομ. καὶ Αἰτ. τὸν ρήτορα, Γεν. καὶ Δοτ. τοῖν ρητόροι.

Οὕτω κλίνονται καὶ τὰ, παντοκράτωρ, αὐτοκράτωρ, ἀπάτωρ, ἀμήτωρ, κτλ. τὰ ὅποια, ὡς βλέπαις εἰς τὸ παράδειγμα, μεταβάλλουσι τὸ ὦ εἰς ο.

Τύπος τῶν εἰς ηρ, Οὐδέτερων.

	Ἀριθ. Ἑνικ. [9]	Ἀριθ. Πληθ.
Ὄνομ.	τὸ φρέαρ	τὰ φρέατα
Γεν.	τοῦ φρέατος	τῶν φρεάτων
Δοτ.	τῷ φρέατι	τοῖς φρέασι
Αἰτ.	τὸ φρέαρ	τὰ φρέατα
Κλητ.	ὦ φρέαρ	ὦ φρέατα

Ἀριθ. Δυϊκός.

Ὄνομ. καὶ Αἰτ. τὸ φρέατα, Γεν. καὶ Δοτ. τοῖν φρεάτοι.

Οὕτω κλίνονται καὶ τὰ, στέαρ, ἔπαρ.

Οὕτω κλίνεται καὶ τὸ ἔδαρ, ὡς ἔαν εἶχεν ὀνομαστικὴν ἔδαρ.

Τινὰ δὲν λαμβάνουσι ε, καθὼς, τὸ νέκταρ, τοῦ νέκταρος· τὸ ἔαρ, τοῦ ἔαρος.

Τύπος τῶν εἰς ηρ, Οὐδετέρων.

Τὸ πῦρ, σημαίνει τὸ γνωστὸν στοιχείον, κλίνεται εἰς μόνον τῶν ἐνικὸν ἀριθμὸν, ὡς τὸ πῦρ, τοῦ πυρός, τῷ πυρί, τὸ πῦρ. Εἰς δὲ τὸν πληθυντικὸν ἀριθμὸν σημαίνει τοὺς φάνους, (πυρσούς), τὰ πυρά, τῶν πυρῶν, τοῖς πυροῖς, τὰ πυρά.

Τύπος τῶν εἰς ειρ, Θηλυαίων.

Ὄνομ.	Ἀριθ. Ἐνικ. [10]	Ἀριθ. Πληθ.
Γεν.	ἡ χεῖρ	αἱ χεῖρες
Δοτ.	τῆς χειρός	τῶν χειρῶν
Αἰτ.	τῇ χειρὶ	ταῖς χερσὶ
Κλητ.	τὴν χεῖρα	ταῖς χερσας
	ὦ χεῖρ	ὦ χεῖρες.

Ἀριθ. Δουκός.

Ὄνομ. καὶ Αἰτ. τὰ χεῖρε. Γεν. καὶ Δοτ. ταῖν χειροῖν.

Παραδείγματα τῶν ἐχόντων εἰς τὴν λήγουσαν ξ.

Εἶπομεν ὅτι τὸ ξ ἐμπορεῖ νὰ ἔχη τὸν τύπον ἡ τῶν γε, ἡ τῶν κε, ἡ τῶν γε· τὰ εἰς ξ, λοιπὸν ὀνόματα ἔχουσι τὸ σύμφωνον τοῦτο, ἀλλὰ ἀπὸ τὰ γε, καὶ ταῦτα φυλάττουσι τὸ γ, εἰς τὰς πλαγίαις πτώσεσι, καθὼς, ἀρπαξ (ἀπὸ τοῦ ἀρπαγε) ἀρπαγος· ἀλλὰ ἀπὸ τοῦ κε, καὶ ταῦτα φυλάττουσι τὸ κ, καθὼς κόραξ (ἀπὸ τοῦ κόρακε) κόρακος· ἀλλὰ τέλος πάντων ἀπὸ τὰ γε, καὶ ταῦτα φυλάττουσι τὸ γ· καθὼς, θρίξ, τριχός. Ἄς φέρωμεν ἕν παραδειγμα, κατὰ τὸ ὅποιον κλίνονται καὶ ὅλα τὰ ἄλλα μετὰ τὸ ἀνῆκον σύμφωνον.

Ὄνομ.	Ἀριθ. Ἐνικ. [11]	Ἀριθ. Πληθ.
Γεν.	ὁ ἀρπαξ	οἱ ἀρπαγες
Δοτ.	τοῦ ἀρπαγος	τῶν ἀρπάγων
Αἰτ.	τῷ ἀρπαγι	τοῖς ἀρπαξι
Κλητ.	τὸν ἀρπαγα	τοὺς ἀρπαγας
	ὦ ἀρπαξ	ὦ ἀρπαγες.

Ἀριθμός Δουκός.

Ὄνομ. καὶ Αἰτ. τὸ ἀρπαγι. Γεν. καὶ Δοτ. τοῖν ἀρπάγων.

Μετὰ τὸ αὐτὸ σύμφωνον κλίνονται καὶ τὰ ἀκλινοῦσα, ἡ μάστιξ, ἡ πέδιλος, ὁ δάκτυλος, ὁ γόνατος, ἡ σάκευς, ὁ φρέν, ὁ φρέν.

Μετὰ τὸ κ κλίνονται τὰ ἀκλινοῦσα, ὁ κόραξ, ὁ ἰερεὺς, ὁ ἀνθραξ, ὁ πίναξ, ὁ θάλας, ὁ γέλας, ὁ σάρεξ, ὁ κήρεξ.

Μετὰ τὸ γ, κλίνονται τὰ ἀκλινοῦσα, ὁ ὄνυξ, ὁ θρίξ, (τὸ θ, μεταβάλλεται εἰς τ εἰς τὰς πτώσεις, αἱ ὅποια λαμβάνουσι τὸ γ.)

Εἶναι τινὰ τὰ ὅποια λαμβάνουσι καὶ τ, καθὼς, ἡ γοῖς, τῆς γοῖτος.

Παραδείγματα τῶν ἐχόντων εἰς τὴν λήγουσαν ψ.

Επειδὴ τὸ ψ ἔχει τὸν τύπον, ὡς εἶπομεν, ἡ τῶν βε, ἡ τῶν πε, ἡ τῶν γε, καταλαμβάνουσιν καὶ ἑδὼς ὅτι ἀπὸ τὰ λήγοντα εἰς ψ, ἀλλὰ

ἔχουσι τὸ σύμφωνον τοῦτο ἀπὸ τὰ βε, καὶ ταῦτα φυλάττουσι τὸ β, καθὼς, ὁ ἀραψ τοῦ ἀραβος· ἀλλὰ ἀπὸ τὰ πε, καὶ ταῦτα φυλάττουσι τὸ π, καθὼς, ὁ Κέκροψ τοῦ Κέκροπος· ἀλλὰ τέλος πάντων ἀπὸ τὰ γε, καὶ ταῦτα φυλάττουσι τὸ γ, ὅποῖον εἶναι εἰς τὴν ἀρχαίαν ἑλληνικὴν τὸ κατήλειψ.

Κλίνει μετὰ τὸ β, τὰ, ὁ ἀραψ, ἡ φλέψ· μετὰ τὸ π, τὰ ὁ Κέκροψ, ὁ Αἰθίοψ, ὁ μῦψ, ὁ αἰγίλωψ.

Τύπος τῶν εἰς ας, Ἀρσενικῶν.

Ὄνομ.	Ἀριθ. Ἐνικ. [12]	Ἀριθ. Πληθ.
Γεν.	ὁ γίγας	οἱ γίγαντες
Δοτ.	τοῦ γίγαντος	τῶν γιγάντων
Αἰτ.	τῷ γίγαντι	τοῖς γίγασι
Κλητ.	τὸν γίγαντα	τοὺς γιγαντας
	ὦ γίγας	ὦ γίγαντες.

Ἀριθμός Δουκός.

Ὄνομ. καὶ Αἰτ. τὸν γίγαντα. Γεν. καὶ Δοτ. τοῖν γιγάντων.

Οὕτω κλίνονται καὶ τὰ ἀκλινοῦσα, ὁ Ἄτλας, ὁ Αἴας, ὁ ἀνδριάς, ὁ ἱμάς.

Τὰ εἰς ας ἐπίθετα κλίνονται χωρὶς τ, καθὼς, ὁ μέλας, τοῦ μέλανος, ὁ γάλας, τοῦ γάλαντος. Ἡ κλητικὴ τούτων λέγει εἰς ας, ὦ μέλαν, ὦ γάλαν· τὸ πᾶς ὁμοῦ κλίνεται μετὰ τ, καθὼς, πᾶς, παντός, παντί, πάντα· πάντι, πάντων, πάνσι, πάντα· ὁμοῦ καὶ αἱ εἰς ας μετοχὴ ὡς, ὁ γράψας, τοῦ γράψαντος· ὁ πράξας, τοῦ πράξαντος, κτλ.

Τὰ εἰς αν οὐδέτερα ἐπίθετα κλίνονται καθὼς τὰ ἀρσενικά των, κάμνουσιν ὁμοῦ εἰς α τὸν πληθυντικὸν ἀριθμὸν.

Θηλυκά εἰς ας.

Ὄνομ.	Ἀριθ. Ἐνικ. [13]	Ἀριθ. Πληθ.
Γεν.	ἡ κοιλὰς	αἱ κοιλάδες
Δοτ.	τῆς κοιλάδος	τῶν κοιλάδων
Αἰτ.	τῇ κοιλάδι	ταῖς κοιλάσι
Κλητ.	τὴν κοιλάδα	ταῖς κοιλάδας
	ὦ κοιλὰς	ὦ κοιλάδες.

Ἀριθμός Δουκός.

Ὄνομ. καὶ Αἰτ. τὰ κοιλάδα. Γεν. καὶ Δοτ. ταῖν κοιλάδων.

Οὕτω κλίνονται καὶ τὰ, ἡ λαμπάς, ἡ μοιρὰς, ἡ περτάς, ἡ δεκάς, ἡ ἱερὰς· ὁ ἡ γογγύς, γογγύδας.

Τύπος τῶν εἰς ας Οὐδετέρων.

Ὄνομ.	Ἀριθ. Ἐνικ. [14]	Ἀριθ. Πληθ.
Γεν.	τὸ τέρας	τὰ τέρατα
	τοῦ τέρατος	τῶν τεράτων

Δοτ.	τῷ τέρατι	τοῖς τέρασιν
Αἰτ.	τὸ τέρας	τὰ τέρατα
Κλητ.	ὦ τέρας	ὦ τέρατα

Ἀριθμὸς Δυσικός.

Ὄνομ. καὶ Αἰτ. τὸ τέρατα, Γεν. καὶ Δοτ. τοῖν τεράτοιιν.

Οὕτω κλίνονται καὶ τὰ ἀκόλουθα, τὸ κρέας, τὸ κέραε, τὸ κέραιε.

Τύπος τῶν εἰς εἰς Ἀρσενικῶν.

	Ἀριθ. Ἑνικ. [15]	Ἀριθ. Πληθ.
Ὄνομ.	ὁ χάρις	οἱ χαριέντες
Γεν.	τοῦ χαριέντος	τῶν χαριέντων
Δοτ.	τῷ χαριέντι	τοῖς χαρίεσσι
Αἰτ.	τὸν χαριέντα	τούς χαριέντας
Κλητ.	ὦ χάριεν	ὦ χαριέντας.

Ἀριθμὸς Δυσικός.

Ὄνομ. καὶ Αἰτ. τὸν χαριέντα, Γεν. καὶ Δοτ. τοῖν χαριέντοιιν.

Τὰ οὐδέτερα τῶν εἰς εἰς λήγουσιν εἰς εν' κλίνονται δὲ μετὰ τὸν αὐτὸν τρόπον τὸ χάριεν, τοῦ χαριέντος, κτλ. τὸ δὲ πληθυντικὸν τὰ χαριέντα.

Τὰ εἰς ει, ἀποβάλλουσι τὸ εἰ εἰς τὰς πλαγίας πτώσεις, πλὴν τῆς πληθυντικῆς δοτικῆς.

Οὕτω κλίνονται καὶ αἱ εἰς εἰς μετοχαὶ καθὼς, ὁ γραφεῖς, τοῦ γραφέντος· ὁ ἐξορισθεὶς τοῦ ἐξορισθέντος, κτλ. ἡ Κλητικὴ τούτων εἶναι ὡς ἡ ὀνομαστικὴ.

Τύπος τῶν εἰς εἰς ις, Ἀρσενικῶν, Θηλυκῶν.

Ἀπὸ τὰ λήγοντα εἰς ις ἄλλα κλίνονται εἰς τὰς πλαγίας πτώσεις διὰ τοῦ θ, καθὼς, ἡ κη.λις, τῆς κη.λίδος· ἡ πυραμῖς, τῆς πυραμίδος· ἡ κεραμῖς, τῆς κεραμίδος· ἡ ἀκρίς, τῆς ἀκρίδος· ἡ ἔρις, τῆς ἐρίδος· ἡ ἐλπίς, τῆς ἐλπίδος· ὁ Πάρις, τοῦ Πάριδος· ἄλλα διὰ τοῦ θ, καθὼς, ἡ ὄρις, τῆς ὄριδος· ἄλλα διὰ τοῦ ρ, καθὼς, ἡ ἀκτίς, τῆς ἀκτίνος· ἄλλα τέλος πάντων διὰ τοῦ τ, καθὼς, ἡ χάρις, τῆς χάριτος.

Κατὰ τὸ ἀκόλουθον παράδειγμα κλίνονται ὅλα μετὰ τὸ ἀνέκον σύμφωνον.

	Ἀριθμ. Ἑνικ. [16]	Ἀριθ. Πληθ.
Ὄνομ.	ἡ ἀκτίς	αἱ ἀκτίνες
Γεν.	τῆς ἀκτίνος	τῶν ἀκτίνων
Δοτ.	τῇ ἀκτίνι	ταῖς ἀκτίσι
Αἰτ.	τὴν ἀκτίνα	τὰς ἀκτίνας
Κλητ.	ὦ ἀκτίς	ὦ ἀκτίνες.

Ἀριθμὸς Δυσικός.

Ὄνομ. καὶ Αἰτ. τὰ ἀκτίνε, Γεν. καὶ Δοτ. ταῖν ἀκτίνοιιν.

Πολλὰ ἀπὸ τὰ εἰς ις, παροξέτονα κόμηνουσι τὴν ἑνικὴν αἰτιατικὴν

εἰς εν, καθὼς, ἡ ἔρις, τῆς ἐρίδος, τὴν ἔριν· ἡ χάρις, τῆς χάριτος, τὴν χάριν· ὁ Πάρις, τοῦ Πάριδος, τὸν Πάριν. Καὶ τὰ σύνθετα δόσεις, δασείδος, δόσεις· ἀχαρίς ἀχάριτος, ἀχαριν· ἀπόλις, ἀπόλιν.

Οὕτω κλίνονται καὶ τὰ εἰς υς θηλυκὰ διὰ τοῦ δ ὅμως, καθὼς, ἡ χλαμὺς, τῆς χλαμύδος· ἡ πηλαμὺς, τῆς πηλαμύδος· ὁ ἡ νιήλυς, νιήλυδος.

Τύπος τῶν εἰς σης, Θηλυκῶν.

Ἀπὸ τὰ εἰς σς ἐπίθετα γίνονται ὀνόματα θηλυκὰ εἰς σης, τὰ ὅποια φανερώνουσιν ἰδιότητά τινα τοῦ ὑποκειμένου, καθὼς, ἀπὸ τὸ ἄγριος, ἀγριότης· νέμμιος, νομιμότης· ἀγριεὶς, ἀγριεότης· σφοδρὸς, σφοδρότης· λαμπρὸς, λαμπρότης, κτλ. Ὅλα τὰ τοιαῦτα κλίνονται κατὰ τὸ ἀκόλουθον παράδειγμα.

	Ἀριθ. Ἑνικ. [17]	Ἀριθ. Πληθ.
Ὄνομ.	ἡ λαμπρότης	αἱ λαμπρότητες
Γεν.	τῆς λαμπρότητος	τῶν λαμπροτήτων
Δοτ.	τῇ λαμπρότητι	ταῖς λαμπρότησι
Αἰτ.	τὴν λαμπρότητα	τὰς λαμπρότητας
Κλητ.	ὦ λαμπρότης	ὦ λαμπρότητες

Ἀριθ. Δυσικός.

Ὄνομ. καὶ Αἰτ. τὰ λαμπρότητα, Γεν. καὶ Δοτ. ταῖν λαμπροτήτοιιν.

Θηλυκὰ εἰς υης.

Ἀπὸ τὰ εἰς υς ἐπίθετα γίνονται ὀνόματα θηλυκὰ εἰς υης, σημαίνοντα ποιότητα τοῦ ὑποκειμένου, καθὼς, γλυκὺς, γλυκύτης· βραδύς, βραδύτης· ταχύς, ταχύτης, κτλ. Ὅλα τὰ τοιαῦτα κλίνονται ὡς τὰ εἰς σης.

Τύπος τῶν εἰς ις Ἀρσενικῶν.

	Ἀριθ. Ἑνικ. [18]	Ἀριθ. Πληθυντ.
Ὄνομ.	ὁ ἰδρώς	οἱ ἰδρώτες
Γεν.	τοῦ ἰδρώτος	τῶν ἰδρώτων
Δοτ.	τῷ ἰδρώτι	τοῖς ἰδρώσι
Αἰτ.	τὸν ἰδρώτα	τούς ἰδρώτας
Κλητ.	ὦ ἰδρώς	ὦ ἰδρώτες

Ἀριθμὸς Δυσικός.

Ὄνομ. καὶ Αἰτ. τὸν ἰδρώτα, Γεν. καὶ Δοτ. τοῖν ἰδρώτοιιν.

Παράδειγμα τινῶν Μονοσυνθέτων.

	Ἀριθ. Ἑνικ. [17]	Ἀριθ. Πληθ.
Ὄνομ.	τὸ φῶς (φῶς)	τὰ φῶτα
Γεν.	τοῦ φωτός	τῶν φωτέων

Δοτ.	τῷ φωτί	τοῖς φωσὶ
Αἰτ.	τὸ φῶς	τὰ φῶτα
Κλητ.	ὦ φῶς	ὦ φῶτα

Ἀριθ. Δυϊκός.

Ὄνομ. καὶ Αἰτ. τὸ φῶτα, Γεν. καὶ Δοτ. τοῖν φῶτοιν.

τὸ οὖς (οὐας).

[18]

Ὄνομ.	τὸ οὖς	τὰ ὠτα
Γεν.	τοῦ ὠτός	τῶν ὠτων
Δοτ.	τῷ ὠτί	τοῖς ὠσὶ
Αἰτ.	τὸ οὖς	τὰ ὠτα
Κλητ.	ὦ οὖς	ὦ ὠτα

Ἀριθ. Δυϊκός.

Ὄνομ. καὶ Αἰτ. τὸ ὠτα, Γεν. καὶ Δοτ. τοῖν ὠτοῖν.

ὁ παῖς

[19]

Ὄνομ.	ὁ παῖς	οἱ παῖδες
Γεν.	τοῦ παιδός	τῶν παιδῶν
Δοτ.	τῷ παιδί	τοῖς παισὶ
Αἰτ.	τὸν παῖδα	τούς παῖδας
Κλητ.	ὦ παῖ	ὦ παῖδες

Ἀριθ. Δυϊκός.

Ὄνομ. καὶ Αἰτ. τὸ παῖδε, Γεν. καὶ Δοτ. τοῖν παιδοῖν.

ὁ πόδες

[20]

Ὄνομ.	ὁ πόδες	οἱ πόδες
Γεν.	τοῦ ποδός	τῶν ποδῶν
Δοτ.	τῷ ποδί	τοῖς ποσὶ
Αἰτ.	τὸν πόδα	τούς πόδας
Κλητ.	ὦ πόδες	ὦ πόδες

Ἀριθ. Δυϊκός.

Ὄνομ. καὶ Αἰτ. τὸ πόδε, Γεν. καὶ Δοτ. τοῖν ποδοῖν.

Τύπος τῶν εἰς α Οὐδέτερον.

Ὄνομ.	τὸ σῶμα	τὰ σώματα
Γεν.	τοῦ σώματος	τῶν σωμάτων
Δοτ.	τῷ σώματι	τοῖς σώμασι
Αἰτ.	τὸ σῶμα	τὰ σώματα
Κλητ.	ὦ σῶμα	ὦ σώματα

Ἀριθμός Δυϊκός.

Ὄνομ. καὶ Αἰτ. τὸ σῶματι, Γεν. καὶ Δοτ. τοῖν σώματιν.

Μὲ τὸν αὐτὸν τρόπον κλίνονται ἅλα τὰ εἰς αὐδέτερα, ὅποια εἶναι καὶ τὰ ἀνέλουθα, βῆμα, γῆμα, δῆμα, ἔωμα, ρίμμα, καῖμα, ἄρταγμα, εὔρημα.

Τύπος τῶν εἰς : Οὐδέτερον.

Ἀριθμός Ἑνικός. [22]

Ὄνομ.	τὸ μέλι
Γεν.	τοῦ μέλιτος
Δοτ.	τῷ μέλιτι
Αἰτ.	τὸ μέλι
Κλητ.	ὦ μέλι

Οὐδέτερα εἰς :

Τὸ γόνυ καὶ δόρυ, κλίνονται καθὼς καὶ τὰ εἰς ας οὐδέτερα (βλ. 14), ὡς ἀπὸ ὀνομαστικῆν γόνυς, δόρυς.

Ὄνόματα Συναιρούμενα.

Ἀπὸ τὰ περιττοσύλλαβα ὀνόματα εἶναι πολλὰ τὰ ὅποια συναιροῦνται εἰς πτώσεις τινάς, ὅθεν λέγονται Συνηρημένα. Εἰς τὰ ἀκόλουθα παραδείγματα τῆς κλίσεως τούτων βάλλονται πρῶτον αἱ συνηρημένα πτώσεις, τὰς ὅποιας συνειρίζουσι καὶ μεταχειρίζονται, καὶ κατόπιν ἡ ἀσυναίρετος κατάληξις αὐτῶν.

Ἀρσενικά εἰς ης.

Συνηρημένον.	Ἀσυν. [1]	Συνηρημένον.	Ἀσυν.
Ὄνομ.	ὁ Δημοσθένης	οἱ Δημοσθένης—ναις	οἱ Δημοσθένεις—ναις
Γεν.	τοῦ Δημοσθένους—ναις	τῶν Δημοσθενῶν—ναις	τῶν Δημοσθενῶν—ναις
Δοτ.	τῷ Δημοσθένει—ναι	τοῖς Δημοσθέнесι	τοῖς Δημοσθέнесι
Αἰτ.	τὸν Δημοσθένη—ναι	τούς Δημοσθένης—ναις	τούς Δημοσθένης—ναις
Κλητ.	ὦ Δημοσθένης	ὦ Δημοσθένης—ναις	ὦ Δημοσθένης—ναις

Ἀριθμός Δυϊκός.

Ὄνομ. καὶ Αἰτ. τὸ Δημοσθένη—ναι, Γεν. καὶ Δοτ. τοῖν Δημοσθενῶν—ναις.

Οὕτω κλίνονται καὶ τὰ ἀκόλουθα, ὁ Ἀριστοτέλης, ὁ Ἀριστογάρης, ὁ Σωκράτης, ὁ Ἰσοκράτης, ὁ Κλειάνθης, κτλ.

Τὰ εἰς ης κύρια κάμνουσι τὴν Αἰτιατικὴν καὶ εἰς ην, καθὼς τὰ εἰς ης, ἰσοσύλλαβα τῆς πρώτης κλίσεως· οὕτω λέγουσι, τὸν Δημοσθένην, τὸν Σωκράτην, κτλ.

Ἡ Κλητικὴ, καθὼς βλέπει, μεταβάλλει τὸ η, τῆς Ὄνομαστικῆς εἰς ες, καὶ ἀναβιβάζει τὸν τόνον τὴν σήμερον ὅπως μεταχειρίζεσθε κοινῶς τὴν Ὄνομαστικὴν, ἀποσιωπῶντες μόνον τὸ ς.

Ἐπίθετα εἰς ης.

Τὰ εἰς ης περιττοσύλλαβα ἐπίθετα εἶναι ἅλα κοινὰ κατὰ τὸ γένος,

καὶ κλίνονται κατὰ τὸ ἀνωτέρω παράδειγμα· πρέπει μόνον νὰ βάλῃται ὁ τόνος εἰς τὴν αὐτὴν συλλαβὴν, ὅπου τὸν ἔχει καὶ ἡ ὀνομαστικὴ καθὼς τὸ βλέπεις καὶ εἰς τὸ ἀκόλουθον παράδειγμα.

Συντηρημένον.	Ἄσυν.	[2]	Συντηρημένον.	Ἄσυν.
Ὄνομ.	ὁ ἀληθής		οἱ ἀληθεῖς—θείς	
Γεν.	τοῦ ἀληθοῦς—θείς		τῶν ἀληθῶν—θέων	
Δοτ.	τῷ ἀληθεῖ—θεί		τοῖς ἀληθεῖσι	
Αἰτ.	τὸν ἀληθῆ—θεία		τούς ἀληθεῖς—θείας	
Κλητ.	ὦ ἀληθες, καὶ ἀληθής		ὦ ἀληθεῖς—θείας	

Ἀριθμὸς Δυῶν.

Ὄνομ. καὶ Αἰτ. τὸν ἀληθῆ—θείς, Γεν. καὶ Δοτ. τοῖν ἀληθεῖν—θέων.
Οὕτω κλίνονται καὶ τὰ ἀκόλουθα, ὁ ψευδής, ὁ ἀτυχής, ὁ εὐτυχής, ὁ εὐσεβής, ὁ εὐπειθής, ὁ ἐπιμαλής, ὁ χρηστομήτης, ὁ κακομήτης.

Σημαίνει ὅμως, ὅτι τὰ σύνθετα, ὅσα ἔχουσι τὸ οὐδέτερον προπαροξύτονον, ὡς, ὁ χρηστομήτης, τὸ χρηστόμητες· ὁ ἀντάρκης τὸ ἀνταρκές· ὁ ἀνάρτης, τὸ ἀνάρτες· ὁ κατάρτης, τὸ κатарτες· κάμνουσι τὴν πληθυντικὴν Γενικὴν προξυτόνως· οὕτω λέγουσι τῶν χρηστομήτων, ἔχει τῶν χρηστομήτων, κτλ.

Τύπος τῶν εἰς ες οὐδετέρων ἐπιθέτων.

Τὰ εἰς ες οὐδέτερα ἐπίθετα γίνονται ἀπὸ τὰ εἰς ης ἀρσενικά ἐπίθετα, καὶ ὀξύνονται μὲν, ἐὰν ὀξύνεται καὶ τὸ ἀρσενικόν, καθὼς ὁ ἀληθής, τὸ ἀληθές· ὁ ψευδής, τὸ ψευδές· ὁ ἀκριβής, τὸ ἀκριβές· προπαροξύνονται δὲ, ἐὰν τὸ ἀρσενικόν παροξύνεται, καθὼς εἰς τὰ σύνθετα, ὁ φιλαλήθης, τὸ φιλάληθες· ὁ χρηστομήτης, τὸ χρηστόμητες· κλίνονται δὲ οὕτω.

Συντηρημένον.	Ἄσυν.	[3]	Συντηρημένον.	Ἄσυν.
Ὄνομ.	τὸ ἀληθές		τὰ ἀληθῆ—θεία	
Γεν.	τοῦ ἀληθοῦς—θείς		τῶν ἀληθῶν—θέων	
Δοτ.	τῷ ἀληθεῖ—θεί		τοῖς ἀληθεῖσι	
Αἰτ.	τὸν ἀληθῆ—θεία		τὰ ἀληθῆ—θεία	
Κλητ.	ὦ ἀληθες		ὦ ἀληθεῖς—θεία	

Ὁ δυῶν ἀριθμὸς σχηματίζεται ὡς εἰς τὸ ἀρσενικόν.

Κύρια εἰς κλῆς.

Ὄνομ.	ὁ Περικλῆς	[4]
Γεν.	τοῦ Περικλέους	
Δοτ.	τῷ Περικλεῖ	
Αἰτ.	τὸν Περικλέα ἢ Περικλῆ	
Κλητ.	ὦ Περικλέες	

Οὕτω κλίνονται καὶ τὰ ἀκόλουθα, ὁ Σοφοκλῆς, ὁ Καλλιμάχης, Ὁρακλῆς, ὁ Θεμιστοκλῆς, καὶ πολλὰ ἄλλα ταῦτα.

Τὰ κύρια ταῦτα ὀνόματα εἶναι σύνθετα ἀπὸ τὴν λέξιν κλῆς, καὶ συναίρουσιν καὶ ὅλας τὰς πτώσεις· ἡ συναίρετος αὐτῶν κλίσις εἶναι παράδειγματος χάριν, Περικλέης, Περικλέος, Περικλεῖ, Περικλέα, Περικλέες· τῶν ὁποῶν αἱ συνειδιζόμεναι συναίρεσις, εἶναι εἶναι τὰς ὁποίας βλέπεις εἰς τὸ ἀνωτέρω παράδειγμα.

Τύπος τῶν εἰς ος Οὐδετέρων.

Συντηρημένον.	Ἄσυν.	[5]	Συντηρημένον.	Ἄσυν.
Ὄνομ.	τὸ τεῖχος		τὰ τεῖχη—χεα	
Γεν.	τοῦ τεῖχους—χεος		τῶν τευχῶν—χέων	
Δοτ.	τῷ τείχει—χεῖ		τοῖς τείχεσι	
Αἰτ.	τὸ τεῖχος		τὰ τεῖχη—χεα	
Κλητ.	ὦ τεῖχος		ὦ τεῖχη—χεα	

Οὕτω κλίνονται καὶ τὰ ἀκόλουθα, τὸ πλάτος, τὸ μήκος, τὸ βάθος, τὸ ἄνθος, τὸ κράτος, τὸ στήθος, τὸ ἦθος.

Τὰ εἰς ης ἀρσενικά καὶ θηλυκά, καὶ τὰ εἰς ες καὶ ος οὐδέτερα, λαμβάνουσιν τὴν συναίρεσιν εἰς ὅλας ἐκείνας τὰς πτώσεις ὅπου συμπίπτουσι δύο φωνήεντα εἰς τὸν ἀσυναίρετον σχηματισμόν· καὶ τὰ μὲν ες συναίρουσιν εἰς ον· τὰ δὲ εἰ καὶ εας εἰς εἰ· τὰ δὲ εα εἰς ἦ· καὶ τὰ εω εἰς ὦ, καθὼς βλέπεις εἰς τὰ ἀνωτέρω παράδειγματα.

Τύπος τῶν εἰς ες Ἀρσενικῶν καὶ Θηλυκῶν.

Συντηρημένον.	Ἄσυν.	[6]	Συντηρημ.	Ἄσυν.
Ὄνομ.	ὁ ὄρεας		οἱ ὄρεις—φείας	
Γεν.	τοῦ ὄρεως		τῶν ὄρειων	
Δοτ.	τῷ ὄρει—φει		τοῖς ὄρεισι	
Αἰτ.	τὸν ὄρειν		τούς ὄρεις—φείας	
Κλητ.	ὦ ὄρει, ἢ ὄρεις		ὦ ὄρεις—φείας	

Ἀριθμὸς Δυῶν.

Ὄνομ. καὶ Αἰτ. τὸν ὄρειν—εα. Γεν. καὶ Δοτ. τοῖν ὄρειων.

Οὕτω κλίνονται καὶ τὰ ἀκόλουθα, ὁ μάστις, ἡ πόλις, ἡ τάξις, ἡ πράξις, ἡ θέσις, ἡ ἀκρόπολις, ἡ μέθεξις, ἡ ἔγχεσις, ἡ ἀραισις, ἡ παράδοσις, κτλ. ἦτι τὸ, πῆχυς, πέλκευς, πρέσβυς.

Παρατήρησις ὅτι ἡ Γενικὴ ἐνική καὶ πληθυντικὴ τῶν ὀνομάτων τούτων παροξύνεται.

Τὰ ἀκόλουθα ὅμως, ὁ ἰχθύς, ἡ ὀρὴς, ὁ βότρυς, καὶ γενικῶς ὅσα ἄλλα ὀνομαστικά λήγοντα εἰς ες, δὲν μεταβάλλουσι τὸ ε εἰς ι, ταῦτα κάμνουσι τὴν ἐνικήν Γενικὴν εἰς ες, ἔχουσι τὴν πληθυντικὴν Γενικὴν παροξύτονον, καὶ δὲν λαμβάνουσι συναίρεσιν παρὰ εἰς τὴν ὀνομαστικὴν Αἰτιατικὴν καὶ Κλητικὴν τοῦ πληθυντικοῦ ἀριθμοῦ, καθὼς, ὁ ἰχθύς, τὸν ἰχθύος, τῷ ἰχθῆ, τὸν ἰχθῆν· οἱ ἰχθύες, καὶ συντηρημένως ἰχθύς, τῶν ἰχθύων, τοῖς ἰχθύσι, τούς ἰχθύας, καὶ συντηρημένως ἰχθύς, ὦ ἰχθύας ἰχθύς.

ὡς τὸ ὄφις, κλίνονται καὶ τὰ εἰς εὐδότερα, ὅποια τὰ ἀκόλουθα, τὸ σίγησι, τὸ κιννάβαρι, τὸ σίμημι, τὸ πέπερι.

Τύπος τῶν εἰς ν εὐδότερων.

Συνηρημένον.	Ἄσυν.	[7]	Συνηρημένον.	Ἄσυν.
Ὄνομ.	τὸ ἄστν		τὰ ἄστν—α	
Γεν.	τοῦ ἄστως ἢ οἰ		τῶν ἀστίνων	
Δοτ.	τῷ ἄστν—αι		τοῖς ἄσται	
Λιτ.	τὸ ἄστν		τὰ ἄστν—α	
Κλητ.	ὦ ἄστν		ὦ ἄστν—α	

Δουικός. τὸ ἄστν, τοῖν ἀστίνων.

Τύπος τῶν εἰς υς Ἐπιθέτων.

Συνηρημένον.	Ἄσυν.	[8]	Συνηρημένον.	Ἄσυν.
Ὄνομ.	ὁ ταχός		οἱ ταχίς—χίς	
Γεν.	τοῦ ταχός		τῶν ταχίων	
Δοτ.	τῷ ταχί—ταχί		τοῖς ταχίσι	
Λιτ.	τὸν ταχόν		τοὺς ταχίς—χίς	
Κλητ.	ὦ ταχός		ὦ ταχίς—χίς	

Δουικός. τὸ ταχί, τοῖν ταχίων.

Οὕτω κλίνονται καὶ τὰ ἀκόλουθα, ὁ ὄξος, ὁ βραδός, ὁ δριμύς, ὁ γλυκός, ὁ εὐθύς.

Οὕτω κλίνονται καὶ τὰ εὐδότερά των, τὸ ταχός, τὸ ὄξος, τὸ βραδός, τὸ δριμύς, τὸ γλυκός, τὸ εὐθύς εἰς τὸν πληθυντικὸν ὅπως ἀριθμὸν λήγουσι χωρὶς συναίρεσιν, τὰ ταχίον, τὰ ὄξια, κτλ.

Τύπος τῶν εἰς ὤς καὶ τῶν εἰς ὦ Θηλυκῶν.

Συνηρημένον.	Ἄσυν.	[9]	Συνηρημένον.	Ἄσυν.
Ὄνομ.	ἡ αἰδώς		αἱ αἰδοί	
Γεν.	τῆς αἰδώς—δούς		τῶν αἰδῶν	
Δοτ.	τῇ αἰδοί—δοί		ταῖς αἰδοίς	
Λιτ.	τὴν αἰδῶ—δῶ		τάς αἰδῶς	
Κλητ.	ὦ αἰδοί		ὦ αἰδοί	

Δουικός. τὰ αἰδῶ, ταῖν αἰδῶν.

Οὕτω κλίνονται καὶ τὰ εἰς ὦ, ἡ Ἥχω, ἡ Ἀγῶ, ἡ Σαγῶ, ἡ Γοργῶ τούτων ὅπως ἡ ἐνική Αἰτιατική δὲν περισπᾶται, ἀλλ' ὀξύνεται.

Τύπος τῶν εἰς εως.

Συνηρημένον.	Ἄσυν.	[10]	Συνηρημένον.	Ἄσυν.
Ὄνομ.	ὁ βασιλεύς		οἱ βασιλεῖς—λίς	
Γεν.	τοῦ βασιλεύς		τῶν βασιλέων	

Δοτ.	τῷ βασιλεῖ—λί	τοῖς βασιλεῦσι
Λιτ.	τὸν βασιλέα	τούς βασιλεῖς—λίς
Κλητ.	ὦ βασιλεῦ ἢ βασιλεὺς	ὦ βασιλεῖς—λίς

Δουικός. τὸ βασιλέ, τοῖν βασιλέων.

Οὕτω κλίνονται καὶ τὰ ἀκόλουθα, ὁ χαλκίος, ὁ κεραμικός, ὁ συγγραφεὺς, ὁ γραμματεὺς, ὁ ἱερεὺς, ὁ ἀρχιερεὺς, ὁ ἱππεὺς, ὁ κουρεὺς, ὁ φοιτῆς, ὁ Πειραιεύς.

Σημείωσέ ὅτι ὅσα ἔχουσι πρὸ τῆς καταλήξεως εως φωνήεν, ἢ δίφθογγον τούτων ἡ ἐνική γενική συναίρεται εἰς ὤς, καὶ ἡ Αἰτιατική εἰς α καθὼς ὁ Πειραιεύς, τοῦ Πειραιῶς, τὸν Πειραιᾶ.

Παρατηρήσεις τινὲς εἰς τὰ Περιττοσύλλαβα.

Ὅλα σχεδὸν τὰ ἀρσενικά καὶ θηλυκά περιττοσύλλαβα τῆς ἀρχαίας ἑλληνικῆς Γλώσσης ἢ σημερινῇ μετέβαλιν εἰς ἰσοσύλλαβα κατὰ τὸν ἐνικὸν ἀριθμὸν, κάμνουσα ὀνομαστικὴν τῶν μὲν θηλυκῶν τὴν ἐνικὴν Αἰτιατικὴν, τῶν δὲ ἀρσενικῶν τὴν ἀσυναίρετον πληθυντικὴν Αἰτιατικὴν. ἢ μᾶλλον, τὴν ἐνικὴν με προσθήκην τοῦ ς, διὰ τὸν ἀρσενικὸν σχηματισμόν· οὕτω λέγουσιν ἡ δριμυς, ἡ πέρδικα, ἡ κεραμίς, ὁ βασιλεύς, ὁ ἱερεὺς, φυλάττοντες τὸ α, καὶ εἰς τὰς πλαγίας πτώσεις. Ἐμπορεῖ τι, ὅμως ἀπὸ τῆς τοικύτης κοινῆς ὀνομαστικῆς νὰ εὕρισκῃ τῶν πλείονος τὴν ἀρχαίαν ὀνομαστικὴν, εἴαν θέλῃ νὰ δίδῃ εἰς τὴν Γλῶσσαν εὖν γενεστέρην μορφήν, ὀδηγοῦμενος ἀπὸ τῶν ἀκολουθῶν παρατηρήσεων.

α. Ὅταν ἡ κοινὴ τελειὸν εἰς οντας, καθὼς ὁ γέροντας, ὁ λείοντας, ὁ ἀρχοντας, ἀποκόπτοντες τὴν λήγουσαν, τας, κα, τρέποντες τὸ ο εἰς ὦ, κάμνομεν τὴν ἀρχαίαν ὀνομαστικὴν ὁ γέρονι ὁ ἀρχωνι, ὁ λείωνι.

β. Ὅταν ἡ κοινὴ τελειὸν εἰς αντας, καθὼς ὁ γίγαντας, ὁ Ἀτλαντας, ὁ Ἀλκοντας, ἀποκόπτοντες τὴν λήγουσαν τας, καὶ μεταβάλλοντες τὸ ν εἰς ς, κάμνομεν τὴν ἀρχαίαν ὁ γίγας, ὁ Ἀτλας, ὁ Ἀλκας.

γ. Ὅταν ἡ κοινὴ τελειὸν εἰς ὠτας, καθὼς ὁ ἰδρωτας, ὁ γέλωτας, ὁ ἱρωτας, ἀποκόπτοντες τὴν λήγουσαν τας καὶ προσθέτοντες τὸ ς, κάμνομεν τὴν ἀρχαίαν, ὁ ἰδρῶς, ὁ γέλως, ὁ ἱρῶς.

δ. Ὅταν ἡ κοινὴ τελειὸν εἰς κας, γας, χας, καθὼς, ὁ κόρακας, ὁ κόλακας, ὁ μέρμηκας, ὁ ἀρπαγας, ὁ τέττιγας, ὁ λάρυγγας, ὁ φάρυγγας, ὁ βόρξας, ἀποκόπτοντες τὴν ας κατὰληξιν καὶ βάλλοντες ξ, ἀντὶ τοῦ κγ ἢ γ, κάμνομεν τὴν ἀρχαίαν, ὁ κόραξ, ὁ κόλαξ, ὁ μέρμηξ, ὁ ἀρπαξ, ὁ τέττιξ, ὁ λάρυγξ, ὁ φάρυγξ, ὁ βόρξ.

ε. Ὅταν ἡ κοινὴ τελειὸν εἰς βας ἢ πας, καθὼς, ὁ Ἀραβας, ὁ Αἰθίοπας, ἀποκόπτοντες τὸ ας, καὶ βάλλοντες ψ, ἀντὶ τοῦ π, κάμνομεν τὴν ἀρχαίαν, ὁ Ἀραψ, ὁ Αἰθίοψ.

ς. Ὅταν ἡ κοινὴ ἦναι εἰς εας, ἡ ἀρχαία κάμνει εἰς εντ καθὼς,

ὁ ἱερίας, ὁ ἱερῆς· ὁ Ὀδυσσίας, ὁ Ὀδυσσεύς· ὁ Ἀχιλλείας, ὁ Ἀχιλλεύς· ὁ βασιλείας, ὁ βασιλεύς.

ζ. Ὄταν ἡ κοινὴ ᾖ εἰς ηρας, ἡ ερας, ἡ ἀρχαία κάμναι εἰς ηρ, καθὼς, ὁ Ἑλληρας ὁ Ἑλληρ· ὁ σωτήρας, ὁ σωτήρ· ὁ λιμέρας, ὁ λιμήρ· ὁ ποιμέρας, ὁ ποιμήρ· ὁ αὐχέρας, ὁ αὐχήρ.

η. Ὄταν ἡ κοινὴ ᾖ εἰς ερας, ἡ ἀρχαία κάμναι εἰς ηρ, καθὼς ὁ αἰέρας, ὁ αἰήρ· ὁ πατέρας, ὁ πατήρ· ὁ αἰθέρας, ὁ αἰθήρ.

θ. Ὄταν ἡ κοινὴ ᾖ εἰς ηρας, ἡ ἀρχαία κάμναι εἰς ηρ, καθὼς, ὁ σωτήρας, ὁ σωτήρ. Ὄταν εἰς υρας, ἡ ἀρχαία κάμναι εἰς υρ, ἡ εἰς υς, καθὼς, ὁ μάρτυρας, ὁ μάρτυρ ἢ μάρτυς.

ι. Ὄταν ἡ κοινὴ ᾖ εἰς ορας, ἡ ἀρχαία κάμναι εἰς ωρ, καθὼς ὁ αὐτοκράτορας, ὁ αὐτοκράτωρ· ὁ ῥήτορας, ὁ ῥήτωρ.

ια. Ὄταν ἡ κοινὴ ᾖ εἰς ωρας, ἡ ἀρχαία κάμναι εἰς ωρ, καθὼς ὁ αἰῶνας, ὁ αἰών· ὁ ἀγκῶνας, ὁ ἀγκών· ὁ ἀμβῶνας, ὁ ἀμβών.

Με τοιαύτην τινὰ ἀποκοπὴν εὐρίσκεται καὶ τῶν ὑπλῶκων ἡ ἀρχαία ὀνομαστικὴ· οὕτω,

α. Ὄταν ἡ κοινὴ ᾖ εἰς θα, δα, ρα, ἀποκόπτοντες τὰς συλλαβὰς ταύτας, καὶ προσθέτοντες ς, κάμνομεν τὴν ἀρχαίαν ὀνομαστικὴν· καθὼς, ἡ ὀριθα, ἡ ὀρικ· ἡ ἐλπίδα, ἡ ἐλπὶς· ἡ λαμπάδα, ἡ λαμπάς· ἡ ἀκτίνα, ἡ ἀκτίς.

β. Τῶν εἰς θα ἡ ἀρχαία ὀνομαστικὴ λήγει εἰς ψ, καθὼς ἡ φλέθα, ἡ φλέψ· τῶν εἰς ρα, κα, κτα, εἰς ξ, καθὼς, ἡ αἶγα, ἡ αἶξ· ἡ μάστιγα, ἡ μάστιξ· ἡ φλόγα, ἡ φλόξ· ἡ ῥόκτα, ἡ ῥέξ· ἡ προῖκα, ἡ προῖξ· ἡ τρίχα, ἡ θρίξ.

γ. Τῶν εἰς τα κάμναι εἰς της, καθὼς, ἡ ὁσιότητα, ἡ ὁσιότης· ἡ ἀγιότητα, ἡ ἀγιότης.

δ. Τῶν εἰς τέρα κάμναι εἰς τηρ, καθὼς ἡ μητέρα, ἡ μήτηρ· ἡ θυγατέρα, ἡ θυγάτηρ.

ε. Τῶν εἰς ορα κάμναι εἰς ωρ, καθὼς, ἡ τρυγόρα, ἡ τρυγών· ἡ εἰκόρα, ἡ εἰκών.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ε΄.

1. Συγκριτικὰ καὶ ὑπερθετικά. 2. Πῶς σχηματίζονται.

1. Τί εἶναι τὰ συγκριτικὰ καὶ ὑπερθετικά;

Με τὰ λεγόμενα ὀνομαστικὰ ὀνόματα φανερώνομεν ἀπλῶς τὰ πράγματα, ὀνομάζοντες αὐτά. Με τὰ ἐπίθετα φανερώνομεν ὅποια εἶναι τὰ πράγματα, ἢ ὅποια μᾶς φαίνονται· ἐκείνο δὲ τὸ ὅποιον κάμναι τὸ πρᾶγμα νὰ ᾖ, ἢ νὰ μᾶς φαίνεται τοιοῦτον, ἢ τοιοῦτον, γλυκὺ, παραδείγματός χάριν, ἢ πικρὸν· ὡφέλιμον ἢ βλαπτικόν, λέγεται ποιότης. Ἀλλὰ μίαν τις ποιότης δὲν εὐρίσκεται πάντοτε ἀπαρallάκτως ἢ αὐτὴ εἰς δύο, καὶ ἀκόμη ὀλιγώτερον εἰς πολλὰ πράγματα. Ἐμπορεῖ τῶνόν τι νὰ ᾖ εἰς τὸ ἓν πλέον καλὴ παρὰ εἰς τὸ ἄλλο. Ὄταν λοιπὸν συγκρίνομεν δύο τινὰ πράγματα μεταξὺ τῶν,

ἔχουν ὅταν ἐξετάζωμεν αὐτά, διὰ νὰ γνωρίσωμεν ποῖον ἔχει μίαν τινὰ ποιότητα πλέον καλὴν, ἢ πλέον κακὴν παρὰ τὸ ἄλλο, δίδομεν εἰς τὸ ἐπίθετον τὸ παριστάνον τὴν ποιότητα, σχηματισμὸν τινὰ ἰδιαιτέρον, μὲ τὸν ὅποιον φανερώνομεν τὴν κρίσιν μας, περὶ τῆς ποιότητος ἐκείνης. Οὕτω παραδείγματός χάριν, συγκρίνοντες κατὰ τὸ πλάτος δρόμον τινὰ μὲ ἄλλον, λέγομεν ὅτι εἶναι πλατύτερος παρὰ ἐκεῖνον· συγκρίνοντες αὐτὸν μὲ ὅλους τοὺς ἄλλους, καὶ εὐρίσκοντες ὅτι εἶναι ὁ πλέον πλατὺς, λέγομεν ὅτι εἶναι πλατύτατος. Ἀπὸ τοὺς δύο τούτους σχηματισμοὺς τοῦ ἐπιθέτου πλατὺς, ὁ πρῶτος πλατύτερος, λέγεται Συγκριτικόν· ὁ δεύτερος, πλατύτατος, λέγεται ὑπερθετικόν· τὸ δὲ ἐπίθετον πλατὺς, λέγεται ὡς πρὸς τοὺς σχηματισμοὺς τούτους Θετικόν. Τὸ θετικὸν φανερώνει καθ' ἑαυτὴν τὴν φυσικὴν ποιότητα τοῦ προσώπου ἢ πράγματος· καθὼς, πλατὺς, πικρὸς, ὑψηλός· τὸ συγκριτικὸν πλατύτερος, πικρότερος, ὑψηλότερος, φανερώνει τὴν ποιότητα ἀνωτέραν εἰς τὸ συγκρινόμενον πρόσωπον ἢ πρᾶγμα παρὰ εἰς ἄλλα· τὸ ὑπερθετικὸν πλατύτατος, πικρότατος, ὑψηλότερος, φανερώνει τὴν ποιότητα ταύτην εἰς τὸν πλέον ὑψηλόν, ἢ εἰς τὸν πλέον ταπεινὸν βαθμὸν, ὡς πρὸς ὅλα τὰ ἄλλα πρόσωπα ἢ πράγματα τὰ ἔχοντα τὴν αὐτὴν ποιότητα.

2. Πῶς σχηματίζονται τὰ συγκριτικὰ καὶ ὑπερθετικά;

α. Ἐὰν τὸ θετικὸν λήγῃ εἰς ος τὸ συγκριτικὸν αὐτοῦ σχηματίζεται εἰς ὠτερως, ἢ ὠτερος καὶ τὸ ὑπερθετικὸν εἰς ὠτατος ἢ ὠτάτος, ἔχουν ἀποβάλλεται τὸ ς καὶ προστίθεται διὰ μὲν τὸ συγκριτικὸν τερος, διὰ δὲ τὸ ὑπερθετικὸν ταις, τὸ δὲ ο μεταβάλλεται εἰς ω, ἔαν ἡ παραλήγουσα τοῦ θετικοῦ ᾖ βραχύς, καθὼς, πλούσιος, πλουσιώτερος, πλουσιώτατος· φυλάττεται δὲ, ἔαν ἡ παραλήγουσα τοῦ θετικοῦ ᾖ φθόγι μακρά, ἔχουν, βραχὺ φωνὴν ἢ δίχρονον ἐμπρὸς ἀπὸ κανὸν διπλοῦν, Ζ, Ξ, Φ, ἢ ἀπὸ δύο σύμφωνων, καθὼς, σκληρός, σκληρότερος, σκληρότατος· μεγαλόφωνος, μεγαλοφωνότερος, μεγαλοφωνότατος· παλαιός, παλαιότερος, παλαιότατος· ἐνδοξός, ἐνδοξότερος, ἐνδοξότατος· ἀδρός, ἀδρότερος, ἀδρότατος· οὕτω καὶ ἀπὸ τὰ, ἀξίος, λόγιος, ὀρθός, καμπύλος, ποικίλος, κτλ.

β. Ἐὰν τὸ θετικὸν λήγῃ εἰς υς, ἀποβάλλεται τὸ ς, καὶ προστίθεται τὰ χαρακτηριστικὰ τῆς συγκρίσεως τερος διὰ τὸ συγκριτικὸν, καὶ τὸ τατος, διὰ τὸ ὑπερθετικὸν, καθὼς ταχὺς, ταχύτερος, ταχότατος· παχὺς, παχύτερος, παχύτατος· γλυκὺς, γλυκύτερος, γλυκώτατος· οὕτω καὶ ἀπὸ τὰ, ὀξὺς, ἀμβλύς, εὐθύς.

γ. Ἐὰν τὸ θετικὸν λήγῃ εἰς ος συντηρημένον ἀπὸ τὰ εἰς ος, προστίθενται ἀπλῶς τὰ χαρακτηριστικὰ, καθὼς, ἀγγίστες, ἀγγιστότερος, ἀγγιστότατος· ὀξέστες, ὀξερότερος, ὀξερότατος· ἀπλοῦς, ἀπλούστερος, ἀπλούστατος.

δ. Ἐὰν τὸ θετικὸν λήγῃ εἰς ης, μεταβάλλεται τὸ η εἰς ι, καὶ προστίθενται τὰ χαρακτηριστικὰ, καθὼς, ἀληθές, ἀληθέστερος,

ἀληθέστατος· ἐπιμελής, ἐπιμελέστερος, ἐπιμελέστατος· εὐκρινής, εὐκρινέστερος, εὐκρινέστατος· οὕτω καὶ ἀπὸ τὰ ἀψευδής, θεοσιδής, χρηστοθήης, φιλαλήθης.

Ε. Ἐάν τὸ θετικὸν λήγῃ εἰς εἰς ἀποβάλλεται τὸ ι, καὶ προσθέτονται τὰ χαρακτηριστικά, ὡς, χαρίεις, χαριέστερος, χαριέστατος.

ς'. Ἐάν τὸ θετικὸν λήγῃ εἰς ὦν, μεταβάλλεται τὸ ω εἰς ο, καὶ προσθέτονται ἐδῶ χαρακτηριστικά ἰστέρος, ἰστατός, καθώς, εὐδαιμων, εὐδαιμονέστερος, εὐδαιμονέστατος· σώφρων, σωφρονέστερος, σωφρονέστατος· οὕτω καὶ ἀπὸ τὰ εὐγνώμων, ἀκτῆμων, διουσιδαίων, εἰδήμων, κτλ.

Εἶναι ὅμως τινὰ συγκριτικὰ καὶ ὑπερθετικά, εἰς τὰ ὅποια δὲν φυλάττεται ὁ τακτικὸς σχηματισμὸς, τὸν ὅποιον ἴδαμεν εἰς τὰ ἀνωτέρω.

α. Τὸ συγκριτικὸν τοῦ ἀάδος εἶνε εἰς τὴν ἀρχαίαν ἑλληνικὴν ἀλλοτρίος, τὸ ὅποιον καὶ ἡμεῖς ἐμποροῦμεν νὰ μεταχειρίζομεθα. Τοῦ ἑρρωμέντος, ἑρρωμενέστερος· οὕτω καὶ ἡμεῖς τὴν σήμερον λέγομεν προκομμένος, προκομμενέστερος.

γ'. Τὸ συγκριτικὸν τοῦ καλῶς εἶναι εἰς τὴν ἀρχαίαν καλλίων, κρείττων ἢ βέλτιον· εἰς δὲ τὴν σημερινὴν καλῆτερος· τὸ ὑπερθετικὸν κάλλιστος, (καὶ κράτιστος ἢ βέλτιστος, εἰς τὴν ἀρχαίαν).

γ'. Τὸ συγκριτικὸν τοῦ κακῶς, κακώτερος, (καὶ κακίωρ ἢ χείριωρ, εἰς τὴν ἀρχαίαν)· τὸ ὑπερθετικὸν κάκιστος ἢ χείριστος.

δ. Μεγάλος καὶ μέγας μεγαλῆτερος, (μελλίων, εἰς τὴν ἀρχαίαν)· τὸ ὑπερθετικὸν μεγαλώτατος, καὶ μέγιστος (ὡς εἰς τὴν ἀρχαίαν).

ε. Μικρός, μικρότερος (ἐλάσσων εἰς τὴν ἀρχαίαν)· τὸ ὑπερθετικὸν, μικρότατος, (ἐλάχιστος, εἰς τὴν ἀρχαίαν).

ς'. Πολὺς, πλειώτερος (πλείων, εἰς τὴν ἀρχαίαν)· τὸ ὑπερθετικὸν πλείστος.

ζ. Αἰσχρος, αἰσχροτέρως, (αἰσχίωρ, εἰς τὴν ἀρχαίαν)· τὸ ὑπερθετικὸν αἰσχροτάτος (αἰσχιστος, εἰς τὴν ἀρχαίαν).

Τὰ εἰς ὦν συγκριτικά, ὅποια τὰ, καλλίων, κρείττων, βέλτιον, κακίωρ, χείριωρ, ἐλάσσων ἢ ἐλάττωρ, τὰ ὅποια εἶναι κοινὰ εἰς τὸ γένος (καὶ τὰ οὐδέτερα τούτων, κάλλιον, κρείττον, βέλτιον, κάκιον, χείριον, ἐλάσσον, ἢ ἐλάττωρ), εἶναι περιττοσύλλαβα, καὶ κλίνονται κατὰ τὸ 5. (Σελ. 21) παράδειγμα τῆς Πέμπτης Κλίσεως, μεταβάλλοντα ὅμως εἰς τὰς πλαγίαις πτώσεσι τὸ ω εἰς ο· τὰ δὲ ἄλλα εἶναι ἰσοσύλλαβα, τὰ μὲν ἀρσινικά καὶ οὐδέτερα, κατὰ τὴν Τρίτην Κλίσιν, τὰ δὲ θηλυκά κατὰ τὴν Δευτέραν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ς'.

1. Ἀρσινικά. 2. Τακτικά.

1. Ποῖα λέγονται ἀριθμητικὰ ὀνόματα;

Ἐκαστον πρῶτον θεωρούμενον καθ' ἑαυτό, εἶναι καὶ λέγεται ἑν, καθὼς, εἰς ἵππος, μία οὐκ, ἐν ῥῆλον. Παραστάνομεν τὸ ἑν γενικῶς μετὰ τὴν λέξιν μονάς. Οὕτω ὁ εἰς ἵππος εἶναι μία μονάς· ἡ μία οὐκ,

ὁμοίως μία μονάς. Πολλὰ μονάδες λαμβανόμεναι ὁμοῦ κάμνουσιν ἄθροισμα, τὸ ὅποιον λέγομεν ἀριθμὸν· ὁ ἀριθμὸς λοιπὸν εἶναι ἄθροισμα μονάδων· καὶ αἱ λέξεις μετὰ τὰς ὁποίας παρασταίνομεν τὰ ἄθροισμα τῶν μονάδων, λέγονται ἀριθμητικὰ ὀνόματα, τὰ ὅποια ἀρχίζουσιν ἀπὸ τὸ εἰς· κλίνονται δὲ κατὰ τὸν ἀκόλουθον τρόπον.

	Ἀρσινικόν.	Θηλυκόν.	Οὐδέτερον.
Ὄνομ.	εἰς	μία	ἐν
Γεν.	ἐνός	μίας	ἐνός
Δοτ.	ἐνὶ	μιά	ἐνὶ
Λίτ.	ἐνα	μίαν	ἐν.
Διὰ τὰς δύο καὶ δύο, (Ὄνομ. καὶ Λίτ.) δύοιν (Γεν. καὶ Δοτ.) λέγουσι δὲ καὶ ἄσιν ὡς πληθυντικὴν δοτικὴν.			
Ὄνομ.	τρεις	τρεις	τρία
Γεν.	τριῶν	τριῶν	τριῶν
Δοτ.	τρισὶ	τρισὶ	τρισὶ
Λίτ.	τρεῖς	τρεῖς	τρία
Ὄνομ.	τέσσαρες	τέσσαρες	τέσσαρα
Γεν.	τεσσάρων	τεσσάρων	τεσσάρων
Δοτ.	τέσσαρσι	τέσσαρσι	τέσσαρσι
Λίτ.	τέσσαρες	τέσσαρες	τέσσαρα

Τὰ λοιπὰ ἀριθμητικὰ μέχρι τοῦ δέκα, καὶ τὰ ἀκόλουθα τούτου δεκαδικὰ μέχρι τοῦ ἑκατὸν, εἶναι ἀκλίτα, ὡς πέντε, ἑξ, ἑπτὰ, ὀκτώ, ἑννέα, δέκα, εἴκοσι, τριάκοντα, τεσσαράκοντα, πενήκοντα, ἑξήκοντα, ὀδομήκοντα, ἑβδομήκοντα, ἑννεήκοντα, ἑκατὸν.

Τὰ μετὰ τοῦ δέκα καὶ εἴκοσι, εἶναι σύνθετα· προτάσσεται δὲ εἰς τὴν σύνθεσιν γενικῶς τὸ μικρότερον, ὡς ἑνδεκά, δώδεκα, ἡ δυοκαίδεκα, τρισκαίδεκα, ἡ δεκατρεῖς, καὶ εἰς τὸ οὐδέτερον, δεκατρία· τεσσαρκαίδεκα, πεντακαίδεκα, ἑκακαίδεκα, ἑπτακαίδεκα, ὀκτωκαίδεκα, ἑννεκακαίδεκα.

Τὰ μετὰ τοῦ εἴκοσι καὶ τριάκοντα, λέγονται διηρημένως, καὶ ποτὲ μὲν βάλλεται πρότερος ὁ μικρότερος ἀριθμὸς, καὶ ἐπιφέρεται ὁ εἴκοσι μετὰ τοῦ καὶ, ὡς, εἰς καὶ εἴκοσι, δύο καὶ εἴκοσι, τρεῖς καὶ εἴκοσι, κτλ. ποτὲ δὲ προηγείται ὁ εἴκοσι, καὶ ἐπιφέρεται ἅπλως ὁ μικρότερος, ὡς, εἴκοσι καὶ εἰς, εἴκοσιδύο, εἴκοσιτρεῖς, συνθέτως κτλ.

Ὅσα δὲ σημαίνουν διὰ ἑκατοντάδας καὶ ἐπάνω, εἶναι ὅλα κλιτὰ, καθὼς, οἱ διακόσιοι, αἱ διακόσιαι, τὰ διακόσια, τῶν διακοσίων· οὕτω καὶ τριακόσιοι, τετρακόσιοι, πεντακόσιοι, ἑξακόσιοι, ἑπτακόσιοι, ὀκτακόσιοι, ἑννεακόσιοι, χίλιοι. Καὶ τὰ σύνθετα ἀπὸ χιλιάδων, ὡς, διαχίλιοι, τριαχίλιοι, τετρακισχίλιοι, πεντακισχίλιοι, ἑξακισχίλιοι, ἑπτακισχίλιοι, ὀκτακισχίλιοι, ἑννεακισχίλιοι, ῥήριοι, (δέκα χιλιάδες). Ἀπὸ τῶν ῥήριων γίνονται ὁμοίως κλιτὰ σύνθετα μετὰ τὰς, δις, τρίς, τετράκις, πεντάκις, κτλ. ὡς, διαῤῥήριοι, τρισῥήριοι—δεκακισῥήριοι, (ἑκατὸν χιλιάδες). Ταῦτα ἐκφράζονται καὶ

διηρημένως, καθὼς, δύο χιλιάδες, — δέκα μυριάδες. Τὰ μετὰ ταῦτα ὁμοῦ πάντοτε διηρημένως, καθὼς *ἐνδεκα μυριάδες*, — *ἑκατὸν μυριάδες*· ὁ ἀριθμὸς τῶν ἑκατὸν μυριάδων λέγεται τὴν σήμερον *ἑκατομμύριον*· ὅθεν *ἐν ἑκατομμύριον, δύο ἑκατομμύρια*.

Αἱ ἀριθμητικαὶ ποσότητες παριστάνονται καὶ διὰ τῶν ἀλφαριθμητικῶν γραμμάτων μετὰ τοιαύτην τινὰ συνθήκην ἐπάνωθεν τοῦ γράμματος βάλλεται τὸ σημεῖον ['] διὰ νὰ παριστάνῃ μονάδας, δεκάδας, ἢ ἑκατοντάδας· τὸ αὐτὸ σημεῖον ὑπογράφεται εἰς τὸ γράμμα διὰ νὰ παριστάνῃ χιλιάδας· οὕτω ἁ, σημαίνει ἓν· α' σημαίνει χίλια, καὶ οὕτω περὶ τῶν ἄλλων, ὡς βλέπεις εἰς τὸν ἀκόλουθον πίνακα, ὅπου ἀντικρὺ εἰς τὰ ἀριθμητικὰ γράμματα σημειοῦνται ἡ ἀξία τῶν μετὰ τοῦ συνήθους ἀριθμητικοῦ χαρακτῆρας.

ἁ,	1.	ἰά,	11.	κά,	21.
β',	2.	ἰβ',	12.	κβ',	22.
γ',	3.	ἰγ',	13.	κγ',	23.
δ',	4.	ἰδ',	14.	κδ',	24.
ε',	5.	ἰε',	15.	κε',	25.
ς',	6.	ἰς',	16.	κς',	26.
ζ',	7.	ἰζ',	17.	κζ',	27.
η',	8.	ἰη',	18.	κη',	28.
θ',	9.	ἰθ',	19.	κθ',	29.
ι,	10.	κ',	20.	λ',	30.

Οὕτω τὸ ι, σημαίνει 10. τὸ κ', 20. τὸ λ', 30. τὸ μ', 40. τὸ ν', 50. τὸ ξ', 60. τὸ ο', 70. τὸ π', 80. τὸ ς', 90. τὸ ρ', 100. τὸ σ', 200. τὸ τ', 300. τὸ υ', 400. τὸ φ', 500. τὸ χ', 600. τὸ ψ', 700. τὸ ω', 800. τὸ πρ', 900. τὸ α, 1000. τὸ β, 2000. καὶ οὕτω καθεξῆς· τὸ ρ, 10000. κτλ.

2. Ποῖα λέγονται τακτικά καὶ πῶς σχηματίζονται;

Τακτικά λέγονται ἑκεῖνα τὰ ἐπίθετα, τὰ ὅποια φανερώνουσι τάξιν ἢ βαθμὸν προσώπων, ἢ πραγμάτων· σχηματίζονται δὲ καὶ εἰς τὰ τρία γένη, κατὰ τὸν ἀκόλουθον τρόπον.

Πρῶτος, πρώτη, πρῶτον· δεύτερος, δευτέρα, δεύτερον· τρίτος, τρίτη, τρίτον· τέταρτος, τετάρτη, τέταρτον· οὕτω καὶ πέμπτος, ἕκτος, ἑβδόμος, ὀγδοός, ἐννεκός, δέκατος, ἐνδέκατος, ἢ δέκατος πρῶτος, δωδέκατος, ἢ δέκατος δεύτερος, τριακιδέκατος, ἢ δέκατος τρίτος, δέκατος τέταρτος, δέκατος πέμπτος, — εἰκοστός, τριακοστός, τεσσαρακοστός, πεντηκοστός, ἑξήκοστός, ἑβδομηκοστός, ὀγδοηκοστός, ἐννεηκοστός, ἑκατοστός, διακοσιοστός, τριακοσιοστός, κτλ. χιλιοστός, κτλ.

Τὰ μετὰ τὴν εἰκοστήν καὶ τριακοστήν τάξιν, παριστάνονται μετὰ τὴν προσθήκην τοῦ πρώτος, δεύτερος, — ἐννεκός· καθὼς, εἰκοστός πρῶτος, εἰκοστός δεύτερος, — εἰκοστός ἐννεκός. Οὕτω καὶ περὶ

τῶν ἄλλων. Καὶ καθὼς ἀπὸ τὰς δεκάδας σχηματίζομεν τὰ τακτικά, δέκατος, εἰκοστός, κτλ. οὕτω καὶ ἀπὸ τὰς ἑκατοντάδας, λέγοντες, ἑκατοστός, διακοσιοστός, τριακοσιοστός, — χιλιοστός. Μετὰ τὸν αὐτὸν τρόπον, ἐμποροῦμεν ἀπεριορίζως νὰ σχηματίζωμεν καὶ ἄλλα. Τὸ δὲ *ἑσχατος*, ἢ *τελευταῖος*, φανερώνει τὸν ἔχοντα εἰς τὴν σειράν τὴν ὁλουστερινὴν τάξιν, ἢ τὸν ὁλουστερινὸν βαθμὸν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ζ΄.

1. Ἀντωνυμίαι, Προσωπικαί. 2. Κτητικαί. 3. Δηκτικαί. 4. Ἀναφορικαί. 5. Αὐτοκαθεῖς, ἢ σύνθετοι. 6. Ἀλλοκαθεῖς. 7. Ἀρίστη. 8. Ἐρωτηματικαί.

1. Ποῖαι λέγονται προσωπικαὶ Ἀντωνυμίαι;

Προσωπικαὶ Ἀντωνυμίαι λέγονται ἑκεῖναι μετὰ τὰς ὁποίας διακρίνονται, τὰ πρόσωπα εἰς τὰς συνομιλίας των. Αὗται αἱ Ἀντωνυμίαι εἶναι τρεῖς. Ἐγώ, Σὺ, Αὐτός· ἢ Ἐγώ παριστάνει τὸ πρῶτον πρόσωπον· ἢ Σὺ, τὸ δεύτερον· ἢ Αὐτός, τὸ τρίτον· κλίνονται δὲ μετὰ τὸν ἀκόλουθον τρόπον.

ΤΟΥ ΠΡΩΤΟΥ ΠΡΟΣΩΠΟΥ.

	Ἀριθμ. Ἐνικ.	Ἀριθμ. Πληθ.
Ὄνομ.	ἐγώ	ἡμεῖς
Γεν.	ἐμοῦ καὶ μοῦ	ἡμῶν
Δοτ.	ἐμοὶ καὶ μοι	ἡμῖν
Αἰτ.	ἐμέ καὶ μέ	ἡμᾶς
Δευκ.	Ὄνομ. καὶ Αἰτ. νῶϊ καὶ νῶ, Γεν. καὶ Δοτ. νῶϊν καὶ νῶν.	

Σημειώσε, ὅτι αἱ πλάγιοι πτώσεις τοῦ ἐνικοῦ, ὅταν λαμβάνονται ἐμφαντικῶς, φυλάττουσι καὶ τὸ ἀρκτικὸν φωνῆν καὶ τὸν τόνον, ὡς, *ἐμοῦ ἀνημπορεῖς; ἐμοὶ οὐ λαλεῖς; ἐμὶ διώκεις;* Καὶ μετὰ τὰς προθέσεις, ὡς, *κατ' ἐμοῦ· σὺν ἐμοί· κατ' ἐμὶ.* Ἀποβάλλουσι δὲ τὸ ἀρκτικὸν φωνῆν καὶ τὸν τόνον, ὅταν ἐγκλίνωνται, ὡς, *ἀκουσόν μου· δός μοι· δίδαξόν με.*

ΤΟΥ ΔΕΥΤΕΡΟΥ ΠΡΟΣΩΠΟΥ.

	Ἀριθ. Ἐνικ.	Ἀριθ. Πληθ.
Ὄνομ.	σὺ	ὁμεῖς
Γεν.	σοῦ	ὁμῶν
Δοτ.	σοὶ	ὁμῖν
Αἰτ.	σὲ	ὁμᾶς
Δευκ.	Ὄνομ. καὶ Αἰτ. σφέϊ καὶ σφέ, Γεν. καὶ Δοτ. σφέϊν καὶ σφῶν.	

ΤΟΥ ΤΡΙΤΟΥ ΠΡΟΣΩΠΟΥ.

	Ἀριθ. Ἐνικ.	Ἀριθ. Πληθ.
Ὄνομ.	αὐτός	αὐτοί

Γεν.	αὐτοῦ	αὐτῶν
Δοτ.	αὐτῷ	αὐτοῖς
Αἰτ.	αὐτόν	αὐτούς
Διακ. Ὄνομ. καὶ Αἰτ.	αὐτῷ, Γεν. καὶ Δοτ. αὐτοῖν.	

Θηλυκόν.

	Ἀριθ. Ἐνικ.	Ἀριθ. Πληθ.
Ὄνομ.	αὐτή	αὐταί
Γεν.	αὐτῆς	αὐτῶν
Δοτ.	αὐτῇ	αὐταῖς
Αἰτ.	αὐτήν	αὐτάς
Διακ. Ὄνομ. καὶ Αἰτ.	αὐτῇ, Γεν. καὶ Δοτ. αὐταῖν.	

Οὐδέτερον.

	Ἀριθ. Ἐνικ.	Ἀριθ. Πληθ.
Ὄνομ.	αὐτό	αὐτά
Γεν.	αὐτοῦ	αὐτῶν
Δοτ.	αὐτῷ	αὐτοῖς
Αἰτ.	αὐτό	αὐτά
Διακ. Ὄνομ. καὶ Αἰτ.	αὐτῷ, Γεν. καὶ Δοτ. αὐτοῖν.	

Ἡ ἀκόλουθος τάξις ἀπὸ τῶν γραμματικῶν ὡς καθ'αυτὴν τριτοπρόσωπος ἀντωνυμία· εἰς τὸν ἐνικὸν ἀριθμὸν ἡ ὀνομαστικὴ αὐτῆς ὡς δὲν λέγεται· αἱ δὲ πλάγιαι πτώσεις λαμβάνονται εἰς τοὺς Ἀττικοὺς συγγραφεῖς ἐν γένει ἀντὶ συνθέτου· εἰς τὸν Ὁμηρὸν δὲ καὶ Ἡρόδοτον συχνότερα ἀντὶ τῆς αὐτῆς.

Ἀριθ. Ἐνικ. Γεν. οὐ. Δοτ. οἱ. Αἰτ. ἔ.

Διακ. Ὄνομ. καὶ Αἰτ. σφίσι καὶ σφί. Γεν. καὶ Δοτ. σφῶν.

Πληθ. Ὄνομ. σφῆς. Γεν. σφῶν. Δοτ. σφίσι. Αἰτ. σφῆς.

Εἰς τὸν Ἡρόδοτον εὐρίσκεται κατ' οὐδέτερον γένος *σφία*.

Παρατηρήσεις τῆς σημερινῆς Ἑλληνικῆς Γλώσσης.

Ἀντὶ τῆς γενικῆς ἐμοῦ συνιθίζουσι νὰ λέγωσι *μοῦ*, ὅταν βάλλεται ἐμπρὸς ἀπὸ τὸ ῥῆμα, καθὼς, *μοῦ εἶπε*, *μοῦ ἔγραψεν*· ἢ κατὰ αἰτιατικὴν, τὸ ὅποιον εἶναι καὶ ἐρθέτερον, *μὲ εἶπε*, *μὲ ἔγραψε*. ὅταν ὅμως βάλλεται κατόπιν ἀπὸ ὀνόματα περισπώμενα, ἢ ὀξύτονα, ὁ τόνος φέρει, καθὼς, ἡ *γῆ μου*, ὁ *πατήρ μου*, τὸ *βιβλίον μου*. Ἀλλ' ἐὰν τὸ ὄνομα ᾖαι προπαροξύτονον, ἢ προπερισπώμενον, ὁ τόνος τῆς Ἀντωνυμίας μεταβαίνει εἰς τὴν λέγουσαν τοῦ ὀνόματος, καθὼς, τὸ *πράγμα μου*, τὸ *χωράριόν μου*· εἰς τὴν τοιαύτην περίστασιν λέγομεν ὅτι ὁ τόνος τῆς Ἀντωνυμίας, *ἐγκλίνεται*, ἔχουσι κλίνει καὶ πίπτει ἐπάνω εἰς τὴν λέγουσαν τῆς ἐκνημένης λέξεως. Τὸ αὐτὸ ἀκολουθεῖ καὶ εἰς τὴν πληθυντικὴν, *μας*, (ἀντὶ ἐμῶν), καθὼς, ἡ *γῆ μας*, ὁ *πατήρ μας*, τὸ *βιβλίον μας*, τὸ *πράγμα μας*, τὸ *χωράριόν μας*.

Τὰ αὐτὰ ἐννοοῦνται καὶ διὰ τὴν Γενικὴν, *σοῦ καὶ σῆς*, (ἀντὶ τῆς ἀρχαίας ὁμῶν). Τοιαύτη ἔγκλισις τόνου γίνεται καὶ εἰς τὴν ἀρχαίαν Ἑλληνικὴν.

β'. Συνιθίζουσι νὰ μεταχειρίζονται τὴν Κλητικὴν, ὡς *Σὺ* (εἰς τὴν ἀρχαίαν Ἑλληνικὴν, ὡς *οὗτος*), καὶ εἰς τὸ πληθυντικόν, ὡς *Σεῖς*.

γ'. Τῆς ἀντωνυμίας τοῦ τρίτου προσώπου αἱ Γενικαί, τοῦ, τῆς, τῶν, ἐγκλίνουσι τὸν τόνον, καθὼς, ἡ *μοῦ*, *σοῦ*, *μας*, *σῆς*, εἰς τὰς αὐτὰς περιστάσεις, ὡς, ὁ *πατήρ του*, ὁ *ἀδελφός της*, ἡ *πατρίς των*, κτλ.

ΚΤΗΤΙΚΑΙ.

2. Ποῖαι λέγονται Κτητικαί;

Κτητικαί λέγονται ἐκεῖναι μὲ τὰς ὁποίας φανερόμεν τὸν κτήτορα τινὸς πράγματος, ἦγουν, τὸ πρόσωπον τὸ ὅποιον ἔχει κτήμα του κατὰ τὸ πᾶν, καθὼς, ὅταν σὲ ἐρωτῶ, *τίος εἶσαι* τὸ *βιβλίον* τοῦτο; καὶ μὲ ἀποκρίναι, *ἰδικόν μου*, ἢ *ἰδικόν σου*, ἢ *ἰδικόν του*.

Ἡ ἀρχαία Ἑλληνικὴ γλῶσσα ἔχει χωριστὰς κτητικὰς ἀντωνυμίας, τὰς ὁποίας κἀμὲν ἀπὸ τὰς προσωπικάς· οὕτω, ἀπὸ τὴν ἐνικὴν Γενικὴν ἐμοῦ, γίνεται ἡ κτητικὴ ἀντωνυμία ὁ *ἐμός*, διὰ νὰ φανερόνη ἓνα κτήτορα τοῦ πρώτου προσώπου· ἀπὸ τὴν πληθυντικὴν γενικὴν, ἐμῶν, ὁ *ἡμέτερος*, διὰ νὰ φανερόνη πολλοὺς κτήτορας· ὁμοίως ἀπὸ τὴν Γενικὴν σοῦ, ὁ *σός*, ἀπὸ τὴν Γενικὴν ἐμῶν, ὁ *ἡμέτερος*, διὰ νὰ φανερόνη τοὺς κτήτορας τοῦ δευτέρου προσώπου· εἰς δὲ τὸ τρίτον πρόσωπον λέγουσιν, *ἐός* [ἰδικός του], *σφέτερος* [ἰδικός των]. Ἡ σημερινὴ ὅμως Ἑλληνικὴ μεταχειρίζεται τὸ ἐπίθετον *ἰδικός*, τὸ ὅποιον σημαίνει κτήσιν, κυριότητα, προσθέτουσα εἰς αὐτὸ τὴν Γενικὴν τῆς προσωπικῆς ἀντωνυμίας, διὰ νὰ διακρίνωνται τὰ πρόσωπα τῶν κτητόρων, καθὼς βλέπεις εἰς τὴν ἀκόλουθον κλίσιν αὐτῆς, ὅπου βάλλεται καὶ ἡ κλίσις τῆς ἀρχαίας κτητικῆς.

Διὰ ἓνα κτήτορα πρώτου προσώπου.

Ἀρσενικόν.

Ἀριθμὸς Ἐνικός.

	Ἀρχαία	Σημερινή.
Ὄνομ.	ὁ ἐμός	ὁ ἰδικός μου
Γεν.	τοῦ ἐμοῦ	τοῦ ἰδικοῦ μου
Δοτ.	τῷ ἐμῷ	εἰς τὸν ἰδικόν μου
Αἰτ.	τὸν ἐμόν	τὸν ἰδικόν μου

Ἀριθμὸς Πληθυντικός.

	Ἀρχαία	Σημερινή.
Ὄνομ.	οἱ ἐμοί	οἱ ἰδικοί μου
Γεν.	τῶν ἐμῶν	τῶν ἰδικῶν μου
Δοτ.	τοῖς ἐμοῖς	εἰς τοὺς ἰδικούς μου
Αἰτ.	τούς ἐμοὺς	τούς ἰδικούς μου

Βλέπεις ότι μόνον τὸ ἐπίθετον κλίνεται· τὸ δὲ *μοῦ* μένει ἀκλιτον· ἐπειδὴ δὲν μᾶς χρειάζεται παρὰ μόνον διὰ νὰ διακρίνωμεν τὸ πρόσωπον. Ἐάν ἦναι πολλοὶ οἱ κτήτορες, τότε ἀντὶ *μοῦ*, λέγομεν *μας*, καθὼς, ὁ *ἰδικός* *μας* *οἶκος*, τοῦ *ἰδικοῦ* *μας*, κτλ. Εἰς δὲ τὴν ἀρχαίαν, ὁ *ἡμέτερος*, τοῦ *ἡμετέρου*· ἡ *ἡμέτερα*, τῆς *ἡμετέρας*· τὸ *ἡμέτερον* τοῦ *ἡμετέρου*.

Διὰ τὸ θηλυκὸν καὶ οὐδέτερον, μεταβάλλομεν τὴν λήγουσαν τοῦ ἐπιθέτου κατὰ τὸν συνήθη τρόπον, ὡς ἡ *ἰδική* *μου*, τῆς *ἰδικῆς* *μου*, κτλ. τὸ *ἰδικόν* *μου*, τοῦ *ἰδικοῦ* *μου*, κτλ. ἡ *ἰδική* *μας*, τὸ *ἰδικόν* *μας*, κτλ. Μὲ τὸν αὐτὸν τρόπον δύνασαι εὐκόλως νὰ σχηματίσῃς καὶ νὰ κλίνῃς· τὸ θηλυκὸν, καὶ οὐδέτερον τῆς ἀρχαίας ὁ *ἑμὸς*, καθὼς τὸ θηλυκὸν καὶ οὐδέτερον τοῦ ἐπιθέτου *καλός*.

Τὰ αὐτὰ ἐννοοῦνται καὶ περὶ τῶν ἄλλων κτητικῶν· ὅθεν ἐδῶ γράφομεν μόνον τὴν ὀνομαστικὴν.

ΔΕΥΤΕΡΟΥ ΠΡΟΣΩΠΟΥ.

	Ἀρχαία.	Σημερινή.
Ἀρσενικόν,	ὁ σὺς	ὁ ἰδικός σου
Θηλυκόν,	ἡ σὺ	ἡ ἰδική σου
Οὐδέτερον,	τὸ σὺν	τὸ ἰδικόν σου
	ὁ ἡμέτερος κτλ.	ὁ ἰδικός σας κτλ.

ΤΡΙΤΟΥ ΠΡΟΣΩΠΟΥ.

ἑὸς	ἡ	ὁ αὐτοῦ	ὁ ἰδικός του
ἑῇ	ἡ	αὐτῆς	ἡ ἰδική του
ἑὸν		τοῦ αὐτοῦ	τὸ ἰδικόν του
ὁ σφέτερος	ἡ	ὁ αὐτῶν κτλ.	ὁ ἰδικός των κτλ.

Ἡ *ἑὸς* δὲν συνειθίζεται εἰς τοὺς πιζογράφους· ἀντὶ δὲ ταύτης μεταχειρίζονται τὴν γενικὴν τῆς αὐτοῦ μετὰ τὸν ἀνῆκον ἄρθρον, κατὰ τὸ γένος τοῦ ὀνόματος· ὡς, ὁ *πατὴρ* αὐτοῦ· ἡ *μήτηρ* αὐτοῦ· τὸ *βιβλίον* αὐτοῦ· καὶ ἐπὶ θηλυκοῦ προσώπου· ἡ *μήτηρ* αὐτῆς, ὁ *πατὴρ* αὐτῆς, τὸ *βιβλίον* αὐτῆς, κτλ.

ΔΕΙΚΤΙΚΑΙ.

3. Ποῖαι λέγονται Δεικτικά;

Δεικτικαὶ ἀντωνυμίαι λέγονται ἐκεῖναι μετὰ τὰς ὁποίας δείχνομεν τὰ πρόσωπα καὶ τὰ πράγματα. Εἶναι δύο, αἱ αὐταὶ εἰς τὴν σημερινὴν Ἑλληνικὴν καὶ εἰς τὴν ἀρχαίαν, ἡ *οὗτος*, διὰ τὰ πλησίον, καὶ ἡ *ἐκεῖνος*, διὰ τὰ μακρὰν· κλίνεται δὲ ἡ πρώτη καὶ εἰς τὰ τρία γένη κατὰ τὸν ἀκόλουθον τρόπον.

ἈΡΣΕΝΙΚΟΝ.	ΘΗΛΥΚΟΝ.	ΟΥΔΕΤΕΡΟΝ.
Ὄνομ.	οὗτος	αὐτὸς
Γεν.	τούτου	ταύτης
		τούτου

Δοτ.	τούτῳ	ταύτῳ	τούτῳ
Αἰτ.	τούτον	ταύτην	τούτο

Ἀριθμὸς Πληθυντικός.

Ὄνομ.	οὗτοι	αὗται	ταῦτα
Γεν.	τούτων	τούτων	τούτων
Δοτ.	τούτοις	ταύταις	τούτοις
Αἰτ.	τούτους	ταύτας	ταῦτα

Εἰς τὴν ἀρχαίαν Ἑλληνικὴν λέγουσι καὶ *ὅδε*, *ἧδε*, *τόδε*, αἱ ὁποῖαι κλίνονται ὡς τὰ ἄρθρα, *ὅδε*, *τοῦδε*, *τῷδε*, κτλ. Ἡ *ἐκεῖνος* κλίνεται καὶ εἰς τὰ τρία γένη, ὡς τὰ εἰς ὅς ἐπίθετα.

Αἱ δεικτικαὶ ἀντωνυμίαι προσλαμβάνουσιν ἐνίοτε κατ' ἐπίτασιν τὸ *ι*, καὶ τότε ὀξύνονται, καθὼς, *οὗτοσι*, *αὐτῇι*, *τουτί*, *ὅδι*, κτλ. Ἡ πρόσληψις αὕτη λέγεται, *προσχηματισμός*.

ΑΝΑΦΟΡΙΚΑΙ.

4. Ποῖαι λέγονται ἀναφορικά;

Ἀναφορικαὶ λέγονται ἐκεῖναι αἱ ἀντωνυμίαι, μετὰ τὰς ὁποίας κάμνομεν ἀναφορὰν εἰς κανέν ἀπὸ τὰ προλεχθέντα, ἡ λέξιν, ἡ καὶ ὁλόκληρον λόγον, θέλοντες νὰ προσδιορίσωμεν τὸ προλεχθέν, ἢ νὰ κάμωμεν ἄλλην τινὰ παρατήρησιν περὶ αὐτοῦ, καθὼς, « παρακαλῶ νὰ μὲ στείλῃς τὸ βιβλίον, τὸ ὁποῖον σ' ἐδάνεισα » ἐδῶ βλέπεις ὅτι ἡ ἀναφορικὴ, τὸ ὁποῖον, προσδιορίζει ποῖον βιβλίον λέγω. Ἐάν εἶπω, « τὰ καλὰ μαθήματα εἶναι πλούτος, τὸν ὁποῖον, ὅστις ἀποκτήσῃ δὲν φοβεῖται πτωχείαν » ἐδῶ ἐμσταχειρίσθην τὴν ἀναφορικὴν, διὰ νὰ παραστήσω ὅτι ἡ ἀπόκτησις τοῦ τοιοῦτου πλούτου εἶναι ἀσφαλής.

Αἱ ἀναφορικαὶ ἀντωνυμίαι τῆς σημερινῆς Ἑλληνικῆς εἶναι αἱ δύο αὗται, ὁ ὁποῖος καὶ ὅστις· ἡ ὅστις εἶναι ἀρχαία, καὶ δὲν λαμβάνεται τὴν σήμερον παρὰ μόνον εἰς τὴν ὀνομαστικὴν τοῦ ἀρσενικοῦ καὶ θηλυκοῦ, ὅστις, ἥτις· καὶ εἰς τὴν ὀνομαστικὴν τοῦ πληθυντικοῦ, οἵτινες, αἵτινες· ἡ ὁποῖος εἶναι ἐξήγησις ταύτης· κλίνονται δὲ καὶ εἰς τὰ τρία γένη κατὰ τὸν ἀκόλουθον τρόπον.

Ἀρσενικόν.

	Ἀρχαία	Ἀριθ. Ἐνια.	Σημερινή.
Ὄνομ.	ὁς τις		ὁ ὁποῖος
Γεν.	οὗ τινος		τοῦ ὁποῖου
Δοτ.	ῷ τινι		εἰς τὸν ὁποῖον
Αἰτ.	ὧν τινι		τὸν ὁποῖον

Ἀριθμὸς Πληθυντικός.

Ὄνομ.	οἵ τινες	οἱ ὁποῖοι
Γεν.	ῶν τινων	τῶν ὁποῶν

Δοτ. εἰς τισι εἰς τοὺς ὁποίους
 Αἰτ. οὓς τινας τοὺς ὁποίους.
 Δυσικός — Ὄνομ. καὶ Αἰτ. ὦ τινε. Γεν. καὶ Δοτ. οἶν τινوين.
 Αἰγεται καὶ χωρὶς τὴν τισ' ὁμοίως καὶ αἱ ἀκόλουθοι.

Θηλυκόν.

	Ἀρχαία.	(Ἀριθ. Ἑνικ.)	Σημερινή.
Ὄνομ.	ἡ τις		ἡ ὁποία
Γεν.	ἥς τινος		τῆς ὁποίας
Δοτ.	ῇ τινι		εἰς τὴν ὁποίαν
Αἰτ.	ῆν τινα		τὴν ὁποίαν

Ἀριθμὸς Πληθυντικός.

	Ἀρχαία.	(Ἀριθ. Ἑνικ.)	Σημερινή.
Ὄνομ.	αἱ τινες		αἱ ὁποῖαι
Γεν.	ῶν τινων		τῶν ὁποίων
Δοτ.	αἷς τισι		εἰς τὰς ὁποίας
Αἰτ.	ᾗς τινας		τὰς ὁποίας

Δυσικός. — Ὄνομ. καὶ Αἰτ. ᾧ τινε. Γεν. καὶ Δοτ. αἶν τινوين.

Οὐδέτερον.

	Ἀρχαία.	(Ἀριθ. Ἑνικ.)	Σημερινή.
Ὄνομ.	ὃ τι ἢ ὃ,τι		τὸ ὅποῖον
Γεν.	οὗ τινος		τοῦ ὁποίου
Δοτ.	ᾧ τινι		εἰς τὸ ὅποῖον
Αἰτ.	ὃ τι, ἢ ὃ,τι		τὸ ὅποῖον

Ἀριθμὸς Πληθυντικός.

	Ἀρχαία.	(Ἀριθ. Ἑνικ.)	Σημερινή.
Ὄνομ.	ᾧ τινε		τὰ ὁποῖα
Γεν.	ῶν τινων		τῶν ὁποίων
Δοτ.	οἷς τισι		εἰς τὰ ὁποῖα
Αἰτ.	ᾧ τινε		τὰ ὁποῖα

Δυσικός. — Ὄνομ. καὶ Αἰτ. ᾧ τινε. Γεν. καὶ Δοτ. οἶν τινوين.

5. Ποῖαι λέγονται Αὐτοπαθεῖς;

Αὐτοπαθεῖς ἀντωνυμίαι λέγονται ἐκείναι τὰς ὁποίας μεταχειρίζονται, ὅταν θέλωσι νὰ φανερώσωσιν ὅτι ἐνεργεῖ τις ἐπέμω εἰς τὸν ἐκαστόν του, ἢ εἰς κανέν ἰδιόν του πρᾶγμα, καθὼς, ὁ ἀδικὸς βλάπτει ἑαυτὸν ἢ ἑαυτὸν ἀδικῶν, σκωτῶν βλάπτει· τιμῶν τὴν πατρίδα, ἑμαυτὸν τιμῶν· διὰ τοῦτο λέγονται αὐτοπαθεῖς, ἢ ἐμμέσως, αὐτὸς ἀρ' ἑαυτοῦ πέσχει, ἔχουν, ἐφελείται, ἢ βλάπτεται.

Ἡ ἀρχαία Ἑλληνικὴ Γλῶσσος ἔχει αὐτοπαθεῖς ἀντωνυμίας καὶ διὰ τὰ τρία πρόσωπα, τὰς ὁποίας συνθέται ἀπὸ δύο Γενικών, ἀπὸ τὴν αὐτοῦ, καὶ ἀπὸ τὴν ἐμέο (ἐμοῦ) διὰ τὸ πρῶτον πρόσωπον, καθίας, ἑμαυτοῦ ἀπὸ τὴν αὐτοῦ καὶ ἀπὸ τὴν σέο (σου) διὰ τὸ δευτέρον πρόσωπον, καθίας, σεαυτοῦ ἢ σεαυτοῦ ἀπὸ τὴν αὐτοῦ καὶ ἀπὸ τὴν ἐο διὰ τὸ τρίτον πρόσωπον, καθίας, ἑαυτοῦ ἢ αὐτοῦ· ὅθεν καὶ λέγονται σύνθετοι. Τὴν σήμερον μεταχειρίζομεθα τὴν Γενικὴν μοῖ,

σοῦ, τοῦ, τῆς, μᾶς, τῶν, κατόπιν τῆς ἑαυτοῦ, ἑαυτοῦ, διὰ νὰ διακρίνωμεν τὰ πρόσωπα καὶ τοὺς ἀριθμούς· κλίνονται δὲ κατὰ τὸν ἀκόλουθον τρόπον.

ΤΟΥ ΠΡΩΤΟΥ ΠΡΟΣΩΠΟΥ.

Ἀρσενικόν.

	Ἀρχαία.	(Ἀριθ. Ἑνικ.)	Σημερινή.
Γεν.	ἐμαυτοῦ		τοῦ ἑαυτοῦ μου
Δοτ.	ἐμαυτῷ		εἰς τὸν ἑαυτόν μου
Αἰτ.	ἐμαυτὸν		τὸν ἑαυτόν μου

Ἀριθμὸς Πληθυντικός.

	Ἀρχαία.	(Ἀριθ. Ἑνικ.)	Σημερινή.
Γεν.	ἐαυτῶν		τοῦ ἑαυτοῦ μας
Δοτ.	ἐαυτοῖς		εἰς τὸν ἑαυτόν μας
Αἰτ.	ἐαυτοὺς		τὸν ἑαυτόν μας

Θηλυκόν.

Ἀριθμὸς Ἑνικός.

	Ἀρχαία.	(Ἀριθ. Ἑνικ.)	Σημερινή.
Γεν.	ἐμαυτῆς		τοῦ ἑαυτοῦ μου
Δοτ.	ἐμαυτῇ		εἰς τὸν ἑαυτόν μου
Αἰτ.	ἐμαυτὴν		τὸν ἑαυτόν μου

Ἀριθμὸς Πληθυντικός.

	Ἀρχαία.	(Ἀριθ. Ἑνικ.)	Σημερινή.
Γεν.	ἐαυτῶν		τοῦ ἑαυτοῦ μας
Δοτ.	ἐαυταῖς		εἰς τὸν ἑαυτόν μας
Αἰτ.	ἐαυτάς		τὸν ἑαυτόν μας

Οὐδέτερον.

	Ἀρχαία.	(Ἀριθ. Ἑνικ.)	Σημερινή.
Γεν.	ἐμαυτοῦ		τοῦ ἑαυτοῦ μου
Δοτ.	ἐμαυτῷ		εἰς τὸν ἑαυτόν μου
Αἰτ.	ἐμαυτὸ		τὸν ἑαυτόν μου

Ἀριθμὸς Πληθυντικός.

	Ἀρχαία.	(Ἀριθ. Ἑνικ.)	Σημερινή.
Γεν.	ἐαυτῶν		τοῦ ἑαυτοῦ μας
Δοτ.	ἐαυτοῖς		εἰς τὸν ἑαυτόν μας
Αἰτ.	ἐαυτὰ		τὸν ἑαυτόν μας

ΤΟΥ ΔΕΥΤΕΡΟΥ ΠΡΟΣΩΠΟΥ.

Ἀριθμὸς Ἑνικός.

	Ἀρχαία.	(Ἀριθ. Ἑνικ.)	Σημερινή.
Γεν.	σεαυτοῦ		τοῦ ἑαυτοῦ σου
Δοτ.	σεαυτῷ		εἰς τὸν ἑαυτόν σου
Αἰτ.	σεαυτόν		τὸν ἑαυτόν σου

Θηλυκόν.

Ἀριθμὸς Ἑνικός.

	Ἀρχαία.	(Ἀριθ. Ἑνικ.)	Σημερινή.
Γεν.	σεαυτῆς		τοῦ ἑαυτοῦ σου
Δοτ.	σεαυτῇ		εἰς τὸν ἑαυτόν σου
Αἰτ.	σεαυτὴν		τὸν ἑαυτόν σου

Οὐδέτερον.

Γεν.	σευτοῦ	τοῦ ἐαυτοῦ σου
Δοτ.	σευτῶ	εἰς τὸν ἐαυτὸν σου
Αἰτ.	σευτὸ	τὸν ἐαυτὸν σου

Ὁ πληθυντικός ἀριθμὸς εἶναι καθὼς ἀνωτέρω τοῦ Πρώτου Προσώπου.

ΤΟΥ ΤΡΙΤΟΥ ΠΡΟΣΩΠΟΥ.

Ἀρσενικόν.

	Ἀρχαία	(Ἀριθμ. Ἑνικ.)	Σημερινή.
Γεν.	ἐαυτοῦ		τοῦ ἐαυτοῦ του
Δοτ.	ἐαυτῶ		εἰς τὸν ἐαυτὸν του
Αἰτ.	ἐαυτόν		τὸν ἐαυτὸν του

Θηλυκόν.

	Ἀρχαία	(Ἀριθμ. Ἑνικ.)	Σημερινή.
Γεν.	ἐαυτῆς		τοῦ ἐαυτοῦ της
Δοτ.	ἐαυτῇ		εἰς τὸν ἐαυτὸν της
Αἰτ.	ἐαυτήν		τὸν ἐαυτὸν της

Οὐδέτερον.

Γεν.	ἐαυτοῦ	τοῦ ἐαυτοῦ του
Δοτ.	ἐαυτῶ	εἰς τὸν ἐαυτὸν του
Αἰτ.	ἐαυτὸ	τὸν ἐαυτὸν του

Ὁ πληθυντικός ἀριθμὸς τῆς ἀρχαίας συνθέτου διὰ τὸ τρίτον πρόσωπον εἶναι, καθὼς ἀνωτέρω· τῆς δὲ σημερινῆς ὁ Πληθυντικός ἀριθμὸς γίνεται μετὰ τὴν προσθήκην τῆς τῶν εἰς τὸν ἑνικὸν ἀριθμὸν, καθὼς τοῦ ἐαυτοῦ τῶν, εἰς τὸν ἐαυτὸν τῶν, τὸν ἐαυτὸν τῶν· καὶ διὰ τὸ θηλυκὸν καὶ οὐδέτερον γένος.

Αἱ σύνθετοι τοῦ πρώτου καὶ δευτέρου προσώπου τῆς ἀρχαίας δὲν ἔχουσιν ἰδικὸν τῶν πληθυντικὸν ἀριθμὸν, ἀλλὰ δανείζονται αὐτὸν ἀπὸ τοῦ τρίτου προσώπου.

Εἰς τὸν πληθ. ἀριθμὸν ἡ ἀρχαία Ἑλληνικὴ συνειθίζει νὰ μεταχειρίζεται καὶ τὰς ἀπλὰς, καθὼς, ἡμῶν αὐτῶν, ἡμῶν αὐτῶν, σγῶν αὐτῶν, κτ.λ.

Αἱ σύνθετοι ἀντωνυμίαι δὲν ἔχουσιν ὀνομαστικὴν, διότι ποτὲ δὲν λαμβάνονται ὡς ὑποκείμενον προτάσεως.

ΛΑΛΗΛΟΠΑΘΕΙΣ.

6. Ποῖαι λέγονται ἀλληλοπαθεῖς;

Ἀλληλοπαθεῖς ἀντωνυμίαι λέγονται ἐκεῖναι, τὰς ὁποίας μεταχειρίζονται διὰ νὰ φανερώσῃ πρόσωπα ἢ πράγματα ἐνεργοῦντα τῆς αὐτῆς ἐνεργείας τὸ ἓν εἰς τὸ ἄλλο. Ἡ σημερινὴ Γλῶσσα δὲν ἔχει μίαν λέξιν διὰ νὰ παρίσταται τὴν ἀλληλοπάθειαν ἀλλὰ μεταχειρίζεται τὸ εἰς, μία, ἐν, ὅρα μετὰ τὸ ἐπίθετον ἄλλος, καθὼς, οἱ καλὸι χριστιανοὶ ἀγαπῶσιν ὁ εἰς τὸν ἄλλον· αἱ σπουδαῖαι γυναῖκες δὲν καταλαλοῦσιν ἢ μία τὴν ἄλλην· τὰ χρηστοῦθι παιδία δὲν ἐδιδίχοντο τὸ ἐν τὸ ἄλλο.

Ἡ ἀρχαία ἑλληνικὴ ἔχει διὰ τὴν χρεῖαν ταύτην τὰς ἀκολουθοῦσας, τὰς ὁποίας ἤρχισαν τὴν σήμερον νὰ μεταχειρίζονται.

	Ἀρσενικόν.	Θηλυκόν.	Οὐδέτερον.
Γεν.	ἀλλήλων	ἀλλήλων	ἀλλήλων
Δοτ.	ἀλλήλοις	ἀλλήλαις	ἀλλήλοις
Αἰτ.	ἀλλήλους	ἀλλήλας	ἀλλήλα

ΔΟΡΙΣΤΟΙ.

7. Ποῖαι λέγονται δόριστοι;

Δόριστοι ἀντωνυμίαι λέγονται ἐκεῖναι μετὰ τὰς ὁποίας φανερόνομεν πρόσωπον ἢ πρᾶγμα, ὅχι κατ' ὄνομα, ὅχι ὠρισμένως, ἀλλὰ γενικῶς καὶ ἀπροσδιορίστως. Ἐάν, παραδείγματος χάριν εἰπῶ, ὁ Γεώργιος ἐπιμελεῖται καὶ προκόπτει, ἐδῶ λαλῶ ὠρισμένως· ἐάν ὁμοῦς εἰπῶ, ὁποῖος, ἢ ὅστις ἐπιμελεῖται προκόπτει, τότε ὁ λόγος μου δὲν ἀναφέρεται εἰς κανέν ὠρισμένον πρόσωπον, ἀλλὰ γενικῶς εἰς πάντα μαθητὴν ἐπιμελούμενον· διὰ τοῦτο αἱ λέξεις ὁποῖος, ὅστις, κάποιος, ὁ δεῖνα, τις, λέγονται Δόριστοι ἀντωνυμίαι.

Ἐκτὸς τῆς ὁ δεῖνα, αἱ ἄλλαι κλίνονται χωρὶς ἄρθρον καθὼς, ὁποῖος, ὁποῖον, ὁποῖον· ὁποῖοι, ὁποῖων, ὁποῖους.

Ἡ κάποιος συνειθίζεται νὰ λέγεται προπαροξύτῳ καὶ εἰς τὰς πλαγίας πτώσεις, καθὼς, κάποιος, κάποιον, κάποιον· κάποιον, κάποιον, κάποιον· ὁμοῦς καὶ εἰς τὸ θηλυκὸν καὶ οὐδέτερον, κάποιον, κάποιον. ἤρχισαν ὁμοῦς εἰς τὸν αὐτὸν νὰ μεταχειρίζονται τὴν τις· βάλλεται δὲ ἡ τις ἐγκλιτικῶς κατόπιν ἀπὸ ὀνόματα γενικά, ἢ ἀπὸ ῥήματα, καθὼς, ἀνθρώπος τις, βιβλίον τι, ἡλθέ τις, καὶ κλίνεται ὡς τὰ περισσώλλαθα, τις, τινός, τινί, τινά· τινός, τινῶν, τισί, τινάς· καὶ τὸ οὐδέτερον, τί, τινός, τινί, τί· τινά, τινῶν, τισί, τινά. Αἱ δυσώλλαθοι πτώσεις αὐτῆς δὲν ἐγκλίνονται, ἤγουν, φυλάττουσι τὸν τόνον, ὅταν ἡ ἡγουμένη λέξις ἦναι παροξύτονος, καθὼς, ἀνθρώπου τινός, ἀνθρώπων τινῶν· ἐγκλίνονται δὲ, ὅταν ἦναι προπαροξύτονος, καθὼς, ἀνθρώπος τις.

Ἡ ὅστις κλίνεται καθὼς ἀνωτέρω (σελ. 43) ἡ ἀναφορικὴ δὲν συνειθίζεται ὁμοῦς τὴν σήμερον παρὰ ἡ ἐνική ὀνομαστικὴ τοῦ ἀρσενικοῦ, καὶ θηλυκοῦ· εἰς δὲ τὴν Γενικὴν λέγομεν ὅτινος, καθὼς, ὅτινος εἶναι τὸ βιβλίον ὅς τὸ πάρη. Ἡ δεῖνα κλίνεται ἐνάρθρως, καθὼς ὁ δεῖνα τοῦ δεῖνος, (ἢ δεῖνα), τὸν δεῖνα, ἡ δεῖνα, τῆς δεῖνος, (ἢ δεῖνα), τὴν δεῖνα· τὸ δεῖνα, κτ.λ. Λέγουσιν ἀκόμη κοινότερον καὶ, ὁ τάδε, ἡ τάδε, τὸ τάδε.

Ὅταν γίνῃται ἀόριστως ἄρνησις προσώπων ἢ πραγμάτων, λέγουσιν, οὐδεὶς, καὶ κοινότερον κανεὶς, καὶ κλίνονται εἰς τὸν ἑνικὸν ἀριθμὸν ὡς τὸ ἀριθμητικὸν εἰς, καθὼς, οὐδεὶς, οὐδεὶς, οὐδεὶς, οὐδεὶς· οὐδένα· οὐδεμίας, οὐδεμιάς, οὐδεμιᾷ, οὐδεμίαν· οὐδέν, οὐδεὶς, οὐδεὶς, οὐδέν· καὶ κοινότερον, κανεὶς, κανεὶς, κανεὶς, κανεὶς· κανεμία, κανεμιάς, κανεμῖα, κανεμίαν· κανέν, κανέν, κανέν, κανέν.

ἄνθρωποι, μὲ τὸ ῥῆμα, ἔστιν, εἰσί, δὲν φανερόν τι παρὰ μόνον ὅτι ὑπάρχουσιν· ὅθεν καὶ τὸ ῥῆμα τοῦτο λέγεται Ἰπαρκτικόν. Ὅταν ὁμοίως λέγω ὁ ἥλιος φωτίζει τὸν κόσμον, μὲ τὸ ῥῆμα φωτίζει, φανερόν τι ἐνέργειάν του, καὶ ἡ ἐνέργεια αὕτη εἶναι τις τρόπος, εἰς τὸν ὅποιον μᾶς φαίνεται ἡ ὑπαρξίς τοῦ ἡλίου. Ὅταν ὁμοίως λέγω ὁ Γεώργιος γράφει τὸ μάθημα, καὶ ἐδῶ τὸ ῥῆμα γράφει, φανερόν τι κάμνει ὁ Γεώργιος, ἢ εἰς πόσον τρόπον ὑπάρξῃς, ἢ εἰς ποίαν διάθεσιν εὐρίσκεται. Οἱ τρόποι δὲ τῆς ὑπάρξεως, ἢ αἱ διαθέσεις τῶν προσώπων καὶ τῶν πραγμάτων μᾶς παριστάνονται φυσικὰ τρεῖς. βλέπομεν τριόντι αὐτὰ ἢ ὅτι κάμνουςι καμμίαν ἐνέργειαν ἐπάνω εἰς ἄλλα, ἢ εἰς ἑαυτὰ· ἢ ὅτι παθαίνουσιν τι ἀπὸ ἄλλου, ἢ ὅτι εὐρίσκονται εἰς μίαν τινὰ κατάστασιν, εἰς τὴν ὁποίαν δὲν βλέπομεν αὐτὰ νὰ ἐνεργῶσιν εἰς ἄλλα ἢ νὰ πάσχουσιν ἀπὸ ἄλλου. Καὶ τὰ ῥήματα λοιπὸν, διὰ τῶν ὁποίων φανερόν τι τρεῖς ταύτας διαθέσεις, εἶναι τριῶν εἰδῶν, *Ενεργητικά Παθητικά, Καταστατικά.*

Λέγομεν τὸ ῥῆμα *ἐνεργητικόν*, ἢ ὅτι εἶναι διαθέσειως ἐνεργητικῆς, ὅταν φανερόν τι πρόσωπον ἢ τὸ πρᾶγμα ὅτι ἐνεργεῖ ἐπάνω εἰς ἄλλο, καθὼς, ὁ κηπουρὸς ποτίζει τὸν κήπον.

Λέγομεν τὸ ῥῆμα *παθητικόν*, ἢ ὅτι εἶναι διαθέσειως παθητικῆς, ὅταν παρασταῖν τι πρόσωπον ἢ τὸ πρᾶγμα ὅτι πάσχει, ἢ λαμβάνει καμμίαν ἀλλοίωσιν, ἢ μεταβολὴν ἀπὸ ἄλλου, καθὼς, οἱ παράνομοι τιμωροῦνται ὑπὸ τῶν νόμων.

Λέγομεν τέλος πάντων ὅτι εἶναι *καταστατικόν*, ὅταν παρασταῖν τι πρόσωπον ἢ τὸ πρᾶγμα ὅτι εὐρίσκεται εἰς κατάστασιν τινὰ χωρὶς νὰ φαίνεται ὅτι ἐνεργεῖ εἰς ἄλλο, ἢ ὅτι πάσχει ἀπὸ ἄλλου, καθὼς, ὁ Γεώργιος κοιμάται, κάθεται, ἀρβώσκει.

Τὰ ἐνεργητικὰ ῥήματα λήγουσιν ὡς ἐπὶ τὸ πλείστον εἰς ω καθὼς ὠρεῖω, ὠδηγῶ, διορίζω, κτ.λ. Τὰ παθητικὰ ἐξ ἐναντίας λήγουσιν ὡς ἐπὶ τὸ πλείστον εἰς μαι, καθὼς, ὠρεῖομαι, ὠδηγοῦμαι, διορίζομαι, κτ.λ.

Εἶναι ὁμοίως καὶ ῥήματα *καταστατικά* εἰς ω ἢ εἰς μαι καθὼς ἀρβώσκει, κάθεται, κοιμῶμαι, καὶ ῥήματα *ἐνεργητικά* εἰς μαι, καθὼς δίδωμαι, περιποιῶμαι.

Ὅθεν διὰ νὰ γινώσκωμεν ἂν ᾖ τὸ ῥῆμα ἐνεργητικόν, παθητικόν ἢ καταστατικόν, δὲν πρέπει νὰ παρατηρῶμεν τὴν κατάληξιν αὐτοῦ, ἀλλὰ τὴν ἐννοίαν.

Εἶναι τινὰ ῥήματα εἰς μαι, τὰ ὅποια παρασταίνουσι τὸ πρόσωπον ὅτι ἐνεργεῖ εἰς ἑαυτό, ἢ εἰς κανέν ἰδικόν του πρᾶγμα, εἴτε ἀρέσως εἴτε ἐμείσως, καθὼς, λούομαι, νίπτομαι, κτερίζομαι, ἐνδύομαι, ἐξουγίλλομαι, κτ.λ. Τὰ τοιαῦτα ῥήματα ὀνομάζουσιν οἱ γραμματικοὶ μέσα, κυρίως ὁμοίως καὶ ταῦτα εἶναι ἐνεργητικά.

3. Τί εἶναι Χρόνος;

Εἰπομεν ὅτι μὲ τὰ ῥήματα φανερόν τι, ἢ ἀπλῶς τὴν ὑπαρξίν, ὅτι δε-

λαδὴ ὑπάρχει τὸ πρᾶγμα, ἢ τὸ πρόσωπον, ἢ φανερόν τι ἐνέργειαν τινὰ αὐτοῦ, πᾶθος τι, ἢ κατὰστασιν τινὰ· ἀλλ' ἐπειδὴ ὅλα ταῦτα θεωροῦνται εἰς ἓνα τινὰ καιρὸν, ἢ πρῶτον, ἢ περασμένον, ἢ μέλλοντα, τὸν ὅποιον καιρὸν εἶναι ἀνάγκη νὰ φανερόν τι, κατὰ λαμβάνωμεν ὅτι ἐπρεπε νὰ λάβωσι καὶ τὰ ῥήματα σχηματισμοῦς τινος, μὲ τοὺς ὁποίους νὰ διακρίνωμεν τὸν καιρὸν τῆς ὑπάρξεως, τῆς ἐνεργείας, τοῦ πάθους, ἢ τῆς καταστάσεως· οἱ σχηματισμοὶ λοιπὸν οὗτοι λέγονται *Χρόνοι τῶν ῥημάτων.*

Ἐνεστώς. — Ὁ σχηματισμὸς μὲ τὸν ὅποιον παρασταίνωμεν τὸ ἐνεστώς, ἦγουν, τὸ παρὸν, λέγεται χρόνος *Ἐνεστώς*, καθὼς, γράφω, καὶ τὸ ῥῆμα εἰς τὴν ἡμερορρήν ταύτην λέγεται, ὅτι εἶναι χρόνον *Ἐνεστώτος.*

Ἀόριστος. — Ὁ σχηματισμὸς μὲ τὸν ὅποιον φανερόν τι τὸν περασμένον, ἢ ὅτι ἡ πράξις ἔγινε μίαν φοράν, λέγεται χρόνος *Ἀόριστος*, καὶ τὸ ῥῆμα χρόνον *Ἀορίστου*, καθὼς, ἔγραψα· ὁ σχηματισμὸς οὗτος λέγεται *Ἀόριστος*, ἐπειδὴ δὲν προσδιορίζει οὐδεμίαν χρονικὴν σχέσιν, ἀλλ' ἀπλῶς φανερόν τι τὴν πρᾶξιν περασμένην καὶ τετελειωμένην.

Μέλλων. — Ὁ σχηματισμὸς μὲ τὸν ὅποιον φανερόν τι τὸν καιρὸν, ὅστις εἶναι ὕστερον ἀπὸ τὸν παρόντα, λέγεται *Μέλλων*· ὁ χρόνος οὗτος εἰς τὴν ἀρχαίαν Ἑλληνικὴν εἶναι ἀπλῶς, καθὼς γράφω· εἰς τὴν σημερινὴν ὁμοίως Ἑλληνικὴν εἶναι σύνθετος ἀπὸ τοῦ *θέλω* καὶ ἀπὸ τοῦ γράφειν, ἢ χωρὶς *ν*, γράψει, καθὼς *θέλω γράφειν*, ἢ γράψει.

Παρατατικός. — Οἱ τρεῖς προειρημένοι χρόνοι δύνανται νὰ λέγωνται ἀσχέτως, ἦγουν, μόνον των, χωρὶς νὰ ἀναφέρωνται εἰς κανένα ἄλλον, καθὼς, γράφω τὸ μάθημα· ἔγραψα τὸ μάθημα· γράψω τὸ μάθημα. Πολλάκις ὁμοίως ἀκολουθεῖ χρεία νὰ φανερόν τι τοὺς καιροὺς σχετικῶς. ἦγουν ἀναφερομένους τὸν ἓνα εἰς τὸν ἄλλον, καθὼς ὅταν λέγῃ, *χθὲς ἐγὼ ἔγραψα τὸ μάθημα*, ὅτε ὁ Γεώργιος *ἐπαῖξε*.

Εἰς τὸ παράδειγμα τοῦτο βλέπεις ὅτι τὸ *ἔγραψα* φανερόν τι πρᾶξιν περασμένην ὡς πρὸς τὸ παρὸν, ἢ ὁποῖα ὁμοίως ἦτο παρούσα καὶ ἐξακολουθεῖ νὰ γίνεταί εἰς τὸν καιρὸν ἐκείνον, κατὰ τὸν ὅποιον ὁ Γεώργιος *ἐπαῖξεν*. Οὗτος λοιπὸν ὁ σχηματισμὸς *ἔγραψα*, λέγεται *Παρατατικός*, ἦγουν, *ἐξακολουθητικός*· τὸ αὐτὸ ἐμποροῦμεν νὰ εἰπώμεν καὶ διὰ τὸ *ἐπαῖξε*, ἐὰν ἀναφέρῃ τὸν καιρὸν τοῦ πικνιδίου εἰς τὸ *ἔγραψα*, καὶ εἴπῃ *χθὲς ὁ Γεώργιος ἐπαῖξεν*, ὅτε ἐγὼ *ἔγραψα τὸ μάθημα*. *Παρατατικός* εἶναι καὶ τὸ *ἐπαῖξε*.

Παρακείμενος. — Ἡ ἀρχαία Ἑλληνικὴ Γλῶσσα ἐδίδεν εἰς τὰ ῥήματα καὶ ἄλλον τινὰ χωριστὸν σχηματισμὸν, μὲ τὸν ὅποιον ἐφάνετο τὸ πρᾶγμα ὅχι ἀπλῶς ὅτι ἔγινε καὶ ἐπέρασε, καθὼς μὲ τὸν *Ἀόριστον*, ἀλλ' ὅτι καὶ σῶζεται ἕως εἰς τὸ παρὸν, ἢ αὐτὸ τὸ πρᾶγμα, ἢ τὰ ἀποτελέσματα αὐτοῦ. Οἱ παλαιοὶ λέγοντες παραδείγματα χάριν γέγραφα τὴν ἐπιστολήν, ἐφάνερον ὅτι ἡ ἐπιστολὴ ἐγράφη καὶ σῶζεται. Ὁ σχηματισμὸς λοιπὸν οὗτος γέγραφα, λέγεται *Παρακί-*

μενος, ἔχον καίματος πλησίον εἰς τὸ παρὸν, σωζόμενος. Ἡ σημερινὴ Ἑλληνικὴ δὲν ἔχει τοιοῦτον σχηματισμὸν, ἀλλὰ λέγομεν *ἔχω γεγραμμένην τὴν ἐπιστολήν*, καὶ ὁ σύνθετος οὗτος σχηματισμὸς δύναται νὰ παρασταίνῃ τὴν ἔννοιαν τοῦ παλαιοῦ Παρακειμένου γέγραφα. Εἰς μέρη τινὰ, καθὼς εἰς τὴν Ἑπειρὸν, λέγουσιν, *ἔχω γράφει*.

ὑπερτελειικός.—Ὅταν λέγῃ, παραδείγματός χάριν, *εἶχον γράψαι*, ἢ *εἶχον γεγραμμένον* τὸ μάθημά μου τὴν ὥραν καθ' ἣν ὁ διδάσκαλος μὲ τὸ εἰήτησε, μὲ τὸν σχηματισμὸν τοῦτον εἶχα γράψαι ἢ εἶχα γεγραμμένον, ἢ κατὰ τὴν ἀρχαίαν Γλῶσσαν, ἔγεγραφιν τὸ μάθημα, ὅτε αὐτὸ εἰήτησεν ὁ διδάσκαλος, φανερώνει ὅτι ἡ πράξις σου αὐτὴ δὲν ἐγένετο, ἀλλ' ἦτο τετελειωμένη τὴν ὥραν ἐκείνην, εἰς τὴν ὁποίαν διδάσκαλος ἔκαμε τὴν ζήτησιν. Οὗτος λοιπὸν ὁ σχηματισμὸς *εἶχα γράψαι*, ἢ ὁ ἰσοδύναμος αὐτοῦ *εἶχα γεγραμμένον*, καὶ κατὰ τὴν ἀρχαίαν ἔγεγραφειν, λέγεται **ὑπερτελειικός**, διότι φανερώνει πράξιν ὑπερτελειωμένην συντετελεσμένην, ὡς πρὸς τὸν καιρὸν ἐκεῖνον, κατὰ τὸν ὅποιον ἄλλο τι ἐγένετο ἢ ἐγένετο. Ὁ χρόνος οὗτος τῆς σημερινῆς εἶναι, ὡς βλέπεις σύνθετος ἀπὸ τὸ *εἶχα* καὶ ἀπὸ τὸ *γράφειν*, ἢ ἀπὸ τὴν μετοχὴν *γεγραμμένον* ἢ ἀρχαία ὅμως Ἑλληνικὴ εἶχεν ἓνα ἀπλὸν σχηματισμὸν, λέγουσα *ἐγεγράφειν*.

Βλέπεις λοιπὸν ὅτι τὸ ῥῆμα ἔμπορεῖ νὰ λαμβάνῃ ἐξ σχηματισμοῦ, μὲ τοὺς ὁποίους παρασταίνονται οἱ καιροὶ τῶν πράξεων, καὶ παντὸς γινόμενου, καὶ οἱ ὅποιοι διὰ τοῦτο λέγονται *χρόνοι*. Ἐκ τούτων ὁ Παρατατικός, ὁ Παρακειμένος, ὁ ὑπερτελειικός, καὶ ὁ Ἀόριστος, λέγονται Παρακείμενοι, καὶ ἱστορικοί, διότι αὐτοὺς μεταχειρίζονται εἰς τὴν διήγησιν τῶν γεγονότων. Λέγουσιν ἀκόμη Ἀρχαίως τὸν ἑνεστώτα, τὸν Παρακειμένον, καὶ τὸν Μέλλοντα, διότι ἀπὸ αὐτοῦ γίνονται οἱ ἄλλοι.

	Χρόνοι τῆς Ἀρχαίας.	Χρόνοι τῆς σημερινῆς.
Ἐνεσ.	Γράφω	Γράφω.
Ἀόρ.	Ἐγραφα	Ἐγραφα.
Μέλλ.	Γράψω	Θέλω γράψαι.
Παρατ.	Ἐγραφον	Ἐγραφα (καὶ ἔγραφον)
Παρακ.	Γέγραφα	ἔχω γεγραμμένα ἢ ἔχω γράψαι.
ὑπερτελ.	ἔγεγραφειν	Εἶχα ἢ εἶχον γράψαι.

4. Τί εἶναι πρόσωπον;

Ἐπειδὴ τὰ ῥήματα φανερώνουσιν, ὡς εἶπομεν, τὴν ὑπερξίν, τὰς ἐνεργείας, τὰ πάθη, καὶ τὰς καταστάσεις τῶν προσώπων καὶ τῶν πραγμάτων, ἔπρεπε νὰ διδῶσιν εἰς αὐτὰ ἰδιαιτέροι τινες σχηματισμοί, ἢ καταλήξεις, μὲ τοὺς ὁποίους νὰ διακρίνεται τὸ πρῶτον πρόσωπον ἀπὸ τοῦ δευτέρου, καὶ τοῦτο πάλιν ἀπὸ τοῦ τρίτου. Οἱ σχηματισμοὶ οὗτοι λέγονται *πρόσωπα*· οὕτως εἰς τὸν ἑνεστώτα διὰ τὸ πρῶ-

τον πρόσωπον λέγομεν *γράφω*· καὶ ὅταν ᾖναι πολλὰ, *γράφομεν*· διὰ τὸ δεύτερον, *γράφεις*, καὶ εἰς τὸ πληθυντικόν, *γράφετε*· διὰ τὸ τρίτον, *γράφει*, καὶ πληθυντικῶς, *γράφουσι*, καὶ κοινότερον, *γράφουν*. Τοιοῦτοι σχηματισμοὶ γίνονται καὶ εἰς ὅλους τοὺς ἄλλους χρόνους.

5. Τί εἶναι Ἑγκλίσις;

Λίδονται ἀκόμη εἰς τὰ ῥήματα σχηματισμοὶ ἄλλοι διὰ νὰ φανερώνωσιν ἀπλῶς αὐτὰ τὰ γινόμενα, καθὼς, *γράφω*, *ἔγραφον*, κτλ. ἄλλοι διὰ νὰ παρασταίνωσι τὰς θελήσεις μας, καθὼς, ὅταν λέγω, *γράφε*, *γράφον* ἢ τὴν ἐπιθυμίαν μας διὰ νὰ ἀπολαύσωμεν κανὲν ἀγαθόν, καθὼς, λέγουσιν εἰς τὴν ἀρχαίαν Ἑλληνικὴν *γένοιτο*· τὸ ὅποιον εἰς τὴν σημερινὴν παρασταίνουμεν μὲ τὸ *εἶθε νὰ γείνη*· καὶ ἄλλοι τέλος πάντων διὰ νὰ φανερώνωσι πράγματα, τὰ ὅποια ὑποθέτομεν νὰ γίνωσιν, ἢ κάμνομεν συνθέκην τινά, καὶ κρίνομεν ἀπὸ αὐτὰ τί ἔχει νὰ προέλθῃ, καθὼς, ὅταν λέγω, *ἐὰν γράψῃς μετὰ προσοχῆς, εὐλόγηστα ἁμαρτάνεις*. Οὗτοι λοιπὸν οἱ διάφοροι σχηματισμοὶ τοῦς ὁποίους λαμβάνει τὸ ῥῆμα, λέγονται **Ἑγκλίσις**, καθὼς ὁ διάφορος σχηματισμὸς τῶν ὀνομάτων λέγεται **Κλίσις**.

Αἱ ἐγκλίσεις εἰναι κυρίως τέσσαρες, Ὀριστικὴ, Προστακτικὴ, Εὐκτικὴ, ὑποτακτικὴ, καθὼς μὲ συντομίαν βλέπεις αὐτάς ἐδῶ.

	Ἀρχαία.	Σημερινή.
Ὀριστικὴ	γράφω	γράφω
Προστακτικὴ	γράφε	γράφε
Εὐκτικὴ	γράφουμι	εἶθε νὰ γράφω
ὑποτακτικὴ	ἐὰν γράφω	ἐὰν γράφω

Εἶναι καὶ δύο ἄλλοι σχηματισμοὶ τοῦ ῥήματος, ἀπὸ τοῦς ὁποίους ὁ εἰς δὲν φανερώνει ἀφ' ἑαυτοῦ οὔτε πρόσωπον, οὔτε ἀριθμὸν, ἀλλὰ μόνον τὴν ἔννοιαν αὐτὴν τοῦ ῥήματος, καὶ διὰ τοῦτο λέγεται ἀπαρέμφατος, καθὼς, *γράφειν*, ἀναγινώσκειν. Ἡ σημερινὴ ὅμως Ἑλληνικὴ δὲν ἔχει τὸν σχηματισμὸν τοῦτον, ἀλλὰ μεταχειρίζεται τὴν ὑποτακτικὴν μὲ τὸ νὰ, συντροφεύουσα αὐτὸ πολλάκις μὲ τὸ οὐδέτερον ἄρθρον, καθὼς, *τὸ νὰ γράψῃς συγχρᾶ, εἶναι ἀναγκαῖον διὰ τὰ μάθησιν νὰ γράψῃς καλᾶ*· τὸ ὅποιον εἰς τὴν ἀρχαίαν Ἑλληνικὴν ἤθελες εἰπεῖν, *τὸ συριχῶς γράφειν ἀναγκαῖον ἔστι πρὸς τὸ μαθεῖν καλῶς γράφειν*. Ὁ ἄλλος σχηματισμὸς τοῦ ῥήματος εἶναι ἐπιθετικός, καὶ κλίνεται καθὼς τὰ ἐπίθετα ὀνόματα, φιλάττιον ὅμως· καὶ εἰς τὴν ἔννοιαν τῶν χρόνων, καὶ τῆς διαθέσεως τοῦ ῥήματος, ὡς, ὁ *γράφων*, ἢ *γράφουσα*, τὸ *γράφον*· διὰ τοῦτο λέγεται **Μετοχή**, διότι μετέχει ἀπὸ τὰ χαρακτηριστικὰ καὶ τοῦ ὀνόματος καὶ τοῦ ῥήματος.

6. Τί εἶναι συζυγία;

Συζυγία εἶναι ὁ τρόπος κατὰ τὸν ὅποιον σχηματίζονται ἢ κλίνονται πολλὰ ὅμοια ῥήματα. Ὀνομάσθη συζυγία διότι τὰ ῥήματα βαλλόνται ὁμοῦ ὑποκάτω εἰς τὸν αὐτὸν τρόπον τοῦ σχηματισμοῦ,

ὡσάν ὑποκάτω εἰς τὸν αὐτὸν ζυγόν, καθὼς, γράφω, γράφεις, γρά-
μει· λέγω, λέγεις, λέγει, κτλ.

Δύο εἶναι κυρίως αἱ συζυγίαι εἰς τὴν ἀρχαίαν Ἑλληνικὴν Γλῶσ-
σιν, ἡ μία τῶν εἰς ὡ ληγόντων ῥημάτων, ἀπὸ τὰ ὁποῖα ἄλλα εἶναι
ἀσυναίρετα, καθὼς, γράφω, λέγω, ἀναγιγνώσκω, κτλ. καὶ ἄλλα συν-
ρημένα, καθὼς, βοηθέω βοηθῶ, τιμῶ τιμῶ, ἀγορεύω ἀγορεύω·
καὶ ἡ ἄλλη τῶν εἰς μι, καθὼς εἴθην, (θέτω) ἵστημι (στίνω) δίδωμι
(δίδω). Ἡ σημερινὴ Ἑλληνικὴ ἔχει καθ' αὐτὸ μίαν συζυγίαν, τῶν
εἰς ὦ, καὶ τὰ ῥήματα αὐτῆς λέγονται ἄλλα Βαρύτονα, ἔχοντα τὸν
τόνον εἰς τὴν παραλήγουσιν, καὶ ἄλλα περισπώμενα.

Ἐδῶ ἐκθέτομεν διάφορα παραδείγματα σχηματισμοῦ συντροφευ-
μένα μετὰ τὸ σημερινὸν Ἑλληνικόν· καὶ πρῶτον τοῦ ὑπαρκτικοῦ Εἶμι,
καὶ τῶν δύο ῥημάτων, Ἐγὼ καὶ Θέλω, τὰ ὁποῖα μᾶς βοηθοῦσιν
εἰς τὸν σχηματισμὸν τῶν ἄλλων ῥημάτων τῆς σημερινῆς Γλώσσης,
καὶ δυνάμεθα διὰ τοῦτο νὰ λέγωμεν αὐτὰ Βοηθητικά.

ΣΧΗΜΑΤΙΣΜΟΣ ΤΟΥ Εἶμι (ΕΙΜΑΙ).

ΟΡΙΣΤΙΚΗ ΕΓΚΑΙΣΙΣ.

Ἀρχαία.

Σημερινή.

Ἑνωτός.

Εἶμι, εἷς ἢ εἷ, ἐστί,
ἐσμέν, ἐστέ, εἰσί.
Λυῖα. ἐστών, ἐστών.

Εἶμαι, εἶσαι, εἶναι,
εἶμεθα, εἶσθε, εἶναι.

Παρατατικός.

ἦν, ἦς ἢ ἦσθα, ἦν,
ἦμεν, ἦτε, ἢ ἦστε, ἦσαν.
Δ. ἦτον, ἦτην, ἢ, ἦστον, ἦστην.

ἦμην, ἦσο, (κοινώτερον,
ἦμου, ἦσουν) ἦτο.
ἦμεθα, ἦσθε, ἦσαν.

Μέλλων.

ἔσομαι, ἔσῃ, ἔσται, ἢ ἔσται.
ἐσόμεθα, ἐσεσθε, ἐσονται.
Δ. ἐσόμεθον, ἐσεσθον, ἐστοσθον.

Θέλω, θέλεις, θέλει

θέλομεν, θέλετε, θέλουσιν

εἶσθαι

Μέλλων δεύτερος τῆς σημερινῆς.

θέλω, θέλεις, θέλει

θέλομεν, θέλετε, θέλουσι

σταθῆν, ἢ γίνασθαι.

Σημείωσις.—Ὁ δεύτερος Μέλλων τῆς σημερινῆς Γλώσσης φα-
νερὸν ὅτι τὸ πρᾶγμα θέλει γίνασθαι μίαν φοράν, ὅχι πάντοτε τοιοῦ-
τον Μέλλοντα ἔχομεν καὶ εἰς τὰ ἄλλα ῥήματα· οὕτω λέγομεν, πα-
ραδείγματος χάριν, διὰ μὲν τὸ συχνὸν καὶ πολλάκις, θέλω γράψαι,
διὰ δὲ τὸ ἀπαξ, θέλω γράψαι.

ΠΡΟΣΤΑΚΤΙΚΗ.

Ἀρχαία.

Σημερινή.

Ἑνωτός.

ἴσθι, ἴστω,
ἴσθε, ἴστωσαν, ἢ ἴστωσαν,
Δ. ἴστον, ἴστων.

ἴσθι, ἢ εἰσθι, ἢς ἦναι,
εἰσθε, ἢς ἦναι.

ΕΥΚΤΙΚΗ. Ἑνωτός.

εἶπν, εἶης, εἶν,
εἶπμεν, εἶπτε, εἶπσαν, ἢ
εἶμεν, εἶτε, εἶεν.
Δ. εἶητον, εἶήτην.

εἶθε νὰ ἦμαι, νὰ ἦσαι, νὰ ἦναι
εἶθε νὰ ἦμεθα, νὰ ἦσθε, νὰ ἦναι.
Διὰ τὸ παρελθόν, εἶθε νὰ
ἦμην, νὰ ἦσο, νὰ ἦτο, κτλ.

ΥΠΟΤΑΚΤΙΚΗ. Ἑνωτός.

ἐάν ὦ, ἦς, ἦ,
ἐάν ὦμεν, ἦτε, ὦσι.
Δ. ἐάν ἦτον, ἦτον.

ἐάν ἦμαι, ἦσαι, ἦναι,
ἐάν ἦμεθα, ἦσθε, ἦναι.

Ἀρίστος τῆς Σημερινῆς.

ἐάν σταθῶ, σταθῆς, σταθῇ,
ἢ, ἐάν γείνω, γείνης, γείνη,

σταθῶμεν, σταθῆτε, σταθῶσι
γείνωμεν, γείνητε, γείνωσι

ΑΠΑΡΕΜΦΑΤΟΣ.

Ἑνωτός.
Μέλλων.

εἶναι.
ἔσεσθαι

νὰ ἦμαι, ἢ ὅτι εἶμαι
ὅτι θέλω εἶσθαι, καὶ Μέλ. 6.
ὅτι θέλω σταθῆν, ἢ γίνασθαι.

Σημείωσις. Τὸ Ἀπαρέμφατον τῆς ἀρχαίας Ἑλληνικῆς ἐξηγεῖται
εἰς τὴν σημερινὴν κατὰ τὴν ἔννοιαν τοῦ ἡγουμένου ῥήματος, πότε
μὲ τὸ νὰ, πότε μὲ τὸ ὅτι.

ΜΕΤΟΧΗ.

Ἑνωτός.

(ὡς αὐτὸς καὶ τὴν σήμερον).

ὁ ὢν, τοῦ ὄντος,

ἡ οὔσα, τῆς οὔσης,

τὸ ὄν, τοῦ ὄντος.

Μέλλων.

ὁ ἐσόμενος, ἡ ἐσομένη,
τὸ ἐσόμενον.

τὰ αὐτὰ ἀναλύοντας, ὅστις θέλει
εἶσθαι ἢ θέλει σταθῆν.

Ἀρίστος τῆς Σημερινῆς.

σταθεὶς σταθέντος,
ἢ γινόμενος κτλ.

σταθείσα, σταθείσας, σταθὲν, σταθέντος.

ἘΧΩ.

Ἀρχαία.

ΟΡΙΣΤΙΚΗ Ἑνωτός.

Σημερινή.

ἔχω, ἔχεις, ἔχει,
ἔχομεν, ἔχετε, ἔχουσιν.
Δ. ἔχeton, ἔχeton.

ἔχω, ἔχεις, ἔχει,
ἔχομεν, ἔχετε, ἔχουν ἢ ἔχουσιν.

Παρατατικός.

εἶχον, εἶχες, εἶχε,
εἶχομεν, εἶχετε, εἶχαν.
Δ. εἶχeton, εἶχeton.

τὰ αὐτὰ κοινώτερον δὲ εἰς τὸ ἐνικόν
πρῶτον, εἶχα, καὶ εἰς τὸ πληθυντ.
πρῶτον καὶ τρίτον, εἶχομεν, εἶχαν.

Μέλλων.

ἔξω, ἔξεις, ἔξει
ἔξομεν ἔξετε, ἔξουσιν.
Δ. ἔξeton, ἔξeton.

θέλω, θέλεις, θέλει,
θέλομεν, θέλετε, θέλουσι

ἔχουν.

Σημειώσεις.—Ὁ δεύτερος Μέλλων τῆς σημερινῆς εἶναι, ἢ θέλω λάβειν, ἢ θέλω ἀποκτήσῃ, κατὰ τὴν ἐννοίαν τοῦ λόγου. Καὶ ὁ ἀνδρὺς ἀόριστος. Ἐσχον ἐξηγῆται, ἢ μὲ τὸ ἔλαβον ἢ μὲ τὸ ἀπέκτησα, κατὰ τὴν ἐννοίαν ὁμοίως τοῦ λόγου.

ἀόριστος.

ἔσχον, ἔσχεις, ἔσχε, ἔλαβα, ἔλαβες, ἔλαβε, ἔσχομεν, ἔχετε, ἔσχον. ἔλάβομεν, ἔλάβετε, ἔλαβον. Δ. ἔσχετον, ἔσχετην.

Παρακείμενος.

ἔσχηκα, ἔσχηκας, ἔσχηκε, ἔχω, ἔχεις, ἔχει, ἔσχομεν, ἔχετε, ἔχουσι } λάβειν ἢ ἔλαβον. Δ. ἔσχηκτον, ἔσχηκτον.

ὑπερσυντακτικός.

ἔσχηκα, ἔσχηκας, ἔσχηκε, εἶχον, εἶχες, εἶχε, ἔσχομεν, εἶχετε, εἶχον, } λάβειν. Δ. ἔσχηκτον, ἔσχηκτον.

ΠΡΟΣΤΑΚΤΙΚΗ.

ἑνωτικός.

ἔχε, ἐχέτω, ἔχετε, ἐχέτωσαν. Δ. ἔχετον, ἐχέτην.

ἀόριστος.

σχῆς, σχέτω, σχέτε, σχέτωσαν. Δ. σχῆτον, σχῆτην.

Εἰκτική.

ἑνωτικός.

ἔχοιμι, ἔχοις, ἔχοι, εἴθε νὰ ἔχω, νὰ ἔχῃς, νὰ ἔχῃ, ἔχομεν, ἔχοιτε, ἔχοιεν. νὰ ἔχωμεν νὰ ἔχητε, νὰ ἔχωσι Δ. ἔχοιτον, ἔχοιτην.

ἀόριστος.

σχοίην, σχοίης, σχοίη, εἴθε νὰ λάβω, νὰ λάβῃς, νὰ λάβῃ, σχοίημεν, σχοίητε, σχοίησαν, εἴθε νὰ λάβωμεν, νὰ λάβητε, νὰ λάβωσι Δ. σχοίητον, σχοίητην, ἢ σχοίην.

ὑποτακτική.

ἑνωτικός.

(ὁ αὐτός.) (1)

ἐάν ἔχω, ἔχῃς, ἔχῃ, ἐάν ἔχωμεν, ἔχετε, ἔχωσι. Δ. ἔχῃτον, ἔχῃτην.

ἀόριστος.

ἐάν σχῶ, σχῇς, σχῇ, ἐάν λάβω, λάβῃς, λάβῃ, ἐάν λάβωμεν, λάβητε, λάβωσι Δ. σχῇτον, σχῇτην.

ἀπαρεμφατος.

ἑνωτικός. ἔχειν. νὰ ἔχω, ἢ ὅτι ἔχω.

(1) Εἰς τὸ δεύτερον πλῆθυνον πρόσωπον τῆς ὑποτακτικῆς ἡ σημερινὴ γλῶσσα συνθέτει κοινότερον τὴν σχηματισμὸν τῆς ἑνωτικῆς ἔχετε.

Παρακείμενος.

ἔσχηκέναι

Μέλλων.

ἔξιν

ἀόριστος.

σχεῖν

νὰ ἔχω, ἢ ὅτι θέλω ἔχειν. νὰ λάβω, ἢ ὅτι ἔλαβον.

ΜΕΤΟΧΗ.

ἑνωτικός.

(ὁ αὐτός καὶ τὴν σημερινήν.)

ὁ ἔχων, ἡ ἔχουσα, τὸ ἔχον.

Μέλλων.

ὁ ἔξων, ἡ ἔξουσα, τὸ ἔξον, ὅστις θέλει ἔχειν, ἢ ὁ μέλλων νὰ ἔχῃ.

ἀόριστος.

ὁ σχών, ἡ σχοῦσα, τὸ σχόν. ὁ λαβών ἡ λαβοῦσα, τὸ λαβόν.

ΘΕΛΩ.

ἀρχαία.

ΟΡΙΣΤΙΚΗ.

Σημερινή.

ἑνωτικός.

(ὁ αὐτός.)

θέλω, θέλεις, θέλει, θέλομεν, θέλετε, θέλουσι ἢ κατὰ τὴν ἀρχαίαν, καὶ ἐθέλω, κτλ. Δ. ἐθέλετον, ἐθέλετον.

Σημειώσεις. Οἱ παρωχημένοι χρόνοι τῆς ἀρχαίας ἑλληνικῆς σχηματίζονται ἐκ τοῦ ἐθέλω.

Παρατατικός.

(ὁ αὐτός.)

ἤθελον, ἤθελες, ἤθελε, ἤθελομεν, ἤθελετε, ἤθελον Δ. ἤθελετον, ἤθελετην.

Μέλλων.

θελήσω, θελήσεις, θελήσει, θέλω, θέλεις, θέλει, θελήσομεν, θελήσετε, θελήσουσι. θέλομεν, θέλετε, θέλουσι Δ. θελήσετον, θελήσετον.

ἀόριστος.

(ὁ αὐτός.)

ἠθέλησα, ἠθέλησας, ἠθέλησε, ἠθέλησαμεν, ἠθέλησατε, ἠθέλησαν. Δ. ἠθέλησατον, ἠθέλησατην.

Παρακείμενος.

ἠθέληκα, ἠθέληκας, ἠθέληκε, ἔχω, ἔχεις, ἔχει, ἠθέληκαμεν, ἠθέληκατε, ἠθέληκασι. ἔχομεν, ἔχετε, ἔχουσι } ὡς ὁ ἀόρ. Δ. ἠθέληκατον, ἠθέληκατον.

ὑπερσυντακτικός.

ἠθέληκα, ἠθέληκας, ἠθέληκε, εἶχον, εἶχες, εἶχε, ἠθέληκαμεν, ἠθέληκατε, ἠθέληκασι. εἶχομεν, εἶχετε, εἶχον } ὡς ὁ ἀόρ. Δ. ἠθέληκατον, ἠθέληκατην.

ΠΡΟΣΤΑΚΤΙΚΗ.

ἑνωτικός.

θέλε, θέλτω, θέλετε, θέλτωσαν. Δ. θέλετον, θέλετην.

ἀόριστος.

θέλπου, θέλπουσι, θέλψον, ἢ θέλψον, θέλψατε, ἢ θέλψατε, θέλψωσι. Δ. θέλψατον, θέλψατην.

ΕΥΚΤΙΚΗ. Ενιστός.

Θέλωμι, θέλεις, θέλῃ, εἴθε νὰ θέλω, νὰ θέλῃς, νὰ θέλῃ,
 θέλωμεν, θέλοιτε, θέλοιεν. νὰ θέλωμεν, νὰ θέλητε, νὰ θέλωσι.
 Δ. θέλοιτον, θελοῖτην.

Λόριστος.

Θελήσωμι, θελήσῃς, ἢ θελήσειας, εἴθε νὰ θελήσω, νὰ θελήσῃς, νὰ
 θελήσῃ, ἢ θελήσειε, θελήσῃ.
 Θελήσωμεν, θελήσῃτε, θελήσωμεν, εἴθε νὰ θελήσωμεν, νὰ θελήσῃτε
 ἢ θελήσειεν. νὰ θελήσωσι.

Δ. θελήσαιτον θελησαίτην.

ΥΠΟΤΑΚΤΙΚΗ.

Ενιστός.

(ὁ αὐτός)

ἐάν θέλω, θέλῃς, θέλῃ, ἐάν θέλωμεν, θέλητε, θέλωσι.
 Δ. θέλητον, θέλητον.

Λόριστος.

(ὁ αὐτός)

ἐάν θελήσω, θελήσῃς, θελήσῃ, ἐάν θελήσωμεν, θελήσῃτε, θελήσωσι.
 Δ. θελήσῃτον, θελήσῃτον.

ΑΠΑΡΕΜΦΑΤΟΣ.

Ενιστός. Θέλειν Λόριστος. θελήσαι
 Παρακείμενος. ἠθέληκέναι Μέλλων. θελήσειν.

ΜΕΤΟΧΗ.

Ενιστός.

(ὁ αὐτός)

ὁ θέλων, ἢ ὁ ἐθέλων. ἢ θέλουσα. τὸ θέλον.
 ὁ θελήσας. ἢ θελήσασα. τὸ θελήσαν.

ΣΧΗΜΑΤΙΣΜΟΣ ΤΗΣ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΗΣ ΦΟΡΗΣ ΤΩΝ ΒΑΡΥΤΟΝΩΝ ΡΗΜΑΤΩΝ.

Ἀρχαία.

ΛΥΩ.

Σημερινή.

ΟΡΙΣΤΙΚΗ.

Ενιστός.

(ὁ αὐτός)

Λύω, λύεις, λύει, λύομεν, λύετε, λύουσι.

Παρατατικός.

(ὁ αὐτός)

Λύον, λύεις, λύει,
 Λύομεν, λύετε, λύουν.
 Δ. λύετον, λύετην.

Μέλλων.

Λύσω, λύεις, λύει, λύομεν, λύετε, λύουσι
 Δ. λύσῃτον, λύσῃτον.

Λόριστος.

(ὁ αὐτός)

Λύω, λύεις, λύει,
 Λύομεν, λύετε, λύουν.
 Δ. λύσῃτον, λύσῃτην.

Παρακείμενος.

Λέλυκα, λέλυκας, λέλυκε, ἔχω, ἔχεις, ἔχει (λύειν, ἢ
 λέλυκαμεν, λέλυκατε, λέλυκασι ἔχομεν, ἔχετε, ἔχουσι (λελυμέ-
 Δ. λέλυκατον, λέλυκατον. νον, -μένον, -μένην).

ὑπερσυντακτικός.

ἐλελύκειν, ἐλελύκεις, ἐλελύκει, εἶχον, εἶχες, εἶχε } λύ-
 ἐλελύκειμεν, ἐλελύκειτε, ἐλελύκεισαν εἶχομεν, εἶχατε εἶχον. } σιν
 Δ. ἐλελύκειτον, ἐλελυκείτην.

ΥΠΟΘΕΤΙΚΗ.

Κάμνομεν πολλάκις ὑποθέσεις περί πραγμάτων περασμένων, καὶ
 συμπεραίνομεν ἀπὸ ταύτης τί ἠδύναντο τότε νὰ γείνη, ἢ τί ἤθελε γί-
 νεσθαι ἢ γείναι, ἢ εἶσθαι γεγεννημένον. Εἰς τὰ συμπεράσματα ταῦτα
 ἡ ἀρχαία Ἑλληνικὴ μεταχειρίζετο τὸν σύνδεσμον ἂν, ὅστις λέγεται
 διὰ τοῦτο δυνατικός· ἡ σημερινὴ ἀντὶ τοῦτου μεταχειρίζεται τὸ
 ἤθελα, καθὼς βλέπεις εἰς τὰ ἀκόλουθα.

Παρατατικός ὑποθετικός.

Εἴουν, Εἴους, Εἴουν { ἂν ἤθελον, ἤθελες, ἤθελε } λύειν.
 Εἴομεν, Εἴοτε, Εἴουν { ἤθελομεν, ἤθελετε, ἤθελον }
 Δ. εἴετον, εἴετην.

Λόριστος ὑποθετικός.

Εἴυσκ, Εἴυσκας, Εἴυσε. { ἂν ἤθελον, ἤθελες, ἤθελε, } λύσειν
 Εἴυσκαμεν, Εἴυσκατε, Εἴυσκαν. { ἤθελομεν, ἤθελετε ἤθελον. }
 Δ. εἴυσκτον, εἴυσκῃτην.

ὑπερσυντακτικός ὑποθετικός.

ἐλελύκειν, ἐλελύκεις, ἐλελύκει { ἂν ἤθελον, ἤθελες, ἤθελε } ἔχειν λε-
 ἐλελύκειμεν, ἐλελύκειτε, -έκεισαν { ἤθελομεν, ἤθελετε, } λυμένον,
 Δ. ἐλελύκειτον, ἐλελυκείτην ἤθελον. -ην, -ον.

ΠΡΟΣΤΑΚΤΙΚΗ.

Ενιστός.

λύε, λύετω, λύε, ἄς λύῃ.
 λύετε, λύετωσαν. λύετε, ἄς λύωσι,
 Δ. λύετον, λύετων.

Παρακείμενος.

λέλυκε, λέλυκέτω,
 λέλυκατε, λέλυκώτωσαν.
 Δ. λέλύκατον, λέλυκώτων.

Λόριστος.

λύσον, λύσάτω, λύσε, ἄς λύσῃ
 λύσατε, λύσάτωσαν. λύσατε, ἄς λύσωσι.
 Δ. λύσῃτον, λύσῃτων.

ΕΥΚΤΙΚΗ.

Ενιστός.

λύοιμι, λύοις, λύοι, εἴθε νὰ λύω, νὰ λύῃς, νὰ λύῃ
 λύοιμεν, λύοιτε, λύοιεν. νὰ λύωμεν, νὰ λύῃτε, νὰ λύωσι.
 Δ. λύοιτον, λύοίτην.

Παρακείμενος.

λελύκοιμι, λελύκοις, λελύκοι,
 λελύκοιμεν, λελύκοιτε, λελύκοιεν.
 Δ. λελύκοιτον, λελυκοίτην.

Λόριστος.

λύοιμι, λύοις, λύοι, εἴθε νὰ λύω, νὰ λύῃς, νὰ λύῃ

λύσκειν, λύσκετε, λύσειν. εἴθε νά λύσωμεν, νά λύσητε, νά λύσωσι.

Δ. λύσκετον, λύσκετον.

ΥΠΟΤΑΚΤΙΚΗ ἑνεστώς. (ὁ αὐτός).

ἐάν λύω, λύης, λύῃ.

ἐάν λύωμεν, λύητε, λύωσι.

Δ. λύκτον, λύκτον.

Παρακείμενος.

ἐάν λελύκω, λελύκης, λελύκῃ.

ἐάν λελύκωμεν, λελύκητε, λελύκωσι.

Δ. λελύκητον, λελύκητον.

Λόριστος.

(ὁ αὐτός).

ἐάν λύσω, λύσης, λύσῃ.

ἐάν λύσωμεν, λύσητε, λύσωσι.

Δ. λύσητον, λύσητον.

ΑΠΑΡΕΜΦΑΤΟΣ ΤΗΣ ΑΡΧΑΙΑΣ.

Ἑνεστώς. λύειν. Παρακείμενος. λελυκέναι.

Λόριστος. λύσει. Μέλλον. λύσειν.

ΜΕΤΟΧΗ.

Ἑνεστώς. ὁ λύων, ἡ λύουσα, τὸ λύον.

Μέλλ. τῆς Αρχ. ὁ λύσων, ἡ λύσουσα, τὸ λύσον.

Παρακείμενος. ὁ λελυκός, ἡ λελυκυῖα, τὸ λελυκός.

Λόριστος. ὁ λύσας, ἡ λύσασα, τὸ λύσας.

ΠΕΡΙ ΣΧΗΜΑΤΙΣΜΟΥ ΤΩΝ ΧΡΟΝΩΝ ΤΗΣ ΕΝΕΣΤΩΤΙΚΗΣ ΦΩΝΗΣ.

Ἑνεστώς. Ὁ Ἑνεστώς τῆς Ὀριστικῆς Ἐγκλίσεως λέγεται *Θίμα*, διότι αὐτὸς θέτεται ὡς ἀρχὴ ἀπὸ τὴν ὁποῖαν γεννῶνται ἄλλοι χρόνοι. Τὸ γράμμα, ἀπὸ τοῦ ὁποῖον ἀρχίζει ὁ Ἑνεστώς, λέγεται *Αρκτικόν* γράμμα, καθὼς εἶναι τὸ *λ* εἰς τὸ *λύω* ἢ *Αρκτικόν* γράμμα, ἐάν ὁ λόγος ᾖ περὶ δύο γραμμάτων, καθὼς εἶναι τὸ *ακ* εἰς τὸ *ἀκούω*. Τὸ γράμμα, εἴτε φωνῆν ἢ διφθογγος εἶναι, εἴτε σύμφωνον, τὸ ὁποῖον εὐρίσκεται ἀμέσως πρὸ τῆς καταλήξεως *ω*, λέγεται *Χαρακτήρ τοῦ ῥήματος*, ἢ *Χαρακτηριστικόν*, καθὼς τὸ *γ* εἰς τὸ *λέγω*, τὸ *ν* εἰς τὸ *λέω*, ἢ *ο* διφθογγος εἰς τὸ *ἀκούω*. Εἰς τὰ ῥήματα τὰ ὁποῖα λήγουσιν εἰς *πω* ἢ *κω*, τὸ πρῶτον σύμφωνον *π*, *κ*, θεωρεῖται ὡς *χαρακτηριστικόν*. Ῥίζα τοῦ ῥήματος λέγεται ἀκόμα ὅλον τὸ μέρος αὐτοῦ τὸ ὁποῖον εἶναι πρὸ τῆς καταλήξεως *ω*, διότι αὐτὸ μένει εἰς τὰς μεταβολὰς τῶν σχηματισμῶν.

Παρατατικός. Ὁ Παρατατικός γίνεται ἀπὸ τὸν Ἑνεστώτα φωνάττων τὸ χαρακτηριστικόν αὐτοῦ, μεταβάλλων τὴν καταλήξιν *ω*, εἰς *ον*, καὶ λαμβάνων εἰς τὴν ἀρχὴν *ε*, ἐάν τὸ ἀρκτικόν γράμμα τοῦ Ἑνεστώτος ᾖ *π* σύμφωνον, καθὼς, *λέω*, *ἐλέον* γράφω, *ἐγγράφον* γνωρίζω, *ἐγγράφον* τὸ *ε* τοῦτο λέγεται *Συλλαβικὴ αὐξησης*, διότι αὐξάνει ὁ Παρατατικός κατὰ μίαν συλλαβὴν. Τὸ ἀρκτικόν *ρ* διπλασιάζεται εἰς τὸν Παρατατικόν, καθὼς, *ρίπτω*, *ῥίπτον*. Εἰν ὅμως τὸ ἀρκτικόν γράμμα τοῦ Ἑνεστώτος ᾖ φωνῆν ἢ διφθογγος, διὰ νὰ σχηματίζωμεν ὀρθὰ τὸν παρατατικόν, πρέπει νὰ φωνάττωμεν τοὺς ἀκόλουθους κανόνας.

α. Εἰν τὸ ἀρκτικόν γράμμα τοῦ Ἑνεστώτος ᾖ *α* ἢ *ε*, ὁ Παρατατικός μεταβάλλει αὐτὸ εἰς *η*, καθὼς, *ἀκούω* ἤκουον, *ἐλπίζω* ἤλπιζον.

Ἐξαιροῦνται τὰ ἀκόλουθα, εἰς τὰ ὁποῖα ὁ Παρατατικός μεταβάλλει τὸ *ε* εἰς *ει* *ἐγώ*, *εἶχον* *ἔλω*, *ἐλλοῦ* *ἐάω*, *ἐλαῶν* *ἐλκω*, *ἐλκον* *ἐλκῶ*, *ἐλκον* *ἐρπῶ*, *ἐρπον* *ἐρπύζω*, *ἐρπυζον* *ἐθίζω*, *ἐθίζον* *ἐλόσσω*, *ἐλίσσον* *ἐστιάω* *ἐστίαον* *ἐρύω*, *ἐρυνον* *ἔπω*, καὶ *ἔπομαι*, *εἰπόμεν* *ἐργάζομαι*, *ἐργαζόμεν*. Ὅσα ἀρχίζουσι ἀπὸ *ο*, μεταβάλλουσι μόνον τὸ *ο* εἰς *ω*, καθὼς *ἐορτάζω*, *ἐορτάζον*.

Ἐξαιροῦνται ὁμοίως καὶ τὰ ἀκόλουθα τέσσαρα ἔχοντα κατόπιν ἀπὸ τὸ *α* φωνῆν, *ἄω*, *ἄτω*, *ἀηθίζομαι*, *ἀηθέσσω*, τὸ *α* μένει ἀτρεπτον.

β. Εἰν τὸ ῥήμα ἀρχίζει ἀπὸ *ο*, ὁ Παρατατικός μεταβάλλει αὐτὸ εἰς *ω* καθὼς *ὀνομάζω*, *ὀνόμαζον* *ὀρνέω*, *ὀρνενον*.

γ. Εἰν τὸ ῥήμα ἀρχίζει ἀπὸ τὰς διφθογγους *αι*, *αυ*, *οι*, ὁ Παρατατικός μεταβάλλει ὡς ἀνωτέρω τὸ *α* εἰς *η*, τὸ *ο* εἰς *ω*, τὸ δὲ *ι*, ὑπογράφεται, καθὼς *αἰτέω*, *ἦτεον* *αὐξάνω*, *ἠύξανον* *οἰκοδομέω*, *οἰκοδόμειον* ἢ μεταβολὴ αὕτη τῶν φωνέντων λέγεται *Χρονικὴ αὐξησης*, διότι τὸ βραχὺ φωνῆν τοῦ Ἑνεστώτος γίνεται μακρόν.

Ἐξαιροῦνται τινὰ τὰ ὁποῖα διὰ τὴν κακοφωνίαν δὲν λαμβάνουσι μεταβολὴν εἰς τὸν Παρατατικόν, ὁποῖα τὰ *αἰαίνω*, *οἰδαίνω*, *οἰκουρῶ* καὶ τὰ σύνθετα ἐκ τοῦ οἶτος, *οἰστρεω*, *οἰωτός*, *οἰαζ* καθὼς, *οἰακίζω*, *οἰακοτρομῶ*, *οἰακοτρομῶ*, *οἰνίζω*, *οἰστρίω*, ἢ *οἰστρίω*, *οἰωσκοπῶ*, τοιοῦτον καὶ τὸ *οἰῶ* ἐκ τοῦ οἶτος καὶ τὸ *οἰκουρίω*. Τὰ δὲ ἔχοντα τὴν *ευ* διφθογγον, ἀστατοῦσι, καὶ ποτὲ μὲν μεταβάλλουσι τὸ *ε* εἰς *η*, ποτὲ δὲ *οχι* οὕτω ὁ Παρατατικός τοῦ *εἶχον*, εὐρίσκεται καὶ *ἠύχον* καὶ *εἰχόμεν* εἰς δὲ τὸ *εἰρίσκω* μένει ἀτρεπτον.

Ἡ *ου* διφθογγος μένει ἀμετάβλητος ὁμοίως καὶ ἡ *ει*, καὶ τὸ *η* καὶ *ω* τὸ δὲ *υ* καὶ *ι*, βραχέα ὄντα εἰς τὸν Ἑνεστώτα, γίνονται μακρά εἰς τὸν Παρατατικόν.

δ. Τὰ σύνθετα ἀπὸ πρόθεσιν λαμβάνουσι τὴν αὐξησην *οχι* εἰς τὴν ἀρχὴν, καθὼς γίνεται πολλάκις εἰς τὴν σημερινὴν ἑλληνικὴν, ἀλλὰ μετὰ τὴν πρόθεσιν ὡς, *προσγίρω*, *προσγίγον*. Εἰς ταύτην δὲ τὴν αὐξησην τὸ ληκτικόν φωνῆν τῆς προθέσεως ἀποβάλλεται καθὼς, *ἀναβαίνω*, *ἀνίβαιον* *καταβαίνω*, *κατίβαιον* *διαβαίνω*, *διύβαιον* *μεταβαίνω*, *μιτίβαιον* *παραβαίνω*, *παρίβαιον* *ἀντιβαίνω*, *ἀντίβαιον* *ἰπιβαίνω*, *ἰπέβαιον* *ἀποβαίνω*, *ἀπέβαιον* *ὑποβαίνω*, *ὑπέβαιον* τῆς πρόθεως καὶ τῆς περὶ τὸ φωνῆν δὲν ἀποβάλλεται ὅθεν *προβαίνω*, *προίβαιον* καὶ *προύβαιον* (διότι τὸ *ο* καὶ *ε* λαμβάνουσι κράτην εἰς *ου*) *περιβαίνω*, *περίβαιον*.

Ἐξαιροῦνται ὀλίγα τινὰ, τῶν ὁποῖων τὸ ἀπλοῦν κατήντησεν ἀτρεπτον, καθὼς *καθεύδω*, *ἐκαθεύδον*, (καὶ *καθηδόν*) *ἀγρίω*, *ἡγρίον* (ἡγρίον) *κάθημαι*, *ἐκάθημην* *καθίζω*, *ἐκάθιζον* τὸ δὲ ἀπολαύω *κάνει* καὶ ἀπλάττων καὶ ἀπλάτων καὶ πρὸς τοῦτοις τὰ ἀκόλουθα, τὰ ὁποῖα λαμβάνουσιν αὐξησην καὶ πρὸ τῆς προθέσεως καὶ μετὰ τὴν

πρόθεσιν ἀνορθώω, ἠνώρθωον (ἠνόρθουν) ἐνοχλέω, ἠνόχλευ (ἠνόχλων)· ἀνέχομαι, ἠνειχόμεν· παροισῶ, ἐπαρῶν· ἀμείχομαι, ἠμειχόμεν. Τὸ δὲ διακοῶ καὶ διαιτῶ λαμβάνουσι τὴν αὐξήσιν ἢ ἐσώθεν ἢ ἐξώθεν· ὥς, διακοῶ, ἐδιακόρουν, ἢ διηκόρουν· διαιτῶ, ἐδιαίτωρ ἢ διήτωρ.

γ. Τὰ σύνθετα ἀπὸ τοῦ εὐ καὶ δυε λαμβάνουσι τὴν αὐξήσιν κατόπιν, ἐν ἀρχίσωσιν ἀπὸ φωνῆν τρεπτὴν, ὥς, εὐεργετίω, εὐηργέτιον (εὐηργέτουν)· δυσαρρεστίω, δυσηρέστιον (δυσηρέστουν). Ὅταν ὅμως ἀρχίσωσιν ἀπὸ φωνῆν ἀτρεπτὴν, ἢ ἀπὸ σύμφωνον, τότε τὰ μὲν ἀπὸ τοῦ δυε λαμβάνουσι ἐξώθεν τὴν συλλαβικὴν αὐξήσιν, καθὼς, δυσωπίω, ἐδυσώπιον (ἐδυσώπουν)· δυσυχρέω ἐδυσυτρέχον (ἐδυσυτρέχουν)· τὰ δὲ ἐκ τοῦ εὐ σύνθετα, εἰς τὴν αὐτὴν περίστασιν, ἀλλὰ λαμβάνουσι αὐξήσιν εἰς τὴν ἀρχὴν, καθὼς, εὐδοκιμέω, εὐ'οκίμεον (εὐδοκίμουν)· εὐφραίνομαι, ἠεφραινόμεν· ἀλλὰ μένουσιν ἐνέξῃ, καθὼς, εὐωχέομαι, εὐωχόμεν, (εὐωχόμεν)· εὐήμερῶ, εὐήμερον.

δ. Τὰ ῥήματα τὰ ὅποια γίνονται ἀπὸ σύνθετα ἐπίθετα λαμβάνουσι τὴν συλλαβικὴν ἢ χρονικὴν αὐξήσιν γενικῶς, εἰς τὴν ἀρχὴν, καθὼς, μελοποιῶ, μελοποιῶ, ἐμελοποιῶν· πλημμυλῆς, πλημμυλῶ, ἐπλημμυλῶν· οὕτω καὶ ναυπηγῶ, σιδηρογορῶ, ἐμπεδῶ, ἀπιστῶ, κτλ. ἐκ τῶν ναυπηγός, σιδηρογόρος, ἐμπεδός, ἀπιστός, κτλ. Οὕτω καὶ τὸ προσημαζομαι. Τὸ δὲ παρανομῶ (ἐκ τοῦ παράνομος) κἀκεῖ παρηγόρουν. Οὕτω καὶ ἄλλα μὴ παραγόμενα ἀπὸ ἐπίθετα σύνθετα ὥς, προσηγής, προσηγέω, προσηγέουν· ἐγκωμιῶ, ἐγκωμιάω, ἐνεκωμιάζον· καὶ ἐπιθυμῶ, ἐπιθυμῶν, ἐγχειρῶ, ἐνεχειρῶν [1].

Μέλλων.—Ὁ Μέλλων γίνεται ἀπὸ τὸν ἑνεστώτα, τιθεμένου τοῦ σ, μεταξὺ τοῦ χαρακτηριστικοῦ καὶ τῆς καταλήξεως ω, καθὼς, λῶω, λῶσω· κρούω, κρούσω. Ἐν τῷ χαρακτηριστικῷ τοῦ ἑνεστώτος ἦναι σύμφωνον, τότε διὰ νὰ σχηματίσωμεν τὸν Μέλλοντα, πρέπει νὰ παρατηρώμεν τὰ ἀκόλουθα.

α. Ἐν τῷ χαρακτηριστικῷ τοῦ ἑνεστώτος ἦναι β, π, φ, ἢ πτ, ὁ Μέλλων λήγει εἰς ψω· διότι βς, πς, φς, γράφονται καὶ προφέρονται γ' ὅθεν τρέβω, τρέψω· τρέπω, τρέψω· γράφω, γράψω· τέπτω, τέψω.

β. Ἐν τῷ χαρακτηριστικῷ τοῦ ἑνεστώτος ἦναι γ, κ, χ, ἢ μόνον, ἢ ὁμοῦ μὲ ἄλλο τί σύμφωνον, ὁ Μέλλων λήγει εἰς ξω· διότι γς, κς, χς, γράφονται καὶ προφέρονται ξ, ὅθεν λέγω λέξω· πλέκω, πλέξω· βρέχω, βρέξω (τίκω), τίξω, θνήσκω, θνήξω· διδάσκω, διδάξω.

γ. Ἐν τῷ χαρακτηριστικῷ τοῦ ἑνεστώτος ἦναι δ, θ, γ' ἐπειδὴ τὰ σύμφωνα ταῦτα κἀκεῖνοι κακοφωνοῦν ὅταν ἦναι πρὸ τοῦ σ, ἀποβάλλει αὐτὰ ὁ Μέλλων, καὶ λήγει ἀπλῶς εἰς σω, καθὼς, σπεύδω, σπεύσω· πείθω, πείσω· ἀνέτω, ἀνέσω.

[1] Βλ. καὶ τὴν σημείωσιν εἰς τὴν σελίδα 72.

δ. Ἐν τῷ χαρακτηριστικῷ τοῦ ἑνεστώτος ἦναι κανέν ἀπὸ τὰ ἀμετάβολα λ, μ, ν, ρ, ὁ Μέλλων δὲν λαμβάνει σ, ἀλλὰ φυλάττει τὸ ἀμετάβολον, καὶ περισπᾷται, καθὼς, κρίνω, κρινῶ. Ὁ Μέλλων οὗτος ὀνομαζέται ἰδιαιτέρως Μέλλων ε. καὶ πρέπει νὰ ἔχη τὴν παραλήγουσαν βραχείαν ὄδον.

Ἐν ὁ ἑνεστώς ἔχη διπλοὺν ἀμετάβολον, ἀποβάλλεται τὸ ἐν εἰς τὸν Μέλλοντα ὥς ψάλλω, ψαλλῶ.

Ἐν ἔχη δύο διάφορα ἀμετάβολα, ἀποβάλλεται τὸ δεύτερον, ὥς τέμνω, τεμῶ, κάμνω, καμῶ.

Ἐν ὁ ἑνεστώς ἔχη αἰ, ἢ εἰ ἀποβάλλεται τὸ ι, καθὼς, αἶρω, αἶρῶ· κτείνω, κτενῶ· σπεῖρω, σπερῶ.

ε. Ἐν τῷ χαρακτηριστικῷ τοῦ ἑνεστώτος ζ, σς, ιτ, ὁ Μέλλων εἰς ἄλλα μὲν ῥήματα λαμβάνει σ, ὥς δικάζω, δικάσω· κομίζω, κομίσω· ποτίζω, ποτίσω· εἰς ἄλλα δὲ ξ, τὸ ὅποσον προέρχεται ἀπὸ ἄλλον ἀσυνείθιστον ἑνεστώτα, ἔχοντα κ, ἢ γ, ἢ χ, καθὼς, πλάζω, πλάξω, (πλάγχω)· στίζω, στίξω (στίγω)· πλήσσω, πλήξω, (πλήγω)· σπρίττω, σπρίξω.

Ἀττικὸς Μέλλων.—Οἱ Ἀττικοὶ ἐσχημάτιζον ἰδιαιτέρον Μέλλοντα ἐκ τῶν εἰς ασω, καὶ εσω ἀποβάλλοντες τὸ σ, καὶ συναυροῦντες αω καὶ εω, εἰς ὦ, καθὼς βιβῶ (ἐκ τοῦ βιβάσω), βιβῶς, βιβῶ· βιβῶμεν, βιβῶτε, βιβῶσι· τελῶ, τελῶς, τελῶ· τελῶμεν, τελῶτε, τελῶσι· εἰς δὲ τοῦ εἰς ξω ὑπερδιπλόσθαι ἀποβάλλοντες τὸ σ, περισπῶσιν ἀπλῶς, καθὼς, κομίζω, κομίσω, κομιῶ, κομιεῖς, κομιεῖ· κομιῶμεν, κομιεῖτε, κομιεῖσι [1].

Παρακείμενος.—Διὰ νὰ σχηματίσωμεν ὀρθῶς τὸν Παρακείμενον τῆς ἀρχαίας Ἑλληνικῆς Γλώσσης, πρέπει νὰ παρατηρώμεν τρία πράγματα, τὴν λήγουσαν, τὴν ἀρχὴν αὐτοῦ, καὶ τὴν παραλήγουσαν.

Α. Λήγουσα.—Ὁ Παρακείμενος λήγει εἰς γα, ἢ χα, ἢ κα, κατὰ τὸ χαρακτηριστικὸν τοῦ ἑνεστώτος.

α. Εἰς γα, ὅταν τὸ χαρακτηριστικὸν τοῦτο ἦναι β, π, φ, ἢ πτ, καθὼς τρέβω, τέτριφα· πέμπω, πέπομφα· γράφω, γέγραφα· τέπτω, τέτρεφα.

β. Εἰς χα, ὅταν τὸ χαρακτηριστικὸν ἦναι γ, κ, χ, ἢ μόνον, ἢ μὲ ἄλλο σύμφωνον· καθὼς, λέγω, λέλεχα· πλέκω, πέπλεχα, τέτρεχα, τέτρεχα.

γ. Εἰς κα, ὅταν τὸ χαρακτηριστικὸν ἦναι δ, θ, γ, ἢ κανέν ἀπὸ τὰ ἀμετάβολα λ, μ, ν, ρ, ἢ ὅταν τὸ χαρακτηριστικὸν τοῦ ἑνεστώτος ἦναι φωνὴν ἢ διήθηγον· καθὼς, ἤλω, ἤκα· πλέθω, πέπλεχα· ἀνέτω, ἠνεκα· ψάλλω, ἔψαλκα· τέμνω, γενέμηνκα· κρίνω, κέκρικα· σπεῖρω, ἔσπερα· βλάω, βεβλόκα· τελῶ, τετέλεκα· τίω, τέτικα· ἔρῳ, ἔροκα· στείω, σέστεικα· ἔκπευω, ἔκπεικα· κρούω, κέκρουκα.

Σημείωσις. Εἰς πολλὰ ῥήματα ὁ Παρακείμενος φυλάττει τὸ χα-

[1] Βλ. καὶ σελ. 76. Μένος Μέλλων ε.

ρκακτηριστικὸν τοῦ Ἑνεστῶτος· ὁ τοιοῦτος σχηματισμὸς λέγεται Μέ-
σος Παρακείμενος, ἢ δεύτερος Παρακείμενος· καθὼς, *λήθω, λέλη-
θα*· σήπω, σέσηπα· φεύγω, πέφευγα.

Β'. Ἀρχή.—Ἐάν ὁ Ἑνεστῶς ἀρχίζῃ ἀπὸ ἐν σύμφωνον, τὸ ὁ-
ποῖον δὲν εἶναι ρ, οὔτε κανὲν ἀπὸ τὰ διπλά ζ, ξ, ψ, τότε ὁ Παρα-
κείμενος λαμβάνει καὶ τὸ ἀρκτικὸν τοῦτο σύμφωνον τοῦ Ἑνεστῶτος
πρὸ τῆς συλλαβικῆς αὐξήσεως, καὶ ἐπειδὴ οὕτω λαμβάνεται εἰς τὸν
Παρακείμενον δις, λέγεται διπλασιασμὸς ἢ ἀναδιπλασιασμὸς, κα-
θὼς, *λέω, λέλυκα· τελέω, τετέλεκα*· τὸ ἀρκτικὸν σύμφωνον τοῦ
Ἑνεστῶτος, ἐάν ᾖναι δασύ, εἰς τὸν διπλασιασμὸν τοῦ παρακειμένου
μεταβάλλεται εἰς τὸ ἀντίστοιχόν του ψιλόν, καθὼς, *θεωρέω, τεθειώ-
ρηκα*· φέω, πέφυκα· χορεύω, πεχώρηκα.

Ὁ διπλασιασμὸς γίνεται ἀκόμη καὶ ὅταν ὁ Ἑνεστῶς ἀρχίζῃ ἀπὸ
δύο σύμφωνων, ἐκ τῶν ὁποίων τὸ πρῶτον εἶναι ἄφωνον, καὶ τὸ δεύ-
τερον ἀμετάβολον, καθὼς, *κρίνω, κέκρικα*· κρίνω, κέκρικα· γράφω,
γέγραφα· πλὴν τοῦ γρηγορώ, ἐγγρηγόρηκα. Ἐξαιροῦνται ὅμως
ἐκεῖνα τὰ ὅποια ἀρχίζουσιν ἀπὸ γν· διότι ὁ παρακείμενος τούτων
δὲν λαμβάνει ἀναδιπλασιασμὸν, ὥς γνωρίζω, ἐγνωρίκα· τῶν δὲ
ἀπὸ γλ, βλ, ποτὲ μὲν λαμβάνει αὐτὸν, ποτὲ δὲ οὐχί, ὥς βεβλάστη-
κα, καὶ ἐβλάστηκα· γέγλυγα, καὶ ἐγλυγα.

Ἐάν δὲ τὸ ῥῆμα ἀρχίζῃ ἀπὸ διπλοῦν σύμφωνων, ἢ ἀπὸ δύο σύμ-
φωνων διάφορα ἀπὸ τὰ προειρημένα, ἢ ἀπὸ ρ, τότε ὁ Παρακείμενος
λαμβάνει μόνον τὴν συλλαβικὴν αὐξήσιν, καθὼς, *ζητῶ, ἐζήτηκα*· ξε-
νίζω, ἐξένικα· ψάλλω, ἐψάλλα· πτόσσω, ἐπτενχα· ρίπτω, ῥρῖψα· κλ.
Ἐξαιροῦνται οἱ παρακείμενοι μέμνημαι, κέκτημαι, τοῦ μένομαι καὶ
κτέομαι καὶ πέπτοκα τοῦ πτόω.

Ἐάν τὸ ῥῆμα ἀρχίζῃ ἀπὸ φωνῶν α, ε, ο, ἢ ἀπὸ αι, αυ, οι, τότε
ὁ Παρακείμενος φυλάττει μόνον τὴν χρονικὴν αὐξήσιν τοῦ Παρατατι-
κοῦ, καθὼς, *ἀνῶ, ἤνεον, ἤνεκα*· ἐλπίω, ἐλπίον, ἐλπίκα· ὀμι-
λέω, ὀμίλειον, ὀμίληκα· αἰτέω, ἤτεον, ἤτηκα· αἰδέω, ἠῖδειον, ἠῖ-
ληκα· οἰκοδομέω, ὠκοδόμειον, ὠκοδόμηκα.

Γ. Παραλήγουσα.—Περὶ τῆς παραληγοῦσας τοῦ παρακειμένου
παρκατίζονται τὰ ἀκόλουθα.

Ὁ Παρακείμενος γενικῶς φυλάττει τὴν παραλήγουσαν τοῦ Μέλ-
λοντος, καθὼς, *ποιέω, ποιήσω, πεποίηκα*· βοῶω, βοήσω, βεβόηκα·
ἵκνῃω, ἵκνῃσω, κεκνήσωκα· ἰδιαιτέρως δὲ,

α. Τῶν εἰς λω, ρω, διςυλλάβων ὁ Παρακείμενος τρέπει εἰς α,
τὴν παραλήγουσαν ε τοῦ Μέλλοντος, καθὼς, *σιτέλω, σιτέλω, ἐ-
σταλέα*· σπείρω, σπερῶ, ἐσπαρκα· φθείρω, φθερῶ, ἐφθαρκα· τῶν
πολυσυλλάβων ὅμως φυλάττει τὴν παραλήγουσαν, καθὼς, *ἀγγίλλω,
ἀγγίλλω, ἠγγίλεκα*· ἐγείρω, ἐγερῶ, ἠγερκα.

β. Τῶν εἰς ιτω διςυλλάβων τὸ ι, τρέπει ὁμοίως εἰς α, καθὼς
κτείνω, κτενῶ, ἐκτακα· τιγίνω, τιγνῶ, τέτακα.

γ. Τῶν εἰς αυω, αποβάλλει τὸ ι, τὸ δὲ ρ, πρὸ τοῦ κ, τρέπει-
ται εἰς γ, καθὼς, *μαίνω, μινῶ, μερίαρχα*· φαίνω, φανῶ, πέφαρχα.

δ. Εἰς ἄλλα τινὰ ῥήματα παραλήγοντα ε ὁ Παρακείμενος μετα-
βάλλει αὐτὸ εἰς ο, καθὼς, *πέμπω, πέπομφα*· λέγω, λέλοχα· κλέ-
πτω, κέκλοχα.

ε. Ὁ δὲ Μέσος Παρακείμενος τὸ μὲν α τῆς παραληγοῦσας τοῦ
Ἑνεστῶτος τρέπει πολλάκις εἰς η, καθὼς, *θάλω, τέθηδα*· θαίω,
δέθηα· τὸ δὲ ε εἰς ο, ὥς, *τίκτω, τέτοκα* (τίκω)· λέγω, λέλοχα.
Ἐάν τὸ ε τοῦτο ᾖναι μὲ ι, εἰς μὲν τὰ ῥήματα τὰ λήγοντα εἰς ἀμε-
τάβολον, ὁ μέσος παρακείμενος αποβάλλει τὸ ι, καθὼς, *σπείρω, ἐ-
σπορα*· μέρω, μέμορα· κτείνω, ἐκτονα· εἰς δὲ τὰ ἄλλα ῥήματα
φυλάττει αὐτὸ καθὼς, *λείπω, λέλοιπο, πείθω, πέποιθα* (εἶδω)· οἶδα.

Ἀττικὸς Παρακείμενος.—Εἰς ῥήματα τινὰ οἱ Ἀττικοὶ ἐσυνεί-
θιζον νὰ σχηματίζουσιν ἰδιαίτερον Παρακείμενον κατὰ τὸν ἀκόλου-
θον τρόπον.

α. Εἰς τινὰ ἀρχόμενα ἀπὸ λ ἢ μ, δὲν ἔκαμνον ἀναδιπλασια-
σμὸν, ἀλλ' ἐπρόσθετον ι, εἰς τὴν συλλαβικὴν αὐξήσιν, ἤγουν ἀντὶ
λε, με, ἔβαλον ιι, καθὼς, εἰλέησιν, ἀντὶ λέλεησιν (ἐκ τοῦ λήβω)· *εἰ-
μαρμαι, ἀντὶ μέμαρμαι* (ἐκ τοῦ μέρομαι).

β. Εἰς τινὰ ἀρχόμενα ἀπὸ φωνῶν τρεπτῶν, ἤγουν α, ε, ο, ἐπρόσ-
θετον τὰ ἀρκτικά δύο γράμματα τοῦ Ἑνεστῶτος εἰς τὴν χρονικὴν
αὐξήσιν τοῦ Παρακειμένου, καθὼς, *ἀγείρω, ἠγερκα, ἀγήγερκα*· ἐ-
ρίω, ἠρικα, ἐρήμικα, ὀρώω, ὠροκα, ὠώροκα. Καὶ ἐπειδὴ ἡ
τρίτη συλλαβὴ τοῦ Παρακειμένου τούτου ἐπρεπε νὰ ᾖναι βραχυῖον,
διὰ τοῦτο ἐκ συνέπειας νὰ ᾖναι δίφθογγος ου, ἀπέβαλλον τὸ υ, καθὼς,
ἀκούω, ἀκήκου· ἐάν, *εν* ἀπέβαλλον τὸ ι, καθὼς, *ἐλεύθω, ἐλύθηθα*
ἐάν, *ει* τὸ ι, καθὼς, *ἀλείψω, ἀλήψω*.

Εἰς ῥήματα τινὰ ἀρχόμενα ἀπὸ ο, ἢ ἀπὸ ω, οἱ Ἀττικοὶ συνει-
θίζουσι νὰ βάλλουσιν ε εἰς τὴν ἀρχὴν τῶν παρωχημένων χρόνων,
καθὼς, *εῶρων, εῶρακα, εῶράκειν* (ἐκ τοῦ ὀράω)· *ῶθειω, ῶθουν*
κτλ. τούτο δὲ τὸ ε, φυλάττει τὸ πνεῦμα τοῦ Ἑνεστῶτος.

Υπερσυντελικός.—Ὁ ὑπερσυντελικὸς γίνεται ἀπὸ τὸν Παρα-
κείμενον μεταβάλλων τὴν α κατὰλκιν εἰς ιω, καὶ λαμβάνων τὴν
συλλαβικὴν αὐξήσιν πρὸ τοῦ διπλασιασμοῦ, ὥς *γέγραφα, ἐγγράφω*
λέλεκα, ἐλέλεον.

Ἐάν δὲ τὸ ῥῆμα λαμβάνῃ χρονικὴν αὐξήσιν, φυλάττει αὐτὴν, ὥς,
ἠλπικα, ἠλπίκειν· ἠγγίλεκα, ἠγγίλειν. Εἰς ῥήματά τινὰ λαμβάνει
καὶ δευτέρην χρονικὴν αὐξήσιν, ὥς *ἀκήκου, ἀκηκόειν*· ὠώροκα, ὠ-
ωρόκειν, κατὰ τὴν Ἀττικὴν.

Λόγιμος.—Ὁ Λόγιμος γίνεται ἀπὸ τὸν μέλλοντα μεταβάλ-
λων τὴν λήγουσαν ἐκείνου εἰς α, καὶ λαμβάνων τὴν αὐξήσιν, εἴτε
συλλαβικὴ εἴναι, εἴτε χρονικὴ, καθὼς, *γράφω, ἔγραψα*· ἐλπίσω,
ἠλπισα· οἰκοδομήσω, ὠκοδόμησα, κτλ. Ἐξαιροῦνται οἱ ἀκόλουθα,

είπα, ήγεικα, έθηκα, έδωκα, ήκα, (έκ τοῦ ήμι) έχεα, (έκ τοῦ χίω) έσεια, (έκ τοῦ σείω).

α. Εἰς τὰ ῥήματα τὰ λήγοντα εἰς ἀμετάθετον, ἢ βραχεῖα παρὰ λήγουσα τοῦ Μέλλοντος γίνεται μακρά εἰς τὸν Ἀόριστον ὅθεν, ἐκ ἦναι ε τοῦτο γίνεται εἰ εἰς τὸν Ἀόριστον, καθὼς, στείλλω, στείλω, έστειλα· νέμω, νεμῶ, ένεμα· σπείρω, σπαρῶ, έσπειρα. Ἐάν ἦναι α γίνεται η εἰς τὸν Ἀόριστον, καθὼς, φαίω, φαιῶ, έφηγα· αἶρω, ἀρῶ, ήρα.

Εἶναι ὅμως ἐξαιρέσεις τινές, τῶν εἰς αἰνω ῥημάτων. Πρῶτον εἰς τοὺς Ἀττικοὺς φυλάττεται ἐνίοτε τὸ α· οὕτω λέγουσιν, ἐκοίλανα, ἐσήμανα, τῶν ὁποίων οἱ Ἑνεστώτες εἶναι κοιδαίρω, σημαίρω. Δεύτερον τὰ ἔχοντα ρ, πρὸ τῆς καταλήξεως αἰνω, ἢ τὰ εἰς ραί-νω, φυλάττουσι τὸ α εἰς τὸν Ἀόριστον, καθὼς ἐγγράφω, ἐγγραῖω, ἐγγράφα· δυσχεραίνω, δυσχεραῖω, ἐδυσχέρανα· ξηραί-νω, ξηραῖω, ἐξήρανα· μαραίνω, μαραῖω, ἐμάρανα· ραίω, ραῖω, ἐρράνα.

Ἀόριστος β.—Εἶναι τινὰ ῥήματα τῆς ἀρχαίας Ἑλληνικῆς Γλώσσης, τὰ ὅποια ἔχουσι δύο Ἑνεστώτας καὶ ὁ εἰς ἐκ τούτων εἶναι ὁ ἀρχαιότερος καὶ ἀπλούστερος τοῦ ἄλλου, καθὼς, παραδείγ-ματος χάριν, λείπω, λείπω, γήγρω, γέγρω· ὁ ἀπλούστερος οὗτος Ἑ-νεστώς λέγεται Θέμα τοῦ αἰδίου ἀπὸ τοῦτον λοιπὸν τὸν ἀπλούστε-ρον Ἑνεστώτα γίνεται ὁ λεγόμενος Ἀόριστος δεύτερος ὡς Παρατατι-κὸς αὐτοῦ ὅθεν καμμίαν δυσκολίαν διενέθελομεν ἔχειν εἰς τὸ νὰ σχη-ματίζωμεν τὸν Ἀόριστον δεύτερον τοῦ ῥήματος, ἂν ἠξέσαμεν πάν-τοτε τὸ ἀπλοῦν θέμα αὐτοῦ· ἀρκετὰ μὲν ὅλον τοῦτο ἐμποροῦμεν νὰ εὐκολυνώμεθα ἀπὸ τὰς ἀκολουθούσας παρατηρήσεις.

α. Ὁ β. Ἀόριστος βραχύνει ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον τὴν παραλήγουσαν ὅθεν ὅταν ὁ Ἑνεστώτης ἔχη η ἢ ω, εἰς τὴν παραλήγουσαν, ὁ Ἀό-ριστος δεύτερος λαμβάνει α, καθὼς, λήθω, έλαθον· τρώγω, έτραγον.

β. Ὅταν ἔχη αι, ἀποβάλλει τὸ ι, καθὼς, καίω, έκαον.

γ. Ὅταν εἴη ει, τὸ ε, καθὼς, γέγρω, έθρον· λείπω, έλιπον.

δ. Ὅταν ι, λαμβάνει α, καθὼς, τρέπω, έτραπον.

ε. Ὅταν λγ, ὁ Ἀόριστος β. λαμβάνει β, π, ἢ ρ· κατὰ τὸ ἀρχι-κὸν θέμα, καθὼς, τέπτω, έπτον· κρέπτω, έκρυβον· ράπτω, έρ-ραπον, (έκ τοῦ τύπτω, κρύβω, ράφω).

ς'. Εἰς τὰ δισύλλαβα ῥήματα τὰ λήγοντα εἰς ἀμετάθετον, καὶ ἔχοντα εἰς τὴν παραλήγουσαν τοῦ Μέλλοντος, ὁ Ἀόριστος β. λαμ-βάνει α, καθὼς, κτείνω, κτενῶ, έτανον· σπείρω, σπαρῶ, έσπα-ρον. Εἰς τὰ ὑπερδισύλλαβα ἀποβάλλει τὸ ι τῆς εἰ διφθόγγου, κα-θὼς, ορείδω, ώρειδον.

Τὰ εἰς αἰνω ῥήματα ἐμπεριέχουσι τὸ ἀπλοῦν θέμα ἀπὸ τὸ ὅποιον γίνονται· τὸ λαμβάνω παραδείγματος χάριν, ἐμπεριέχει τὸ λῖθω ἀπὸ τὸ ὅποιον ἔγεινε μὲ τὴν μεταβολὴν τῆς ω καταλήξεως εἰς αἰνω,

καὶ τὴν πρόσθεσιν τοῦ ν πρὸ τοῦ χαρακτηριστικοῦ θ· ὅθεν ὁ Ἀόρι-στος β. εἶναι έλαθον· τὸ ν τοῦτο ὅταν συμπέσῃ πρὸ τοῦ θ, γίνεται μ· καὶ πρὸ τοῦ χ, γίνεται γ· οὕτω καὶ τοῦ λαμβάνω τὸ ἀπλοῦν θέ-μα εἶναι λῖθω· τοῦ λαγγάνω, λῆχω· τοῦ μαρθάνω, μάθω, κτλ. ὅθεν οἱ Ἀόριστοι Δεῦτεροι αὐτῶν εἶναι έλαθον έλαχον, κτλ.

ΣΧΗΜΑΤΙΣΜΟΣ ΤΗΣ ΠΑΘΗΤΙΚΗΣ ΦΩΝΗΣ ΤΩΝ ΒΑΡΥΤΟΝΩΝ ΡΗΜΑΤΩΝ.

Εἰς τοὺς ἀκολουθοῦς σχηματισμοὺς, ὅσοι εἶναι οἱ αὐτοὶ εἰς τὴν σημερινὴν γλῶσσαν, δὲν γράφονται· οὐδὲ ὁ δυνάμεις ἀριθμὸς, διότι εἶναι ἀχρηστος τὴν σήμερον.

Ἀρχαία.	ΟΡΙΣΤΙΚΗ. Ἑνεστώς.	Σημερινή.
λύομαι, λύη, λύεται, λυόμεθον, λύεσθον, λύεσθον, λυόμεθα λύεσθε λύονται.		ὁ αὐτὸς πλὴν τοῦ λύεσαι.
ἐλύομην, ἐλύω, ἐλύετο, ἐλυόμεθον, ἐλύεσθον, ἐλύεσθον ἐλυόμεθα ἐλύεσθε, ἐλύοντο.	Παρατατικός. (ὁ αὐτός) κοινώτερον δὲ λέγουσι διὰ τὸ ἐνικὸν πρῶτον καὶ δεῦτερον πρόσωπον, ἐλύουμουν, ἐλύουσιν.	
λέλυμαι, λέλυσαι, λέλυται, λελύμεθον, λέλυσθον, λέλυσθον, λελύμεθα, λέλυσθε, λέλυνται.	Παρακείμενος. εἰμαι, εἴσαι, εἶνε λελυμένος, —ένη—ένον. εἴμεθα, εἴσθε εἶναι λελυμένοι, —έναι, —ένα.	
ἐλελύμην, ἐλελύτο, ἐλελύτο, ἐλελύμεθον ἐλελύσθον, ἐλελύσθον, ἐλελύμεθα, ἐλελύσθε, ἐλέλυντο.	ἱππεσσεντατικός. εἶχα, εἶχες, εἶχε εἶχομεν, εἶχετε, εἶχον, } λῖθθ.	
λελύσομαι, λελύσῃ, λελύσεται, λελυσόμεθον, λελύσεσθον, λελύσεσθον, λελυσόμεθα, λελύσεσθε, λελύσονται.	Μετ' εἰγὼν Μέλλον. θέλω, θέλεις, θέλει εἶσθαι λελυμένος, —ένη, —ένον. θέλομεν, θέλετε, θέλουσιν. εἶσθαι λελυμένοι, —έναι, —ένα. (τὰ αὐτά).	
ἐλύθην, ἐλύθης, ἐλύθη, ἐλύθητον, ἐλύθητην, ἐλύθημεν, ἐλύθητε, ἐλύθησαν.	ἰππεσσεντατικός. θέλω θέλεις, θέλει, } λελύσομαι, λελύσῃ, λελύσεται, λελυσόμεθον, λελύσεσθον, λελύσεσθον, λελυσόμεθα, λελύσεσθε, λελύσονται. θέλομεν, θέλετε, θέλουσι Μετ' εἰγὼν Μέλλον.	λῖθθ.
λύσομαι, λύσῃ, λύεται, λυσόμεθον, λύσεσθον, λύσεσθον, λυσόμεθα λύσεσθε, λύονται.	ἰππεσσεντατικός. Μετ' εἰγὼν Μέλλον.	

ἐλυσάμεθον ἐλύσασθον, ἐλυσάσθην,
ἐλυσάμεθα, ἐλύσασθε, ἐλύσαντο.

Σημειώσεις. Ὁ Μέσος Μέλλων ἐξηγείται εἰς τὴν σημερινὴν Ἑλληνικὴν, ἢ καθὼς ὁ ἐνεργητικὸς Μέλλων, ὅταν φανερόν τι ἐνέργειαν γινομένην εἰς ἄλλο πρόσωπον, ἢ καθὼς ὁ παθητικὸς Μέλλων, ὅταν τις ἐνεργῇ εἰς ἑαυτὸν· οὕτω ἐκαίνο τὸ ὅποιον ὁ σημερινὸς Ἕλλην λέγει, *θίλω λουσθῆν*, ὁ παλαιὸς ἔλεγε, *λουσομαι*.

Μετ' ὀλίγον Μέλλονται δὲν ἔχουσι τὰ λήγοντα εἰς ἀμετάβολον ῥήματα, οὐδὲ τὰ λαμβάνοντα χρονικὴν αὐξήσιν.

Οἱ ὑποθετικοὶ χρόνοι τῆς Παθητικῆς φωνῆς γίνονται μετὰ τὴν προσθήκην τοῦ ἄν, καθὼς εἰς τὴν ἐνεργητικὴν, ὡς *ἐλεύομαι ἄν*, *ἐλελύομαι ἄν*, *ἐλύομαι ἄν*, *ἐλύομαι ἄν*.

ΠΡΟΣΤΑΚΤΙΚΗ ἑνιστώ.

λύου, λύεσθω, λύου, ἃς λύεται
λύεσθον, λύεσθων,
λύεσθε, λύεσθωσαν.

λέλυσο λελύσθω,
λέλυσθον, λελύσθων,
λέλυσε, λελύσθωσαν.

Παρακείμενος.

ἔσο } λελυμένος,
ἃς ἦναι } -ένη, -ένον.
νά ἦσθε } λελυμένοι,
ἃς ἦναι } -έναι, -ένα.

Ἀόριστος.

λύθητι, λυθήτω,
λύθητον, λυθήτων,
λύθητε, λυθήτωσαν.
λύσαι, λυσάσθω,
λυσάσθον, λυσάσθων,
λυσάσθε, λυσάσθωσαν.

λύσου ἃς λυθῇ,
λύθητε, ἃς λυθῶσι

Μέσος Ἀόριστος.

ΕΥΚΤΙΚΗ ἑνιστώ.

λυοίμην, λύοιο, λύοιτο, εἴθε νὰ λύωμαι, νὰ λύῃσαι, νὰ λύῃται.
λυοίμεθον, λύοισθον, λυοίσθην,
λυοίμεθα, λύοισθε, λύοίντο. νὰ λυώμεθα, νὰ λύεσθε, νὰ λύωνται.

Παρακείμενος.

εἴην) εἴθε νὰ ἦμην }
εἴης λελυμένος, -ένη, -ένον. νὰ ἦσο } λελυμένος,
εἴη) } -ένη, -ένον.

εἴητον } λελυμένω, -ένα, -ένα.

εἴητην

εἴημεν

εἴητε

εἴησαν

εἴθε νὰ ἦμεθα }
νά ἦσθε } λελυμένοι
νά ἦσαν } -έναι, -ένα.

Ἀόριστος.

λυθείην, λυθείης, λυθείη,
λυθείητον, λυθείητην,
λυθείημεν, λυθείητε, λυθείησαν. νὰ λυθῶμεν, νὰ λυθῆτε, νὰ λυθῶσι.

Μέλλων τῆς Ἀρχαίας.

λυθησοίμην, λυθήσοιο, λυθήσοιτο,
λυθησοίμεθον, λυθήσοισθον, λυθητοίσθην,
λυθησοίμεθα, λυθήσοισθε, λυθητοίντο.

Μέσος Ἀόριστος.

λυσάίμην, λύσαιο, λύσαιτο,
λυσάίμεθον, λύσαισθον, λυσάίσθην,
λυσάίμεθα, λύσαισθε, λύσαιντο.

Μέσος Μέλλων.

λυσοίμην, λύσοιο, λύσοιτο,
λυσοίμεθον, λύσοισθον, λυσοίσθην,
λυσοίμεθα, λύσοισθε, λύσοίντο.

ΥΠΟΤΑΚΤΙΚΗ.

ἑνιστώ.

(ὁ αὐτὸς πλὴν τοῦ

ἑάν λύῃσαι.

ἑάν λύωμαι, λύῃ, λύῃται,
λυώμεθον, λύῃσθον, λύῃσθον,
λυώμεθα, λύῃσθε, λύῃνται.

Παρακείμενος τῆς Ἀρχαίας.

ἑάν ὦ, ᾤ, ᾖ } λελυμένος, -ένη, -ένον.
ἑάν ᾔτον, ᾔτον } λελυμένω, -ένα, -ένα.
ἑάν ᾤμεν, ᾔτε, ᾤσι. } λελυμένοι, -έναι, -ένα.
Ἀόριστος. ὁ αὐτός.

ἑάν λυθῶ, λυθῇς, λυθῇ,
λυθῆτον, λυθῆτον,
λυθῶμεν, λυθῆτε, λυθῶσι.

Μέσος Ἀόριστος τῆς Ἀρχαίας.

ἑάν λύσωμαι, λύσῃ, λύσῃται,
λυσώμεθα, λύσῃσθον, λύσῃσθον,
λυσώμεθα, λύσῃσθε, λύσῃνται.

ΑΠΑΡΕΜΦΑΤΟΣ.

ἑνιστώ.	λύεσθαι.	Παρακείμενος.	λελύσθαι.
Ἀόριστος.	λυθῆναι.	Μέλλων.	λυθήσεσθαι.
Μέσος Ἀόριστος.	λύσεσθαι.	Μέσος Μέλλων.	λύσεσθαι.

ΜΕΤΟΧΗ.

ἑνιστώ.	ὁ λυόμενος,	ἡ λυομένη,	τὸ λυόμενον.
Παρακείμενος.	ὁ λελυμένος,	ἡ λελυμένη,	τὸ λελυμένον.
Ἀόριστος.	ὁ λυθείς,	ἡ λυθείσα,	τὸ λυθέν.
Μέλλων.	ὁ λυθησόμενος,	ἡ λυθησομένη,	τὸ λυθησόμενον.
Μέσος Ἀόριστος.	ὁ λυσάμενος,	ἡ λυσάμενη,	τὸ λυσάμενον.
Μέσος Μέλλων.	ὁ λυσόμενος,	ἡ λυσομένη,	τὸ λυσόμενον.

Ἡ Ἀπαρέμφατος ἐξηγείται μετὰ τὸ νὰ, ἢ μετὰ τὸ ὅτι. Οἱ χρόνοι δὲ τῆς Μετοχῆς, πλὴν τοῦ Μέσου μέλλ. εἶναι εἰς χρῆσιν καὶ τὴν σήμερον.

ΠΕΡΙ ΣΧΗΜΑΤΙΣΜΟΥ ΤΩΝ ΧΡΟΝΩΝ ΤΗΣ

ΠΑΘΗΤΙΚΗΣ ΦΩΝΗΣ.

ἑνιστώ. — Ὁ παθητικὸς ἑνιστώ γίνεται ἀπὸ τὸν ἐνεργητικὸν ἑνιστώτα κατὰ μεταβολὴν τῆς ληγοῦσας ω εἰς ομαι, καθὼς *λέω*,

ἴσονται γράφω, γράφομαι ἢ ταυτὸν εἰπεῖν, προστιθεμένης εἰς τὴν ῥίζαν τοῦ ῥήματος τῆς καταλήξεως οἶμαι.

Παρατατικός. — Ὁ Παρατατικός γίνεται ἀπὸ τὸν ἑνιστώτα κατὰ μεταβολὴν τῆς ληγούσης μαι, εἰς μην, λαμβάνων καὶ τὴν συλλαβικὴν, ἢ χρονικὴν αὐξήσιν, καθὼς εἰς τὴν ἐνεργητικὴν φωνὴν ὄν, ἴσονται, ἰσόμεν· γράφομαι, ἐγγράφομεν· ἀκούομαι, ἠκούομεν· ἔρχομαι, ἤρχομεν· ὀνομάζομαι, ὠνομάζομεν· αἰσχύρομαι, ἠσχυρόμεν· ἀδύομαι, ἠδύομεν· ὀδομαι, ὠδομεν.

Σημειώσεις. — Οἱ Ἀττικοὶ μεταβάλλουσιν ἐνίοτε τὴν συλλαβικὴν αὐξήσιν, εἰς χρονικὴν, ὡς ἠδυνάμεν, ἠδυνάμεν, ἠμελλομαι, ἀντὶ ἰδυνάμεν ἠδυνάμεν, (ἐκ τοῦ δύναιμι), ἠμελλομαι. Εἰς ῥήματα τινὰ ἀρχόμενα, ἀπὸ ο, ἢ ω, προσθέτουσι τὴν συλλαβικὴν αὐξήσιν πρὸ τῆς χρονικῆς, καθὼς, ὄρω, ἰώρω, ἰωρώμεν· ὠνοῦμαι, ὠνοῦμεν· οὔτω καὶ εἰς τοὺς ἄλλους περιοχούμενους.

Εἰς ῥήματα τινὰ τὰ ὅποια ἀρχίζονται ἀπὸ δύο ἀλλεπάλληλα φωνήεντα, ὁ Παθητικός Παρατατικός καθὼς καὶ ὁ ἐνεργητικός, δὲν λαμβάνει αὐξήσιν διὰ τὴν κακωφώναν· ὅθεν λέγουσιν, ἀηδίζομαι, ἀηδίζομεν, καὶ ὅχι, ἠηδίζομεν. (βλέπε καὶ σελ. 63).

Παρακείμενος. — Ὁ παθητικός Παρακείμενος γίνεται ἀπὸ τὸν ἐνεργητικὸν, μεταβάλλων τὴν λήγουσαν ἐκείνου α εἰς μαι· αὕτη δὲ ἢ μαι καταλήξις εἶναι ἢ χωρὶς ἄλλο σύμφωνον, καθὼς, λέλοκα, λέλουμαι ἢ προηγείται αὐτῇ ἄλλο τι σύμφωνον κατὰ τὰς ἀκολουθίας παρατηρήσεις.

α. Ὅταν ἡ παραλήγουσα τοῦ ἐνεργητικοῦ Παρακείμενου ᾖ φωνὴν μακρὸν η, ω, ἢ ρα, ὁ παθητικός Παρακείμενος λήγει ἀπλῶς εἰς μαι, καθὼς, πεποίηκα, πεποίημαι· κεχρῆσκα, κεχρῆσμαι· ἰώρακα, ἰώραμαι· πλὴν τοῦ ἔγνωκα ἔγνωμαι.

β. Ὅταν τὸ χαρακτηριστικὸν τοῦ ῥήματος ᾖ φωνὴν σύμφωνον δ, θ, ζ, τ, τὸ ὅποιον ἀποβάλλεται εἰς τὸν μέλλοντα, ὁ παθητικός Παρακείμενος λήγει εἰς μαι, ἢ σται, ἀντὶ τοῦ συμφώνου ἐκείνου λαμβάνει σ, καθὼς ἤδω, ἤσω, ἤσται· πείθω, πείσω, πείσεται· σῶζω, σῶσω, σῶσεται· ἀνέτω, ἀνέσω, ἠνέσται.

Ὁμοίως ὅταν ἡ παραλήγουσα τοῦ μέλλοντος ᾖ φωνὴν βραχυτέραν, καθὼς, τελίω, τελίσω, τετέλειται· ξίω, ξίσω, ἔξειται· θλίω, θλίσω, τέθλειται· σπάω, σπάσω, ἔσπειται· πλὴν τινῶν, ὡς, δίδω, δέσω, (καὶ δέσω), δέδομαι· ἄρδω, ἄρδσω, ἠρώμαι· λύνω, λύσω, λήλυμαι· ἰλάω, ἰλάσω, ἰλήλυμαι.

Πολλὰ ῥήματα παραλήγοντα δίφθογγον, αι, αυ, ει, ευ, οι, ου, λαμβάνουσι σ, εἰς τὸν παθητικὸν Παρακείμενον, καθὼς, πταίω, ἐπταίεται· παλαίω, πεπάλειται· θραύω, τέθραυται· κλείω, κέκλειται· κελιδώ, κελιδέται· κρούω, κέκρουται· ἐτι δὲ καὶ τινὰ παραλήγοντα ι μακρὴν, καθὼς, κρίω, κέκριται· χρίω, κέχρηται. Ἄλλα δὲ πάλιν, μέλous ἀπὸ τὰ εἰς εω, δὲν λαμβάνουσι πρὸ σ, καθὼς, πεπίστευμαι, βεβοῦδευμαι, ὑγέφυμαι, κτλ.

Εἰς τὰ εἰς αω, καὶ υω ῥήματα, τῶν ὁποίων ὁ ἐνεργητικός Παρακείμενος κáμνει γκα, ὁ παθητικός λαμβάνει σ ἀποβάλλων τὸ γ, καθὼς, φαίρω, πέφαγκα, πέφασμαι· λυμáνω, λελόμαγκα, λελόμασμαι· ὀφαίρω, ὀφαγκα, ὀφασμαι· μολώνω, μεμύλογκα, μεμύλομαι, εἰς τινὰ ὅμοιος τὸ γ τὸ ὅποιον εἰς τὸν ἐνεργητικὸν Παρακείμενον ἔγεινε γ, εἰς τὸν παθητικὸν μεταβάλλεται εἰς μ, καθὼς αἰσχύρῳ, ἠσχυγκα, ἠσχυμαι· ἐηραίνω, ἐξήραγκα, ἐξήραμαι· σπινίω, δε ἀποβάλλεται, καθὼς, τραχύνω, τετράχυνγκα, τετραχυνμαι· τοῦτο δὲ τὸ γ φυλάττεται εἰς τὰ λοιπὰ πρόσωπα καὶ χρόνους πρὸ τοῦ σ, τ, θ, καθὼς, πέφανται, πέφανται, πεφανθαι, κτλ. Τῶν δὲ εἰς ιω, καὶ υω, διςυλλαβίων ῥημάτων ὁ παθητικός παρακείμενος λήγει ἀπλῶς εἰς μαι, κρίνω, κέκριμαι· κλόνω, κέκλονμαι.

γ. Ὅταν ὁ ἐνεργητικός παρακείμενος λήγῃ εἰς φα, ὁ παθητικός μεταβάλλει τὸ φ εἰς μ πρὸ τῆς μαι καταλήξεως· ὅθεν γέγραφα, γέγραμμαι· τίτω, τίτομαι· τίτριφα, τίτριμμαι.

Ἐάν δὲ πρὸ τῆς φα καταλήξεως τοῦ ἐνεργητικοῦ εὑρεθῇ μ ὡς πέπομα, τὸ μ τοῦτο ἀποβάλλεται εἰς τὸν παθητικὸν Παρακείμενον, διὰ νὰ μὴ συμπίπτωσι τρεῖς σύμφωνοι τὰ αὐτὰ· ὅθεν κάμνει πέπεμμαι, ἀλλ' ὅχι πέπιμμαι.

δ. Ὅταν ὁ ἐνεργητικός παρακείμενος λήγῃ εἰς χα, ὁ παθητικός μεταβάλλει τὸ χ εἰς γ, καθὼς πέπλεχα, πέπλεγμαι· λέλεχα, λέλεγμαι. Ἐάν δὲ πρὸ τοῦ χα εὑρεθῇ γ, ἀποβάλλεται τοῦτο εἰς τὸν παθητικὸν Παρακείμενον· διὰ νὰ μὴ συμπίπτωσι δύο γ πρὸ τοῦ μ, ὅθεν ἐλέλεχα, (ἐκ τοῦ ἐλέγχω), ἐλέλεγμαι, ὅχι ἐλέλεγγμαι.

ε. Ἐάν ὁ ἐνεργητικός Παρακείμενος παραλήγῃ σ, τὸ ὅποιον προῆλθεν ἀπὸ ε τοῦ ἑνιστώτος, τοῦτο τὸ σ μετατρέπεται πάλιν εἰς ε ὁ παθητικός Παρακείμενος, καθὼς, κέλετω, κέλετο, κέλεται· ἐλέγω, ἐλόγη (Ἀττικῶς), ἐλέγμαι· ἰδέω, ἰδέδοκα (Ἀττικῶς), ἰδέδεσμαι.

Ἐάν ὅμοιος πρὸ τούτου τοῦ σ εὑρεθῇ ρ μὲ ἄλλο τι σύμφωνον ὁ παθητικός Παρακείμενος μεταβάλλει αὐτὸ εἰς σ καθὼς, στήρω, ἱστρώ, ἱστράμαι· τρίτω, τέτροφα, τέτραμαι· τρέφω, τέτροφα, τέθραμαι· πλὴν τοῦ βρέχω, βέβροχα, βέβρεται.

ς. Ἐάν ὁ ἐνεργητικός Παρακείμενος ἔχῃ α, τὸ ὅποιον προῆλθεν ἀπὸ ε τοῦ μέλλοντος, ὁ παθητικός Παρακείμενος φυλάττει αὐτὸ καθὼς, στείλω, στείλω, ἱσταίκα, ἱσταίμαι· θβίρω, θβιρώ, ἔθβακα, ἔθβαται· σπείρω, σπερώ, ἔσπακα, ἔσπαται.

ζ. Εἰς ῥήματα τινὰ παραλήγοντα ευ, ὁ παθητικός Παρακείμενος ἀποβάλλει τὸ ε, καθὼς, τεύχω, τέτυχται· πείθω, πέπυσται· στήγω, πέσθηται· πνεύσω, πέπυσται (χενώ), κέχρηται· πλὴν τοῦ (τεύγω) τέτυχται.

Υπερσυντελικός. — Ὁ παθητικός ὑπερσυντελικός γίνεται ἀπὸ τὸν παθητικὸν Παρακείμενον μεταβάλλων τὴν καταλήξιν μαι εἰς μην,

καὶ λαμβάνων τὴν συνήθη αὐξήσιν, καθὼς, ὁ ὑπερσυντελικὸς τῆς ἐνεργητικῆς φωνῆς, ὡς, τέτυμμαι, ἐτετύμην· λέλεγμα, ἐλελέγην· ἤκουσμαι, ἠκούσμη· ἠλέμμαι, ἠλεήμην· ὠνόμασμαι, ὠνομάσμη, κτλ.

Ὅταν τὸ τρίτον ἐνικὸν πρόσωπον τοῦ παθητικοῦ Παρακειμένου ἔχῃ καὶν σύμφωνον πρὸ τῆς καταλήξεως ται, καθὼς, γέγραπται, λέλεκται, τότε δὲν μεταχειρίζονται τὸ τρίτον πληθυντικὸν οὔτε εἰς τὸν Παρακειμένον, οὔτε εἰς τὸν ὑπερσυντελικὸν, ἀλλὰ τὸ ἀναπληροῦσι διὰ τῆς Μετοχῆς καὶ τοῦ ὑπαρκτικοῦ ῥήματος, καθὼς, λέλεγμένοι εἰσὶ γεγραμμένοι εἰσὶ· διὰ δὲ τὸν ὑπερσυντελικὸν λέλεγμένοι ἦσαν. Κάμνουσι δὲ τὴν τοιαύτην περίφρασιν διὰ τὴν ἀποφεύγειν τὴν κακοφωνίαν, ἥτις προέρχεται ἀπὸ τὰ συμπύκνωτα σύμφωνα πρὸ τῆς καταλήξεως, ὥστε τοῦ τρίτου πληθυντ. προσώπου λέλεγκται, γέγραπται, κτλ.

Μετ' ὀλίγον Μέλλοντα. — Ὁ χρόνος οὗτος γίνεται ἀπὸ τὸ δεύτερον ἐνικὸν πρόσωπον τοῦ παθητικοῦ Παρακειμένου, μεταβάλλων τὴν κατάληξιν αἰ εἰς ομαι, καθὼς, λέλυσαι, λέλύσμαι· τετίμησαι, τετιμήσμαι· λέλεξαι, λέλιξομαι. Τὰ εἰς ἀμετάβολον λήγοντα ῥήματα, καὶ ὅσα λαμβάνουσι χρονικὴν αὐξήσιν, δὲν σχηματίζουν Μετ' ὀλίγον Μέλλοντα.

Λόριστος α'. — Ὁ πρῶτος Λόριστος γίνεται ἀπὸ τὸ τρίτον ἐνικὸν πρόσωπον τοῦ παθητικοῦ Παρακειμένου, μεταβάλλων τὴν κατάληξιν αἰ εἰς θην, καὶ λαμβάνων τὴν συνήθη αὐξήσιν τοῦ Παρατατικοῦ, καθὼς, λέλυται, ἐλόθη· ἠλέηται, ἠλεήθη· τετίμηται, ἐτεμήθη· κεχρύσεται, ἐχρυσάθη. Ἐάν πρὸ τοῦ ται εὑρίσκειται σύμφωνον ψιλόν, δηλαδή π ἢ κ, καθὼς, γέγραπται, λέλεχται, τὸ ψιλὸν τοῦτο σύμφωνον τρέπεται εἰς τὸ ἀντίστοιχόν· του δασὺ πρὸ τοῦ θ· ὅθεν ὁ Λόριστος ἐγράφθη, ἐλέχθη.

Εἰς ὀλίγα τινὰ ῥήματα ὁ Λόριστος λαμβάνει σ, τὸ ὅποιον δὲν εἶναι εἰς τὸν παρακειμένον, καθὼς, μέμνηται, ἐμνήσθη· κίχρηται, (χράσμαι,) ἐχρήσθη· ἐρρώται, (ρώομαι) ἐρρώσθη· ἐξ ἐναντίας δὲ ὁ Λόριστος ἐσώθη, ἀποβάλλει τὸ σ τοῦ Παρακειμένου, εἰσώσται.

Ὁ Λόριστος φυλάττει τὴν Παραλήγουσαν τοῦ Παρακειμένου, πλὴν τοῦ εὑρηται, ἐπήρηται, ἀθήρηται, εἰρηται, πεπόθηται, τῶν ὁποίων ὁ Λόριστος μεταβάλλων τὸ η εἰς ε, κάμνει ἐνρήθη, ἐπηνρήθη, ἀπηνρήθη, ἐρρήθη, (καὶ ἐρρήθη), ἐποθέσθη.

Εἰς τὰ ῥήματα τῶν ὁποίων ὁ ἐνεργητικὸς Παρακειμένος μεταβάλλει τὴν παραλήγουσαν ε εἰς ο, καὶ ὁ παθητικὸς εἰς α ὁ Λόριστος λαμβάνει πάλιν τοῦτο τὸ ε, καθὼς, στρέφω, ἐστροφα, ἐστραμμαι, ἐστρέφθη· τρέφω, τίτροφα, τίθραμμαι, ἐθρέφθη.

Λόριστος β'. — Ὁ παθητικὸς β'. Λόριστος ἔχει τὴν παραλήγουσαν βραχέαν, καὶ γίνεται ἀπὸ τὸν ἐνεργητικὸν δεῦτερον Λόριστον μεταβάλλων τὴν ον κατάληξιν εἰς ην, καθὼς, ἐτραπον, ἐτράπη.

Πολλὰ ὀλίγα ὁμοῦς ῥήματα ἔχουσιν ἐνταυτῷ ἐνεργητικὸν καὶ παθητικὸν δεῦτερον Λόριστον καὶ ἀπὸ ὅσα ἔχουσι τὸν παθητικὸν, τὰ

πλεονέκτα δὲν ἔχουσιν ἐνεργητικόν. Αἱ ἀκόλουθοι παρατηρήσεις δύνανται ἀρκετὰ νὰ μᾶς ὁδηγῶσιν εἰς τὸ νὰ σχηματίζωμεν τὸν παθητικὸν δεῦτερον Λόριστον.

α'. Εἰς τὰ δυσάλλαθα ῥήματα τὰ λήγοντα εἰς ἀμετάβολον καὶ ἔχοντα ε εἰς τὴν παραλήγουσαν τοῦ Μέλλοντος ὁ παθητικὸς δεῦτερος Λόρ. μεταβάλλει τὸ ε εἰς α, καθὼς, στείλλω, στελεῶ, ἐστάλην· φθείρω, φθιρῶ, ἐφθάρην· σπείρω, σπερῶ, ἐσπάρην· πείρω, περῶ, ἐπάρην. Ἐάν ἡ παραλήγουσα τοῦ Μέλλοντος ᾖ α φυλάττει αὐτὸ, καθὼς, φαίω, φαιῶ, ἐφάρην· μαίω, μαρῶ, ἐμάρην.

β'. Εἰς ῥήματα τινὰ μὴ ἔχοντα ἐνεργητικὸν δεῦτερον Λόριστον, ὁ παθητικὸς γίνεται ἀπὸ τὸν ἐνεργητικὸν Παρατατικόν, καθὼς, γράφω, ἐγραφε, ἐγράφη· τρέβω, ἐτριβον, ἐτρίβην· γιλέγω, ἐγλεγον, ἐγλέγη· λέγω, ἐλεγον, ἐλέγη· ὅθεν τὰ σύνθετα, συνελέγησαν, κατελέγησαν.

γ'. Ἐάν ἡ παραλήγουσα τοῦ ἔνεστώτος ᾖ η, ὁ παθητικὸς β'. Λόριστος τρέπει αὐτὸ εἰς α, καθὼς, τήκω, ἐτάκην· σήπω, ἐσάπη· ῥήσσω, ἐρράην· ἐκτὸς τοῦ ἐπλέγη· ἐκ τοῦ πλέσσω· εἰς τοὺς συνθέτους ὁμοῦς χρόνους τὸ η αὐτοῦ τρέπεται εἰς α, ὡς, ἐξεπλάγη, κατεπλάγη.

δ'. Εἰς τὰ ῥήματα τὰ λήγοντα εἰς πτ φυλάττει τὸ χαρακτηριστικὸν τοῦ ἀπλυστέρου θίματος, καθὼς, ῥίπτω, ἐρρίπην, (ὡς ἐκ τοῦ ῥίψω)· κρέπτω, ἐκρέπην (ἐκ τοῦ κρέψω)· ῥάπτω, ἐρράπην (ἐκ τοῦ ῥάψω)· θρέπτω, ἐτρέπην (ἐκ τοῦ τρέψω)· θάπτω, ἐτάπην (ἐκ τοῦ τάψω)· σκάπτω, ἐσκάπην (ἐκ τοῦ σκάψω)· οὕτω καὶ ψέγω, ἐψέγην· σμέγω, ἐσμέγην· ῥύσσω, ἐρύγην, ὡς ἐκ τοῦ ψέγω, σμέγω, ρύγω.

ε'. Τὰ εἰς θω, θω, ζω, δὲν ἔχουσι παθητικὸν δεῦτερον Λόριστον, πλὴν τοῦ Ἀττικοῦ κατεδάρθην (ἐκ τοῦ καταδάρθω)· οὐδὲ τὰ εἰς ω καθαρὸν, πλὴν τοῦ ἐδάην (ἐκ τοῦ δάω)· ἐρρήην (ἐκ τοῦ ῥύω)· καὶ ἐγύην, ἐκ τοῦ γύω.

Μέλλον α'. — Ὁ παθητικὸς Μέλλον α'. γίνεται ἀπὸ τὸν παθητικὸν Λόριστον α'. μεταβάλλων τὴν κατάληξιν ην εἰς ησομαι, καὶ φυλάττων χωρὶς αὐξήσιν τὸ ἀρκτικὸν σύμφωνον ἢ φωνῆς τοῦ ἔνεστώτος, καθὼς, ἐτέφθη, τυγθήσμαι· ἠλεήθη, ἐλεθήσμαι· ἠκούσθη, ἀκουσθήσμαι· ὠνομάσθη, ὀνομασθήσμαι· ἠτήθη, αἰτηθήσμαι· ἠδξήθη, ἀδξήθήσμαι· ὠκοδομήθη, οἰκοδομηθήσμαι.

Μέλλον β'. — Καὶ οὗτος γίνεται κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον ἀπὸ τὸν παθητικὸν Λόριστον β'. καθὼς, ἐτεπήθη, τεπήσμαι· ἐτράπη, τραπήσμαι· ἐρράγη, ραγήσμαι.

Μέσος Λόριστος α'. Ὁ Μέσος Λόριστος α'. γίνεται ἀπὸ τὸν ἐνεργητικὸν Λόριστον α'. λαμβάνων τὴν κατάληξιν μην, καὶ τὴν συνήθη αὐξήσιν, καθὼς, ἐτεψα, ἐτεψάμην· ἤτησα, ἤτησάμην· ὠκοδόμησα, ὠκοδομησάμην.

Μέσος Λόριστος β'. Καὶ οὗτος γίνεται κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον ἀπὸ τὸν ἐνεργ. Λόριστον β'. καθὼς, ἐλαθον, ἐλαθέμην· ἢ ἀπὸ τὸν Πα-

ρατατικὸν τοῦ ἀχρήστου ἀπλοῦ θέματος καθὼς, *ἐλάθον, ἐλαβόμην, ἠσθόμην*, ἐκ τοῦ λάθω, αἰσθόμαι.

Μίσος Μίλλων ἄ. Οὗτος γίνεται ἀπὸ τὸν ἐνεργητικὸν Μίλλοντα μεταβάλλον τὴν κατάληξιν ὦ εἰς ομαι, καθὼς, *τέφω, τέφομαι, διδάξω, διδάξομαι, οἰκοδομήσω, οἰκοδομήσομαι*.

Μίσος Μίλλων β'. Οὗτος γίνεται ἀπὸ τὸν ἐνεργητικὸν Μίλλοντα β'. μεταβάλλον τὴν κατάληξιν ὦ εἰς οῦμαι, καθὼς, *φαίω, φαίσομαι, φανῶ, φανοῦμαι, νημιῶ, νημιόομαι*. Κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον σχηματίζεται ὁ Ἀττικὸς Μίλλων τὼν εἰς ἰζῶ ἢ ἰζομαι, καθὼς, *νομῶ, νομιόομαι, λογιόομαι*, κτλ. ὅταν δὲ ὁ κοινὸς Μίλλων λήγῃ σομαι ἀπὸ ἐνεργητικὸν εἰς εσω, ὁ Ἀττικὸς σχηματίζεται εἰς οῦμαι, καθὼς, *διδῶ (διδόσω), δίδοομαι, ὕθεν ἀποβολὴ τοῦ σ, καὶ συναίρεσι τῶν δύο σ εἰς ου, οῖοομαι*.

Καὶ ῥήματα τινὰ, ἃν καὶ δὲν λήγουσιν εἰς ἀμετάβολον, σχηματίζουσι Μίλλοντα β'. ὡς *ἐκείνα, καθὼς μάχομαι, μαχοῦμαι, καθίζομαι, καθιδοῦμαι*. ἐξαιροῦνται τοῦ σχηματισμοῦ τούτου οἱ τρεῖς ἀκόλουθοι, *ἔδομαι, πίομαι, τῶν ἀνωμάτων ῥημάτων πίρω, ἐσθίω, καὶ φάγομαι* ὅστις εἶναι μεταγενεστέρων συγγραφέων.

ΚΑΤΑΛΗΚΤΙΚΟΙ ΣΧΗΜΑΤΙΣΜΟΙ ΤΩΝ ΧΡΟΝΩΝ ΤΩΝ ΕΓΚΛΙΣΕΩΝ ΤΗΣ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΗΣ ΦΩΝΗΣ.

	Ὀρισ.	Πρ.	Εἰκ.	Ἰπ.	Ἀπ.	Μετοχή.
Ἐνεστώ.	ω	ε	οἶμι	ω	εἰν	ων, οὔσα, ον.
Παρατατικός.	ον					
Παρακείμενος.	α	ε	οἶμι	ω	ἔναι	ώς, υἷα, ὅς.
Ἵπερσυντελικ.	εἰν					
Ἀόριστος ἄ.	α	ον	αἶμι	ω	αἰ	ας, ασα, αν.
Ἀόριστος β'.	ον	ε	οἶμι	ω	εἶν	ὦν, οὔσα, ὄν.
Μέλλων ἄ.	ω		οἶμι		εἰν	ων, οὔσα, ον.
Μέλλων β'.	ω		οἶμι		εἶν	ὦν, οὔσα, ὄν.

ΤΗΣ ΠΑΘΗΤΙΚΗΣ ΦΩΝΗΣ.

Ἐνεστώ.	οἶμαι	οῦ	οἶμην	οἶμαι	εἴσθαι	μένος, νη, νον.
Παρατατικός.	οἶμην					
Παρακείμενος.	μει	σο	μένος	μένος	θαι	μένος, νη, νον.
Ἵπερσυντελικ.	μην		εἶην			
Μετ' ὀλίγ. Μ.	σομαι		σοίμην		σεσθαι	όμενος, νη, νον.
Ἀόριστος ἄ.		πτι		ω	ῥναι	εἰς, εἰσα, ἐν.
— καὶ β'.	πν	πθι	εἶην	ω		
Μέλλων ἄ.	σομαι		σοίμην		σεσθαι	όμενος, νη, νον.
— καὶ β'.						
Μέσ. Ἀόρ. ἄ.	ἀμην	οῦ	ἀμην	οἶμαι	αἴσθαι	όμενος, νη, νον.
Μέσ. Ἀόρ. β'.	ὀμην	αι	οἶμην	οἶμαι	εἴσθαι	όμενος, νη, νον.
Μέσ. Μέλ. ἄ.	οἶμαι		οἶμην		εἴσθαι	όμενος, νη, νον.
Μέσ. Μέλ. β'.	οἶμαι		οἶμην		εἴσθαι	όμενος, νη, νον.

ΚΑΤΑΛΗΚΤΙΚΟΣ ΣΧΗΜΑΤΙΣΜΟΣ ΤΩΝ ΠΡΟΣΩΠΩΝ ΤΗΣ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΗΣ ΦΩΝΗΣ ΤΗΣ ΟΡΙΣΤΙΚΗΣ.

	Ἀριθ. Ἐνκ.	Ἀριθ. Πληθ.
Πρόσωπα.	ἄ.	β' γ' ἄ. β' γ'.
Ἐνεστώ. καὶ Μ. α.	ω	εἰς εἰ οἶμεν εἴτε οὔσι.
Παρατ. καὶ Ἀ. β'.	ον	εἰς εἰ οἶμεν εἴτε ον.
Παρακείμενος.	α	ας εἰς αἶμεν αἴτε ασι.
Ἵπερσυντελικός.	εἰν	εἰς εἰς εἶμεν εἴτε εἰσαν.
Ἀόριστος ἄ.	α	ας εἰς αἶμεν αἴτε αν.
Μέλλων β'.	ω	εἰς εἰς οὔμεν εἴτε οὔσι.

ΤΗΣ ΠΡΟΣΤΑΚΤΙΚΗΣ.

Πρόσωπα	β' γ' β' γ'.
Ἐν. Παρακ. καὶ Ἀ. β'.	εἰς ἔτω εἴτε ἔτωσαν.
Ἀόριστος.	ον ἄτω αἴτε ἄτωσαν.

ΤΗΣ ΕΥΚΤΙΚΗΣ.

Πρόσωπα.	ἄ.	β' γ' ἄ. β' γ'.
Ἐνεστώ.		
Παρακείμενος.		
Μέλλων	οἶμι	οἰς οἰ οἶμεν οἴτε οἶεν
Ἀόριστος β'.		
Ἀόριστος ἄ.	αἶμι	εἰας εἰς αἶμεν αἴτε εἶαν
Μέλλων β'.	οἶμι	οἰς οἰ οἶμεν οἴτε οἶεν

ΤΗΣ ΥΠΟΤΑΚΤΙΚΗΣ.

Ὅλοι οἱ χρόνοι ω, ης, η.

ΚΑΤΑΛΗΚΤΙΚΟΣ ΣΧΗΜΑΤΙΣΜΟΣ ΤΩΝ ΠΡΟΣΩΠΩΝ ΤΗΣ ΠΑΘΗΤΙΚΗΣ ΦΩΝΗΣ.

ΟΡΙΣΤΙΚΗ.

Ἀριθ. Ἐνκ.	Ἀριθ. Πληθ.
Πρόσωπα.	ἄ. β' γ' ἄ. β' γ'.
Ἐνεστώ.	οἶμαι ηἰς εἴται ὀμεθα εἴσθε ονται.
Παρατατικός.	οἶμην οῦς εἴτο μεθα εἴσθε οντο.
Παρακείμενος.	μει σαι ται μεθα ὄς νται.
Ἵπερσυντελικός.	μην σο το μεθα ὄς ντο.
Μετ' ὀλίγον Μ.	σομαι σθ σεται ὀμεθα τείσθε σονται.
Ἀόριστος.	πν κς η κμην ης ταν.
Μέλλων.	κσομαι κσθ κσεται κτῶμεθα κτῶσθε κτῶνται.
Μέσ. Ἀόρ. ἄ.	ἀμην ως κτο ἀμεθα αἴσθε αντο.
Μέσ. Ἀόρ. β'.	ὀμην οῦς εἴτο ὀμεθα εἴσθε οντο.
Μέσ. Μέλ. ἄ.	σομαι σθ σεται ὀμεθα εἴσθε σονται.
Μέσ. Μέλ. β'.	οἶμαι ηἰς εἴται ὀμεθα εἴσθε ονται.

ΠΡΟΣΤΑΚΤΙΚΗ.

Πρόσωπα.	— 6. —	γ.	6.	γ.
Ἐνεστώσ.	ου	έσθω	εσθε	έσθωσαν.
Παρακείμενος.	σο	θω	θε	θωσαν.
Ἀόριστος.	ητι	ήτω	ητε	ήτωσαν.
Μέσος Ἀόριστος α.	αι	άσθω	ασθε	άσθωσαν.
Μέσ. Ἀόριστος β.	οϋ	έσθω	εσθε	έσθωσαν.

ΕΥΚΤΙΚΗ.

Πρόσωπα	— α. —	6.	γ.	α.	6.	γ.
Ένεστώς και Μ.	οίμην	οιο	οιτο	οίμεθα	οισθε	οιντο.
Αόριστος 6'.	είην	είης	είη	είμεν	είητε	είσαν.
Μέσ. Αόρ. α.	αίμην	αιο	αιτο	αίμεθα	αισθε	αιντο.
Μέσ. Αόρ. 6'.	οίμην	οιο	οιτο	οίμεθα	οισθε	οιντο.

ΥΠΟΤΑΚΤΙΚΗ.

Έν. και Μ. Α.	ωμαι	η	ητι	ώμεθα	ησθε	ωνται.
Αόριστος.	ω	ης	η	ωμεν	ητε	ωσι.

ΣΧΗΜΑΤΙΣΜΟΣ ΤΩΝ ΠΕΡΙΣΠΟΜΕΝΩΝ ΡΗΜΑΤΩΝ.

Τὰ περισπώμενα ρήματα γίνονται από βαρύτονα λήγοντα εις έω, άω, έω, κατά συναίρεσιν των φωνηέντων τούτων. Συναίρουνται δέ τὰ τοιαῦτα βαρύτονα μόνον εις τόν Ένεστώτα και Παρατατικόν όλων των Εγκλίσεων και της Μετοχής· διότι εις τούτους τους χρόνους εφίσκονται καθαρά· οί δε άλλοι χρόνοι σχηματίζονται καθώς εις τὰ βαρύτονα.

ΤΗΣ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΗΣ ΦΩΝΗΣ ΤΩΝ ΕΙΣ ΕΩ.

Ἐνεστώς.	ΟΡΙΣΤΙΚΗ.	Παρατατικός.	
Ἀσυναίρ.	Συνηρημένα.	Ἀσυναίρ.	
Συνηρημένα.		Συνηρημένα.	
ποιέω	ποιῶ	ἐποιέον	ἐποιούν
ποιέεις	ποιεῖς	ἐποιέεις	ἐποιεῖς
ποιεῖ	ποιεῖ	ἐποιεῖ	ἐποιεῖ
ποιέστον	ποιεῖτον	ἐποιέστον	ἐποιεῖτον
ποιέστον	ποιεῖτον	ἐποιεῖσθην	ἐποιεῖσθην
ποιέομεν	ποιούμεν	ἐποιέομεν	ἐποιούμεν
ποιέετε	ποιεῖτε	ἐποιέετε	ἐποιεῖτε
ποιέουσι	ποιοῦσι	ἐποιέουσιν	ἐποιοῦσιν
Παρακείμενος.		ὑπερσυντακτικός.	
πεποίηκα, πεποίηκας, πεποίηκε,		ἐπεποίηκην, ἐπεποίηκας, -ήκα.	
πεποίηκατον, πεποίηκατον,		ἐπεποίηκατον, ἐπεποίηκαίτην,	
πεποίηκαμεν, -ήκατε, -ήκασι.		ἐπεποίηκαμεν, -ήκατε, -ήκασαν.	
Ἀόριστος.		Μέλλων.	
ἐποίησα, ἐποίησας, ἐποίησε,		ποιήσω, ποιήσεις, ποιήσει,	
ἐποίησατον, ἐποίησαίτην,		ποιήσατον, ποιήσαίτην,	
ἐποίησαμεν, ἐποίησατε, ἐποίησαν.		ποιήσωμεν, ποιήσατε, -ήσωσι.	

ΠΡΟΣΤΑΚΤΙΚΗ.

Ἐνεστώς.		Παρακείμενος.	
ποιεῖ	ποιεῖ	πεποίηκε,	πεποίηκέτω.
ποιεῖτω	ποιεῖτω	πεποίηκετον,	πεποίηκέτων.
ποιεῖστον	ποιεῖστον	πεποίηκετε,	πεποίηκέτωσαν.
ποιεῖτον	ποιεῖτων	Ἀόριστος.	
ποιέετε	ποιεῖτε	ποίησον,	ποιήσατω.
ποιεῖτωσαν	ποιήτωσαν.	ποίησατον,	ποιήσατων.
		ποίησατε,	ποιήσατωσαν.

ΕΥΚΤΙΚΗ.

Ἐνεστώς.	Παρακείμενος.
ποιέοιμι	ποιῶμι
ποιέοις	ποιῶις
ποιέοι	ποιῶι
ποιεῖστον	ποιῶστον
ποιεῖσθην	ποιῶσθην
ποιέοιμεν	ποιῶιμεν
ποιέοιτε	ποιῶιτε
ποιέοιεν	ποιῶιεν
	Αόριστος.
	ποιήσοιμι, ποιήσας, ποιήσαι,
	ποιήσοίτον, ποιήσαίτην,
	ποιήσοιμεν, ποιήσοιτε, ποιήσοιεν.

Μέλλων.

ποιήσοιμι, ποιήσας, ποιήσοι, ποιήσοιτον, ποιήσοίτην, ποιήσοιμεν, ποιήσοιτε, ποιήσοιεν.

Σημείωσις. — Ο Ένεστώς της Εὐκτικής σχηματίζεται κατά τους Αττικούς εις οίην, καθώς, ποιῶν, ποιῶεις, ποιῶει· ποιῶμεν, ποιῶητε· ὁ σχηματισμός οὗτος ἀπαντᾷ ἐνίοτε καὶ εἰς τὰ βαρύνοντα· τὸ τρίτον ὁμοῦ πληθυντικὸν μένει κατὰ τὸν συνήθη σχηματισμὸν, ποιῶν.

ΥΠΟΤΑΚΤΙΚΗ.

Ἑνεστώς.	Παρακείμενος.
Ἐάν ποιέω ποιῶ	Ἐάν πεποιήκω, πεποιήκης, πεποιήκη,
ποιῆς ποιῆς	πεποιήκητον, πεποιήκητον,
ποιῇ ποιῇ	πεποιήκομεν, πεποιήκητε, -ήκωσι.
ποιήτων ποιήτων	Ἀόριστος.
ποιήτων ποιήτων	ποιήσω ποιήσης ποιήσθ,
ποιήωμεν ποιήωμεν	ποιήσατον, ποιήσάτην,
ποιήετε ποιήετε	ποιήσωμεν, ποιήσατε, ποιήσωσι.
ποιήωσι ποιήωσι	

ΑΠΑΡΕΜΦΑΤΟΣ.

Ένεστώς.	Παρακείμενος.	Μέλλων.	ΜΕΤΟΧΗ.
ποιέω	ποιῶν	ποιῶν	ποιῶν
Αόριστος.	ποίησαι.	Μέλλων.	ποίησιν.
Ένεστώς.	ὁ ποιῶν ποιῶν,	ἡ ποιῶσα ποιῶσα,	τὸ ποιῶν ποιῶν.
Παρακείμ.	ὁ πεποιήκας,	ἡ πεποιήκυια,	τὸ πεποιήκας.
Αόριστος.	ὁ ποιήσας,	ἡ ποιήσασα,	τὸ ποιήσας.
Μέλλων.	ὁ ποιήσων,	ἡ ποιήσουσα,	τὸ ποιήσων.

ΤΗΣ ΠΑΘΗΤΙΚΗΣ ΦΩΝΗΣ ΤΩΝ ΕΙΣ' ΕΩ.

Ἑνεστώς.	ΟΡΙΣΤΙΚΗ.	Παρακείμενος.
Λειτουργία	Συνηρημένα.	Λειτουργία Συνηρημένα.
ποιέομαι	ποιούμαι	ἐποιέομην ἐποιούμην
ποιῶ	ποιῇ	ἐποιῶ ἐποιῷ
ποιεῖται	ποιεῖται	ἐποιεῖτο ἐποιεῖτο
ποιούμεθον	ποιούμεθον	ἐποιούμεθον ἐποιούμεθον
ποιέσθον	ποιέσθον	ἐποιέσθον ἐποιέσθον.
ποιέσθην	ποιέσθην	ἐποιέσθην ἐποιέσθην
ποιόμεθα	ποιόμεθα	ἐποιόμεθα ἐποιόμεθα
ποιέσθε	ποιέσθε	ἐποιέσθε ἐποιέσθε
ποιούνται	ποιούνται.	ἐποιούντο ἐποιούντο.
Παρακείμενος.	ὑπερσυνθετικός.	
πεποίημαι, πεποίησθαι, πεποίηται, ἐπεποίημην, ἐπεποίησο, ἐπεποίητο		
πεποίημεθον, πεποίησθον, -ήσθον, ἐπεποίημεθον, ἐπεποίησθον, -ήσθον		
πεποίημεθα, πεποίησθε, -ήνται. ἐπεποίημεθα, ἐπεποίησθε, ήντο.		
Ἀόριστος.	Μέλλων.	
ἐποίηθην, ἐποίηθης, ἐποίηθη, ποιηθήσομαι, ποιηθήσῃ, ποιηθήσεται,		
ἐποίηθητον, ἐποίηθήτην, ποιηθήσεμεθον, ποιηθήσεσθον, -ήσθον,		
ἐποίηθημεν, ἐποίηθητε, -ήσαν· ποιηθήσεμεθα, ποιηθήσεσθε, -όνται.		
Μέσος Ἀόριστος.	Μέσος Μέλλων.	
ἐποίησάμην, ἐποίησω, ἐποίησατο, ποιήσομαι, ποιήσῃ, ποιήσεται,		
ἐποίησάμεθον, ἐποίησασθον, άσθην, ποιησόμεθον, ποιήσεσθον, ήσθον,		
ἐποίησάμεθα, ἐποίησασθε, ήσαντο. ποιησόμεθα, ποιήσεσθε, -ήνται.		
Ἑνεστώς.	ΠΡΟΣΤΑΚΤΙΚΗ.	Παρακείμενος.
ποιέου	ποιού	πεποίησο, πεποίησθε,
ποιεῖσθω	ποιείσθω	πεποίησθον, πεποίησθων,
ποιέσθον	ποιέσθον	πεποίησθε, πεποίησθωσαν.
ποιέσθων	ποιείσθων	Ἀόριστος.
ποιέσθε	ποιέσθε	ποιήθητι, ποιήθητε,
ποιέσθωσαν	ποιείσθωσαν	ποιήθητον, ποιήθητην,
		ποιήθητε, ποιήθηθωσαν.
	Μέσος Ἀόριστος.	
ποιήσαι, ποιήσασθαι,	ποιήσασθον, ποιήσάσθων	
ποιήσασθε, ποιήσάσθωσαν.		
Ἑνεστώς.	ΕΥΚΤΙΚΗ.	Παρακείμενος.
ποιούμην	ποιούμην	πεποιήμην, πεποιήῃ, πεποιήτο,
ποιούσθω	ποιούσθω	πεποιήμεθον, πεποιήσθον, -ήσθην,
ποιούσθω	ποιούσθω	πεποιήμεθα, πεποιήσθε, -ήντο.
ποιούμεθον	ποιούμεθον	Μετ' ὀλίγον Μέλλων.
ποιούσθον	ποιούσθον	πεποιησοίμην, πεποιήσοιο, -οίτο,
ποιούσθην	ποιούσθην	πεποιησοίμεθον, -οίσθον, -οίσθην,
ποιούμεθα	ποιούμεθα	πεποιησοίμεθα, -ήσθε, -οίντο.
ποιούσθε	ποιούσθε	Ἀόριστος.
ποιούντο	ποιούντο.	ποιηθείη, ποιηθείης, ποιηθείη,

Μέλλων. ποιηθείητον, ποιηθείητην, ποιηθσοίμην, ποιηθήσοιο, -οίτο, ποιηθείημεν, ποιηθείητε, -ήσαν. ποιηθσοίμεθον, -οίσθον, -οίσθην, Μέσος Ἀόριστος. ποιηθσοίμεθα, -οίσθε, -οίντο. ποιησάμην, ποιήσαιο, ποιήσαιτο, Μέσος Μέλλων. ποιησάμεθον, -σασθον, -αίσθην, ποιησάμην, ποιήσαιο, ποιήσαιτο, ποιησάμεθα, ποιήσασθε, -αίντο. ποιησάμεθον, ποιήσασθον, -οίσθην, ποιησάμεθα, ποιήσασθε, -ήσιντο.

Σημείωσις.—Εἰς τὸν Παρακείμενον τῆς Εὐκτικῆς τὸ ι, χαρακτηριστικὸν αὐτῆς, ὑπογράφεται εἰς τὸ η' οὕτω καὶ εἰς τὴν Εὐκτικὴν τῶν εἰς αἶω, καὶ ὦ.

Ἑνεστώς.	ΥΠΟΤΑΚΤΙΚΗ.	Παρακείμενος.
ἐάν ποιέωμαι	ποιώμαι	πεποιώμαι, πεποιῇ, πεποιῇται,
ποιῶ	ποιῇ	πεποιώμεθον, πεποιήσθον, -ήσθον,
ποιῇται	ποιῇται	πεποιώμεθα, πεποιήσθε, -ώνται.
ποιώμεθον	ποιώμεθον	Ἀόριστος.
ποιήσθον	ποιήσθον	ποιήθῃ, ποιήθῃς, ποιήθῃ,
ποιήσθην	ποιήσθην	ποιήθῃτον, ποιήθῃτον,
ποιώμεθα	ποιώμεθα	ποιήθῃμεν, ποιήθῃτε, ποιήθῃσι.
ποιήσθε	ποιήσθε	Μέσος Ἀόριστος.
ποιῶνται	ποιῶνται	ποιήσωμαι, ποιήσῃ, ποιήσῃται,
		ποιήσωμεθον, ποιήσῃσθον, -ήσθον,
		ποιήσωμεθα, ποιήσῃσθε, -ώνται.

ΑΠΑΡΕΜΦΑΤΟΣ.

Ἑνεστώς.	ποιέσθαι ποιείσθαι.	Παρακείμενος.	πεποιήσθαι.
Μετ' ὀλ. Μέλ.	πεποιήσεσθαι.	Ἀόριστος.	ποιήθηναι.
Μέλλων.	ποιήσεσθαι.	Μέσ. Ἀόρ.	ποιήσεσθαι.
		Μέσ. Μέλλων.	ποιήσεσθαι.

Ἑνεστώς.

ΜΕΤΟΧΗ.

Παρακείμενος.

ὁ ποιούμενος, ποιούμενος, ὁ πεποιημένος τοῦ πεποιημένου, τοῦ ποιουμένου ποιουμένου, ἡ πεποιημένη, τῆς πεποιημένης, ἡ ποιουμένη, ποιουμένη, τὸ πεποιημένον, τοῦ πεποιημένου τῆς ποιουμένης ποιουμένης, τὸ ποιούμενον ποιούμενον, ὁ πεποιησόμενος, τοῦ πεποιησομένου, τοῦ ποιουμένου ποιουμένου. ἡ πεποιητομένη, τῆς πεποιητομένης, τὸ πεποιησόμενον, τοῦ πεποιησομένου.

Ἀόριστος.

Μέλλων.

ὁ ποιηθείς, τοῦ ποιηθέντος, ὁ ποιηθσόμενος, τοῦ ποιηθσομένου, ἡ ποιηθείσα, τῆς ποιηθείσης, ἡ ποιηθσομένη, τῆς -ομένης, τὸ ποιηθέν, τοῦ ποιηθέντος. τὸ ποιηθσόμενον, τοῦ ποιηθσομένου. Μέσος Ἀόριστος. Μέσος Μέλλων. ὁ ποιησάμενος, τοῦ ποιησόμενου, ὁ ποιησόμενος, τοῦ ποιησομένου, ἡ ποιησάμενη, τῆς ποιησάμενης, ἡ ποιησομένη, τῆς ποιησομένης, τὸ ποιησόμενον, τοῦ ποιησομένου. τὸ ποιησόμενον, τοῦ ποιησομένου.

ΤΗΣ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΗΣ ΦΩΝΗΣ ΤΩΝ ΕΙΣ ΑΩ.

Ενεστώς.	ΟΡΙΣΤΙΚΗ.	Παρατατικός.
τιμάω	τιμῶ	ἐτίμαον
τιμάεις	τιμάς	ἐτίμαες
τιμάει	τιμά	ἐτίμαε
τιμάετον	τιμάτον	ἐτιμάετον
τιμάετον	τιμάτον	ἐτιμάετην
τιμάομεν	τιμάμεν	ἐτιμάομεν
τιμάετε	τιμάτε	ἐτιμάετε
τιμάουσι	τιμάωσι	ἐτίμαον

Παρακείμενος. ὑπερσυντελικός.
 τετίμηκα, τετίμηκας, τετίμηκε, ἐτετίμηκιν, ἐτετίμηκεις, -ήκει,
 τετίμηκατον, τετίμηκατον, ἐτετίμηκείτον, ἐτετίμηκείτην,
 τετίμηκαμεν, -μήκατε, -ήκασι. ἐτετίμηκαμεν, -ήκατε, ήκασαν.
 Λόριστος. Μόλιον.

ἐτίμησα, ἐτίμησας, ἐτίμησε, τιμήσω, τιμήσεις, τιμήσει,
 ἐτιμήσατον, ἐτιμήσατην, τιμήσετον, τιμήσετον,
 ἐτιμήσαμεν, -μήσατε, ἐτίμησαν. τιμήσομεν, τιμήσατε, τιμήσουσι.

Ενεστώς.	ΠΡΟΣΤΑΚΤΙΚΗ.	Παρακείμενος.
τίμαε	τίμα	τετίμηκε, τετιμηκέτω,
τιμάετω	τιμάτω	τετιμήκατον, τετιμηκέτων,
τιμάετον	τιμάτον	τετιμήκατε, τετιμηκέτωσαν.
τιμάετων	τιμάτων	Λόριστος.
τιμάετε	τιμάτε	τίμησον, τιμησάτω,
τιμάετωσαν	τιμάτωσαν	τιμήσατον, τιμησάτων,
		τιμήσατε, τιμησάτωσαν.

Ενεστώς.	ΕΥΚΤΙΚΗ.	Παρακείμενος.
τιμάομαι	τιμάμαι	τετιμήκομαι, τετιμηκόις, -ήκοι,
τιμάοις	τιμάῳ	τετιμήκοιτον, τετιμηκοίτην,
τιμάοι	τιμάῳ	τετιμήκομεν, τετιμηκοίτε, -οιεν.
τιμάοιτον	τιμάοιτον	Λόριστος.
τιμάοιτην	τιμάοιτην	τιμήσομαι, τιμήσοις, τιμήσαι,
τιμάοιμεν	τιμάοιμεν	τιμήσοιτον, τιμησοίτην,
τιμάοιτε	τιμάοιτε	τιμήσομεν, τιμήσοιτε, τιμήσοιεν.
τιμάοιεν	τιμάοιεν	

Μόλιον.
 τιμήσομαι, τιμήσοις, τιμήσοι, τιμήσοιτον, τιμησοίτην,
 τιμήσομεν, τιμήσοιτε, -ήσοιεν.

Σημείωση.—Ο Ενεστώς της Εὐκτικής σχηματίζεται κατὰ τὸς Ἀττικὸς εἰς φωνή, καθίς, τιμήω, τιμήεις, τιμήν· τιμήομεν, τιμήοιτε· τὸ τρίτον μέντοι κατὰ τὸν συνήθη σχηματισμὸν.

Ενεστώς.	ΥΠΟΤΑΚΤΙΚΗ.	Παρακείμενος.
Εάν τιμάω	τιμάω	Εάν τετίμηκα, τετιμηκῆς, τετιμηκῆς,
τιμάης	τιμάης	τετιμήκατον, τετιμηκῆτον,

τιμάη	τιμάη	τετιμήκωμεν, τετιμηκήτε, -ήκωσι.
τιμάητον	τιμάητον	Λόριστος.
τιμάητον	τιμάητον	Εάν τιμήσω, τιμήσης, τιμήση,
τιμάωμεν	τιμάωμεν	τιμήσατον, τιμήσατον,
τιμάητε	τιμάητε	τιμήσωμεν, τιμήσητε, τιμήσωσι.
τιμάωσι	τιμάωσι.	ΑΠΑΡΕΜΦΑΤΟΣ.

Ενεστώς. τιμάειν. τιμάην. Παρακείμενος. τετιμηκῆναι.
 Λόριστος. τιμήσαι. Μέλλων. τιμήσειν.
 Ενεστώς. ΜΕΤΟΧΗ. Παρακείμενος.

ὁ τιμάων τιμών, ὁ τετιμηκός, τοῦ τετιμηκός,
 τοῦ τιμάοντος τιμώντος, ἡ τετιμηκῆς, τῆς τετιμηκῆς,
 ἡ τιμάουσα τιμάουσα, τὸ τετιμηκός, τοῦ τετιμηκός.
 τῆς τιμάουσας τιμάουσας, Λόριστος.
 τὸ τιμάον τιμών, ὁ τιμήσας τοῦ τιμήσαντος,
 τοῦ τιμάοντος τιμώντος, ἡ τιμήσασα, τῆς τιμήσασας,
 τὸ τιμάσκον, τοῦ τιμήσαντος.

Μόλιον.
 ὁ τιμήσων τοῦ τιμήσαντος, ἡ τιμήσουσα τῆς τιμήσουσας,
 τὸ τιμήσκον, τοῦ τιμήσαντος.

ΤΗΣ ΠΑΘΗΤΙΚΗΣ ΦΩΝΗΣ ΤΩΝ ΕΙΣ ΑΩ.

Ενεστώς.	ΟΡΙΣΤΙΚΗ.	Παρατατικός.
τιμάομαι	τιμάμαι	ἐτιμάομαι
τιμάη	τιμά	ἐτιμάω
τιμάεται	τιμάει	ἐτιμάτο
τιμάομεθα	τιμάομεθα	ἐτιμάομεθα
τιμάεσθον	τιμάεσθον	ἐτιμάεσθον
τιμάεσθον	τιμάεσθον	ἐτιμάεσθον
τιμάομεθα	τιμάομεθα	ἐτιμάομεθα
τιμάεσθε	τιμάεσθε	ἐτιμάεσθε
τιμάονται	τιμάονται	ἐτιμάοντο

Παρακείμενος. ὑπερσυντελικός.
 τετίμημαι, τετίμημαι, τετίμηται ἐτετιμήμην, ἐτετίμησο, ἐτετίμητο,
 τετιμήμεθα, τετιμήσθον, -ήσθον ἐτετιμήμεθα, -ήσθον, -ήσθον,
 τετιμήμεθα, τετίμησθε, -μήνται. ἐτετιμήμεθα, ἐτετίμησθε, -ήντο.

Μετ' ὀλίγον Μόλιον. Λόριστος.
 τετιμήσομαι, τετιμήσῃ, -έσῃ, ἐτιμήθην, ἐτιμήθης, ἐτιμήθη,
 τετιμησόμεθα, -ήσεσθον, -ήσεσθον, ἐτιμήθητον, ἐτιμήθητην,
 τετιμησόμεθα, -ήσεσθε, -ήσονται. ἐτιμήθημεν, ἐτιμήθητε, -ήσαν.

Μόλιον. Μέντις Λόριστος.
 τιμήθσομαι, τιμήθσῃ, -ήσεται, ἐτιμήσομαι, ἐτιμήσω, ἐτιμήσατο,
 τιμήθσομεθα, -ήσεσθον, -ήσεσθον, ἐτιμήσομεθα, -ήσεσθον, -ήσεσθον,
 τιμήθσομεθα, -ήσεσθε, -ήσονται. ἐτιμήσομεθα, -ήσεσθε, -ήσαντο.

Μέντις Μόλιον.
 τιμήσομαι, τιμήσῃ, τιμήσεται, τιμήσομεθα, τιμήσεσθον -ήσεσθον,
 τιμήσομεθα, τιμήσεσθε, -ήσονται.

Ἑνεστώς.		ΠΡΟΣΤΑΚΤΙΚΗ.	Παρακείμενος.
τιμάου	τιμῶ	τετίμασο,	τετιμήσθω,
τιμάσθω	τιμάσθω	τετίμασθον,	τετιμήσθων,
τιμάσθον	τιμάσθον	τετίμασθε,	τετιμήσθωσαν.
τιμάσθων	τιμάσθων	Λόριστος.	
τιμάσθε	τιμάσθε	τιμήθητι	τιμηθήτω,
τιμάσθωσαν	τιμάσθωσαν.	τιμήθητον,	τιμηθήτων,
		τιμήθητε,	τιμηθήτωσαν.
Μέσος Λόριστος.			
τίμησαι	τιμησάσθω,	τιμήσασθον,	τιμησάσθων.
τιμήσασθε,	τιμησάσθωσαν.		

Ἑνεστώς.		ΕΥΚΤΙΚΗ.	Παρακείμενος.
τιμαοίμην	τιμώμην	τετιμήμην, τετιμήθω, τετιμήτο,	
τιμάοιο	τιμῶο	τετιμήμεθον, τετιμήσθον, -ήσθην,	
τιμάοιτο	τιμῶτο	τετιμήμεθα, τετιμήσθε, τετιμήντο.	
τιμαοίμεθον	τιμώμεθον	Μετ' ὀλίγον Μέλλων.	
τιμαοίσθον	τιμῶσθον	τετιμησοίμην, τετιμήσοιο, -ήσοιτο,	
τιμαοίσθην	τιμῶσθην	τετιμησοίμεθον, -οίσθον, -οίσθην,	
τιμαοίμεθα	τιμώμεθα	τετιμησοίμεθα, -μήσοισθε, -οιντο.	
τιμαοίσθε	τιμῶσθε	Λόριστος.	
τιμαοίντο	τιμῶντο.	τιμηθείην, τιμηθείης, τιμηθείη,	
Μέλλων.		τιμηθείητον, τιμηθείητην,	
τιμηθῆσοίμην, τιμηθῆσοιο, -οίτο,		τιμηθείμεν, τιμηθείητε, -είησαν.	
τιμηθῆσοίμεθον, -οίσθον, -οίσθην,		Μέσος Μέλλων.	
τιμηθῆσοίμεθα, -οίσθε, -οιντο.		τιμησοίμην, τιμήσοιο, τιμήσοιτο,	
Μέσος Λόριστος.		τιμησοίμεθον, τιμήσοισθον, -οίσθην,	
τιμησαίμην, τιμήσαιο, -αίτο,		τιμησοίμεθα, τιμήσοισθε, -οιντο.	
τιμησαίμεθον, τιμήσεσθον, -έσθην,			
τιμησαίμεθα, -αίσθε, -αίντο.			

Ἑνεστώς.		ΥΠΟΤΑΚΤΙΚΗ.	Παρακείμενος.
ἔάν τιμάωμαι	τιμῶμαι	ἔάν τετιμῶμαι, τετιμή, τετιμήται,	
τιμάη	τιμῇ	τετιμῶμεθον, τετιμήσθον, -ήσθον,	
τιμάηται	τιμῇται	τετιμῶμεθα, τετιμήσθε, -ένται.	
τιμαόμεθον	τιμώμεθον	Λόριστος.	
τιμάσθον	τιμᾶσθον	τιμηθῶ, τιμηθῆς, τιμηθῇ,	
τιμάσθον	τιμᾶσθον	τιμηθῆτον, τιμηθῆτον,	
τιμαόμεθα	τιμώμεθα	τιμηθώμεν, τιμηθῆτε, τιμηθῶσι.	
τιμάσθε	τιμᾶσθε	Μέσος Λόριστος.	
τιμῶνται	τιμῶνται.	τιμήσωμαι, τιμήσω, τιμήσεται,	
		τιμησόμεθον, -ήσθον, -ήσθον,	
		τιμησόμεθα, -ήσθε, -ήσωνται.	

ΑΠΑΡΕΜΦΑΤΟΣ.

Ἑνεστώς. τιμάσθαι τιμᾶσθαι. Παρακείμενος. τετιμήσθαι.

Μετ' ὅλ. Μέλλ. τετιμήσεσθαι. Λόριστος. τιμηθῆναι.
Μέλλων. τιμηθήσεσθαι. Μέσ. Λόριστος. τιμήσασθαι.
Μέσ. Μέλλων. τιμήσεσθαι.

Ἑνεστώς.		ΜΕΤΟΧΗ.	Παρακείμενος.
ὁ τιμαόμενος τιμώμενος,		ὁ τετιμημένος, τοῦ τετιμημένου,	
τοῦ τιμαομένου τιμώμενου,		ἡ τετιμημένη, τῆς τετιμημένης,	
ἡ τιμαομένη τιμώμενη,		τὸ τετιμημένον, τοῦ τετιμημένου.	
τῆς τιμαομένης τιμώμενης,		Μετ' ὅλ. Μέλλων.	
τὸ τιμαόμενον τιμώμενον,		ὁ τετιμησόμενος, τοῦ τετιμησομένου,	
τοῦ τιμαομένου τιμώμενου.		ἡ τετιμησομένη, τῆς τετιμησομένης,	
Λόριστος.		τὸ τετιμησόμενον, τοῦ τετιμησομένου	
ὁ τιμηθείς τοῦ τιμηθέντος,		Μέλλων.	
ἡ τιμηθείσα, τῆς τιμηθείσης,		ὁ τιμηθῆσόμενος, τοῦ τιμηθησομένου,	
τὸ τιμηθέν, τοῦ τιμηθέντος.		ἡ τιμηθησομένη, τῆς τιμηθησομένης,	
Μέσος Λόριστος.		τὸ τιμηθῆσόμενον, τοῦ τιμηθησομένου	
ὁ τιμησάμενος, τοῦ τιμησαμένου,		Μέσος Μέλλων.	
ἡ τιμησάμενη, τῆς τιμησάμενης,		ὁ τιμησόμενος, τοῦ τιμησομένου,	
τὸ τιμησάμενον, τοῦ τιμησαμένου.		ἡ τιμησομένη, τῆς τιμησομένης,	
		τὸ τιμησόμενον, τοῦ τιμησομένου.	

ΤΗΣ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΗΣ ΦΩΝΗΣ ΤΩΝ ΕΙΣ ΟΩ.

Ἑνεστώς.		ΟΡΙΣΤΙΚΗ.	Παρατατική.
ἄσυναίρ.	συνηρημέρα.	ἄσυναίρ.	συνηρημέρα.
χρυσάω	χρυσῶ	ἐχρύσων	ἐχρύσων
χρυσάεις	χρυσοῖς	ἐχρύσας	ἐχρύσους
χρυσάει	χρυσοῖ	ἐχρύσει	ἐχρύσου
χρυσάετον	χρυσούτον	ἐχρυσάετον	ἐχρυσούτον
χρυσάετον	χρυσούτον	ἐχρυσάετην	ἐχρυσούτην
χρυσάομεν	χρυσοῦμεν	ἐχρυσάομεν	ἐχρυσοῦμεν
χρυσάετε	χρυσούτε	ἐχρυσάετε	ἐχρυσούτε
χρυσάουσι	χρυσούσι.	ἐχρύσων	ἐχρύσουν.
Παρακείμενος.		ὑπερσυντακτική.	
κεχρύσασκα, κεχρύσασκας, -άσκει,		ἐκεχρυσάσκων, ἐκεχρυσάσκεις, -έσκει,	
κεχρυσάκατον, κεχρυσάκατον,		ἐκεχρυσάσκετον, ἐκεχρυσάσκετην,	
κεχρυσάσκαμεν, -άσκει, -άσι.		ἐκεχρυσάσκαμεν, -άσκε, -άσαν.	
Λόριστος.		Μέλλων.	
ἐχρύσασα, ἐχρύσασαι, ἐχρύσασαι, χρυσάσω, χρυσάσεις, χρυσάσει,		χρυσάσειτον, χρυσάσειτον,	
ἐχρυσάσκατον, ἐχρυσάσκατην,		χρυσάσωμεν, χρυσάσωτε, -ώσουσι.	
ἐχρυσάσκαμεν, ἐχρυσάσκατε, -ώσαν.			
Ἑνεστώς.		ΠΡΟΣΤΑΚΤΙΚΗ.	
χρύσαι	χρύσου	κεχρύσαι, κεχρυσάτω,	
χρυσάτω	χρυσούτω	κεχρυσάκατον, κεχρυσάκατων,	
χρυσάτω	χρυσούτω	κεχρυσάκατε, κεχρυσάκατωσαν.	
χρυσάτω	χρυσούτω	Λόριστος.	
χρυσάτε	χρυσούτε	χρύσασον, χρυσάστω,	

χρυσόειψαν χρυσούειψαν.

χρυσώσκητον, χρυσώσκητον,
χρυσώσατε, χρυσώσατε.

Ενεστώς.	ΕΥΚΤΙΚΗ.	Παρακείμενος.
χρυσόοιμι	χρυσόοιμι	κεχρυσώκοιμι, -ώκοις, -ώκοι,
χρυσόοις	χρυσόοις	κεχρυσώκοιτον, κεχρυσώκοιτην,
χρυσόοι	χρυσόοι	κεχρυσώκοιμεν, -ώκοιτε, -ώκοιεν.
χρυσόοιτον	χρυσόοιτον	Λόριστος.
χρυσόοιτην	χρυσόοιτην	χρυσώσκημι, χρυσώσκη, -ώσκη,
χρυσόοιμεν	χρυσόοιμεν	χρυσώσκητον, χρυσώσκητην,
χρυσόοιτε	χρυσόοιτε	χρυσώσκημεν, χρυσώσκητε, -αμεν.
χρυσόοιεν	χρυσόοιεν.	Μέλλον.
χρυσώσοιμι, χρυσώσοις, χρυσώσοι, χρυσώσοιτον, χρυσώσοιτην,		
χρυσώσοιμεν, χρυσώσοιτε, -ώσοιεν.		

Σημείωσις. — Ὁ Ἀττικὸς σχηματισμὸς τοῦ Ἐνεστώτος τῆς Εὐκτικῆς εἶναι καὶ ἐδῶ καθὼς ἐκ τῶ ἐω, χρυσόειψ, χρυσόειψ, κτλ.

Ενεστώς.	ΥΠΟΤΑΚΤΙΚΗ.	Παρακείμενος.
ἔαν χρυσόω	χρυσόω	κεχρυσώκω, κεχρυσώκη, -ώκη,
χρυσόω	χρυσόω	κεχρυσώκητον, κεχρυσώκητον,
χρυσόω	χρυσόω	κεχρυσώκωμεν, -ώκητε, -ώκωσι.
χρυσώητον	χρυσώητον	Λόριστος.
χρυσώητον	χρυσώητον	χρυσώω, χρυσώω, χρυσώω,
χρυσώωμεν	χρυσώωμεν	χρυσώωητον, χρυσώωητον,
χρυσώωτε	χρυσώωτε	χρυσώωωμεν, -ώωτε, -ώωσι.
χρυσώωσι	χρυσώωσι	

ΑΠΑΡΕΜΦΑΤΟΣ.

Ἐνεστώς. χρυσάειν χρυσάειν. Παρακείμενος. κεχρυσάκηναι.
Λόριστος. χρυσάσκη. Μέλλον. χρυσάσκειν.

Ενεστώς.	ΜΕΤΟΧΗ.	Παρακείμενος.
ὁ χρυσάων	χρυσάων	ὁ κεχρυσάκων, τοῦ κεχρυσάκωντος,
τοῦ χρυσάοντος	χρυσάοντος	ἡ κεχρυσάκων, τῆς κεχρυσάκωντος,
ἡ χρυσάουσα	χρυσάουσα	τὸ κεχρυσάκων, τοῦ κεχρυσάκωντος.
τῆς χρυσάουσας	χρυσάουσας	Λόριστος.
τὸ χρυσάον	χρυσάον	ὁ χρυσάσκων, τοῦ χρυσάσκωντος,
τοῦ χρυσάοντος	χρυσάοντος	ἡ χρυσάσκειν, τῆς χρυσάσκειν,
Μέλλον.		τὸ χρυσάσκειν, τοῦ χρυσάσκειντος,
ὁ χρυσάσκων, τοῦ χρυσάσκωντος,		ἡ χρυσάσκειν, τῆς χρυσάσκειντος,
τὸ χρυσάσκων, τοῦ χρυσάσκωντος.		

ΤΗΣ ΠΛΗΘΗΤΙΚΗΣ ΦΩΝΗΣ ΤΩΝ ΕΙΣ ΟΩ.

Ενεστώς.	ΟΡΙΣΤΙΚΗ.	Παρακείμενος.
χρυσόομαι	χρυσόομαι	ἐχρυσόομαι, ἐχρυσόομαι
χρυσόω	χρυσόω	ἐχρυσόω, ἐχρυσόω
χρυσόεται	χρυσόεται	ἐχρυσόεται, ἐχρυσόεται

χρυσόομαι	χρυσόομαι	ἐχρυσόομαι	ἐχρυσόομαι
χρυσόοσθον	χρυσόοσθον,	ἐχρυσόοσθον	ἐχρυσόοσθον
χρυσόοσθον	χρυσόοσθον	ἐχρυσόοσθον	ἐχρυσόοσθον
χρυσόομαι	χρυσόομαι	ἐχρυσόομαι	ἐχρυσόομαι
χρυσόοσθε	χρυσόοσθε	ἐχρυσόοσθε	ἐχρυσόοσθε
χρυσόονται	χρυσόονται	ἐχρυσόονται	ἐχρυσόονται

Παρακείμενος.

Υπερσυντακτικός.

κεχρυσόομαι, κεχρυσόοσθαι, -ώσθαι, ἐκεχρυσόομαι, -ώσθαι, -ώσθαι,
κεχρυσόοσθον, -ώσθον, -ώσθον, ἐκεχρυσόοσθον, -ώσθον, -ώσθον,
κεχρυσόομαι, -ώσθαι, -ώνται, ἐκεχρυσόομαι, -ώσθαι, -ώνται.

Μετ' ὅλων Μόλων.

Λόριστος.

κεχρυσόομαι, -ώσθαι, -ώνται, ἐκεχρυσόομαι, -ώσθαι, -ώνται,
κεχρυσόοσθον, -ώσθον, -ώσθον, ἐκεχρυσόοσθον, -ώσθον, -ώσθον,
κεχρυσόομαι, -ώσθαι, -ώνται, ἐκεχρυσόομαι, -ώσθαι, -ώνται.

Μόλων.

Μετ' ὅλων.

χρυσάομαι, -ώσθαι, -ώσθαι, ἐχρυσάομαι, -ώσθαι, -ώσθαι,
χρυσάοσθον, -ώσθον, -ώσθον, ἐχρυσάοσθον, -ώσθον, -ώσθον,
χρυσάομαι, -ώσθαι, -ώνται, ἐχρυσάομαι, -ώσθαι, -ώνται.

Μετ' ὅλων.

χρυσάομαι, χρυσάσθαι χρυσάσθαι, χρυσάοσθον, -έσθον, -έσθον.
χρυσάομαι, χρυσάσθαι, χρυσάσθαι.

Ενεστώς.

ΠΡΟΣΤΑΚΤΙΚΗ.

Απαρέμφατος.

χρυσάω	χρυσάω	κεχρυσάω, κεχρυσάω,
χρυσάω	χρυσάω	κεχρυσάωσθον, κεχρυσάωσθον,
χρυσάωσθον	χρυσάωσθον	κεχρυσάωσθε, κεχρυσάωσθαι,
χρυσάωσθον	χρυσάωσθον	Λόριστος.
χρυσάωσθε	χρυσάωσθε	χρυσάωσθαι, χρυσάωσθαι,
χρυσάωσθαι	χρυσάωσθαι	χρυσάωσθον, χρυσάωσθον,

Μ. Λόριστος.

χρυσάωσθαι, χρυσάωσθαι, χρυσάωσθον, χρυσάωσθον,
χρυσάωσθαι, χρυσάωσθαι.

Ενεστώς.

ΕΥΚΤΙΚΗ.

Παρακείμενος.

χρυσάομαι	χρυσάομαι	κεχρυσάομαι, κεχρυσάομαι, -ώσθαι,
χρυσάομαι	χρυσάομαι	κεχρυσάοσθον, -ώσθον, -ώσθον,
χρυσάομαι	χρυσάομαι	κεχρυσάομαι, κεχρυσάοσθε, -ώνται.
χρυσάομαι	χρυσάομαι	Μετ' ὅλων Μελ.
χρυσάοσθον	χρυσάοσθον	κεχρυσάομαι, -ώσθαι, -ώσθαι,
χρυσάοσθον	χρυσάοσθον	κεχρυσάοσθον, -ώσθον, -ώσθον,
χρυσάομαι	χρυσάομαι	κεχρυσάοσθαι, -ώσθαι, -ώνται.
χρυσάοσθε	χρυσάοσθε	Λόριστος.
χρυσάοιεν	χρυσάοιεν	χρυσάομαι, χρυσάομαι, -ώσθαι,
Μέλλον.		χρυσάοσθον, χρυσάοσθον,

χρυσάοσθαι, χρυσάοσθαι, οίτω, χρυσάοσθαι, -είητε, -είησαν.
χρυσάοσθαι, -ώσθον, -ώσθον, Μέσος Λόριστος.
χρυσάοσθαι, -ώσθαι, -ώνται. χρυσάοσθαι, χρυσάοσθαι, -αίτω,

Μέσος Μέλλων. χρυσώσασθαι ν, -αίσθην, -αίσθη.
 χρυσώσασθαι, χρυσώσασθαι, -ώσασθαι, χρυσώσασθαι, αίσθη, -αίντο,
 χρυσώσασθαι, χρυσώσασθαι, -αίσθην,
 χρυσώσασθαι, χρυσώσασθαι, -ώσασθαι.

ΥΠΟΤΑΚΤΙΚΗ.

Ενιστός.	Παρακείμενος
Εάν χρυσώωμαι χρυσώμαι	Εάν κεχρυσώωμαι, κεχρυσώ, -ώται,
χρυσώη χρυσοί	κεχρυσώωμαι, -ώσθην, -ώσθην,
χρυσώηται χρυσώται	κεχρυσώωμαι, -ώσθαι, -ώσθαι.
χρυσώωμαι, χρυσώωμαι	Λόριστος.
χρυσώωσθην χρυσώωσθην	χρυσώω, χρυσώω, χρυσώω.
χρυσώωσθην χρυσώωσθην	χρυσώωσθην, χρυσώωσθην,
χρυσώωσθην χρυσώωσθην	χρυσώωσθην, -ώσθαι, -ώσθαι.
χρυσώωσθην χρυσώωσθην	Μέσ. Λόριστος.
Εάν χρυσώωμαι, χρυσώω, -ώται, χρυσώωμαι, -ώσθην, -ώσθην,	
χρυσώωσθην, χρυσώωσθην, χρυσώωσθην.	

ΑΠΑΡΕΜΦΑΤΟΣ.

Ενιστός. χρυσώωσθαι χρυσώωσθαι.	Παρακείμενος. κεχρυσώωσθαι.
Μετ' ὀλίγ. Μέλλων. κεχρυσώωσθαι. Λόριστος.	χρυσώωσθαι.
Μέλλων. χρυσώωσθαι. Μέσ. Λόρ.	χρυσώωσθαι.
Μέσ. Μέλ. χρυσώωσθαι.	

Ενιστός.	ΜΕΤΟΧΗ.	Παρακείμενος.
ὁ χρυσώωμενος, χρυσώωμενος	ὁ κεχρυσώωμενος, τοῦ κεχρυσώωμενου,	
τοῦ χρυσώωμενου, χρυσώωμενου, ἡ κεχρυσώωμένη, τῆς κεχρυσώωμένης,		
ἡ χρυσώωμένη, χρυσώωμένη, τὸ κεχρυσώωμενον, τοῦ κεχρυσώωμενου.		
τῆς χρυσώωμένης, χρυσώωμένης,	Μετ' ὀλ. Μέλλ.	
τὸ χρυσώωμενον, χρυσώωμενον, ὁ κεχρυσώωμενος, τοῦ -ωσθαι, τοῦ χρυσώωμενου, χρυσώωμενου ἡ κεχρυσώωμένη, τῆς -ωσθαι.		
Λόριστος.	τὸ κεχρυσώωμενον, τοῦ -ωσθαι.	
ὁ χρυσώωσθαι τοῦ χρυσώωσθαι, Μέλλων.		
ἡ χρυσώωσθαι, τῆς χρυσώωσθαι, ὁ χρυσώωσθαι, τοῦ -ωσθαι, τὸ χρυσώωσθαι, τοῦ χρυσώωσθαι, ἡ χρυσώωσθαι, τῆς -ωσθαι.		
Μέσος Λόριστος.	τὸ χρυσώωσθαι, τοῦ -ωσθαι.	
ὁ χρυσώωσθαι, τοῦ -ωσθαι, Μέσος Μέλλων.		
ἡ χρυσώωσθαι, τῆς -ωσθαι, ὁ χρυσώωσθαι, τοῦ -ωσθαι, τὸ χρυσώωσθαι, τοῦ -ωσθαι, ἡ χρυσώωσθαι, τῆς -ωσθαι.		
τὸ χρυσώωσθαι, τοῦ -ωσθαι.		

Εἰς τὸν ἀκόλουθον πίνακα σημειοῦνται αἱ συναϊρέσεις τὰς ὁποίας λαμβάνει τὸ χαρακτηριστικὸν φωνῆν ἐκαστοῦ χρόνου καὶ ἡ κατάληξις αὐτοῦ εἰς τὰ εἰς ὦ, ὦ, καὶ ὦ ῥήματα ἢ δευτέρα στήλη περιέχει τὰς συναϊρέσεις.

Χαρακτηριστικὸν	ε	ο
ε	ο	ου
ο	ου	ου
η	η	η
ω	ω	ω
ει	ει	ει
οι	οι	οι
ου	ου	ου
η	η	η

Σημειώσεις.—Ἡ κατάληξις ον τοῦ τρίτου πληθυντικοῦ προσώπου τοῦ παρατατικοῦ καὶ τοῦ πρώτου καὶ δευτέρου ἀορίστου, σχηματίζεται εἰς ον ἀπὸ ἀρχαίας τινὰς διαλέκτους, καθὼς, ἐτέπτεον, ἐτέπτεον, ἔλθεον, εἴδεον, εἴδεον, ἐντεῖθεν διέμενεν ὁ σχηματισμὸς οὗτος εἰς τοὺς Ἀλεξανδρινούς συγγραφείς καὶ εἰς τὴν ἑλληνικὴν μάλιστα Παλαιὰν Διορθάν καὶ εἰς τὴν Νέαν.

Οὕτω σχηματίζον καὶ τὸ τρίτον πληθυντικὸν πρόσωπον τῆς Εὐκτιχῆς εἰς οισαν, αἰσαν, ἀντὶ οισεν, αἰεν.

Ἡ κατάληξις εθα τοῦ πρώτου πληθυντικοῦ προσώπου ἐγένετο μετὰ τὴν ἐκδοκὴν τοῦ σ πρὸ τοῦ θ Δωρικῶς καὶ ἰωνικῶς, καθὼς, ἐργόμεθα, λεγόμεθα. Ὁ σχηματισμὸς οὗτος σώζεται καὶ τὴν σήμερον εἰς πολλὰ μέρη.

ΡΗΜΑΤΑ ΕΙΣ ΜΙ.

Τὰ εἰς μι ῥήματα παράγονται ἀπὸ βαρύτονα λήγοντα εἰς ὦ, ὦ, ὦ, καὶ σχηματίζονται κατὰ τὸν ἀκόλουθον τρόπον.

- Ἡ κατάληξις ω μεταβάλλεται εἰς μι.
- Ἡ βραχεία παραλήγουσα τοῦ βαρύτονου τρέπεται εἰς μακράν, ἔχον τὸ ε καὶ τὸ α εἰς η· τὸ ο εἰς ω.
- Προστίθεται ε εἰς τὴν ἀρχὴν καὶ ἐάν τὸ βαρύτονον ῥῆμα ἀρχίζῃ ἀπὸ σύμφωνον, τὸ σύμφωνον τοῦτο βάλλεται καὶ πρὸ τοῦ ε ἢ ὁποῖον εἴναι, ἢ μεταβαλλόμενον εἰς ψιλόν, ἐάν ἦναι δασύ· οὕτω ἀπὸ τοῦ θίω γίνεται τίθημι· ἀπὸ τοῦ δόω, δίδωμι.
- Εάν δὲ τὸ βαρύτονον ῥῆμα ἀρχίζῃ ἀπὸ φωνῆν, ἢ ἀπὸ πτ, στ, τότε βάλλεται μόνον τὸ ε δασυνόμενον· οὕτω ἀπὸ τὸ ἔω, γίνεται ἔγω· ἀπὸ τὸ πιδώ, ἰπτωμι· (ὅθεν τὸ ἰπτωμαι)· ἀπὸ τὸ σιδώ, ἱστωμι.

Ε. Εἰς τὰ εἰς ὦ βαρύτονα μόνον ἡ κατάληξις ω μεταβάλλεται εἰς μι, τὸ δὲ βραχὺ υ γίνεται μακρόν, καθὼς, δεικνύω, δεικνύμι· ζευγνύω, ζευγνύμι· οὕτω καὶ ἀπὸ ἄλλα βαρύτονα ὑπερδιούλα παρὰ τὴν εἰς μι, μεταβαλλόμενης πάντοτε τῆς βραχείας παραλήγουσας εἰς μακράν, καθὼς, ὀρίω, ὀρίμι· εἰς τὰ ὁποῖα ποιητὰι ἀμύνουσι καὶ διπλασιασμὸν τῶν δύο ἀρκτικῶν γραμμάτων μετὰ προσθήκην ἐνότητος τοῦ ι, καθὼς, ὀρίνιμι· ἀλάω, ἀλάλινι· ἀχέω, ἀχάλινι.

ΣΧΗΜΑΤΙΣΜΟΣ ΤΩΝ ΕΙΣ ΜΙ ΡΗΜΑΤΩΝ ΤΩΝ ΓΙΝΟΜΕ-
ΝΩΝ ΑΠΟ ΤΑ ΕΙΣ ΕΩ
ΤΙΘΗΜΙ ΕΚ ΤΟΥ ΘΕΩ.

ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΝ.

ΟΡΙΣΤΙΚΗ Ένεστώς.

τίθημι, τίθης, τίθῃσι, τίθεμεν, τίθετε, τίθεισι, ἢ τιθέασι.
Δ. τίθετον, τίθετον,

Παρατατικός.

ἐτίθην, ἐτίθης, ἐτίθη, ἐτίθεμεν, ἐτίθετε, ἐτίθεσαν.
Δ. ἐτίθετον, ἐτιθέτην,

Λόριστος.

ἔθην, ἔθης, ἔθη, ἔθετον, ἔθέτην, ἔθεμεν, ἔθετε, ἔθεσαν.

Ὁ Παρακείμενος, *τίθεικα*, ὁ Ἰπερσυντελικὸς *ἐτίθεικα*, ὁ Ἀό-
ριστος *ἔθηκα*, ὁ Μέλλων *θήσω*, γίνονται ἀπὸ τὸ βαρύνον *θεῖω*, καὶ
σχηματίζονται καθὼς εἰς τὰ βαρύνοντα· σημειωτέον μόνον ὅτι εἰ
τρὶς οὗτοι Ἀόριστοι τῶν εἰς μὴ λήγουσιν εἰς κα, ὡς, *ἔθηκα*, *ἔδωκα*,
ἔηκα, καὶ ὅτι ἡ παραλήγουσα εἰ τοῦ παρακειμένου ἔμεινε κατ' ἀρ-
χαίαν συνήθειαν, ἥτις μετέλλαττεν ἐνίοτε τὴν εἰ καὶ τὸ η.

Ὁ Παρακείμενος τῶν ἄλλων ἐγκλίσεων γίνεται ἀπὸ τὸν Παρα-
κείμενον τῆς Ὀριστικῆς, καθὼς εἰς τὰ βαρύνοντα.

Τὸ συννημένον τρίτον πληθυντικὸν πρόσωπον *τιθείσι* εἶναι τὸ εὐ-
χρηστον· οὕτως καὶ τὰ ἀκόλουθα, *διδόθῃσι*, *δεικνύθῃσι*.

Οἱ ἄλλοι χρόνοι σχηματίζονται καὶ εἰς τὴν Ὀριστικὴν καὶ εἰς
τὰς ἄλλας ἐγκλίσεις, ὡς εἰς τὰ βαρύνοντα.

ΠΡΟΣΤΑΚΤΙΚΗ Ένεστώς.

(τίθει), τίθει, τίθετω, τίθετον, τίθετων, τίθετε, τίθετωσαν.

Λόριστος. Ε'.

θέε, θέτω, θέτον, θέτων, θέτε, θέτωσαν.

Σημειωτέον, ὅτι οἱ Ἀόριστοι τῆς προστακτικῆς λήγουσιν εἰς *θε*·
ὅπου ὅμως συμπίπτουσι δύο θ, τρέπεται τὸ δεύτερον εἰς *τ*· ὅθεν
τίθειτε, *τύφθητε*· ἀντὶ *τίθεθε*, *τύφθηθε*.

ΕΥΚΤΙΚΗ Ένεστώς.

τιθείην, τιθείης, τιθείη, τιθείμεν, τιθείητε, τιθείσαν· ἢ
Δ. τιθείητον, τιθείητην, τιθείμεν, τιθείτε, τιθείεν

Λόριστος. Ε'.

θείην, θείης, θείη, θείμεν, θείητε, θείσαν, ἢ
Δ. θείητον, θείητην, θείμεν, θείτε, θείεν.

ΥΠΟΤΑΚΤΙΚΗ Ένεστώς.

ἐάν τιθῶ, τιθῇς, τιθῇ, τιθῆτον, τιθῆτον, τιθῶμεν, τιθῆτε, τιθῶσι.

Λόριστος. Ε'.

ἐάν θῶ, θῇς, θῇ, θῆτον, θῆτον, θῶμεν, θῆτε, θῶσι.

ΑΠΑΡΕΜΦΑΤΟΣ.

Ένεστώς. τιθέναι. Ἀόριστος. Ε'. θείναι.

ΜΕΤΟΧΗ.

Ένεστώς. ὁ τιθείς ἢ τιθείς, τὸ τιθὲν.
Ἀόριστος. Ε'. ὁ θείς, ἢ θείς, τὸ θέν.

ΠΑΘΗΤΙΚΟΝ.

ΟΡΙΣΤΙΚΗ Ένεστώς.

τίθεμαι, τίθεσαι, ἢ τίθῃ, τίθεται, τιθέμεθα, τίθεσθε, τίθενται.
Δ. τιθέμεθον, τίθεσθον, τίθεσθην.

Παρατατικός.

ἐτιθέμην, ἐτίθεσο, ἢ ἐτίθου, ἐτίθετο, ἐτιθέμεθα, ἐτίθεσθε, ἐτίθεντο.
Δ. ἐτιθέμεθον, ἐτίθεσθον, ἐτιθέσθην,

Μέσος Ἀόριστος. Β'.

ἔθην (ἔθεσο) ἔθου, ἔθετο, ἐθέμεθα, ἔθεσθε, ἔθεντο.
Δ. ἐθέμεθον, ἔθεσθον, ἐθέσθην.

Οἱ ἄλλοι χρόνοι γίνονται καὶ σχηματίζονται καθὼς εἰς τὰ βαρύ-
τονα, ἀπὸ τῶν ἐνεργητικῶν Παρακειμένων *τίθεικα*, ὁ παθητικὸς *τί-
θειμαι*, καὶ ἀπὸ τούτων ὁ Ἰπερσυντελικὸς, *ἐτιθείμην*· ἀπὸ τὸν Ἀό-
ριστον *ἔθην*, ὁ Μέσος Ἀόριστος *ἔθην*, ἀπὸ τὸν Μέλλοντα
θήσω, ὁ Μέσος Μέλλων, *θήσομαι*· ἀπὸ τὸ *τίθεται* ἐνικὸν τρίτον πρό-
σωπον τοῦ παθητικοῦ παρακειμένου, ὁ Ἀόριστος *ἐτίθηγ*, καὶ ἀπὸ
τούτων ὁ Μέλλων, *τιθήσομαι*. Ἐκ τούτων ὁ Μέσος Ἀόριστος *ἔθην*, εὐ-
ρίσκεται μόνον εἰς τὴν Ἰωνικὴν καὶ Δωρικὴν διάλεκτον· ὁ Μέσος Ἀόρ.
Ε' εἶναι εὐχρηστος εἰς τοὺς Ἀττικούς.

ΠΡΟΣΤΑΚΤΙΚΗ Ένεστώς.

τίθεσο, ἢ τίθου, τίθεσθω, τίθεσθον, τίθεσθων, τίθεσθε, τίθεσθωσαν.

Μέσος Ἀόριστος. Β'.

(θέσο) θεοῦ, θέσθω, θέσθον, θέσθων, θέσθε, θέσθωσαν.

ΕΥΚΤΙΚΗ Ένεστώς.

τιθείμην, τιθείτο, τιθείτο· τιθείμεθα, τιθείσθε, τιθείντο.

Δ. τιθείμεθον, τιθείσθον, τιθείσθην·

Μέσος Ἀόριστος. Β'.

θείμην, θείτο, θείτο, θείμεθα, θείσθε, θείντο,

Δ. θείμεθον, θείσθον, θείσθην,

ΥΠΟΤΑΚΤΙΚΗ Ένεστώς.

ἐάν τιθῶμαι, τιθῇ, τιθῆται, τιθῶμεθα, τιθῆσθε, τιθῶνται.

Δ. τιθῶμεθον, τιθῆσθον, τιθῆσθην,

Μέσος Ἀόριστος. Β'.

ἐάν θῶμαι, θῇ, θῆται, θῶμεθα, θῆσθε, θῶνται.

Δ. θῶμεθον, θῆσθον, θῆσθην,

ΑΠΑΡΕΜΦΑΤΟΣ.

Ένεστώς. τίθεσθαι. Μέσος Ἀόριστος. Β'. θέσθαι.

ΜΕΤΟΧΗ.

Ένεστώς. ὁ τιθέμενος, κτλ. Μέσος Ἀόριστος. Β'. ὁ θέμενος κτλ.

Οἱ ἄλλοι χρόνοι γίνονται ἀπὸ τοὺς χρόνους τῆς Ὀριστικῆς, καὶ
σχηματίζονται καθὼς εἰς τὰ βαρύνοντα· ἀπὸ τὸ *τίθεισαι* δεύτερον
πρόσωπον τοῦ παθητικοῦ Παρακειμένου, γίνεται ὁ Παρακείμενος τῆς
Προστακτικῆς *τίθεισο*· τῆς Απαρεμφάτου, *τιθείσθαι*· τῆς Μετοχῆς,
ὁ *τιθείμενος*· ὁ Παρακείμενος τῆς Εὐκτικῆς καὶ ὑποτακτικῆς, *τε-
θείμην*, *τιθῶμαι*, εἶναι ἄχρηστοι· ἀπὸ τὸν Ἀόριστον, *ἐτίθηγ* ὁ

Ἀόριστος τῆς Προστακτικῆς, *τέθειται* τῆς Εὐκτικῆς, *τεθείη* τῆς Ὑποτακτικῆς, *τεθῶ* τῆς Ἀπαρεμφατοῦ, *τεθείηται* τῆς Μετοχῆς, ὁ *τεθείς* ἀπὸ τὸν Μέλλοντα, *τεθήσεται* ὁ Μέλλων τῆς Εὐκτικῆς, *τεθησόμεν* τῆς Ἀπαρεμφατοῦ, *τεθήσεσθαι* τῆς Μετοχῆς, ὁ *τεθησόμενος*, κτλ.

Με τὸν αὐτὸν τρόπον μορφώνονται οἱ αὐτοὶ χρόνοι καὶ εἰς τὰ ἀκόλουθα ῥήματα.

Ὁ Ἐνεστώς καὶ ὁ Μέσος Ἀόριστος β'. τῆς Εὐκτικῆς Ἀττικῶς λαμβάνει πολλάκις τὸν σχηματισμὸν τῶν βαρυτότων, ὡς, *παρατίθεται*, *πρόσθεται*.

ΣΧΗΜΑΤΙΣΜΟΣ ΤΩΝ ΓΙΝΟΜΕΝΩΝ ΑΠΟ ΤΑ ΕΙΣ ΑΩ.

ΙΣΤΗΜΙ ΕΚ ΤΟΥ *Στάω*.

ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΝ.

ΟΡΙΣΤΙΚΗ Ἐνεστώς.

Ιστημι, ἰσθῆς, ἰσθῆσι, ἰστατον, ἰστατον, ἰσταμεν, ἰστατε, ἰσθεσι.

Παρατατικός.

ἰσταν, ἰσθῆς, ἰσθῆ, ἰστατον, ἰστάτην, ἰσταμεν, ἰστατε, ἰστασιν.

Ἀόριστος β'.

ἰσταν, ἰσθῆς, ἰσθῆ, ἰσθητον, ἰσθήτην, ἰστήμεν, ἰσθητε, ἰσθησαν.

Οἱ ἄλλοι χρόνοι γίνονται ἀπὸ τὸ *στάω*, καθὼς, Μέλλων *στήσω*.
Παρακείμενος *ἔστηκα*. Ὑπερσυντελικὸς *ἔστήκειν* ἢ *ἑλίσθηκειν*. Ἀόριστος *ἔστησα*.

ΠΡΟΣΤΑΚΤΙΚΗ Ἐνεστώς.

ἰσταθι, ἰστάτω, ἰστατον, ἰστάτων, ἰστατε, ἰστάτωσαν.

Ἀόριστος β'.

στήθι, στήτω, στήτον, στήτων, στήτε, στήτωσαν.

ΕΥΚΤΙΚΗ Ἐνεστώς.

ἰσταίν, ἰσταίης, ἰσταίη, ἰσταίμεν, ἰσταίητε, ἰσταίησαν ἢ

Α. ἰσταίητον, ἰσταίητην, ἰσταίμεν, ἰσταίτε, ἰσταίεν.

Ἀόριστος β'.

σταίν, σταίης, σταίη, σταίμεν, σταίητε, σταίησαν καὶ σταίεν.

Α. σταίητον, σταίητην,

ΥΠΟΤΑΚΤΙΚΗ Ἐνεστώς.

ἐάν ἰσῶ, ἰσῆς, ἰσῆ, ἐάν ἰσῆτον, ἰσῆτον, ἰσῶμεν, ἰσῆτε, ἰσῶσι.

Ἀόριστος β'.

ἐάν στῶ, στῆς, στῆ, ἐάν στῆτον, στῆτον, στῶμεν, στῆτε, στῶσι.

ΑΠΑΡΕΜΦΑΤΟΣ.

Ἐνεστώς. ἰσάναι.

Ἀόριστος β'. στήναι.

ΜΕΤΟΧΗ Ἐνεστώς.

Ἐνεστώς. ὁ ἰστᾶς, ἡ ἰστᾶσα, τὸ ἰστάν.

Ἀόριστος β'. ὁ στᾶς, ἡ στᾶσα, τὸ στάν.

ΠΑΘΗΤΙΚΟΝ

ΟΡΙΣΤΙΚΗ Ἐνεστώς.

ἰσταμαι, ἰστασαι, ἰσάται, ἰστάμεθα, ἰστασθε, ἰσάνται.

Α. ἰστάμεθον, ἰστασθον, ἰστασθον,

Παρατατικός.

ἰσάμην, ἰστασο, ἡ ἰστω, ἰστατο, ἰστάμεθα, ἰστασθε, ἰσάντο.

Α. ἰστάμεθον, ἰστασθον, ἰστάσθην,

Μέσος Ἀόριστος β'. ἰσάμην (δὲν εἶναι εἰς χρῆσιν).

ΠΡΟΣΤΑΚΤΙΚΗ Ἐνεστώς.

ἰστασο, καὶ ἰστω, ἰστάσθω, ἰστασθε, ἰστάσθωσαν.

Α. ἰστασθον, ἰστάσθων,

ΕΥΚΤΙΚΗ Ἐνεστώς.

ἰσταίμην, ἰσταίῃ, ἰσταίτο, ἰσταίμεθα, ἰσταίσθε, ἰσταίντο.

Α. ἰσταίμεθον, ἰσταίσθον, ἰσταίσθην.

ΥΠΟΤΑΚΤΙΚΗ Ἐνεστώς.

ἐάν ἰσῶμαι, ἰσῆ, ἰσῆται, ἐάν ἰσῶμεθα, ἰσῆσθε, ἰσῶνται.

Α. ἰσῶμεθον, ἰσῆσθον, ἰσῆσθον,

ΑΠΑΡΕΜΦΑΤΟΣ.

Ἐνεστώς. ἰστασθαι.

ΜΕΤΟΧΗ Ἐνεστώς.

ὁ ἰσάμενος, ἡ ἰσταμένη, τὸ ἰσάμενον.

ΣΧΗΜΑΤΙΣΜΟΣ ΤΩΝ ΓΙΝΟΜΕΝΩΝ ΑΠΟ ΤΑ ΕΙΣ ΟΩ.

ΔΙΔΩΜΙ ΕΚ ΤΟΥ *Δίδω*.

ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΝ.

ΟΡΙΣΤΙΚΗ Ἐνεστώς.

δίδωμι, δίδως, δίδωσι, δίδομεν, δίδοτε, διδόκω, ἢ διδοῦσι.

Α. δίδοτον, δίδοτον.

Παρατατικός.

δίδω, δίδως, δίδω, δίδομεν, δίδοτε, δίδωσαν.

Α. δίδοτον, δίδότην,

Ἀόριστος β'.

δίδω, δίδως, δίδω, δίδοτον, δίδότην, δίδομεν, δίδοτε, δίδωσαν.

Οἱ ἄλλοι χρόνοι γίνονται ἀπὸ τὸ *δίδω*, ὡς,

Μέλλων.

δώσω, δώσεις, δώσει, δώσομεν, δώσετε, δώσουσι.

Α. δώσετον, δώσετον,

Παρακείμενος.

δέδωκα, δέδωκας, δέδωκα, δέδωκαμεν, δέδωκατε, δέδωκασι.

Α. δέδωκατον, δέδωκατον,

Ὑπερσυντελικός.

ἔδεδώκειν, ἔδεδώκεις, ἔδεδώκει, ἔδεδώκειμεν, ἔδεδώκειτε, ἔδεδώκεισαν.

Α. ἔδεδώκειτον, ἔδεδώκειτην,

Ἀόριστος.

ἔδωκα, ἔδωκας, ἔδωκα, ἔδωκαμεν, ἔδωκατε, ἔδωκαν.

Α. ἔδωκατον, ἔδωκάτην,

ΠΡΟΣΤΑΚΤΙΚΗ Ἐνεστώς.

δίδου, δίδετω, δίδοτον, δίδετων, δίδοτε, δίδετωσαν.

Ἀόριστος β'.

(δίδου), δός, δότε, δότεν, δότεν, δός, δότεσαν.

ριθμούς· τὸ δὲ τρίτον πληθυντικὸν πρόσωπον τοῦ Ἐνεστῶτος τρέπει τὴν βραχεῖαν παραλήγουσαν τοῦ θέματος εἰς μακράν, ὥστε τὸ ε γίνεται ει, τὸ ο, ου, καὶ τὸ βραχὺ α καὶ υ γίνονται μακρά, καθὼς, τιθείσι, διδοῦσι, ἰστάσι, δεικνύσι· οἱ Ἴωνες ὁμοῦ σχηματίζουσιν αὐτὸ εἰς ασι, καθῶς, τιθείασι, διδύασι, δεικνύασι.

δ'. Ὁ Ἐνεστῶς, καὶ ε'. Ἀόριστος τῆς Εὐκτικῆς προσλαμβάνουσιν ἑομοῦ μὲ τὸ χαρακτηριστικὸν φωνῆν τοῦ θέματος, καὶ λήγουσιν εἰς ην, ὡς ὁ παθητικὸς Ἀόριστος τῶν εἰς ω ῥημάτων, καθὼς τιθείην, θείην· ἰσταίην, σταίην· δίδοίην, δοίην. Κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον μαρμόνωνται οἱ αὐτοὶ χρόνοι καὶ εἰς τὴν παθητικὴν φωνὴν προστιθεμένης τῆς καταλήξεως μην, καθὼς, τιθείμην, θείμην· δίδοίμην, δοίμην· τὰ δὲ εἰς υμι συνήθως δὲν ἔχουσιν οἶκον Εὐκτικὴν, ἀλλ' ἀντ' αὐτῆς λαμβάνουσι τὴν τοῦ βαρυτόνου θέματος, καθῶς, δεικνύοιμι, δεικνύοις, δεικνύοι, κτλ.

ε'. Ὁ Ἐνεστῶς τῆς Ἀπαρεμράτου εἰς τὴν ἐνεργητικὴν φωνὴν, λήγει πάντοτε εἰς ναι, καὶ ἔχει παραλήγουσαν τὸ βραχὺ φωνῆν τοῦ θέματος, καθὼς, τιθεῖναι, ἰστάναι, δίδόναι, ἑυγνύναι· ὁ δὲ Ἀόριστος ε'. αὐτῆς ἐκτείνει τὴν παραλήγουσαν, λαμβάνων, εἰ ἀντὶ ο, η ἀντὶ α, ου, ἀντὶ υ, καθὼς, θείναι, στήναι, δοῦναι.

ς'. Ἡ λήγουσα τοῦ Ἐνεστῶτος καὶ Ἀορίστου ε'. τῆς Ματοχῆς μεταβάλλει τὸ ε τοῦ θέματος εἰς ει, τὸ ο εἰς ου, ἐκτείνει δὲ τὸ α καὶ υ· ὅθεν, ὁ τιθείς, ὁ θείς· ὁ διδοὺς, ὁ δοὺς· ὁ ἰστάς, ὁ στάς· ἡ ἰστάσα, ἡ στάσα· ὁ δεικνύς, ὁ δεικνύσα.

ζ'. Ὁ παθητικὸς Ἐνεστῶς γίνεται ἀπὸ τὸν ἐνεργητικὸν μεταβάλλων τὴν μι καταλήξιν ἐκείνου εἰς μαι, καὶ τρέπων τὴν μακράν παραλήγουσαν εἰς τὸ βραχὺ φωνῆν τὸ χαρακτηριστικὸν τοῦ θέματος, καθὼς, τίθημι, τίθεμαι (ἐκ τοῦ θέω)· ἰστημι, ἰσταμαι (ἐκ τοῦ στήω), δίδωμι, δίδομαι (ἐκ τοῦ δόω).

η'. Ὁ παθητικὸς Παρατατικὸς γίνεται ἀπὸ τὸν Ἐνεστῶτα, μεταβάλλων τὴν μαι καταλήξιν ἐκείνου εἰς μην, καθὼς, τίθειμαι, ἐτιθείμην, ἰσταμαι, ἰστάμην· δίδομαι, ἐδιδόμην.

θ'. Ὁ παθητικὸς παρακείμενος γίνεται ἀπὸ τὸν ἐνεργητικὸν, ὡς εἰς τὰ βαρότονα, καθὼς, τίθεικα, τίθειμαι· εἴκα, εἴμαι· ὅθεν ἀγείμαι, Παρακείμενος, τοῦ ἰημι, ἐκ τοῦ ἰω. Ἐξαιρεῖται ὁ Παρακείμενος τοῦ ἰστημι, καὶ δίδωμι, διότι οὗτος ἀντὶ τῆς μακρῆς παραληγουσῆς λαμβάνει τὸ βραχὺ φωνῆν τοῦ θέματος, καθὼς, ἰστήκα, ἰσταμαι (στήω)· δέδωκα, δίδομαι, (δόω).

ι'. Ὁ ὑπερσυντελικὸς γίνεται ἀπὸ τὸν Παρακείμενον κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον, τίθειμαι, ἐτιθείμην, ἰσταμαι, ἰστάμην· δίδομαι, ἐδεδόμην.

ια'. Ὁ παθητικὸς Ἀόριστος γίνεται καὶ οὗτος ὡς εἰς τὰ βαρότονα, ἀπὸ τὸ τρίτον ἐνικὸν πρόσωπον τοῦ παθητικοῦ Παρακειμένου, μεταβάλλων τὴν ται καταλήξιν εἰς θην, καθὼς, ἰσταται, ἰστάθην·

δέδοται, ἐδέθη· τοῦ ἰημι, ὁμοῦ καὶ τίθημι ὁ Ἀόριστος ἀναλαμβάνει τὴν βραχεῖαν παραλήγουσαν τοῦ βαρυτόνου ῥήματος, ὅθεν, ἀγείμαι, ἀγέθην (ἰω)· τίθειμαι, ἐτίθην (θέω), κατὰ τροπὴν τοῦ θ εἰς τὸ ἀντίστοιχόν του τ.

ιβ'. Ὁ Μέλλων γίνεται ἀπὸ τὸν Ἀόριστον, καθὼς, ἐτίθην, τεθήσομαι· ἰστάθην, σταθήσομαι· ἐδέθη, δεθήσομαι.

ιγ'. Ὁ Μέσος Ἀόριστος α. γίνεται ἀπὸ τὸν ἐνεργητικὸν Ἀόριστον καθὼς, ἔθηκα, ἐθηκάμην· ἔδωκα, ἔδωκάμην.

Παρατηρήσεις. — α. Εἰς τὸ ἰστημι ἡ πλῆσις ε, ἥτις βάλλεται ἀντὶ τοῦ ἀναδιπλασιασμοῦ ε, δασύνεται καὶ προσλαμβάνει ἐνίοτε τὸ ε εἰς τὸν ὑπερσυντελικόν, καθὼς, ἰστήκα, ἰστήκειν.

β'. Ὁ Ἐνεστῶς καὶ Παρατατικὸς λαμβάνει πολλάκις ἰωνικῶς καὶ δωρικῶς εἰς τὸν ἐνικὸν ἀριθμὸν τὸν σχηματισμὸν τῶν εἰς ἰω, ἄω, ὦω, μὲ τὸν ἀναδιπλασιασμόν, καθὼς, τιθείς, ἰστάς, διδοίς, ἐτίθει, ἔστα, ἐδέδου.

γ'. Ἀντὶ τοῦ ἰστήκα εὐρίσκεται συχνότερα κατὰ συγκοπὴν ἔστα, ἔσταμεν, ἔστατε· εἰς δὲ τὸ τρίτον πληθυντικὸν πρόσωπον ἰστήκασι, ἀποβάλλεται τὸ κ, μεταβάλλεται τὸ η εἰς α, καὶ γίνεται συναίρεσις τῶν δύο α, καθὼς, ἰστάσι, καὶ εἰς τὸν ὑπερσυντελικόν ἰστασιν· εἰς δὲ τὸν παρακείμενον τῆς Ἀπαρεμράτου ἀποβάλλεται τὸ ἐν α, ὅθεν, ἰστάναι.

δ'. Εἰς τὸ δεύτερον πρόσωπον τοῦ Ἐνεστῶτος τῆς Προστατικῆς εὐρίσκεται συχνὰ ὁ συντηρημένος σχηματισμὸς εἰς τὸ τίθημι, ἰημι, δίδωμι, καθὼς, τίθει, ἰει, δίδου, ὡς ἐκ τοῦ τιθέω, ἰω, δίδωω. Ἀντὶ ἰσταθι, εὐρίσκεται συχνότερα ἰστη· οὕτω καὶ πῆμπερη, ἐμπέπλη, ἔη, δέικνυ, ἀντὶ πῆμπερθι, ἐμπέπλεθι, ἔηθι, δέικνυθι.

ε. Εἰς τὸν Ἀόριστον δεύτερον τῆς προστατικῆς τὸ δεύτερον πρόσωπον εἶναι σχεδὸν πάντοτε θές, δός· ἀντὶ δὲ τοῦ στήθι εὐρίσκεται συχνὰ εἰς τὰ σύνθετα ὁ σχηματισμὸς στα, καθὼς, ἀνάστα, παράστα, οὕτω καὶ πρόθα ἀντὶ πρόθηθι.

ς'. Ὁ Ἐνεστῶς καὶ Ἀόριστος ε'. τῆς Εὐκτικῆς ἔχουσι συχνότερα τὸν πληθυντικὸν ἀριθμὸν, εἰς εἰμεν, εἰτε, εἰεν· αἰμεν, αἰτε, αἰεν· οἰμεν, οἰτε, οἰεν, καθὼς, θείμεν, ἰσταίμεν, δοίμεν, κτλ. Εἰς νεώτερον συγγραφῆς εὐρίσκεται διδόμεν δόμεν, ἀντὶ διδοίην, δοίην.

ζ'. Τὸ Ἀπαρεμράτον φυλάττει τὸν ἑαυτοῦ τόνον καὶ ὅταν συντίθεται μὲ πρόθεσιν εἴτε μονοσύλλαβον, εἴτε δισύλλαβον, καθὼς, προθίσθαι, ἀποθίσθαι, κτλ. Ἡ δὲ Προστατικὴ ὅταν ἡ πρόθεσις ᾖ ἐν δισύλλαβος, τότε μόνον ἀναδιδάσκει τὸν τόνον, ὅλον, ἀπόθεν, καταθεν. Εἰς τὸν πληθυντικὸν ὁμοῦ ἀριθμὸν ὁ τόνος πίπτει πάντοτε εἰς τὴν πρόθεσιν, ἴσθαι, σύνθεσθαι, πρόδοσθαι, ἀγίσθαι, ἐπίθισθαι.

ΣΧΗΜΑΤΙΣΜΟΙ ΛΑΛΩΝ ΤΙΝΩΝ ΡΗΜΑΤΩΝ ΕΙΣ ΜΙ.

Εἶμι (Πορεύομαι), ἐκ τοῦ ἰω.

ΟΡΙΣΤΙΚΗ· ἑνιστώ.

εἶμι, εἰς, (κοινῶς εἰ), εἴσι, ἴτον, ἴτον, ἴμεν, ἴτε, ἴσι.

Παρατατική.

ῥειν (κοινῶς ῥεα, ῥ ῥα), ῥεις, ῥει, ῥειμεν, ῥεῖτε, ῥεσαν ἢ

ῥ ῥειν, (ἰωνικ. ῥεε, ῥ ῥεν), ῥμεν, ῥτε, ἰωνικ. (ῥεσαν, ῥ ῥσαν).

Δ. ῥεῖτον, ῥεῖτην

ΠΡΟΣΤΑΚΤΙΚΗ.

ἴθι, (εἰ) ἴτω, ἴτον, ἴτων, ἴτε, ἴτωσαν.

ΕΥΚΤΙΚΗ.

ἴοιμι, (ῥ ἴοην), ἴοις, ἴοι, ἴοιτον, ἴοῖτεν, ἴοιμεν, ἴοῖτε, ἴοῖεν.

ΥΠΟΤΑΚΤΙΚΗ.

ἐάν ἰω, ἴης, ἴη, ἴητον, ἴητον ἴωμεν, ἴητε, ἴωσι.

ΑΠΑΡΕΜΦΑΤΟΣ.

ἰέναι.

ΜΕΤΟΧΗ.

ὁ ἰών, ἡ ἰούσα, τὸ ἰόν.

Σημείωσις α. — Εἰς τὴν παθητικὴν φωνὴν εἶναι εἰς χρῆσιν μόνον ὁ ἑνιστώ. ἴμαι, καὶ ὁ Παρατατικὸς, ἴμεν, οἱ ὅποιοι σχηματίζονται, ὡς, τίθηναι, ἐπιθήμην, καὶ τὸ Ἀπαρέμφατον ἴσθαι.

β. Εἰς τοὺς ἐποποιούς εὐρίσκεται Παρατατικὸς ἦσαν καὶ ῥον· καὶ μέσος Μέλλων, εἴσομαι, καὶ μέσος Ἀόριστος εἰσάμην.

γ. ὁ ἑνιστώ. εἶμι, λαμβάνεται κατὰ σημασίαν μέλλοντος, ἀντὶ εἰσεύσομαι· καὶ συντιθέμενος μὲ προθέσεις, ἀνακινᾷ τὴν τόνον, καθὼς, ἀνέμι, ἀπειμι, ἐπίεμι, διέεμι.

(ἴμι, ἐκπέμπω) ἐκ τοῦ ἰω.

Τὸ ῥῆμα τοῦτο λαμβάνεται σχεδὸν πάντοτε σύνθετον μὲ προθέσεις, γίνεταί δὲ ἐκ τοῦ ἰω, καθὼς τὸ τίθημι ἐκ τοῦ θέω· λαμβάνει δὲ ἀντὶ τοῦ διπλασιασμοῦ, καὶ κλίνεται σχεδὸν ὡς τὸ τίθημι.

Ἐνιστώ. — ἴμι, ἴης, ἴσι, ἴτον, ἴτον, ἴμεν, ἴτε, ἴσι, ἢ ἴσι, ἐκ τοῦ ἴασαι, ὅθεν τὰ σύνθετα ἐνιάσιν, ἀγιάσι.

Παρατατικός. — ἴην, ἴης, ἴη, ἴτον, ἴτεν, ἴμεν, ἴτε, ἴσαν, καὶ ἴουν (ἐκ τοῦ ἰέναι), καθὼς ἐτίθουν, ἐκ τοῦ τίθειν· ὅθεν ἀγίουν ἢ ἡγίουν.

Παρακείμενος. — εἴα, εἴας, εἴε, εἴατον, εἴατον, εἴαμεν, εἴατε, εἴασι, καθὼς, τίθεικα· καὶ ἄλλος σχηματισμὸς, ἰώκα, κατὰ παρένθεσιν τοῦ ω· ὅθεν, ὁ παθητικὸς παρακείμενος, ἀγέωνται.

ὑπερσυνθετικός. — εἴκειν, εἴκεις, εἴκει, εἴκειτον, εἴκειτην, εἴκειμεν, εἴκειτε, εἴκισαν.

Μέλλων — ἔσω, κτλ.

Ἀόριστος α. — ἔκα, ἔκας, ἔκε, ἔκατον, ἔκάτην, ἔκαμεν, ἔκατε, ἔκην· καὶ ἰωνικῶς, ἔκα, ὅθεν, ἀγῆκα, παρήκα, προήκα.

Ἀόριστος β. — ἔν, ἔς, ἔ, ἔτον, ἔταν· ἔμεν, ἔτε, ἔσαν· καὶ μὲ αὐξάνειν τοῦ ε· εἴμεν, εἴτε, εἴσαν· ὅθεν συνθέτως, ἀγείμεν, ἀγείτε, ἀγίσαν· ὅθεν

ἀγείσαν· εἰς τὸν ἐνίκον ὁμοῦ ἀριθμὸν εἶναι ἀχρηστος καὶ ἀναπληροῦνται ἀπὸ τὸν ἀόριστον α.

ΠΡΟΣΤΑΚΤΙΚΗ.

Ἐνιστώ. — ἔθι, ἔτω, ἔτον, ἔτων, ἔτε, ἔτωσαν· ἢ ἔθι ἐκ τοῦ ἰέναι, καθὼς, τίθει ἐκ τοῦ τίθειν.

Ἀόριστος β. — ἔς, ἔτω, ἔτον, ἔτων, ἔτε, ἔτωσαν· ὅθεν τὰ σύνθετα, ἀφες, πρόες.

ΕΥΚΤΙΚΗ.

Ἐνιστώ. — ἰείην, κτλ. καθὼς τίθειν.

Ἀόριστος β. — εἶην, εἶης, εἶη, εἶμεν, εἶτε, εἶσαν, καὶ εἶμεν, εἶτε, εἶεν, ὅθεν ἀνείμεν.

ΥΠΟΤΑΚΤΙΚΗ.

Ἐνιστώ. — ἐάν ἰώ κτλ. καθὼς τίθω.

Ἀόριστος β. — ἐάν ὦ, ῥς, ῥ, ὦμεν, ἦτε, ὦσι· ὅθεν, ἀφώ, κτλ.

ΑΠΑΡΕΜΦΑΤΟΣ.

Ἐνιστώ. — ἰέναι.

Ἀόριστος β. εἶναι· ὅθεν ἀφείναι, καθείναι.

ΜΕΤΟΧΗ.

Ἐνιστώ. — ὁ ἰεῖς, τοῦ ἰέντος· ἡ ἰείσα, τῆς ἰείσης· τὸ ἰέν τοῦ ἰέντος· ὅθεν ἀγίεις.

Ἀόριστος β. — ὁ εἶς, τοῦ ἐντος· ἡ εἶσα, τῆς εἶσης· τὸ ἐν, τοῦ ἐντος· ὅθεν, ἀγίεις, παρίεις.

ΠΑΘΗΤΙΚΟΝ.

Ἐνιστώ. — ἴμαι, καθὼς τίθεμαι.

Παρατατικός. — ἴμεν, καθὼς ἐπιθέμην.

Παρακείμενος. — εἶμαι, ἐκ τοῦ ἐνεργητικοῦ εἶκα, ὡς ἐκ τοῦ τέθεικα, τίθειμαι· ὅθεν ἀφείνται, ἀφείνται καὶ ἀφείωνται· κατὰ παρένθεσιν τοῦ ω.

Ἀόριστος. — ἔθην, καθὼς, ἐτίθην, καὶ μὲ αὐξάνειν τοῦ ε, εἶθην, ὅθεν ἀφείθη ἀντὶ ἀφείθη.

Μέλλων. — ἐθήσομαι ὅθεν ἀφειθήσεται, εἰς τὴν Νέαν Διαθήκην.

Μέσος Μέλλων. — ἔσομαι, κτλ. ἐκ τοῦ ἔσω.

Μέσος Ἀόριστος α. — ἔκαμην, ἐκ τοῦ ἔκα, ὅθεν προηκάμην, ἀρηκάμην.

Μέσος Ἀόριστος β. — ἔρην, ἔσο καὶ οἶ, ἔτο· ἔμεθα, ἔσθε, ἔντο, καὶ μὲ αὐξάνειν τοῦ ε· εἶμεν· ὅθεν, μεθείμην, μεθείσθε· ἀφείντο, ἐφείντο.

ΠΡΟΣΤΑΚΤΙΚΗ.

Παρακείμενος. — εἴσο, εἴσθω, εἴσθε, εἴσθωσαν· ὅθεν τὸ σύνθετον μεθείσθω.

Μέσος Ἀόριστος β. — οἶ, ἔσθω, ἔσθε, ἔσθωσαν· ὅθεν, ἀφού, προού, πρόεσθε.

ΕΥΚΤΙΚΗ.

Οἱ χρόνοι τῆς Εὐκτικῆς δύνανται νὰ σχηματίζωνται, ὡς εἰς τὸ τίθειναι. Οἱ Ἀττικὸι ὁμοῦ σχηματίζουσι τὸν ἑνιστώκα καὶ τὸν Μέσον Ἀόριστον β. τὸν εἰς με, κατὰ τὴν τροπὴν τῶν βαρύνων ῥημάτων· ὅθεν

Ἐνεστώς. — *οἶμην, οἶο, οἶτο, οἶμεθα, οἶσθε, οἶντο* ὅθεν ἀφίοντο.

Μέσος Ἀόριστος β'. — *οἶμην, οἶο, οἶτο, οἶμεθα, οἶσθε, οἶντο*, ὅθεν πρόοισθι, πρόοιντο, ἀντὶ οἶμην ἐκ τοῦ ἔω.

ΥΠΟΤΑΚΤΙΚΗ.

Μέσος Ἀόριστος β'. — *ἐάν ὦμαι, ᾗ, ᾗται· ἐάν ὦμεθα, ᾗσθε, ὦνται*, ὅθεν, πρόωμαι, πρόηται, πρόωνται.

ΑΠΑΡΕΜΦΑΤΟΣ.

Ἐνεστώς. — *ἴσθαι, ὅθεν προῖσθαι, μεθίσθαι.*

Παρακείμενος. — *εἰσθαι, ὅθεν ἀντίσθαι, ἀφίσθαι.*

Ἀόριστος. — *ἔσθαι, ὅθεν ἀφισθῆναι.*

Μέσος Μέλλων. — *ἥσασθαι, ὅθεν, προήσασθαι.*

ΜΕΤΟΧΗ.

Ἐνεστώς. ὁ ἰόμενος, ἡ ἰομένη, τὸ ἰόμενον ὅθεν, ἀφιόμενος, ἀφιόμενη.

Παρακείμενος. — ὁ εἰμένος, ἡ εἰμένη, τὸ εἰμένον ὅθεν ἐγειμένος, ἐγειμένη.

Ἀόριστος. — ὁ ἐθείς, ἡ ἐθείσα, τὸ ἐθέν ὅθεν ἀφειθείς, ἀφειθείσα.

Μέσος Ἀόριστος β'. ὁ ἔμενος, ἡ ἔμένη, τὸ ἔμενον ὅθεν ἀφίμενος, ἀφίμενη. (Ἐω, καθίζω).

Ἐκ τοῦ ἔω γίνεται Μέλλων ἔσω, καὶ ποιητικῶς εἴσω, καὶ Μέσος Μέλλων, εἴσωμαι· Ἀόριστος εἴσα· Μέσος Ἀόριστος εἰσάμην· καὶ Μετοχή ἔσας· οἱ χρόνοι οὗτοι λαμβάνονται κατὰ σημασίαν ἐνεργητικῆν, οἱ ἄλλοι χρόνοι λαμβάνονται ἐκ τοῦ ἰδρύου. Οἱ δὲ ἀκόλουθοι λαμβάνονται κατὰ μέσων σημασίαν, καὶ συνήθως μὲ τὴν κατὰ.

Παρακείμενος. — εἶμαι, καὶ συνήθως, ἤμαι, ἤσαι, ἦται, ἢ ἦται· ἤμεθα, ἤσθε, ἦνται, καὶ ἰωνικῶς ἔαται, εἰς δὲ τοὺς ἐποποιούς, εἴαται, ὅστις λαμβάνεται κατὰ σημασίαν Ἐνεστῶτος· ὅθεν ὁ Ἰπερσυντελικὸς κατὰ σημασίαν Παρατατικῆς.

Ἰπερσυντελικός. — ἤμην, ἤσο, ἤτο, ἢ ἤστο, ἤμεθα, ἤσθε, ἦντο, καὶ ἰωνικῶς ἔατο, εἰς δὲ τοὺς ἐποποιούς εἴατο.

ΠΡΟΣΤΑΚΤΙΚΗ — ἤσο, ἤσθω· ἤσθε, ἤσθωσαν.

ΑΠΑΡΕΜΦΑΤΟΣ. — ἤσθαι.

ΜΕΤΟΧΗ. — ὁ ἤμενος, ἡ ἤμένη, τὸ ἤμενον.

Πλέον εὐχρηστα εἶναι τὰ σύνθετα τοῦ ῥήματος τούτου, ὡς, καθήμαι, ἐκάθημην, ἢ καθήμην, ἐκάθησο, ἐκάθητο, καὶ καθήσο.

ΕΓΚΤΙΚΗ. — καθοίμην, καθύω, καθοίτο.

ΥΠΟΤΑΚΤΙΚΗ. καθώμαι, ὡς τὰ βάρτονα.

ΑΠΑΡΕΜΦΑΤΟΣ. — καθήσθαι.

ΜΕΤΟΧΗ. — ὁ καθήμενος.

Μεταγενέστεροι συγγραφεῖς λέγουσιν εἰς τὸ ἐνικὸν δεύτερον πρόσωπον τῆς ὀριστικῆς καθῆν ἀντὶ καθῆσαι· καὶ τῆς προστακτικῆς καθον, ἀντὶ καθῆσο.

Οἱ ἄλλοι χρόνοι λαμβάνονται ἐκ τοῦ ἔωμαι συντιθεμένου μὲ τὴν κατὰ· ὅθεν Ἀόρ. ἐκαθήσθην, Μέλλ. καθισθήσομαι, καὶ Ἀττικῶς, καθεδοῦμαι, κτλ.

Ἐννυμι (ἐνδύω) ἐκ τοῦ ἔω.

Ὁ Ἐνεστώς. — σχηματίζεται ὡς τὸ δείκνυμι.

Ὁ Μέλλων. — κάμναι ἔσω, καὶ ἔσω· ὁ Ἀόριστος ἔσσα· ὁ Παρακείμενος εἰς τὴν παθητικὴν φωνὴν εἶμαι, εἶσαι, εἴται· εἶμεθα, εἴσθε, εἴνται, καὶ ἔσμαι, ὅθεν τὸ ἔσσο δεύτερον πρόσωπον, καὶ τὸ τρίτον ἔστο τοῦ Ἰπερσυντελικοῦ (ἔσμην).

Μέσος Ἀόριστος — ἔσάμην.

Μόνοι οἱ ποιηταὶ μεταχειρίζονται τὸ ῥῆμα τούτο εἰς τὴν ἀπλὴν ταύτην μορφήν· οἱ δὲ πεζογράφοι μεταχειρίζονται τὸ σύνθετον ἀμφιέννυμι, τοῦ ὁποῦ ὁ Μέλλων εἶναι ἀμρίσω, καὶ Ἀττικῶς ἀμφιῶ. Ἀόριστος ἡμρίσα, παθητικὸς Παρακείμενος ἡμρίσμαι, ἡμρίσαι, ἡμρίσται· ἡμρίσμεθα, ἡμρίσθε, ἡμρίσμενοι εἰσί. Μέσος Μέλλων ἀμρίσομαι.

Φημί (λέγω), ἐκ τοῦ φάω.

Σχηματίζεται ὡς τὸ ἴστημι, δὲν μεταχειρίζονται ὁμοῦς αὐτὸ παρὰ εἰς τοὺς ἀκολουθοὺς χρόνους.

Ὀριστική. — Ἐνεστώς, φημί, φῆς, φησί, φάτον, φάτον, φαμέν, φατέ, φατέ. Παρατατικός, ἔφην, ἔφης, καὶ ἔφασθα, ἔφη· ἔφατον, ἔφάτην, ἔφαμεν, ἔφατε, ἔφασαν, καὶ ποιητικῶς, ἔφην. Μέλλων, φήσω, φήσεις, κτλ. Ἀόριστος, ἔφησα, ἔφηςας κτλ.

Προστακτική. φάθι, φάτω, φάτον φάτων, φάτε, φάτωσαν.

Εὐκτική. — φαίην, φαίης, φαίη, φαίητον, φαίητον, φαίμεν, φαίητε, φαίησαν, καὶ φαίμεν, τὸ τρίτον φαίην· Ἀόριστος φήσαιμι.

Υποτακτική. — Ἐάν φῶ, φῆς, φῇ, φῆτον, φῆτον, φῶμεν φῆτε, φῶσι.

Απαρέμφατος. — φάναι· Ἀόριστος, φῆσαι· Μέλλων, φήσειν.

Μετοχή. — Ὁ φάς, ἡ φάσα, τὸ φάν. Ἀόριστος, ὁ φήσας, ἡ φήσασα, τὸ φήσαν.

Εἰς τὴν παθητικὴν φωνὴν εἶναι εὐχρηστος κυρίως εἰς τοὺς ποιητὰς ὁ μέσος ἀόριστος β'. τῆς Ὀριστικῆς, ἐράμην, ἐρασο, ἐρατο, ἐράμεθα, ἐρασθε, ἐραντο· τῆς Προστακτικῆς, ἐράο, ἀντὶ ἐράσο, καὶ τὸ πληθυν. ἐράσθε· τῆς Απαρεμφ. ἐράσθαι· τῆς μετοχῆς ὁ φάμενος.

Παρατηρήσεις. α. Τὸ ῥῆμα τούτο σημαίνει γενικῶς τὸ λέγω σημαίνει δὲ ἰδιαιτέρως καὶ τὸ βεβαιόω ἢ προφασίζομαι. Κατὰ τὰς δύο τούτας σημασίας λαμβάνεται ὁ ἐνεστώς. Τὴν σημασίαν τοῦ λέγω ἔχει κατὰ τοὺς Ἀττικοὺς ὁ ἐνεστὼς καὶ Παρατατικός· τὴν σημασίαν δὲ τοῦ βεβαιόω ἢ προφασίζομαι, ὁ μέλλων φήσω, καὶ ὁ Ἀόριστος, ἔφησα· κατὰ ταύτην τὴν σημασίαν εἶναι συνθέστερον εἰς τὸν Παρατατικόν καὶ εἰς τὸν Ἐνεστῶτα τῆς Απαρεμφάτου καὶ τῆς Μετοχῆς τὸ φάσκω, καθὼς, ἔφασκε σπουδάζειν· φάσκων σπουδάζειν· καὶ ὁ μέσος Ἀόριστος β'. τοῦ φημί, ἡ φάμενος.

Καθώς ἡμεῖς τὴν σήμερον παρεμβάλλομεν συχνά εἰς τὴν διήγησιν τινὸς συνδιαλέξεως τὸ εἶπα, εἶπε· οὕτω καὶ οἱ ἀρχαῖοι τὸ ἦν, καὶ ἦ, ἐκ τοῦ φημί, κατ' ἀποβολὴν τοῦ ρ, ἀντὶ ἔφην, ἔφην, καθώς, ἦν δ' ἐγὼ, ἦ δ' ὅς, ἦγουν, καὶ ἐγὼ εἶπα, καὶ ἐκεῖνος εἶπε. Κατὰ τὴν αὐτὴν χρῆσιν εὐρίσκεται καὶ ὁ Ἑνεστώς ἡμί, ἀντὶ φημί.

ΠΕΡΙ ΑΝΩΜΑΛΩΝ ΡΗΜΑΤΩΝ ΤΗΣ ΑΡΧΑΙΑΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΡΑΜΜΕΥΣΗΣ.

Ἀνώμαλα ῥήματα λέγονται ἐκεῖνα τὰ ὅποια δὲν ἔχουσιν ὅλους τοὺς χρόνους ἰδικούς των, ἀλλὰ δανείζονται τινὰς ἀπὸ ἄλλα ῥήματα, ἀπὸ τὰ ὅποια ἐγαννῆθησαν ἢ καὶ ἀπὸ ῥήματα παντάπασι διάφορα εἰς τὴν φωνήν, ἔχοντα ὅμως τὴν αὐτὴν σημασίαν, οὕτω παραδείγματος χάριν, τὰ εἰς αἰῶ εἶναι εἰς χρῆσιν μόνον κατὰ τὸν Ἑνεστώτα καὶ Παρατατικὸν τῆς ἐνεργητικῆς φωνῆς, καθώς, λαμβάνω ἐλάνθανον, λαμβάνω, ἐλάνθανον· τὸν δὲ μέλλοντα, λήσω, λήσονται, καὶ τὸν Ἀόριστον δευτέρον, ἔλαθον, ἔλαθον, πέρνουσιν ἀπὸ τὰ ἄχρηστα, λάθω, λάθω, καὶ ἰωνικῶς, λήθω, λήθω, ἀπὸ τὰ ὅποια ἐγεννήθησαν. Οὕτω καὶ τὸ ὄρω, εἶναι εἰς χρῆσιν κατὰ τὸν Παρατατικὸν ἰώρων, καὶ τὸν Παρακείμενον ἰώρακα· τὸν δὲ μέλλοντα ὀφθαίμαι πέρνει ἀπὸ τὸ ἄχρηστον ὀπτομαι, καὶ τὸν Ἀόριστον ἔδωκ ἀπὸ τὸ εἶδω, ῥήματα πάντῃ διάφορα ἀπὸ τὸ ὄρω, ἔχοντα ὅμως τὴν αὐτὴν σημασίαν.

Αἱ διάφοροι διάλεκτοι, ἰωνικὴ, δωρικὴ, αἰολικὴ, ἄττικὴ εἰς τὰς ὁποίας ἦτο διηρημένη ἡ Ἑλληνικὴ Γλῶσσα, καὶ ἡ εὐφωνία μάλιστα τὴν ὁποίαν ἀγαπᾷ ὑπὲρ πᾶσαν ἄλλην Γλῶσσαν, ἐστάθησαν τὰ κυριώτερα αἷτια τῆς ἀνωμαλίας ταύτης. Ἐδῶ σημειώνομεν τοὺς διαφοροὺς τρόπους, μετὰ τοὺς ὁποίους ἔκαμναν οἱ Ἕλληνες μεταβολὰς τινὰς εἰς τὰ ῥήματα.

Εἰς ἄλλα λοιπὸν ῥήματα ἔκαμνον μακρὰν τὴν βραχείαν ῥιζικὴν συλλαβὴν τοῦ ῥήματος, ἦγουν τὴν συλλαβὴν ἣτις εἶναι πρὸ τῆς καταλήξεως ω· εἰς ἄλλα ἔκαμνον προσθήκην εἰς τὴν λήγουσαν· εἰς ἄλλα ἐγένετο ἀναδιπλασιασμὸς εἰς τὴν ἀρχὴν τοῦ ῥήματος· καὶ εἰς ἄλλα τέλος πάντων ἐμεταχειρίζοντο ὅλους τούτους τοὺς τρόπους.

Α. Ἐκαμνον μακρὰν τὴν βραχείαν ῥιζικὴν συλλαβὴν τοῦ ῥήματος, τρέποντες τὸ βραχὺ φωνῆεν εἰς μακρὸν ἢ εἰς δίφθογγον, καθώς, τρέω, τρώω· κᾶω, καίω· κλάω, κλαίω· ἢ προσθέτοντες εἰς αὐτὸ σύμφωνον.

α. Ν. καθώς, τίμω, τίμνω· κᾶμω, κᾶμνω· δαμάω, δαμνάω· δάκω, δάκνω.

β. Σ. καθώς, ἔπομαι, ἔσπομαι.

γ. Τ. καθώς, τίπω, τίπτω· κλέπω, κλέπτω· ἀνέω, ἀνίτω.

Ἡ μεταβάλλοντες τὸ γ, κ, χ, εἰς σσ (ττ) καθώς, πράγω, πράσσω· φρίκω, φρίσσω· ἢ εἰς ζ, καθώς, στεινάχω, στεινάζω· κράγω, κράζω· οὕτω καὶ τὸ δ, μεταβάλλουσι συχνά εἰς ζ, καθώς, γράδω, γράζω· ἔδω, ἔζω.

Β'. Ἐπέκτεινον τὴν κατάληξιν ω.

α. Εἰς ἀω, ἰω, ὦω, ὡω, καθώς, μύκω, μυκάω· φίλω, φιλείω· ἔλκω, ἐλκώω. Εἰς τὸν εἰς ὦω σχηματισμὸν τὸ σύμφωνον διπλασιάζεται, ἐάν ἡ παραλήγουσα τοῦ πρωτοτύπου ἦναι βραχεία, καθώς, ὀλω, ὀλλώω.

Ἐάν ἡ ῥιζικὴ συλλαβὴ τῶν δισυλλάβων ῥημάτων ἔχη ε μεταβάλλεται εἰς ο, καθώς, φέρω, φορέω· τρέμω, τρομέω· δέμω, δομέω· τρέγω, τροχάω.

Τὰ εἰς ἀω, μεταβάλλουσι τὸ ε τοῦτο εἰς ο ἢ εἰς ω, καθώς, στρέφω, στροφάω· τρέχω, τροχάω, καὶ τρωχάω· νέμω, νωμάω· πέτομαι, ποτάομαι.

Λύται δὲ πάλιν αἱ κατάληξεις ἐπεκτείνονται.

α. εἰς αἰνω, ἢ αἰνώ, καθώς, βᾶω, βαίρω· ἐλάω, ἐλαύνω.

β. εἰς εἰνω, καθώς, τάω, τείνω· ἐρίω, ἐρεϊνέω.

γ. εἰς ζω, καθώς, πελάω, πελάζω.

δ. εἰς σκω, καθώς, φάω, φάσσω· γηράω, γηράσσω.

Τὰ εἰς εω μεταβάλλονται κοινῶς εἰς ισκω, καθώς, στερίω, στερίσκω· κυίω, κυίσκω.

Τὰ εἰς ὦω, εἰς ὦσσω, μετ' ἀναδιπλασιασμὸν, καθώς, γνῶω, γιγνώσκω· βρώω, βιβρώσκω.

ε. Τὰ εἰς μι μορφώνονται ἀπὸ ῥήματα λήγοντα εἰς ω καθαρὸν, μετ' ἀναδιπλασιασμὸν, ὡς θέω, τίθημι, ἢ καὶ χωρίς, καθώς, κερνάω, κέρνημι, κερνάω, κεράννυμι.

Ἡ κατάληξις ἀω, ἰω, ὦω, ὡω, μεταβάλλεται πολλὰ συχνά εἰς ἀννυμι, ἔννυμι, ἰννυμι, ὠννυμι, καθώς, σκεδάω, σκεδάννυμι· σβείω, σβέννυμι· τίω, τίννυμι, (καὶ τίνυμι)· στρώω, στρώννυμι· προηγείται δὲ τοῦ σχηματισμοῦ τούτου ὁ εἰς ρύω, καὶ διπλασιάζεται τὸ ρ, καθώς, σβιρνύω, ἐάν ἡ παραλήγουσα τοῦ πρωτοτύπου ἦναι βραχεία ὡς βλέπεις εἰς τὰ παραδείγματα.

α. Ἐπεκτείνουσι τὴν λήγουσαν ω, α. εἰς ἀθω, ἐάν ἡ παραλήγουσα τοῦ ῥήματος, ἦναι μακρά καθώς, διώκω, διωκάθω· β. εἰς ἐθω, ἐάν ἦναι βραχεία, καθώς, τελείω, τελείθω· ἀγίρω, ἀγερίθω.

β'. Εἰς ἀνω, καθώς, λάμβω, (ἐκ τοῦ λήθω), λαμβάνω· ἀμάρτω, ἀμαρτάνω.

γ. Εἰς σκω, καθώς, ἄρω, ἀρέσκω.

Γ. Γίνεται πολλάκις καὶ ἀναδιπλασιασμὸς εἰς τὸ παραγόμενον ῥημα, καθώς, εἰς τὰ διδάσκω, τιπρώσκω, τίθημι, δίδωμι· οὕτω καὶ πίπτω, (ἐκ τοῦ πέτω, πιπέτω).

Δ'. Ἐνίοτε γίνονται νέοι σχηματισμοὶ Ἑνεστώτων ἀπὸ χρόνων τινὰ τοῦ ῥήματος, καθώς, α. ἀπὸ τὸν Παρακείμενον δέδοικα, τοῦ δεῖδω, γίνεται ὁ Ἑνεστώς δεδοίκα· ἀπὸ τὸν πέφυκα, πεφύκα· ἀπὸ τὸν κέκραγα, κερράγω.

Ε. Ἀπὸ τὸν μέλλοντα, καθώς, ἀλεξίω ἀπὸ τὸν μέλλοντα ἀλέξω

(τοῦ ἀλέκω)· οὕτω καὶ τὰ σημαίνοντα ἐπιθυμίαν, ὡς δραστείω· (ἐκ τοῦ δράσω).

γ. Ἀπὸ τὸν Ἀόριστον δεύτερον, καθὼς, ἀπὸ τὸν ἑμαθεν, (μαθίω), ὅθεν μεμάθηκα· ἀπὸ τὸν ἐχάρην, (χαρέω), ὅθεν κεχάρηκα.

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΛΟΓΜΑΛΩΝ ΤΙΝΩΝ ΡΗΜΑΤΩΝ.

Ὅσαι λέξεις εἶναι ἀχρηστοὶ γράφονται εἰς τὸν κατάλογον τοῦτον μὲ γράμματα κυρτὰ ἐντὸς τετραγωνικῶν παρενθέσεων.

Ὅσα ῥήματα σημειώνονται μὲ τὸν (·) εἶναι εὐχρηστα μόνον εἰς τοὺς ποιητάς.

A.

Ἀγαμαι (θαυμάζω)· ἐκ τοῦ [ἀγῆμι], Μέλλ. ἀγάσομαι, Ἀόριστος ἠγάσθην· Μέσ. Ἀόρ. ἠγάσάμην.

Ἀγνομι (συντρίβω)· Μέλλ. ἀξω, ἐκ τοῦ [ἀγῶ]· Ἀόρ. ἐξαξ· ἀντι ἤξα· Μέσ. Παρακ. ἐαξα· Ἀόρ. β'. παθητ. ἐάχην.

Ἀγω (φέρω)· Παρακ. ἤχα, καὶ εἰς τοὺς νεωτέρους ἀγλόχα, Ἀόρ. α. ἤξα. (σπάνος) Ἀόρ. β'. ἤγκρον· παθητ. Παρακ. ἤγμα, Ἀόριστος ἤχθην. Μέλλ. ἀχθήσομαι.

Αἰρέω (πιάνω), Μέλλ. αἰρήσω. Παρ. ἤρεκα. Ἀόρ. β'. εἶλον ἐκ τοῦ [ἔλω], παθ. Παρ. ἤρημαι· Ἀ. ἤρέθην. Μ. αἰρεθήσομαι. μέσ. Ἀόρ. β'. εἰλόμην· εὐρίσκεται καὶ Μέλλ. ἐνεργητικῶς, ἐλῶ, καὶ συνθέτως διελῶ.

Αἰσθάνομαι. Μέσ. Ἀόρ. β'. ᾔσθόμην ἐκ τοῦ [αἰσθόμαι], καὶ εἰς τὴν Εὐκτ. αἰσθοίμην· κτλ. Μέλλ. αἰσθήσομαι ἐκ τοῦ αἰσθαίνομαι· ὁ Παρακ. ᾔσθημαι.

Ἀλέξω (βοηθῶ) ἐκ τοῦ [Ἀλέκω], Μέλλ. ἀλεξήσω· Μέσ. Ἀόρ. τῆς Ἀπαρεμφάτου ἀλέξασθαι, καὶ τῆς Μετοχῆς ὁ ἀλεξάμενος.

Ἀλέω (ἀλέθω). Μέλλ. ἀλήσω. Παθ. Παρακ. ἀλήλεσμαι.

Ἀλόσκομαι (πιάνομαι). Παρακ. ἠλισκόμην· Μέσ. Μέλλ. ἀλώσομαι ἐκ τοῦ [Ἀλόω]· Παρακ. ἠλωκα, καὶ ἔαλωκα· Ἀόρ. β'. ἔλιον, καὶ ἔαλιον. Εὐκτ. Ἀόρ. β'. ἀλοῖην καὶ ἀλώην· Ἰποτακ. ἐάν ἀλῶ, ἀλῶς, ἀλῶ· Ἀπαρέμ. ἀλῶναι. Μετ. ὁ ἀλόος.

Ἀμαρτάνω. Ἀόρ. β'. ἤμαρτον ἐκ τοῦ [Ἀμαρτίω], Παρακ. ἠμάρτηκα, ἐκ τοῦ ἀμαρτέω. Παθητ. Παρακ. ἠμάρτημαι. Ἀόρ. ἠμαρτήθην, Μέλλ. ἀμαρτήσομαι· κτλ.

Ἀναλίσκω, (ἐξοδεύω) Μέλλ. ἀναλώσω, ἐκ τοῦ ἀναλῶ. Ἀόριστος ἀνάλωσα, Ἀττικ. εἰς ἀλλοὺς δὲ, ἀνήλωσα· καὶ ἀλλοτε ἀνάλωσα· ὁ Παρακ. ἀνάλωκα· ὁ παθητ. Παρακ. ἀνάλωμαι, ὁ Ἀόρ. ἀναλώθην.

(·) Ἀνάσσω, (ἐκ τοῦ ἔδω)· ἠνδανον, Μέλλ. ἀδήσω, ἐκ τοῦ ἀνδῶ· Παρακ. Ἀττ. ἱάδα, καὶ Ἀόρ. β'. ἔαδον ἐκ τοῦ ἀδῶ. Εὐκτικ. ἀδομαι· Ἰποτακ. ἐάν ἀδῶ. Ἀπαρ. ἀδείν. Μετ. ὁ ἀδείν.

(·) Ἀνώγα (προστέλλω), παλαιὸς Παρακ. μὲ σημασίαν ἑνεσώτ. Ἰπαρ. ἠνώγειν· ἐκ τοῦ Παρακ. ὑποτίθεται ἑνεσ. [ἀνώγω, ἢ ἀνώγειω]· ὅθεν Παρακ. ἀνώγον, Μέλλ. ἀνώξω. Προστ. ἀνώχθι, ἀνώχθω, ἐκ τοῦ [ἀνώγημι], ἀνώχθῃ, ἀνώχθῃ, καὶ ἀνώγῃ, ἀνώγέτω.

Ἀπεχθάνομαι, (μισοῦμαι)· μέλλ. ἀπεχθήσομαι ἐκ τοῦ ἀπεχθέομαι· παθ. παρακ. ἀπέχθημαι.

Ἀρίσκω· μέλλ. ἀρίσω· Ἀόρ. ἤρεσα· παθητ. παρακ. ἤρεσμαι· Ἀόρ. ἠρίσθην.

Αὐξάνω, καὶ αὐξω, μέλλ. αὐξήσω, ὡς ἐκ τοῦ αὐξέω· Ἀόρ. κῦξισα· παθητ. παρακ. κῦξίμαι· Ἀόρ. κῦξήθην.

[Ἀύρω]· ὅθεν τὸ σύνθετον ἀπυράω, (ἀφαιρῶ), ὁ παρ. ἀπύρων· ὁ μέσος Ἀόρ. ἀπυράμην· ὁ Ἀόρ. τῆς μετοχῆς ἀπούρας, καὶ μέσ. Ἀόρ. ἀπούραμενος, ὡς ἐκ τοῦ [ἀπουρῶ].

Ἀχθομαι, (βαρύνομαι), μέλλ. ἀχθήσομαι ὡς ἐκ τοῦ ἀχθέομαι· Ἀόρ. ἠχθέσθην.

B.

Βαίρω, (περιπατῶ), μέλλ. βήσομαι ἐκ τοῦ [Βάω], παρακ. βέθηκα· ὑπερσ. ἐβέθηκα· Ἀόρ. β'. ἔβην ἐκ τοῦ [Βῆμι]· καὶ μέσ. Ἀόρ. ἐβησάμην· ὁ μέλλ. βήσω, καὶ Ἀόρ. ἔβησα· λαμβάνονται καὶ κατὰ ἐνεργητικὴν σημασίαν. προστ. βῆθι, ἐξ οὗ τὸ σύνθετον κατάβα, καὶ θῶς, ἀνάστα· εὐκτ. βαίην. ὑποτακ. ἐάν βῶ· ἀπαρέμ. βῆναι· μετ. ὁ βῆς. σύνθ. παρακ. παραβέδχμαι, Ἀόρ. παρεβάθην.

Βάλλω, (βίπτω) μέλλ. βάλω, καὶ βαλήσω· ποιητ. παρακ. βέβληκα, κατὰ συγκοπὴν ὡς ἐκ τοῦ βεβάληκα· Ἀόρ. β'. ἐβάλον· παθ. βάλλομαι. παρ. βέβλημαι. ὑπερσ. ἐβεβλήμην· Ἀόρ. ἐβλήθην· μέλλ. βληθήσομαι· μέσ. Ἀόρ. β'. ἐβαλόμην.

Βαρύνω. παρακ. βεδάρηκα ἐκ τοῦ βαρέω, τὸ ὅποιον κατ' ἐνεστώτα μεταχειρίζονται μεταγενέστεροι συγγραφεῖς· παθητ. παρακ. βεδάρημαι.

Βιβρώσκω, (τρέγω). Παρακ. βέβρωκα ἐκ τοῦ [βρώω]. Ἀόρ. β'. ἔβρων ὡς ἐκ τοῦ βρώμι· παθητ. Παρακ. βέβρωμαι. Μετ' ὀλίγον Μέλλων βιβρώσομαι. Ἀόρ. ἐβρώθην. Μέλλ. βρωθήσομαι.

Βιώω, (ζῶ). Μέλλ. βιώσομαι. Ἀόρ. ἐβίωσα. Ἀόρ. β'. ἐβίω ἐκ τοῦ [βιώμι]. Μέσ. Ἀόρ. ἐβιωσάμην. Προστ. Ἀόρ. β'. (βίωθι) βιώτω. Εὐκτ. βιώμην. Ἰποτακ. ἐάν βιώ. Ἀπαρέμ. βιώναι. Μετοχ. ὁ βιώθῃ· εἰς τὴν παθητ. Μετ. τὰ βεβιωμένα.

Βλαστάνω, ἐβλάστανον. Μέλλ. βλαστήσω. Παρακ. βεβλάστηκα καὶ ἐβλάστηκα. Ἀόρ. ἐβλάστησα (παρὰ τοῖς μεταγενεστέροις). Ἀόρ. β'. ἐβλαστον.

Γ.

Γαμίω (νομφεύω, ἢ νομφεύομαι). Ἀόρ. ἐγῆμα, ἐκ τοῦ [γαμῶ, ἢ γήμω]. Ἀπαρ. γῆμαι. Μετ. ὁ γῆμας· Μέσ. Ἀόρ. ἐγῆμάμην· Ἀπαρ. γῆμασθαι· Μετ. ἡ γημαμένη.

[Γενῶ]. ἐκ τούτου προήλθε τὸ γίνομαι (γεννώμαι) καὶ γίγνομαι ἐκ τοῦ [γενῶ], εἶναι Μέσ. Παρακ. γέγονα· καὶ εἰς τὴν παθ. φωνὴν Παρακ. γεγένημαι. Μέλλ. γενήσομαι. Μέσ. Ἀόρ. β'. ἐγενόμην.

Ἐκ τοῦ γίνομαι ὁ Μέσ. Ἀόρ. ἐγενάμην (ἐγέννησα)· οἱ δὲ ἄλλοι

χρόνοι κατὰ τὴν σημασίαν ταύτην λαμβάνονται ἐκ τοῦ γεννάω, τὸ ὅποιον ὡσπερὶ παραγίνεται ἐκ τοῦ [γενῶ].

Τὸ δὲ γίγνομαι εἶναι εἰς χρῆσιν μόνον κατὰ τὸν ἑνεστώτα καὶ Παρατατικόν. Τὸ δὲ γέγονα καὶ ἐγενόμην λαμβάνονται καὶ ὡς παρωχημένοι χρόνοι τοῦ ὑπαρκτικοῦ εἶναι.

Γηράσκω, ἐκ τοῦ [Γηράω], ἀπὸ τὸν ὅποιον λαμβάνει τοὺς ἄλλους χρόνους. Μέσ. Μῆλλ. γηράσσομαι εἰς τὴν Ἀπκρέματον ὁμῶς ἀντὶ γηράσαι οἱ Ἀττικοὶ λέγουσι γηράναι, ἐκ τοῦ [γήρημι].

Γινώσκω, καὶ γινώσκω (ἐξεύρω, ἐκ τοῦ [γνώω]). Παρακ. ἔγνωκα· Ἀόρ. ἔ'. ἔγνω ἐκ τοῦ [γνώμι]. Προστ. γινώθι. Εὐκτ. γινώσκῃ καὶ γινώσκῃ. γινώσκῃ, γινώσκῃ, γινώσκῃ, ἀντὶ γινώσκῃ, κτλ. Ἰποτ. ἐάν γινῶ, γινῶς, γινῶ. Ἀπκρ. γινώσκει. Μετοχ. ὁ γινώσκ, ἡ γινώσκα, τὸ γινόν. παθ. παρ. ἔγνωσμαι· Ἀόρ. ἔγνωσθην. Μέσ. Μῆλλ. γινώσσομαι.

Δ.

Δάκνω. Ἀόρ. ἔ'. ἔδακον ἐκ τοῦ [δάκω]. Μέσ. Μῆλλ. δάξομαι· Παρακ. δέδνηκα. Ἀόρ. ἔδνηθην.

Δαρθάνω, (κοιμῶμαι) Μῆλλ. δαρθήσομαι τοῦ [δάρθω]. Παρακ. δεδάρθηκα. Ἀόρ. ἔ'. ἔδαρθον, ἐκ τοῦ [δάρθω]. καὶ ἔδαρθον ποιητικῶς, καὶ ἐκ τοῦ συνθέτου καταδάρθάνω. Ἀόρ. κατεδάρθην καὶ εἰς τὴν Μετ. καταδάρθεις.

Δεῖ (εἶναι χρεια). Μῆλλ. δεῖσαι, Ἀόρ. ἐδέησε. Εὐκτ. δεῖ. Ἰποτ. ἐάν δεῖ. Ἀπκρ. δεῖν. Μετοχ. δεόν.

Δείκνυμι. Μῆλλ. δείξω ἐκ τοῦ [δείκω]. Ἀόρ. ἔδειξα. παθητ. Παρακ. δέδειγμα. Ἀόρ. ἔδειχθην.

Δίω ἢ δίοω (φοβοῦμαι). Μῆλλ. δείσω καὶ Μέσ. Μῆλλ. δέισομαι· Ἀόρ. ἔδεισα. Παρακ. δέδοικα, καὶ δέδια ποιητικῶς ἐκ τοῦ δίοω, καὶ τὸ πληθυντικὸν κατὰ συγκοπὴν, δέδιμεν, δέδιτε, δέδιασιν, ἀντὶ δέδιαμεν, δέδιατε. Ἰπκρ. ἐδέδιτε, καὶ τὸ πληθυντικ. ἐδέδισαν, ἀντὶ ἐδέδισαν. Προστ. δέδιθι ὡς ἀπὸ θέματος εἰς μι. Ἰποτ. ἐάν δεδίω. Ἀπκρ. δεδιέναι. Μετ. ὁ δεδιός.

Διδράσκω (φύγω). Μέσ. Μῆλλ. δράσομαι ἐκ τοῦ [δράω]. Παρακ. δέδρακα. Ἀόρ. ἔ'. ἔδραν (ἀντὶ ἔδρην) ὡς ἐκ τοῦ [δρήμι]· ἔδραθ', ἔδρα· καὶ τὸ τρίτον πληθυντ. ἔδραν ἀντὶ ἔδρασαν. Προστ. δράθι. Ἰποτ. ἐάν δρῶ, δρᾷς, δρᾷ. Εὐκτ. δραίνῃ. Ἀπκρ. δράναι. Μ. ὁ δράς. Τὸ ῥῆμα τοῦτο εὐρίσκεται πάντοτε σύνθετον μὲ προθέσεις, ὡς ἀποδιδράσκω, διαδιδράσκω, ἐκδιδράσκω.

Δοκίω (φαίνομαι). Μῆλλ. δόξω ἐκ τοῦ [δόκω]. Ἀόρ. ἔδοξα. παθητ. Παρακ. δέδογμα.

Δυναίω ὡς ἐκ τοῦ [δύνημι]. Παρακ. ἔδυναμην. Μῆλλ. δυνήσομαι ἐκ τοῦ [δυνάω]. Παρακ. δεδύνηκα. Ἀόρ. ἔδυνήθην· ὁ δὲ ἐδυνάσθην εἶναι ὡς ἐκ τοῦ [δυνάω].

Δύω καὶ δύνω (ἐνδύω). Μῆλλ. δύσαι. Ἀόρ. ἔδυσα. Ἀόρ. ἔ'. ἔδυν ἐκ τοῦ [δύμι]. Προστ. δύθι. Ἰποτ. ἐάν δύω. Ἀπκρ. δύσαι. Μετ. ὁ δύς, ἡ δύσα, τὸ δύν.

Ε.

Ἐξομαι (καθίζω) ἐκ τοῦ [ζω]· τὸ σύνθετον καθέζομαι εἶναι μᾶλλον εἰς χρῆσιν. Μῆλλ. καθέδομαι, ἐκ τοῦ [ἔδω]. ὁ δὲ Ἀόρ. ἐκαθέσθην, καὶ οἱ ἀπ' αὐτοῦ, δὲν εἶναι Ἀττικοί.

Εἶδω (ἐξεύρω). Μῆλλ. εἰδήσω παρὰ ποιηταῖς, ὡς ἐκ τοῦ εἰδέω, Παρακ. ὅστις λαμβάνεται ἀντὶ ἑνεστώτος, εἶδα, εἶσθα, εἶδε· ἴσμεν, ἴστε, ἴσασι. Ἰπκρ. ἔδειν, ἔδεις, ἔδει· ἔδειμεν, ἔδειτε, ἔδεσαν. Μῆλλ. εἶσομαι. Προστ. ἴθι, ἴτω· ἴστε, ἴτωσαν. Εὐκτ. εἰδείην, ὡς ἐκ τοῦ εἶδημι· ἔθεν Ἰποτ. ἐάν εἶδω. Ἀπκρ. εἰδέναι. Μετ. ὁ εἰδός, ἡ εἰδυία, τὸ εἶδος. Κατὰ τὴν σημασίαν τοῦ βλέπω εἶναι εἰς χρῆσιν μόνον οἱ Ἀόριστοι ἔ'. εἶδον, καὶ ποιητ. ἴδον, ἰδέσθαι, κτλ.

Εἶλω (ὁμοιάζω). Παρακ. εἶοικα, ὅστις λαμβάνεται ἀντὶ ἑνεστώτος. Ἰπκρ. εἶοικεν. Μετ. εἶοικός, καὶ Ἀττικῶς, εἰκός. Οἱ Ἀττικοὶ θάγον καὶ εἶκσιν, ἀντὶ εἰκασιν, ἢ εἰλοκασιν.

Εἰπείν, Ἀόρ. ἔ'. εἶπα Ἀπκρ. ἐκ τοῦ [εἶπω]. Ὀριστ. Ἀόρ. ἔ'. εἶπον, καὶ ἰωνικῶς εἶπα, εἶπας, καὶ εἶπας, εἶπε, εἶπομεν, εἶπατε, εἶπον. Προστ. εἰπέ, ἢ εἰπόν, εἰπάτω· εἶπατε, εἰπάτωσαν. Εὐκτ. εἰποιμι· Ἰποτ. ἐάν εἶπω. Ἀπκρ. εἰπείν. Μετ. ὁ εἰπών. Μῆλλων. ἐρῶ, ἐκ τοῦ εἶρω. Παρακ. εἶρηκα, ὡς ἐκ τοῦ εἶρέω· παθητ. Παρ. εἶρημαι, εἶρησκι, εἶρηται. Ἀόρ. ἐῖρήθην, καὶ ἐῖρήθην, εἶναι καὶ εἶρέθην, ἐκ τοῦ εἶρηται, ὡς εἰρέθην, (ἐκ τοῦ εἰρηται). Μετ' ὀλίγον Μῆλλ. εἰρήσομαι· Ἀπκρ. ῖρηθηναι. Μετοχ. Παρακ. ὁ εἰρημένος· Ἀόρ. ὁ ῖρηθείς· ὁ ἑνεστώς καὶ Παρατ. λαμβάνεται ἐκ τοῦ ῖρημι.

Ἐλάυνω (δύω). Μῆλλ. ἐλάσω, ἐκ τοῦ ἐλάω, καὶ Ἀττικῶς, ἐλῶ, ἐλᾷς, ἐλᾷ· ἐλῶμεν, ἐλᾶτε, ἐλῶσι· καὶ Μετ. ἐλῶν. Παρακ. ἔλακα, καὶ Ἀττ. ἐλῆλακα. παθητ. Παρακ. ἐέλαμαι. Ἀόρ. ἐέλαθην.

Ἐνήροθα, Ἀττ. Μέσ. Παρακ. ἐκ τοῦ [ἐνήρω] (κινῶ, ἢ κινούμαι), ἔθεν τὰ σύνθετα ἐπενήροθε, κατενήροθε.

Ἐπιστάμαι (ἐξεύρω) ἰωνικῶς ἀντὶ ἐρίσταμαι. Παρακ. ἠπιστάμην, Μῆλλ. ἐπιστήσομαι. Ἀόρ. ἠπιστάθην. Εὐκτ. ἐπισταίμην. Ἰποτακτ. ἐάν ἐπιστώμαι, ἐπίστη, ἐπιστήται.

Ἐπομαι καὶ ποιητ. ἔπομαι (ἀκολουθῶ). Παρακ. εἰπόμην. Μῆλλ. ἔπομαι.

Ἐρώ (ἠγαπῶ), καὶ ποιητ. ἔραμαι. Ἀόρ. ἠράσθην. Μέσ. Ἀόρ. ποιητ. ἠρασάμην· καὶ ἡ Μετ. ὁ ἐρώμενος.

Ἐρομαι καὶ ἰωνικῶς ἔρομαι (ἐρωτῶ) Μῆλλ. ἐρήσομαι. Μέσ. Ἀόρ. ἔ'. ἔρηναι. Ἀπκρ. ἐρεσθαι. καὶ Μέσ. Ἀόρ. ἔ'. ἐρέσθαι.

Ἐρχομαι. Μῆλλ. ἐλεύσομαι ἐκ τοῦ [ἐλεύθω]. Παρακ. ἔλθῃ, καὶ Ἀττικῶς, ἐέλθῃ. Ἀόρ. ἔ'. ἔλθῃ καὶ κατὰ συγκοπὴν, ἔλθῃ. Προστ. Ἀόρ. ἔ'. ἐλθί. Εὐκτ. ἐλθοιμι. Ἰποτακτ. ἐάν ἐλθῶ. Ἀπκρ. ἐλθίην. Μετ. ὁ ἐλθών.

Ἐσθίω (τρώγω). Μῆλλ. ἔδομαι ἐκ τοῦ ἔδω· Παρακ. Ἀττ. ἐ-δύδοκα ὡς ἐκ τοῦ [ἔδω ἢ ἐδίω] τροπῇ τοῦ εἰς ο, καὶ Μέσ. Παρ.

ἐδῆδα. ἄορ. β'. ἐφαγον, ἐκ τοῦ [φάγω], ὅθεν ὁ παρά τοις νεωτ. Μέλ. φάγομαι. Παθ. Παρακ. ἐδήδεσμαι. Ἄορ. ἠδέσθην. Μετ. ἐδηδώς.

Εὐρίσκω. Μέλλ. εὐρήσω, ὡς ἐκ τοῦ [εὐρέω]. Παρακ. εὐρηκα. Ἄορ. β'. εὐρον ἐκ τοῦ [εὐρω]. παθ. Παρακ. εὐρημαι. Ἄορ. εὐρέσθην. Μέσ. Ἄορ. β'. εὐρόμην ὁ δὲ Μέσ. Ἄορ. α'. εὐράμην, δὲν εἶναι τῶν Ἀττικῶν. Προστ. εὐρέ. Εὐκτ. εὐροίμι. Ὑποτ. ἐάν εὐρω. Ἀπαρ. εὐρεῖν. Μετ. ὁ εὐρών.

Ἐχθόμαι (μισῶ). Μέλλ. ἐχθήσομαι, ὡς ἐκ τοῦ [ἐχθέω]. συνθέτως, ἀπέχθόμαι, καὶ ἀπεχθάνομαι. Παρ. ἀπήχθημι. Μέσ. Ἄορ. β'. ἀπυχθόμην.

Ἐχω. Μέλλ. ἔξω. Ἄορ. β'. ἔσχον, ὡς ἐκ τοῦ [σχέω], ἐξ οὗ ὁ Μέλλ. σχήσω. Παρακ. ἐσχηκα. Προστ. Ἄορ. β'. σχέ. Εὐκτ. σχοίην. Ὑποτ. ἐάν σχῶ. Ἀπαρ. σχεῖν. Μετ. ὁ σχών, ἡ σχοῦσα, τὸ σχόν. παθ. Παρ. ἐσχημαι. Μέσ. Μέλλ. σχήσομαι. Ἄορ. ἐσχίσθην. Μέσ. Ἄορ. β'. ἐσχόμην. Προστ. σχοῦ. Εὐκτ. σχοίμην. Ὑποτ. ἐάν σχῶμαι. Ἀπαρ. σχέσθαι. Μετ. ὁ σχόμενος.

Ἐψάω (ψήνω). Μέλλ. ἐψήσω, ὡς ἐκ τοῦ ἐψέω. Ἄορ. ἐψησα.

Ζ.

Ζῶ (κατὰ συναίρεσιν τοῦ ζάω). Ζῆς, ζῆ. ζῶμεν, ζῆτε, ζῶσι. Παρατ. ἔζων, ἔζης, ἔζη, ἔζωμεν, ἔζητε, ἔζων. οἱ ἄλλοι χρόνοι λαμβάνονται ἐκ τοῦ βιώω. Μέλλ. βιώσομαι. Ἄορ. β'. ἐβίω. Παρακ. βεβίωκα. Ἀπαρ. βιώναι. Μετ. ὁ βιούς. Προστ. ζῆ, καὶ ζῆθι, ὡς ἐκ τοῦ [ζῆμι]. Εὐκτ. ζῶην, ὡς τιμῶην. Ἀπαρ. ζῆν.

Ζεύγνυμι. Μέλλ. ζεύξω ἐκ τοῦ [ζεύγω] παθητ. Ἄορ. β'. ἐζύγην ἐκ τοῦ [ζύγω].

Ζώννυμι ἐκ τοῦ ζωννύω (1) Μέλλων ζώσω ἐκ τοῦ [ζόω]. παθ. Παρακ. ἔζωσμαι.

Θ.

Θάπτω, Μέλλ. θάψω. Παρακ. τέταρα. Παρακ. παθ. τέθπμμαι. ἄορ. ἐτάψην, ὡς ἐκ τοῦ [τάγω].

Θιγγάνω, (ἐγγίζω). Μέλλ. θίξω καὶ θίξομαι, ὡς ἐκ τοῦ θίγω. Ἄορ. β'. ἐθιγον. Ἀπαρ. θιγεῖν. Μετ. θιγών.

Θνήσκω. Μέλλ. θανοῦμαι ἐκ τοῦ [θαίνω]. Ἄορ. β'. ἐθανον. Παρακ. τέθνηκα, ἐκ τοῦ [θάνω], καὶ τὸ πληθυντικὸν τέθνηκα, τέθνατε, τέθνασι, καθὼς, ἐσταμεν, ἐστατε, ἐστάσι. Ὑπερ. ἐτέθνηκα καὶ τὸ γ'. πληθυντικὸν ἐτέθνησαν. Προστ. τέθναθι, ὡς ἐκ τοῦ [τέθνημι], Εὐκτ. τεθνήκην. Ἀπαρ. τεθνήκασι. Μετ. τεθνηκώς, καὶ τεθνεώς, ἐκ τοῦ Παρ. τέθνηκα, γίνεται ἐνεστώς [τεθνήκω], ὅθεν ὁ Ἀττικὸς μέλλ. τεθνήξω καὶ συνεθέστερον τεθνήξομαι.

Θρύπτω (συντριβῶ) παθ. Ἄορ. β'. ἐτρώην, ὡς ἐκ τοῦ [τρώω].

(1) ὅταν πρὸ τῆς καταλήξεως τοῦ ἀπλοῦ θέματος εὐρίσκαται ο, εἰς τὴν σχηματισμὸν νομι καὶ νύω τὸ ο τριπλασιάζεται, καὶ τὸ ο διπλασιάζεται, καθὼς, ζῶω, ζώνω, ζώννυμι, χῶω, χωνύω, καὶ χώννυμι στρέω, στρωνύω, καὶ στρώννυμι.

Ι.

Ἰδρεύω (καθίζω ἢ στήνω τι) παθ. ἄορ. α'. ἰδρύθην, καὶ ἰδρύνθην, ἐκ τοῦ [ιδρέω]. παρακ. παθ. ἰδρυμαι. Μέσ. ἄορ. ἰδρυσάμην.

Ἰζώ, ὅθεν καθίζω μέλλ. καθιῶ, ἀντὶ καθίσω καὶ καθιζήσω. ἐκ τοῦ [καθιζέω]. ἄορ. ἐκάθισα.

Ἰκνέομαι (ἐρχομαι), καὶ τὸ σύνθετον ἀφικνέομαι. Μέλλ. ἴξομαι, ἐκ τοῦ ἴκω. Μέσ. ἄορ. β'. ἰκόμην. Παρακ. ἴγκι, ὅθεν ἀφίγκι καὶ εἰς τὸ Ἀπαρέμφ. ἀφίχθαι.

Ἰλάσκομαι (κάμνω Ἰλαον, εὐνοϊκόν) μέλλ. ἰλάσομαι, ἐκ τοῦ ἰλάομαι. Μέσ. ἄορ. ἰλασάμην. Προστ. Ἰλαθι, ἐκ τοῦ [ἰλήμι], ὡς, ἰσαθι ἐκ τοῦ ἰστημι τὸ δὲ ἰλάσθητι τῶν νεωτέρων εἶναι ὡς ἐκ τοῦ ἰλάω.

Ἰταμαι βλέπει, πέτομαι.

Κ.

Καίω, Ἀττικῶς κῆω μέλλ. κήσω ἐκ τοῦ [καύω]. ἄορ. ἐκαυσα, καὶ ἐκα. παθ. παρακ. κέκαυμαι ἄορ. α'. ἐκαύθην, καὶ β'. ἐκάην.

Καλῶ καλῶ μέλλ. καλέσω, καὶ Ἀττικῶς καλῶ, καὶ καλοῦμαι παρακ. κέκληκα κατὰ συγκοπὴν ἐκ τοῦ κεκάληκα, ὅθεν παθ. παρακ. κέκλημαι ἄορ. ἐκλήθην.

Κάμνω, (κοπιᾶζω) μέλλ. καμοῦμαι. παρακ. κέκμηκα, ὡς κέκληκα, κατὰ συγκοπὴν ἐκ τοῦ κεκάμηκα [καμῶ] ἄορ. β'. ἐκαμον ἐκ τοῦ [κάμω].

Κεῖμαι, ἐκ τοῦ κέω, κείω, ὅθεν, κείομαι, κείμαι, κτλ. παρακ. ἐκείμην μέλλ. κείσομαι. Προστ. κείσο, κείσθω. Εὐκτ. κείμην, Ὑποτ. κείμμι, κέη, κέηται. εὐρίσκαται καὶ εἰς Ὀριστ. μορφήν, κείμι ἀντὶ τῆς Ὑποτακτικῆς, Ἀπαρέμφ. κείσθαι.

Κερδάννυμι (σμίγω) καὶ κερνάω, κέρνημι μέλλ. κεράσω ἐκ τοῦ κερᾶω, ἄορ. ἐκέρασα. παρακ. κέκρακα κατὰ συγκοπὴν ἐκ τοῦ κεκέρηκα. ὅθεν παθ. παρ. κέκραμι ἢ κεκέρησμαι ἄορ. ἐκράθην, καὶ ἐκεράσθην. μέσ. ἄορ. ἐκρασάμην, ἀντὶ ἐκερασάμην.

Κερδαίνω. μέλλ. κερδανῶ ἢ κερδήσω ἐκ τοῦ [Κερδέω]. ἄορ. ἐκέρδησα, ἀπαρέμφ. κερδάνει.

Κορίννυμι (χορτάζω) μέλλ. κορέσω, ἐκ τοῦ [κορέω]. ἄορ. ἐκόρησα. παρακ. κεκόρηκα, ὅθεν παθ. κεκόρημαι, ἰων. Ἀττικῶς δὲ, κεκέρησμαι ἄορ. ἐκορέσθην καὶ μέσ. ἄορ. ἐκορεσάμην.

Κράζω μέλλ. κράξω, ἐκ τοῦ [κράγω]. παρακ. κέκραγα. ὅθεν κέκραγα, κατὰ συγκοπὴν ἄορ. β'. ἐκραγον. Προστ. κέκραχθι, ὡς ἀπὸ τοῦ κεκράγηθι ἀπὸ δὲ τοῦ παρακ. κέκραγα, γίνεται βῆμα κεκράγω. ὅθεν μέλλ. κεκράξομαι ὁ δὲ ἄορ. ἐκέκραξα, εὐρίσκαται μόνον εἰς τὴν Παλαιὰν Γραφήν.

Κρεμάννυμι (κρεμνῶ) μέλλ. κρεμάσω, ἐκ τοῦ [κρεμάω], καὶ Ἀττικῶς κρεμῶ. ἄορ. ἐκρέμασα. καὶ παθητ. ἄορ. ἐκρεμάσθην μέλλ. κρεμασθήσομαι. Κρέμαμαι (εἶμαι κρεμᾶμενος), ὡς ἐκ τοῦ [κρέμμι] παρακ. ἐκρεμάμην μέλλ. κρεμήσομαι. Εὐκτ. κρεμάμην, καὶ

κρεμοίμην. Ὑποτ. ἐάν κρέμωμαι· Εὐρίσκεται καὶ ἄλλη μορφή, κρή-
μναι ἐκ τοῦ [Κρήμνημι].

Κτείνω, (θανατόνω) μέλλ. κτενῶ, παρακ. ἐκτονα· ἄορ. ἐκτεινα,
καὶ ὅ. ἐκτανον· καὶ ποιητ. ἐκταν, ἐκτας, ἐκτα. Ἀπαρ. κτάναι, ὡς
ἐκ τοῦ [κτῆμι]· ἄορ. ἐκτάθην καὶ ἐκτάνθην· μέσ. ἄορ. ἐκτάμην. Μετ.
κτάς, καὶ μέσ. ἄορ. κτάμενος.

Κυνέω (φιλῶ)· ὅθεν τὸ σύνθετον προσκυνέω τὸ ὅποιον κλίνεται
ὁμαλῶς. μέλ. κύσω, ἐκ τοῦ κύω· ἄορ. ἐκυσα.

Λ.

Λαγχάνω (λαμβάνω διὰ κλήρου). μέλλ. λήξομαι ἐκ τοῦ [λήγω]·
ἄορ. ἐλαχον. Παρακ. εἰληχα, καὶ λελογχα· Δωρ. καὶ ἰωνικ. ὡς ἐκ
τοῦ [λέγω].

Λαμβάνω· μέλλ. λήψομαι ἐκ τοῦ [λήβω]. Παρακ. εἰληρα. ἄορ.
ἅ. ἐλαβον. παθ. παρακ. λέλημαι, καὶ εἰλημαι· ἄορ. ἐλείφθην, μέσ.
ἄορ. ἅ. ἐλαβόμην.

Λατθάνω, μέλλ. λήσω, ἐκ τοῦ [λήθω]· παρακ. λέλθω. ἄορ. ἅ.
ἐλαθον. καὶ εἰς τὴν μέσσην φωνὴν λανθάνομαι· μέλ. λήσομαι· παρακ.
λέλημαι· μέσ. ἄορ. ἅ. ἐλαθόμην.

Λέγω. μέλλ. λέξω· παρακ. εἰρηκα, κτλ. κατὰ δὲ τὴν σημασίαν
τοῦ συνάγω, εἰλοχα, καὶ συνθέτως, συνείλοχα· ἄορ. ἐλέγην, ὅθεν
τὰ σύνθετα, συνελέγησαν, κατελέγησαν.

Λούω, (κατὰ συναίρεσιν ἐκ τοῦ λοέω), ἐκ τοῦ λώω Ἀττικῶς
τὸ γ'. πρόσωπον τοῦ παρατατικοῦ, ἔλου, κατὰ συναίρεσιν καὶ τὸ
πληθυντικὸν ἐλούμεν, ἐκ τοῦ ἐλοόμεν, ἐλοούμεν, καὶ κατὰ δευτέ-
ραν συναίρεσιν, ἐλούμεν ἀντὶ ἔλουε, ἐλοόμεν. Καὶ εἰς τὴν παθητι-
κὴν φωνήν, λούτε, λούμενοι, ἐκ τοῦ λοέομαι.

Μ.

Μαθηάγω· μέλλ. μαθήσομαι, ἐκ τοῦ [μαθίω]. παρακ. μεμάθηκα
ἄορ. ἅ. ἐμαθον, ἐκ τοῦ [μήθω], ὡς ἐλαθον ἐκ τοῦ [λήθω].

Μάχομαι. μέλλ. μαχήσομαι, καὶ μαχέσομαι, ἐκ τοῦ μαχίω·
Ἀττικῶς μαχοῦμαι· παρακ. μεμάχημαι, καὶ μεμάχησμαι. Μέσ.
ἄορ. ἐμαχασάμην, καὶ ἐμαχετάμην.

Μεθύω, παρακ. ἐμέθον· μέλλ. μεθύσθω, ἄορ. ἐμεθύσθην,
εἰς δὲ τὸ ἐνεργητικόν, μεθύσκω (κάνω ἄλλον νὰ μεθύ). (μέλλων
μεθύσω, κτλ.)

Μέλω (φροντίζω)· μέλλ. μελήσω, ἐκ τοῦ [μελίω]. παρακ. μέ-
μελα. Ὑπερσ. ἐμεμήλειν, καὶ εἰς τὴν παθητικὴν φωνήν, μέλομαι
μέλλ. μελήσομαι· παρακ. μεμέλημαι· τὸ ῥῆμα τοῦτο εἶναι ἐν χρή-
σει ὡς ἐπὶ τὸ πλείστον κατὰ τὸ τρίτον πρόσωπον.

Μίγω μέλ. μενῶ. ἄορ. ἐμεινα. Παρακ. μεμίνηκα ἐκ τοῦ [μενέω].

Μηκάομαι (λέγεται διὰ τὴν φωνὴν τῶν προβάτων καὶ αἰγῶν).
παρακ. μέμνηκα· ἄορ. ἅ. ἐμνηκον, καὶ εἰς τὴν μετοχὴν, μακίον, ἐκ
τοῦ [μήκω].

Μίγνυμι καὶ μίσγω (μίγγω)· μέλλ. μίξω, ἐκ τοῦ [μίγω]· ἄορ.
ἐμίξα. παθητ. παρακ. μέμνημαι. ἄορ. ἅ. ἐμίχθην· καὶ ὅ. ἐμίγην.

Μιμνήσκω (ἐνθυμίζω). μέλλ. μνήσω ἐκ τοῦ [μνάω], ἄορ. ἐμνη-
σα· εἰς τὴν παθητικὴν φωνήν, μιμνήσκομαι παρακ. μέμνημαι. (ὅστις
ἔχει σημασίαν ἐνεστώτος). Ὑπερσ. ἐμεμνήμην, ἄορ. ἐμνήσθην· μέλ.
μνησθήσομαι. Εὐκτ. μεμνήμην, Ἀττικῶς δὲ μεμνοίμην καὶ μεμνώμην.

Ν.

Νίμω (μοιράζω), μέλλ. νεμῶ, καὶ νεμήσω, ἐκ τοῦ [νεμέω].
παρακ. νενέμηκα· ἄορ. ἐνεμια, καὶ ὁ παθητ. ἐνεμήθην, καὶ ἐνεμέθην.

Ο.

Ὀΐω. μέλ. ὀξήσω, ἐκ τοῦ ὀξέω. παρακ. ὀδωδα, ἐκ τοῦ [ὀδῶ]
ὅστις λαμβάνεται ἀντὶ ἐνεστώτος.

Ὀίγω, καὶ οἴνομαι, ὅθεν συνθέτως ἀνοίγω, καὶ ἀνοίγνομαι· παρακ.
ἀνέωγον· μέλλ. ἀνοίξω· ἄορ. ἀνέωξα· παρακ. ἅ. ἀνέωχα. καὶ ὅ.
ἀνέωγα εἶμαι ἀνοικτός, παθητ. παρακ. ἀνέωγμαι. ἄορ. ἀνέωχθην.
Εἰς τοὺς νωτέρους εὐρίσκεται ἄορ. ἤνοιξα, καὶ εἰς τὸν παθητικὸν
ἀνοίγην.

Οἰδαίρω, καὶ οἰδάνω (προίσκομαι). Μέλ. οἰδήσω, ἐκ τοῦ [οἰδέω,
ἢ οἰδάω]· Παρακ. ὠδηκα.

Οἶομαι καὶ οἶμαι (νομίζω)· παρακ. ὠόμην, καὶ ὠομην· μέλλ. οἴη-
σομαι· ἄορ. ὠήθην, Ἀπαρέμφ. οἴηθηναι· ὁ Ὀμπρος μεταχειρίζεται
καὶ τὴν ἐνεργητικὴν φωνήν, διαλύων τὴν δίφθογγον ὦω, καθὼς καὶ
οἶομαι, ὅθεν ὠήσθην, ὠισάμενος.

Οἶχομαι (ἀναχωρῶ). μέλ. οἰχέσομαι. ἐκ τοῦ [οἰχέω]· παρακ.
ἔοχημαι· ποιητικῶς ὠχηκα, καὶ ὠχωκα ὡς ἐκ τοῦ [οἰχέω].

Ὀλισθαίρω, καὶ ὀλισθάνω (γλιστρῶ)· μέλλ. ὀλισθήσω, ἐκ τοῦ
[Ὀλισθίω]· παρακ. ὠλίσθηκα· ἄορ. ὠλίσθησα· ἄορ. ὅ. ὠλισθον ἐκ
τοῦ [Ὀλισθῶ].

Ὀλλέμι (φθείρω), ἐκ τοῦ [Ὀλλω], μέλλ. ὀλέσω, ἐκ τοῦ [Ὀλέω]
καὶ Ἀττικῶς, ὀλώ, ὀλείς, ὀλεῖ· παθητ. ὀλλομαι, καὶ Μέσος μέλλ.
ὀλοῦμαι. Παρακ. ἅ. ὀλώδικα (Ἀττικῶς), καὶ ὅ. ὀλωλα· ἄορ. ὀλε-
σα· παθ. ἄορ. ἅ. ὀλέσθην, καὶ μέσος ἄορ. ὅ. ὀλόμην.

Ὀμνέμι (ὀμνέω)· μέλλ. ὀμόσω ἐκ τοῦ [Ὀμόω] καὶ Ἀττικῶς,
ὀμοῦμαι, παρακ. ὀμώμοκα (Ἀττικῶς)· ἄορ. ὀμωσα· παθητ. παρακ.
ὀμώμοσμαι· εἰς δὲ τὸ τρίτον πρόσωπον λέγουσιν καὶ ὀμώμοται.

Ὀμύργνυμι (σπογγίζω) μέλλ. ὀμύρξω, ἐκ τοῦ [Ὀμύργνω]· μέσ.
ἄορ. ὀμυρξάμην.

Ὀνέμι (ὀφιλῶ), ἐκ τοῦ [Ὀνάω], ὄνημι, καθὼς ἴστημι, καὶ μὲ
ἀνώμαλον ἀναδιπλασιασμένον, ὀνήναι· ὅθεν μέλλ. ὀνήσω· ἄορ. ὄνη-
σα· Ἀπαρέμφ. ὀνάναι· εἰς τὴν παθητ. φωνήν, ὀνίναμαι· μέσ. μέλλ.
ὀνίσσομαι· μέσ. ἄορ. ὅ. ὀνάμην. (ἐκ τοῦ ὄναμαι) Εὐκτ. ὀναίμην,
καθὼς ἰσταίμην· Ἀπαρέμφ. ὄνασθαι.

(*) Ὀνομαι (ὀνρίζω), ἐκ τοῦ [όνω] μέλλ. ὀνόσομαι, ἐκ τοῦ ὀνόσομαι
ἄορ. ὀνόσθην, καὶ μέσος ὀνόσαμην.

Ὀράω (βλέπω) παρ. ὠρών· παρακ. ὠράκα· μέλλ. ὄψομαι, ἐκ τοῦ [Ὀπτο]· ἄορ. ὄ'. εἶδον, ἐκ τοῦ [εἶδω], καὶ ἰδον, ὡς ἐκ τοῦ [ἰδω] ὅθεν προσ. ἰδὲ, καὶ εἰς τοὺς νεωτέρους ἰδε· εὐκτ. ἰδοίμι. ὕποτ. ἐάν ἰδῶ· ἀπαρέμφ. ἰδεῖν· μετοχῇ, ὁ ἰδὼν, ἡ ἰδοῦσα, τὸ ἰδόν· παθητ. παρακ. ὠράμαι, καὶ ὠμι, ὠψαι, ὠπται (σπάνιος ὁμοῦς) ἄορ. ὠρθην.

Ὀσφραίνομαι (μυρίζομαι) μέλλ. ὀσφρήσομαι, ἐκ τοῦ ὀσφρέομαι μέσ. ἄορ. ὄ'. ὠσφρόμην, ἐκ τοῦ ὀσφρομαι καὶ ἰωνικῶς ἀναυξήτως ὀσφράμην, εἰς τοὺς νεωτέρους εὐρίσκεται ὀσφράομαι.

Ὀφείλω (χρεωστῶ) μέλλ. ὀφειλήσω, ἐκ τοῦ ὀφειλέω· παρακ. ὠφληκα, ἐκ τοῦ [Ὀφλῶ]· ἄορ. ὄ'. ὠφελον, ἡ ἀναυξήτως ὀφελον· (λαμβάνεται δὲ μόνον, ἢ μὲ τὸ εἶθε, κατ' ἐννοίαν εὐχῆς).

Ὀφίω, καὶ ὀφλισκάνω (χρεωστῶ) μέλλ. ὀφλήσω, κτλ.

Π.

ΠΑΪΩ, μέλλ. παίζομαι, καὶ παίζομαι· παρακ. πῖπιχα, ἄορ. ἔπαιξα. παθητ. παρακ. πῖπιγμαι· καὶ Ἀττικώτερον ἔπαισα, πῖπαισμαι.

ΠΑΙΩ, (κτυπῶ) Ἀττικ. μέλλ. πικήσω, καὶ κοινός, παίσω. παρακ. πῖπιχα· ἄορ. ἔπαισα καὶ παθητ. ἐπαίσθην.

Πάσχω, μέλλ. πείσομαι ἐκ τοῦ [Πείθω]. παρακ. πέπονθα, ἐκ τοῦ [Πένθω]· ἄορ. ὄ'. ἐπαθον, ἐκ τοῦ [Πήθω], ἐκ τοῦ ὁποίου μέλλ. πῆσομαι· ἄορ. ἔπησα· παρακ. πέπηθα.

Πέσσω καὶ πέττω (ψήνω) μέλλ. πέψω ἐκ τοῦ [πέπτω]· ἄορ. ἐπεψα· παθητ. παρακ. πέπεμμαι, ἄορ. ἐπέρθην.

Πετάνομι (ἐξαπλόνω), μέλ. πετάσω, καὶ Ἀττικῶς πετῶ, ἐκ τοῦ πετάω· ἄορ. ἐπέτασα· παθητ. παρακ. πεπέτασμαι, πέπταμαι (συνηθέστερον), ἄορ. ἐπετάσθην.

Πέτομαι, (πετῶ). μέλλ. πτήσομαι, κατὰ συγκοπὴν τοῦ πετήσομαι, ὡς ἐκ τοῦ πετάομαι· μέσ. ἄορ. ὄ'. ἐπτόμην, ἀντὶ ἐπετόμην· ἀπαρέμφ. πτέσθαι· ἄλλος ἐνεστώς, ἵπταμαι, ἐκ τοῦ [Ἰπτημι]· παρακ. ἱπτάμην· ἄορ. ὄ'. ἔπτην, ἐκ τοῦ [Πετῆμι]· εὐκτ. πταίην. ὕποτ. ἐάν πτῶ· ἀπαρ. πτήναι. μετοχ. πτάς, Ἀττικώτερον δὲ πτάσθαι, καὶ πτάμενος.

Πήγνομαι καὶ παγνύω (ἐμπήγω). μέλλ. πῆξω, ἐκ τοῦ [Πήγω]· ἄορ. ἐπηξα. Παρακ. πέπηγα· παθ. παρακ. πέπηγμαι· ἄορ. ἄ. ἐπήχθην, καὶ ὄ'. ἐπάγην.

Πίμπλημι, (γεμίζω) ἐκ τοῦ [Πλάω], καὶ σχηματίζεται εἰς τὸν ἐνεστώτα καθὼς τὸ ἴσθημι· μέλλ. πλήσω ἐκ τοῦ πλήθω· παρακ. πῖπληκα· ἀπαρέμφ. πιμπλάναι. Εἰς τὴν παθητικὴν φωνὴν, πίμπλαμαι· παρακ. πῖπλησμαι· ἄορ. ἐπλήσθην· ἀπαρέμφ. πίμπλασθαι.

Συνπθέμενον μὲ τὴν ἐν πρόθεσιν, ὅπου συμπύπτει γ πρὸ τοῦ π, ἀποβάλλεται τὸ μ, διὰ τὴν εὐφωνίαν, ὅθεν ἐμπίπλημι, ἐμπίπλαμαι, οὕτω καὶ εἰς τὸ πίμπρημι.

Πίμπρημι (καίω)· σχηματίζεται εἰς τὸν ἐνεστώτα καθὼς τὸ ἴσθημι, ἐκ τοῦ πιμπράω· μέλλ. πρήσω, ἐκ τοῦ [Πράω], ἡ πρήθω· ἄορ. ἔπρησα· παρακ. πῖπρηκα· παθ. παρακ. πῖπρησμαι· ἄορ. ἐπρήσθην. ἀπαρ. πιμπράναι· ὅταν συντίθεται μὲ τὴν ἐν, ἀποβάλλεται τὸ μ, πρὸ τοῦ π· ὅθεν ἐμπίπρημι, ἐμπίπραμαι.

Πίνω, ἐκ τοῦ πῖω, μέλλ. πίομαι· εἰς δὲ τοὺς νεωτέρους πιούμαι· παρακ. πέπωκα, ἐκ τοῦ [Πόω]· ἄορ. ὄ'. ἐπιον· προστ. πίθι. παθητ. παρακ. πίομαι· ἄορ. ἐπόθην.

Πιπίσκω, (ποτίζω)· μέλλ. πῖσω, ὡς ἐκ τοῦ [Πίω]· ἄορ. ἔπισα.

Πιπράσκω, (πωλῶ)· παρακ. πῖπρακα, ἐκ τοῦ [Πράω] κατὰ συγκοπὴν τοῦ περάω· καὶ παθ. παρακ. πῖπραμαι· ἄορ. ἐπράσθην· μετ' ὀλίγον μέλλ. πιπράσομαι, τὸν ὅποιον οἱ Ἀττικοὶ μεταχειρίζονται ἀντὶ τοῦ πρᾶσθαι.

Πίπτω, μέλλ. πεσοῦμαι, ἐκ τοῦ [Πέτω]· ἄορ. ἔπεσα· καὶ ὄ'. ἐπεσον· Παρακ. πῖπτωκα, ἐκ τοῦ πῖπτακα, κατὰ μεταβολὴν τοῦ η εἰς ω· εἰς δὲ τὴν μετοχὴν, πεπτῶς, πεπτῶτος, Ἀττικῶς, ἐκ τοῦ πεπτῶς, ἡ πεπτῶς, ὡς τεθνῶς, ἐκ τοῦ τεθνεῶς.

Πλέω, μέλλ. πλεύσομαι, καὶ Ἀωρικῶς πλεύσομαι· ἄορ. ἐπλευσα· παρακ. πῖπλευκα, καὶ παθητ. πῖπλευσμαι· ἄορ. ἐπλεύσθην.

Πλήσσω, καὶ πλήττω (κτυπῶ)· μέλλων πλῆξω, ἐκ τοῦ [Πλήγω]. παρακ. πῖπληγα· παθητ. παρακ. πῖπληγμαι· ἄορ. ἐπλήγην· τὰ δὲ σύνθετα ἐξεπλήγην, κατεπλήγην, σημαίνουσιν ἐκπλήξιν.

Πνέω· μέλλ. πνεύσω, καὶ πνευσοῦμαι· παθητ. ἄορ. ἐπνεύσθην.

Πρίαμαι, (ἀγοράζω)· ὡς ἀπὸ τοῦ πρίομι· παρατατικῶς, λαμβανόμενος ἀντὶ ἀορίστου, ἐπριάμην· προστακτικῶς, πρίω, ἀντὶ πρίασο· ὡς, ἴσω, ἀντὶ ἴστασο. Οἱ ἄλλοι χρόνοι λαμβάνονται ἐκ τοῦ ὀνέομαι.

Πυνθάνομαι (ἀκούω, ἡ μανθάνω)· μέλλ. πύσομαι ἐκ τοῦ πύθομαι· παρακ. πέπυσμαι· μέσ. ἄορ. ὄ'. ἐπυθόμην.

Ρ.

Ρέω, μέλλ. ρεύσομαι· ἄορ. ἔρρυσα, καὶ Ἀττικώτερον, ρύήσομαι ἔρρην ὡς ἐκ τοῦ [Ρέω], καὶ ἔρρύκα, ὡς ἐκ τοῦ [Ρεῖω].

Ρήγνημι, (σχίζω) μέλλ. ρήξω, ἐκ τοῦ [Ρήγω]· ἄορ. ἔρρηξα, παρακ. ἔρρωγα, ἐκ τοῦ [Ρήγω]· ἔρρηγα κατὰ μεταβολὴν τοῦ η εἰς ω· μέσ. ἄορ. ἔρρηξάμην καὶ ἄορ. ὄ'. ἔρρηγην· μέλλ. ρηγύσομαι.

Ρώνομαι (δυναμόνω)· μέλλ. ρώσω, ἐκ τοῦ [Ρέω]· ἄορ. ἔρρωσα· παθητ. παρακ. ἔρρωμαι· ἄορ. ἔρρώσθην.

Σ.

Σδέομαι, μέλλ. σθείσω, ἐκ τοῦ [Σδέω]· ἄορ. ἐσθεσα· παθητ. παρακ. ἐσθεμαι· ἄορ. ἐσθέσθην, καὶ καταστατικὸν ἐσθήκα· ἄορ. ὄ'. ἐσθην· ἀπαρ. σθέναι, ὡς ἐκ τοῦ [Σθῆμι].

Σκεδάνομαι (σκορπίζω). μέλλ. σκεδέσω, ἐκ τοῦ σκεδάω, καὶ Ἀττικῶς σκεδῶ· παρακ. ἐσκέδακα· ἄορ. ἐσκέδασα, παθ. παρακ. ἐσκέδαμαι· ἄορ. ἐσκέδασθην.

Σκέλλω, (ξηραίνω). μέλλ. σκελῶ· ἀόρ. ἐσκληλ· παρακ. ἐσκλη-
κα, ἀπὸ τοῦ [Σκέλλω]· ἀόρ. ῥ'. ἐσκλην, ἀπὸ τοῦ [Σκέλλωμι]. ἀπαρ.
σκελῆναι.

Σμύχω, (σκογγίζω). μέλλ. σμήσω, ἐκ τοῦ σμάω, ἀόρ. ἐσμυσα.
Στέρομαι, (στεροῦμαι, μέλλ. στερήσομαι μέσ. ἀόρ. ῥ'. στερεῖς,
ἐκ τοῦ [Στερῶμι].

T.

Τείνω, (τεντώνω). μέλλ. τενῶ· παρακ. τέτακκα, ἐκ τοῦ [Τάω]
καὶ ῥ'. τέταγα, ἐκ τοῦ [Τάγω]· ἐκ τοῦ ῥ'. παρακ. γίνεται τετάγω,
ὕθεν ἀόρ. ῥ'. τετακγών.

Τέμνω, (κόπτω). μέλλ. τεμῶ ἐκ τοῦ [Τέμω]· παρακ. τέτμηκα,
ἐκ τοῦ [Τμάω]· ἀόρ. ῥ'. ἔτεμν, ἢ ἔταμον.

Τίκτω (γεννῶ), μέλλ. τέξω, καὶ τέξομαι, ἐκ τοῦ [Τέκω] παρακ.
τέτοκα· ἀόρ. ῥ'. ἔτεκν.

Τετρώσκω (πληγόνω). μέλλ. τρώσω, ἐκ τοῦ τρέω· παρακ. τέτρωκα
ἀόρ. ἔτρωσα· παθ. παρακ. τέτρωμαι· ἀόρ. ἔτρώθην· μέλλ. τρωθήσομαι.

Τρέχω· μέλλ. θρέξομαι· ἀόρ. ἔθρεξα· εἶναι δὲ συνηθέστεροι οἱ ἀπὸ
τοῦ [Δρέμω]· ὅθεν μέλλ. δρεμούμαι· παρακ. δεδράμηκα, καὶ ποιητ.
δεδρομαι, ἀόρ. ῥ'. ἔδραμον.

Τυγχάνω· (τυχαίνω). μέλλ. τεύξομαι, ἐκ τοῦ τεύχω· ἀόρ. β'.
ἔτυχον· παρακ. τετόχηκα ἐκ τοῦ [Τυγέω]· τὸ δὲ τεύχω (κατα-
σκευάζω)· κλίνεται ὁμαλῶς, τεύξω, ἔτευξα, τέτευχα· παθητ. παρακ.
τέτυγμαι.

Υπισχοῦμαι (δίδω ὑπόσχεσιν). μέλλ. ὑποσχέσομαι, ὡς ἀπὸ τοῦ
[Σχέω]· παρακ. ὑπέσχημαι· ἀόρ. ὑπέσχεθην· μέσος ἀόρ. ῥ'. ὑ-
πέσχόμην.

Φ.

Φέρω· μέλλ. οἶσω, καὶ μέσος οἶσομαι, ἐκ τοῦ [Οἶω]· παρακ.
ἐνήνοχα ἐκ τοῦ [Ἐνέκω Ἐνέγκω]· ἀόρ. α'. ἔνεγκα, καὶ ῥ'. ἔνεγκον
προστ. ἀόρ. ἐνεγκα, ἐνεγκάτω· ἐνέγκατε, ἐνεγκάτωσαν· εὐκτ. ἐ-
νέγκαιμι· ὑποτ. ἐάν ἐνέγκω, ἀπαρ. ἐνεγκεῖν. μετ. ἐνεγκών· εὐρί-
σκεται καὶ ὁ α'. ἀόριστος ἐνέγκας. παθ. παρακ. ἐνήνεγμαι· ἀόρ. ἡ-
νέχθην· μέλλ. ἐνεχθήσομαι, καὶ οἰσθήσομαι.

Φεύγω, μέλλ. φεύξομαι, καὶ φευξοῦμαι· παρακ. πέφυγα· ἀόρ.
ῥ'. ἔφυγον, ἐκ τοῦ [Φύγω].

Φθάνω, μέλλ. φθάσω, ἐκ τοῦ [Φθάω]· ἀόρ. ἔφθασα· παρακ. ἔ-
φθακα· ἐκ δὲ τοῦ [Φθῆμι], γίνεται μέλλ. φθήσομαι· ἀόρ. ῥ'. ἔφθην·
εὐκτ. φθαίην· ὑποτ. ἐάν φθῶ, ἀπαρ. φθῆναι, μετοχ. φθᾶς, καὶ μέσ.
ἀόρ. φθάμενος.

Φθίγω, (φθείρω) μέλλ. φθίσω, ἀόρ. ἔφθισα. Σημαίνει καὶ ἀμε-
ταβάτως τὸ φθείρομαι· καὶ τότε ἔχει μέλλ. φθίσομαι, ἐκ τοῦ φθίω,
παρακ. ἐφθίμαι.

Φύω (γεννῶ), μέλλ. φύτω· ἀόρ. ἔφυσκ. Ἀμεταβάτως λαμβάνον-
ται ὁ παρακ. πέφυκα. καὶ ὁ ἀόρ. ῥ'. ἔφυν, ἐκ τοῦ [Φυμί], ὅθεν ἀ-

παρέμφατος φύναι, καὶ μετ. ὁ φύς, τοῦ φύντος, τὸ δὲ ἐφύην, φυῆ-
ναι, φύεις, εἶναι μεταγενέστεροι σχηματισμοί.

X.

Χαίρω, μέλλ. χαίρῃσω, ἐκ τοῦ [Χαιρέω] ὁ δὲ χαρήσομαι εἶναι
τῶν νεωτέρων). παρακ. κεχάρηκα. ἀόρ. ῥ'. ἐχάρην ἐκ τοῦ [Χάρημι]
παθ. παρακ. κεχάρημαι.

Χέω (χύνω), μέλλ. χεύσω. ἀόρ. ἔχεα. παρακ. κέχυκα. προστ.
χέου, χεάτω· καὶ παθ. παρακ. κέχυμαι· ἀόρ. ἐχύθην.

Χρῆ, (εἶναι ἀνάγκη, πρέπει). παρατ. ἐχρῆν, καὶ χρῆν. μέλλων
χρήσει. εὐκτ. χρείη. ὑποτ. ἐάν χρῆ. ἀπαρ. χρῆναι, μετ. τὸ χρεῶν,
ἧτις εἶναι ἀκλιτος.

Χρῶννυμι, καὶ χρωινύω (χρωματίζω). μέλλ. χρώσω, ἐκ τοῦ
[Χρώω]. ἀόρ. ἔχρωσα, παθ. παρακ. κέχρωσμαι.

Χώννυμι, καὶ χωννύω (ἐπισωρεύω χῶμα). μέλλ. χώσω, ἐκ τοῦ
χόω, τὸ ὅποιον κλίνεται ὁμαλῶς. παθ. παρ. κέχωσμαι.

Ω.

Ὦθίω, (σπρώχνω). παρατ. ἔώθουν. μέλλ. ὠθήσω, συνηθεστέροις
δὲ ὦσω, ἐκ τοῦ [Ὦθω]. ἀόρ. ἔωσα. παρακ. ἔωκα. παθ. παρακ. ἔω-
σμαι. ἀόρ. ἔωσθην. μέλλ. ὠσθήσομαι.

ΛΟΓΙΣΜΑΤΑ ΤΗΣ ΣΗΜΕΡΙΝΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ
ΓΛΩΣΣΗΣ.

Αἰέτω, μέλλ. θέλω αἰέσειν, ἀόρ. ἔλεσα.

Ἀμαρτάνω, παρατ. ἡμάρτανον, μέλλ. θέλω ἀμαρτήσιν, ἀόρ.
ἡμάρτησα.

Ἄμει, καὶ πληθυντικῶς ἄμετε, ἐκ τοῦ [Ἄμω].

Ἀναβαίρω, καὶ ἀναβαίνω, μέλλ. θέλω ἀναβῆν, ἀόρ. ἀνέβην,
προστ. ἀόρ. ἀναίβα.

Ἀποθαίρω, καὶ ἀποθνήσκω, μέλλ. θέλω ἀποθάνειν, ἀόρ. ἀπέθανον.

Ἀποκάρηνω, μέλλ. θέλω ἀποκάμειν, ἀόρ. ἀπέκαμα.

Ἀπολαμβάνω, μέλλ. θέλω ἀπολαύσειν, ἀόρ. ἀπέλαυσα.

Ἀρίσκω, μέλλ. θέλω ἀρέσειν, ἀόρ. ἔρεσα.

Αὐξάνω, μέλλ. θέλω αὐξήσιν· ἀόρ. κῦζητα. παθητ. αὐξίνομαι.
μέλλ. θέλω αὐξέθην. ἀόρ. κῦζεθην.

Ἀγώνω· μέλλ. θέλω ἀγῆσειν, ἀόρ. ἀγῆκα, καὶ ἀγῆσα. Προσκατ.
ἀγῆκα, καὶ ἀγῆς. παθ. ἀγίνομαι. μέλλ. θέλω ἀγέθην. ἀόρ. ἀγέθην,
καὶ κοινότερον ἀγέθηκα.

Βάλλω, μέλλ. θέλω βάλ्लαν· (διὰ τὸ πολλάκις), καὶ θέλω βά-
λειν, (διὰ τὸ ἀπαξ)· ἀόρ. ἔβαλα. παθ. βάλλομαι. μέλλ. θέλω βαλ-
θῆν. ἀόρ. ἐβλήθην.

Βαρῶ (κτυπῶ)· ἐκ τοῦ βαρέω. μέλλων θέλω βαρέσειν, ἀόρ. ἐβά-

ρεσα. παθητ. βαροῦμαι. ἀόριστ. ἐβαρέθην, ὅστις λαμβάνεται ὡς ἀόρ. καὶ τοῦ βαρύνομαι. εἰς τοῦτο ὁ ὀρθότερος εἶναι, ἐβαρύνθην.

Βαστῶ, ἐκ τοῦ βαστάω, καὶ βαστάζω· μέλλ. θέλω βαστάζειν, ἢ βαστάσειν. ἀόρ. ἐβάσταξα, καὶ ἐβάστασα. ἀόρ. παθ. ἐβαστάχθην.

Βλαστάνω. μέλλ. θέλω βλαστήσειν. ἀόρ. ἐβλάστησα.

Βλέπω. μέλλ. θέλω ἰδεῖν. ἀόρ. εἶδον· τὰ δὲ σύνθετα κλίνονται ὁμαλῶς, ὡς, ἀποβλέπω· θέλω ἀποβλέψειν· ἀπέβλεψα.

Βόσκω. μέλλ. θέλω βοσκήσειν. ἀόρ. ἐβόσκησα. παθ. βόσκομαι· θέλω βοσκηθῆν· ἐβόσκηθην.

Γέρω. μέλλ. θέλω γύρειν. ἀόρ. ἔγυρα.

Γίνομαι. μέλλ. θέλω γείνειν. ἀόρ. ἔγεινα, ἢ ἔγινα.

Δείγνω. μέλλ. θέλω δείξειν, ἀόρ. ἐδειξα. παθ. θέλω δειχθῆν. ἀόρ. ἐδείχθην.

Δίρω. μέλλ. θέλω δέριεν. ἀόριστ. ἐδειρα. παθητ. θέλω δαρθῆν. ἀόρ. ἐδάρθην.

Διδάσκω. μέλλ. θέλω διδάζειν. ἀόρ. ἐδίδαξα. παθ. θέλω διδαχθῆν. ἀόρ. ἐδιδάχθην.

Δίδω. μέλλ. θέλω δώσειν. ἀόρ. ἔδωκα, ἢ ἔδωσα· παθητ. θέλω δοθῆν. ἀόρ. ἐδόθην.

Δύναμαι. μέλλ. θέλω δυνήθην. ἀόρ. ἐδυνήθην, καὶ ἠδυνήθην.

Ἐνδύω, καὶ ἐνδύω. μέλλ. θέλω ἐνδύσειν. ἀόρ. ἐνδυσα, ἢ ἐνέδυσα. παθ. μέλ. θέλω ἐνδυθῆν. ἀόρ. ἐνδύθην, ἢ ἐνεδύθην.

Ἐξεύρω. μέλλ. θέλω μάθειν, ἀόρ. ἔμαθον.

Ἐντρέπομαι. μέλλ. θέλω ἐντραπήν. ἀόρ. ἐντρέπη.

Ἐρχομαι. μέλλ. θέλω ἔλθειν. ἀόρ. ἤλθον.

Εὐρίσκω. μέλλ. θέλω εὐρεῖν. ἀόριστ. εὕρον, λέγουσι καὶ εὕρηκα. παθητ. θέλω εὐρεθῆν. ἀόρ. εὐρέθην.

Ἐχω. μέλλ. θέλω λάβειν. ἀόρ. ἔλαβον.

Ζῶ, ζῆς, ζῇ· ζῶμεν, ζῆτε, ζῶσι· παρατ. ἔζων, ἔζης, ἔζη· ἔζωμεν, ἔζητε, ἔζων. κτλ. μέλ. θέλω ζῆσειν. ἀόρ. ἔζησα. προστ. ζῆθι, ζήτω.

Θάπτω. μέλ. θέλω θάψειν. ἀόρ. ἔθαψα. παθητ. μέλ. θέλω ταφῆν. ἀόρ. ἐτάφην.

Θαῤῥῶ (ἔχω θαῤῥος). μέλλ. θέλω θαῤῥήσειν. ἀόρ. ἐθαῤῥησα· καὶ θαῤῥεύομαι. ἀόρ. ἐθαῤῥεύθην.

Θαῤῥῶ (νομίζω). ἀόρ. ἐνόμισα, καὶ κοινότερον ἐθαῤῥευσα.

Θέτω. μέλ. θέλω θέσειν. ἀόρ. ἔθεσα. παθ. μέλ. θέλω τεθῆν. ἀόρ. ἐτέθην.

Καίω, καὶ καύω. μέλλ. θέλω καύσειν. ἀόρ. ἔκαυσα. παθ. καίομαι, καὶ καύομαι. μέλ. θέλω καῖην, ἢ καυθῆν. ἀόρ. ἐκάην ἢ ἐκαύθην.

Καλῶ. μέλλ. θέλω καλέσειν. ἀόρ. ἐκάλεσα. παθητ. θέλω καλεσθῆν. ἀόρ. ἐκαλίσθην.

Κάμνω. μέλλ. θέλω κάμειν, ἀόρ. ἔκαμα.

Καμόνομαι. μέλ. θέλω καμωθῆν. ἀόρ. ἐκαμώθην.

Κερνῶ καὶ κερνῶ. μέλλ. θέλω κεράσειν. ἀόρ. ἐκέρασα.

Κλαίω. μέλλ. θέλω κλαύσειν, ἀόρ. ἐκλαυσα.

Κρεμάζω, καὶ κρεμνῶ. μέλλ. θέλω κρεμάσειν. ἀόρ. ἐκρέμασα. παθ. μέλλ. θέλω κρεμασθῆν. ἀόρ. ἐκρεμάσθην.

Κρέμαμαι, καὶ κρέμομαι (ἀπὸ)· λέγονται ἐπὶ πραγμάτων κρεμασμένων ἀπὸ κενὴν μέρος· καὶ ἐπὶ ἀνθρώπων οἵτινες ὑπόκεινται εἰς ἄλλον, ἢ ἐλπίζουν εἰς αὐτόν.

Λαμβάνω. μέλλ. θέλω λάβειν. ἀόρ. ἔλαβον.

Λανθάνω. μέλλ. θέλω λανθάσειν. ἀόρ. ἐλάνθασα, καὶ εἰς τὴν παθητικὴν φωνὴν, λανθάνομαι. ἀόρ. ἐλανθασθην.

Λαχαίνω. μέλλ. θέλω λάχσειν. ἀόρ. ἔλαχον.

Λέγω. μέλλ. θέλω εἰπεῖν. ἀόρ. εἶπα, καὶ εἶπον. παθητ. ἐλέχθην, καὶ κοινότερον εἰπώθη (ἀπροσώπως). τὰ σύνθετα, διαλέγω, συλλέγω, ἔχουν ἀόρ. ὁμαλὸν, ἐσύλλεξα, ἐδιάλεξα.

Μακθάνω, καὶ κοινότερον μαθίνω. μέλ. θέλω μάθειν, ἀόρ. ἔμαθον.

Μέμφομαι. μέλ. θέλω μεμψθῆν. ἀόρ. ἐμέμψθην.

Ξερνῶ. μέλ. θέλω ξεράσειν. ἀόρ. ἐξέρασα.

Ξύρω, καὶ ξύω. μέλ. θέλω ξύσειν. ἀόρ. ἐξύσα.

Ὀρνύω, κοινότερον ὀρνύω. μέλ. θέλω ὀρνώσειν, ἀόρ. ὤρνοσα.

Πάσχω, κοινότερον, παθαίνω, μέλ. θέλω πάθειν. ἀόρ. ἔπαθα.

Πέρνω. μέλ. θέλω πέρσειν. ἀόρ. ἐπῆρα.

Περνῶ. μέλ. θέλω περάσειν. ἀόρ. ἐπέρασα.

Πηγαίνω πάγω, ἢ ὑπάγω, μέλ. θέλω ὑπάγειν. ἀόρ. ἐπῆγα, καὶ ὑπῆγα.

Πίνω. μέλ. θέλω πίειν. ἀόρ. ἐπιον. παθ. θέλω ποθῆν. ἀόρ. ἐπόθην.

Πίπτω. μέλ. θέλω πέσειν. ἀόρ. ἐπεσα, ἢ ἐπεσον.

Πλίω. μέλ. θέλω πλεύσειν. ἀόρ. ἐπλευσα.

Ῥίω. μέλ. θέλω ρεύσειν. ἀόρ. ἔρρευσα.

Σβένω, καὶ σβύνω. παρατ. ἔσβυνα, καὶ ἔσβυνα. μέλ. θέλω σβέσειν, καὶ σβύσειν, ἀόρ. ἔσβεσα, καὶ ἔσβυσα. παθητ. σβύνομαι. ἀόρ. ἔσβυσθην, καὶ κοινότερον, ἐσβύσθην.

Στείω, καὶ στέκομαι, μέλ. θέλω σταθῆν. ἀόρ. ἐστάθην. προστ. ἀόρ. στάσου.

Τρώγω, μέλ. θέλω φάγειν. ἀόρ. ἔφαγον. προστ. ἀόρ. φάγε.

Τυχάνω. μέλ. θέλω τύchein· ἀόρ. ἔτυχον.

Υπάγω. βλέπ. πηγαίνω.

Υπόσχομαι, μέλ. θέλω ὑποσχεθῆν. ἀόρ. ὑπεσχέθην.

Φεύγω. μέλ. θέλω φύγειν. ἀόρ. ἔφυγον. προστ. ἀόρ. φύγε.

Φθείρω. μέλλ. θέλω φθείρειν. άόρ. έφθειρα. παθητ. μέλλ. θείω φθαρήν, άόρ. ά. έφθάρην.

Φράττω. μέλ. θέλω φράζειν. άόρ. έφραξα.

Φρίττω. μέλ. θέλω φρίξειν. άόρ. έφριξα.

Χώνω. μέλ. θέλω χύσιν. άόρ. έχυσα.

Χύνω. μέλ. θέλω χύσειν. άόρ. έχυσα, και έχεα.

Ψήνω και ψένω. μέλ. θέλω ψήσειν. άόρ. έψησα.

ΚΑΝΟΝΕΣ ΤΙΝΕΣ ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΨΙΛΟΥΜΕΝΩΝ ΚΑΙ ΔΑΣΥΝΟΜΕΝΩΝ ΛΕΞΕΩΝ.

ά. Είς τήν κλίσιν τών όνομάτων και τών ρημάτων, και είς τάς παραγωγούς έν γένει λέξεις φυλάττεται τό αρχικόν πνεύμα, αγαθός, αγαθού· άγιος, άγιού, αγιάζω· ακούω, ήκουαν, άκουσμα· όρώ, έώρων, όρασις.

β. Τό επιτατικόν, ή στερητικόν, ή προσθετικόν α ψιλοῦται, καθώς, άνοσμος, άθάνατος· στάχυς, άσταχυς.

γ. Όσαι λέξεις αρχίζουσιν από φωνήεν μετά αρχίρεσιν ψιλού συμφώνου δασύνονται, καθώς, τόσος, ύσος· πηλίκος, ήλίκος· τότε, ότε· τέως, έως.

δ. Τά αριθμητικά μέχρι τών όκτώ δασύνονται, καθώς, είς, έξ, έπτά.

έ. Αί ακόλουθοι λέξεις δασύνονται· όσαι δέ έξ αυτών είναι κοινά και είς τήν σημερινήν Ελληνικήν Γλώσσαν καταγράφονται ιδιαιτέρως.

Άβρα, άβρός, άγνός, αίμος, αιμάλος, αίρώ, άλις, αλλομαι, άρμα, άψις, έδος, έδνα, έζομαι, είλθω, αίμα, αίρω, εκάς, εκάτερος, ελιξ, είλισσω, ελμινς, ένος, επομαι, έρκος, έρση, έστιώ, έτερος, εύδω, έφθός, έψω, έφα, έωλος· ήδη, ήβάσχω, ήμισα, ήκω ήλος, ήμιον, ήνία, ήνίκα, ήπαρ, ήσων, ήττώμαι, ιδρύω, ίναι, Ικάνω, Ικνούμαι, Ιμάς, Ιμάσω, Ιμείρω, Ιμερος, Ιστημι, όλκός, όλκή, όλμος, όπλή, όρμαθός, όρώ, ώδε, ώρακιώ· ή αναφορική δε, ή, ό· και ή τριτοπρόσωπος ου, οί, έ.

ΚΟΙΝΑΙ ΚΑΙ ΕΙΣ ΤΗΝ ΣΗΜΕΡΙΝΗΝ.

Άγιος, άδης, άδρός, αίμα, άλας, άμα, άμαξα, άμαρτάνω, άμιλλα, άπαλός, άπαξ, άπλός, άπτομαι, άρπάζω, άφίκορος, έβδομος, έβραίος, έδρα, ειμαρμένη, είρμός, είρκτή, εκαστος, εκάστη, εκάτην, εκών, Ελένη, Ελενος, Ελικών, Ελλην, Ελλησποντος, Ελκος, Ελκός, Ελκω, Ελος, ένεια, έρτή, έρμηνεύς, Ερμής, έρπετόν, έρπω, έταίρος, έτοιμος, εύρίσκω, ήγεμών, ήγουμαι, ήδομαι, ήδύς, ήλικία, ήλιος, ήμέρα, ήμερος, ήμεις, ήμισυς, ήνίοχος, ήρα, ήρακλής, ήρας, ήσίοδος, ήσυχος, ήφαισίων, ήραιος, Ιέραξ, Ιερός, Ικανός, Ικεταίω, Ιλαρός, Ιλας, Ινα, Ιππος, Ιπταμαι, Ισορώ, όδός, όλος, όμαλός, Όμπρος, όμιλος, όμιος, όμού, όμως, όπλον, όπου, όπως, έρκος, έρος, έφα, έφαίος, ώς, τά άρθρα ό, ή, οί. Αί δεικτικά άντωνομίαι, ούτος, αύτη.

ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ

ΤΗΣ

ΑΡΧΑΙΑΣ

ΚΑΙ ΤΗΣ

ΣΗΜΕΡΙΝΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΗΣ.

ΜΕΡΟΣ Β.

ΣΥΝΤΑΞΙΣ.

1. Σύνταξις. 2. Πρότασις. 3. Συμφορική, Επιθετική, και Ρηματική.

1. Τί είναι ή Σύνταξις;

ΣΥΝΤΑΞΙΣ, λέγεται είς τήν Γραμματικήν ή τάξις, τήν όποίαν διδομεν είς τάς λέξεις μέ σχηματισμόν τινα κανονικόν, διά νά φανερόνομεν καθαρά τά νοήματά μας, λαλοῦντες ή γράφοντες.

2. Τί είναι ή πρότασις;

Πρότασις λέγεται ή διά λόγου φανέρωσις τής κρίσεως, τήν όποίαν κάνομεν περί προσώπου τινός ή πράγματος. Καί ό πλείον σύντομος λόγος πρέπει αναγκάίως νά φανερώνη περί τινος προσώπου ή πράγματος, ότι υπάρχει, ή ότι έναργεί τι, ή πάσχει, ή εύρίσκεται είς κατάστασιν τινα. Η φανέρωσις αύτη λέγεται Πρότασις, διότι προτείνεται έξω, προβάλλεται από τόν λαλοῦντα ή γράφοντα, διά νά φανερωθῇ είς τούς άλλους. Κ'εί έπειδή διακρίνομεν τά πρόσωπα μέ τάς άντωνομίας, τά πράγματα μέ τά ούσιαστικά, τήν ύπαρξιν δέ και τάς διαφόρους των καταστάσεις μέ τά ρήματα, είναι φανερόν ότι πάσα πρότασις διά νά φανερώνη κρίσιν τινά του πνεύματος, πρέπει αναγκάίως νά έχη μίαν τινά άντωνομίαν, ή όνομα, και έν ρήμα, καθώς βλέπεις είς τά ακόλουθα παραδείγματα.

Έστι Θεός. Ο Θεός έποίησε τά πάντα. ΟΙ κακοί κολάζονται υπό του Θεού. ΟΙ δίκαιοι ειρηνεύουσιν. Η μέθη έστι μανία.

Είς τάς προτάσεις ή όνομαστική ήτις παρκαταίναί τό πρόσωπον ή τό πράγμα περί του όποιου κρίνομεν, λέγεται Ίποκαίμενον· τό ρήμα, και ή άλλη όνομαστική, άν ήναι, ήτις φανερώνει τί κρίνομεν περί του υποκαίμενου, όνομάζεται Κατηγορούμενον, ήγον λεγόμενον επάνω είς τό Ίποκαίμενον, ούτω είς τάς άνωτέρω προτάσεις, ο Θεός είναι Ίποκαίμενον· όμοίως οί κακοί, οί δίκαιοι, ή μέθη· έστι, είναι τό ρήμα τό φανερώνον ύπαρξιν, έποίησε, κολάζονται, ειρηνεύουσι, μανία, είναι καθίν είς τήν πρότασιν του Κατηγορούμενου. Τό Ίποκαίμενον και τό Κατηγορούμενον λέγονται και Όροι τής Προτάσεως,

διότι αὐτὰ εἶναι τὰ ὁρίᾳ της, ἡ ἀρχὴ καὶ τὸ τέλος της. Εἰς τὰ ῥήματα, ὅπου δὲν φαίνεται, τὸ ὑπαρκτικόν, ἐννοεῖται· ὡς, *ἔστι ποιήσας*, ἀντὶ *ἐποίησεν*· εἰσὶ κολλάζομενοι, ἀντὶ κολλάζονται, κτλ.

Ὅσαι ἄλλαι λέξεις ἤθελον προστεθῇ εἰς τὸ ὑποκείμενον, ἢ εἰς τὸ Κατηγορούμενον κατὰ τὴν χρῆσιν, λέγονται Συμπληρώματα, διότι συμπληροῦσι τότε τὴν πρότασιν.

Ἐάν εἰς τὴν αὐτὴν πρότασιν ᾖσι δύο ὑποκείμενα ἢ Κατηγορούμενα διάφορα, ἡ πρότασις λέγεται Σύνθετος, καθὼς, ὁ Γεώργιος καὶ ὁ Παῦλος εἶναι ἐπιμελής καὶ χρηστούτης. Ἡ σύνθεσις γίνεται ἢ εἰς μόνον τὸ ὑποκείμενον, ἢ εἰς μόνον τὸ κατηγορούμενον, ἢ καὶ εἰς τὰ δύο, ὅποια εἶναι ἡ ἀνωτέρω.

Τὸ ἐπίθετον φανερόναι με συντομίαν ὅποιον εἶναι τὸ πρόσωπον, ἢ τὸ πρᾶγμα, περὶ τοῦ ὁποίου ὁμιλοῦμεν, ἢ γράφομεν· ἀντὶ νὰ εἴπω παραδείγματος χάριν. *Ὁ μαθητὴς ὅστις ἔχει ἐπιμέλειαν προκόπτει*· λέγω, *Ὁ ἐπιμελής μαθητὴς προκόπτει*. Ἐπειδὴ λοιπὸν τὸ ἐπίθετον προσδιορίζει τὸ οὐσιαστικόν, καὶ παραστῇ αὐτὸ ὅποιον εἶναι, διὰ τοῦτο συμμορφώνεται με ἐκείνο καὶ εἰς τὸ γένος, καὶ εἰς τὴν πτώσιν καὶ εἰς τὸν ἀριθμὸν, καθὼς, ὁ δίκαιος κρείττης· ἐάν μεταβάλῃς τὴν πτώσιν, ἢ τὸν ἀριθμὸν τοῦ οὐσιαστικοῦ, πρέπει νὰ κάμῃς τὴν αὐτὴν μεταβολὴν καὶ εἰς τὸ ἐπίθ. καθὼς, τοῦ δικαίου κριτοῦ, κτλ. Ἐάν ἀντὶ ἀρσενικοῦ οὐσιαστικοῦ μεταχειρισθῇ θηλυκόν, πρέπει τότε καὶ τὸ ἐπίθετον νὰ λαμβάνῃ σχηματισμὸν θηλυκοῦ γένους, καθὼς, *Ἡ δίκαια κρίσις*. *Ἡ δίκαια τιμωρία*. Ὁμοίως καὶ περὶ τοῦ οὐδετέρου γένους, καθὼς, *Τὸ δίκαιον πρῶταγμα*. Αὐτὴ λοιπὸν ἡ συμμόρφωσις τοῦ ἐπιθέτου με τὸ οὐσιαστικόν λέγεται συμφωνία ἐπιθετική. Κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον συμφωνοῦσιν αἱ τριγενεῖς ἀντιωνυμῖαι με τὸ οὐσιαστικόν, καὶ αἱ μετοχαί, διότι κλίνονται καὶ εἰς τὰ τρία γένη.

Τὸ ῥῆμα πάλιν ἐπειδὴ φανερόναι τὸ πρόσωπον ἢ τὸ πρᾶγμα, ὅτι ὑπάρχει, ἢ ὅτι ἐνεργεῖ, πάσχει ἢ εὐρίσκεται εἰς κατὰστασιν τινα, πρέπει νὰ συμμορφώνεται με τὸ ὑποκείμενον κατὰ πρόσωπον ἢ ἀριθμὸν, καθὼς, *Ἡ γρόνησις ἐστὶ μέγιστος ἀγαθόν*. *Οἱ νόμοι εἰσὶ ψυχὴ πόλεως*. *Πάντες οἱ κακοὶ κολλάζονται*. Αὐτὴ, λοιπὸν ἡ συμμόρφωσις λέγεται συμφωνία ῥηματική.

Εἰς τὴν σημερινὴν γλῶσσαν τὸ τρίτον πρόσωπον εἶναι, λαμβάνεται καὶ εἰς τὸν ἐνικὸν καὶ εἰς τὸν πληθυντικὸν ἀριθμὸν.

Εἰς τὴν ἀρχαίαν ἑλληνικὴν ὁ ἑνιστικός τοῦ ὑπαρκτικοῦ ῥήματος ἀποσιωπᾶται πολλάκις ἐννοούμενος ἀπὸ τὴν συνήθειαν, καθὼς καὶ τὴν σήμερον, *Πιστὸν ἢ γῆ*. *Ἀπιστὸν ἢ θάλασσα*.

Ἡ πληθυντικὴ ὅμως ὀνομαστικὴ τῶν οὐδετέρων ὀνομάτων ἐλάμβανε κατὰ τοὺς Ἀττικοὺς ῥῆμα ἐνικοῦ ἀριθμοῦ· οὕτως ἔλεγον, *Τὰ δώματα σιάζει*, τὰ ξόλα σήπεται, ἀντὶ σιάζονσι, σήπονται.

Ἐξενκντίας δὲ ἡ ἐνικὴ ὀνομαστικὴ τῶν περιληπτικῶν ὀνομάτων, τὰ ὅποια σημαίνουσι πολλὰ ὑποκείμενα λαμβάνει εἰς τὴν ἀρχαίαν ἑλληνικὴν καὶ ῥῆμα πληθυντικοῦ ἀριθμοῦ· καὶ τότε ἡ συμφωνία τοῦ

ῥήματος γίνεται μετὰ τὴν ἑννοίαν τῶν πολλῶν, καθὼς, *Ἡ βουλὴ ἐγνώσαν*, ὅπου ἐννοοῦνται οἱ βουλευταί. Τὸ αὐτὸ γίνεται καὶ εἰς τὸ ἑκαστος, καὶ εἰς τὸ ἄλλος ἄλλος· καθὼς *Ἐκαστος ἐθέλουσιν ἀρχεῖν*. *Ἄλλος ἄλλος ἠρώτων με*, ὡς ἐάν ἐλέγομεν καὶ τὴν σήμερον, *Ἡ βουλὴ ἀπεγάνισαν*· *Ἐκαστος*, ἢ καθεὶς θέλουσι νὰ ἀρχώσι. *Μ' ἠρωτοῦσαν ἄλλος ἄλλος*.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β'.

ΡΗΜΑΤΑ ΣΥΝΤΑΣΣΟΜΕΝΑ ΜΕ ΜΕΤΟΧΗΝ, ΑΝΑΦΕΡΟΜΕΝΗΝ Εἰς τὸ ὑποκείμενον τῆς προτάσεως.

Εἶναι πολλὰ ῥήματα εἰς τὴν Ἀρχαίαν ἑλληνικὴν Γλῶσσαν, τὰ ὅποια συντάσσονται μετὰ Μετοχὴν ἀναφερομένην εἰς τὸ ὑποκείμενον τῆς προτάσεως, καὶ τότε φυσικὰ ἡ μετοχὴ αὕτη συμφωνεῖ με τὸ ὑποκείμενον, καθὼς τὰ ἐπίθετα· ἐξηγεῖται δὲ ἡ μετοχὴ αὕτη εἰς τὴν σημερινὴν Γλῶσσαν μετὰ τὸ ὅτι καὶ εἰς ἄλλα μετὰ τὸ νῦν. Τοιαῦτα εἶναι τὰ ἀκόλουθα.

α. Τὰ σημαίνοντα ἐνέργειαν αἰσθήσεως, ὅποιον τὸ ὄρω. *Ὅρω ἱεραρυτάνων*, ἤθουν, βλέπω ὅτι σφάλω.

β. Τὰ σημαίνοντα γνῶσιν, ὅποια τὰ οἶδα, ἐπίσταμαι, οὐκ ἀγνοῶ, γιγνώσκω· καὶ τὸ σύνθετον οἶναι· *Ἐν πολυτρόποις συμφοραῖς ἐπίσταται τραγέτις*. *Σύναιδα εὐερκος ὦν*· καὶ μετὰ δοτικὴν διὰ τὴν σὺν· *Σύναιδα ἑμαντῶ οὐδὲν ἐπισταμένῳ*.

γ. Τὰ σημαίνοντα νόησιν, γνώρισιν, ὅποια τὰ, μαρθάνω, ἐκμαρθάνω, γινώσκω, ἐνθυμοῦμαι, ἐννοῶ· *Ἔγνω καλῶς πράξας*.

δ. Τὰ σημαίνοντα παράτηρσιν, ἢ δοκιμὴν, τὴν ὅποιαν τις κάμνει εἰς ἑαυτὸν, ὅποια τὰ, αἰσθάνομαι, εὐρίσκω. *Οὐκ αἰσθάνεται, ἀδουλίαν πολλὴν ἔχων*.

ε. Τὰ σημαίνοντα δεῖξιν, φανέρωσιν, ὅποια τὰ, δείκνυμι, ἀποδείκνυμι, δηλῶ, δηλὸν ποίω, διασαφῶ, ἐνδείκνυμι, δηλὸς εἰμί, φανερὸς εἰμί, φαίρομαι, ἀλλεχομαι, ἐλέγχομαι· καὶ τὰ ἐναντία τούτων, ὅποια τὰ, κρύπτομαι, λανθάνω. *Δηλὸς ἐστὶ ψευδόμενος*.

ς. Τὰ σημαίνοντα μνήμην, ἢ λήθην, ὅποια, τὰ, μίμνημαι, ἐπιλανθάνομαι. *Μίμνημαι εἰπὼν ταῦτα*.

ζ. Τὰ σημαίνοντα παράβλεψιν, ὑπομονὴν ἢ ἐπιμονὴν, ὅποια τὰ, περιεῖν, ἀνέχομαι, ὑπομένω, μένω. *Οὐκ ἀνέχεται καταστροφόμενος*.

η. Τὸ ἀγαπᾶν, ὅταν σημαίνῃ τὸ ἀρκοῦμαι, εὐχαριστοῦμαι. Ὑπὸ μικροτέρων καὶ φαιλοτέρων τιμώμενοι ἀγαπῶσι.

θ. Τὰ σημαίνοντα παῦσιν ἢ ἐναρξιν, ὅποια τὰ, παύομαι, λήγω, ἐπέχω, ἐκλείπω, ἐπιλείπω, ἀπολείπω, ἀρχομαι, ὑπάρχω. *Οὐ παύεται κλαίειν*.

ι. Οὕτως συντάσσονται ἐνίοτε καὶ τὰ, πειρῶμαι, λίσσασθαι, κέρως εἶμι, συμβαίνει, ἀναίρομαι, παρασκευάζομαι· καὶ τὰ ἀρηρηματικά· *ἄγγελλεται, λέγεται, μαρτυροῦμαι*· μαρτυρεῖται ταῦτα πράξας.

ια. Τὰ σημαίνοντα ψυχικόν τι αἰσθημα, ὡς, χαρὰν, λύπην, κτλ.

ὅποια τὰ, χαίρω, γήθομαι, ἡδομαι, ἀχθομαι, ἀγανακτῶ, αἰσχύνομαι, αἰδοῦμαι· ὡς χαίρουσι τιμώμενοι.

ιβ'. Τὰ σημαίνοντα ἐξακολουθήσιν πράξεώς τινος, τὴν ὅποιον φανερώνει ἡ μετοχή, ὅποια εἶναι τὰ διατελῶ, διαγιγνομαι, διάγω, καθῶς, *Διατελεῖ πράττων καὶ λέγων τὰ βέλτεστα.*

ιγ'. Τὸ λανθάνω τὸ ὅποιον μετὰ τὴν μετοχὴν σημαίνει ὅτι ἡ πρᾶξις ἐγείνη ἀνεπαίσθητος, ἢ κρυφίως, χωρὶς νὰ τὸ ἤξεύρῃ τις, καθῶς, ὁ Κροῖσος φορέα τοῦ παιδὸς ἐλάνθανε βόσκων.

ιδ'. Τὸ φθάνω, τὸ ὅποιον σημαίνει προλαμβάνω, προφθάνω, καθῶς, *Ἐφθησαν πολλῶ οἱ Σκύθαι τοὺς Πέρσας ἐπὶ τῇ γέφυρᾳ ἀπικόμενοι· ἤγουν, ἐπρόλαβαν πολὺ τοὺς Πέρσας οἱ Σκύθαι καὶ ἦλθον εἰς τὴν γέφυραν.*

ιε'. Τὸ τυγχάνω ὅταν σημαίνῃ ὅτι γίνεται τι κατὰ τύχην, καθῶς, *Ἐτυχον ὁπλῖται ἐν τῇ ἀγορᾷ καθεύδοντες ὡς περὶ τέκοντα.*

ις'. Ὅταν τὸ ῥῆμα προσδιορίσῃ τὴν ποιότητα τῆς πράξεως περιστάνον ὅτι ἐγείνη καλῶς, ἢ κακῶς, δικαίως ἢ ἀδίκως, ἢ πρᾶξις ἐκφράζεται μετὰ μετοχὴν, καθῶς, *Ἀδικεῖτε πολέμου ὀρχοιτες, ἤγουν, ἀδικεῖτε κάμνοντες ἀρχὴν πολέμου.*

ιζ'. Τὰ σημαίνοντα κίνησιν συντάσσονται μετὰ μετοχὴν κατὰ Μέλλοντα χρόνον, ἐνίοτε καὶ κατὰ Ἐνεστώτα· παριστάνει δὲ ἡ μετοχή τὸν σκοπὸν τῆς κινήσεως, καθῶς, *ἀνίσταντο λέγοντες ἃ ἐγίνωσκον, ἤγουν, ἐσηκόνοντο διὰ νὰ εἰπωσι τὴν γνώμην αὐτῶν.*

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ'.

Πλαγία Σύνταξις.

Πλαγία σύνταξις λέγεται, ὅταν λαμβάνεται εἰς τὴν πρότασιν πλαγία πτώσις ὀνόματος, ἀντωνυμίας, ἢ Μετοχῆς· ἐπειδὴ ὅμως εἰς τὴν τοιαύτην σύνταξιν ἐμβαίνουνσιν ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον, ἢ ἐννοοῦνται ἐξωθεν προθέσεις, πρέπει νὰ ὑμῶμεν πρότερον συντόμως περὶ αὐτῶν.

Ἀπὸ τὰς προθέσεις ἄλλαι συντάσσονται μετὰ μίαν μόνην πλαγίαν πτώσιν, ἄλλαι μετὰ δύο, καὶ ἄλλαι μετὰ ὅλας.

ΠΡΟΘΕΣΕΙΣ ΣΥΝΤΑΣΣΟΜΕΝΑΙ ΜΕ ΓΕΝΙΚΗΝ.

Ἀντί, Ἀπὸ, Ἐκ, Πρό.

Ἀντί, ἡ πρόθεσις αὕτη συντάσσεται μετὰ Γενικὴν, καὶ φανερώνει ἀνταλλαγὴν, ἤγουν, ὅτι δίδεται, λαμβάνεται· καὶ γενικῶς, ὅτι γίνεται τι εἰς τόπον ἄλλου, ἢ δι' ἄλλο τι· πολλάκις βάλλεται εἰς τὸν λόγον μόνη ἡ Γενικὴ, καὶ ἐννοεῖται ἡ πρόθεσις, καθῶς εἰς τὰς πωλήσεις καὶ ἀγοράσεις. Ἡμεῖς λέγομεν παραδείγματος χάριν, *Ἠγόρασα τοῦτο διὰ πέντε δραχμάς, ἢ, πέντε δραχμάς· οἱ ἀρχαῖοι Ἕλληνες ἔλεγον, ὠνησάμην τοῦτο πέντε δραχμῶν.*

Ἀπὸ. Ἡ πρόθεσις αὕτη φανερώνει ἀρχὴν τόπου ἢ χρόνου ἀπὸ τὸν ὅποιον ἀρχίζει νὰ γίνηται ἡ κίνησις, ἢ νὰ μετρηθῇ ἀπόστημα, ἢ χρόνος, καθῶς, *Ἀπ' Ἀθηνῶν, Ἀπὸ τοῦ Ἑλληνικοῦ πολέμου.* Λαμβάνεται δὲ γενικῶς καὶ ὅπου εἶναι χρεῖα νὰ παραστήσωμεν ἢ

πρόσωπον, ἢ πρᾶγμα τὸ ὅποιον θεωρεῖται ὡς ἀρχὴ ἄλλου τινός. Εἰς τὰς αὐτὰς σχεδὸν περιστάσεις μεταχειρίζομεθα αὐτὴν καὶ ἡμεῖς τὴν σήμερον μετὰ Αἰτιατικὴν ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον.

Ἀναδιβάζουσα τὸν τόνον σημαίνει τὸ μακρὰν, ἢ ἔξω, καθῶς, ἀπο σκοποῦ.

Ἐκ καὶ Ἐξ πρὸ φωνήεντος. Ἡ πρόθεσις αὕτη συνειθίζεται καὶ τὴν σήμερον· ἔχει δὲ εἰς τὴν ἀρχαίαν Ἑλληνικὴν Γλῶσσαν μεγαλωτάτην ὁμοιότητα μετὰ τὴν ἀπὸ· ὅθεν πολλάκις ἡ μία λαμβάνεται ἀντὶ τῆς ἄλλης εἰς τὰς αὐτὰς περιστάσεις· ἰδιαίτερος δὲ μεταχειρίζονται τὴν ἐκ.

ἀ. Ὅταν θέλωσι νὰ φανερῶσι τὴν αἰτίαν, ἐκ τῆς ὁποίας γίνεται τι, καθῶς, *ἐκ Θεοῦ τὰ πάντα.*

β'. Τὰ μέρη ἐκ τῶν ὁποίων συνίσταται τι, ἢ τὴν ὕλην, ἐκ τῆς ὁποίας κατασκευάζεται, εἰς ταύτην δὲ τὴν περίστασιν ἐννοεῖται πολλὰκις, καθῶς, *Πᾶσα πόλις ἐξ οἰκίων σύγκειται. Ἀνδριάς λίθου, ἤγουν, ἀνδρῆς ἐκ λίθου κατασκευασμένος, ἢ λίθινος.*

γ'. Ματαβολὴν ἀπὸ μιᾶς εἰς ἄλλην κατάστασιν, καθῶς, οἱ μὲν *ἐκ πτωχῶν πλουσιογενέσασιν· οἱ δ' ἐξ ἀδόξων ἐντιμοί·* εἰς τὰς τοιαύτας φράσεις ἡμεῖς μεταχειρίζομεθα κοινότερον τὴν ἀπὸ μετὰ ὀνομαστικὴν.

δ'. Τὸ ὅλον ἐκ τοῦ ὁποίου λαμβάνεται μέρος. Εἰς τὴν περίστασιν ταύτην ἡ πρόθεσις ἐννοεῖται ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον, καθῶς, *τινὲς τῶν Ἑλλήνων.* Αἱ τοιαύται φράσεις εἶναι συνήθεις καὶ τὴν σήμερον, κοινότερον ὅμως λέγομεν, *Τινὲς ἀπὸ τούτων Ἑλλήνων.*

Πρό. Ἡ πρό φανερώνει κυρίως τὸ ἐμπρὸς, ἢ πρότερον, θεωρούμενον εἰς τόπον, εἰς χρόνον, καὶ εἰς πᾶσαν ἄλλην ὁμοίαν περίστασιν, καθῶς, *πρὸ τῶν θερῶν· πρὸ τοῦ Περσικοῦ πολέμου· ἠγωνίσθησαν πρὸ τῆς πατρίδος.* Μετὰ γενικὴν συντάττομεν καὶ ἡμεῖς τὴν πρόθεσιν, ταύτην διὰ νὰ σημαίνωμεν τὸ ἐμπρὸς, ἢ τὸ πρότερον· κατὰ δὲ τὴν ἐννοιαν τῆς ὑπερασπίσεως μεταχειρίζομεθα τὴν διὰ μετὰ αἰτιατικὴν, ἢ τὴν ὑπὲρ μετὰ γενικὴν, καθῶς *μάχεται διὰ τὴν πατρίδα, ἢ ὑπὲρ τῆς πατρίδος.*

Εἰς τὴν ἀρχαίαν Ἑλληνικὴν λαμβάνεται ὡς πρόθεσις καὶ τὸ *ἐνεκα* ἢ *ἐνεκεν*, συντασσόμενον μετὰ γενικὴν, διὰ νὰ φανερῶν τὴν αἰτίαν τινὸς πράξεως, ἢ τὸν σκοπὸν, καθῶς, *ἐνεκεν ἐμοῦ, ἐνεκα τοῦ συμφέροντος.* Σημαίνει ἀκόμη καὶ ἐκείνο τὸ ὅποιον ἡμεῖς ἐκφράζομεν μετὰ τὰς φράσεις, *ὅσον διὰ, ὅσον ἀπὸ,* καὶ τότε προστίθεται ὁ γι, καθῶς, *εἰμὶ ἐχθροὶ τοῦ γῶς, ὅμοιοι τοῖς τυγλοῖς ἃς ἡμεῖς, ἐνεκά γε τῶν ἡμετέρων ὀφθαλμῶν·* ἤγουν, *ἃς δὲν εἶχαμεν τὸ γῶς, ὅμοιοι μετὰ τοὺς τυγλοὺς ἠθέλωμεν εἶσθαι, ὅσον διὰ τοὺς ὀφθαλμοὺς ἡμῶν.*

ΠΡΟΘΕΣΕΙΣ ΣΥΝΤΑΣΣΟΜΕΝΑΙ ΜΕ ΔΟΤΙΚΗΝ.

Ἐν Σύν.

Ἐν. Ἡ ἐν φανερώνει τὸ ἐντός, θεωρούμενον εἰς τόπον, εἰς χρόνον· καὶ εἰς πᾶν ἄλλο πρᾶγμα, καθῶς, *Ἐν Ἑλλάδι ἐν νυκτὶ ἐν λό-*

γοις, ἐν τῷ τῷ. Λεγόμενη ἢ ἐννοούμενη, φανερώνει καὶ τὸ ὄργανον διὰ τοῦ ὁποίου γίνεται, καθὼς, πλῆττω *λίθῳ* ἢ ἐν *λίθῳ*. Βάλλεται πολλάκις ἢ ἐν πρὸ τῆς γενικῆς, καὶ τότε ἐννοεῖται ἡ δοτικὴ, τῷ *ραῷ*, ἢ ἄλλη κατάλληλος τις εἰς τὸ νόημα, καθὼς, ἐν *ᾄδῳ*, ἔχουν, ἐν τῷ τόπῳ ἐν *Διορύσου*, ἔχουν, ἐν τῷ *ραῷ* ἢ ἐν συνειθίζεται καὶ τὴν σήμερον μετὰ δοτικῆς, κοινότερον δὲ μεταχειρίζονται τὴν εἰς μὲ αἰτιατικὴν, ἢ μὲ τὸ μέσα, εἰς, ἢ μὲ τὸ ἐντός καὶ μὲ γενικὴν, καθὼς, δὲν ἦτορ εἰς τὴν οἰκίαν του, εἰρήθη μέσα εἰς τὴν οἰκίαν του· ἐργάζεται ἐντός τῆς οἰκίας του. Καὶ ἐπὶ χρόνου, καθὼς, εἰς μίαν ἡμέραν· μέσα εἰς μίαν ἡμέραν· ἐντός μιᾶς ἡμέρας. Τὸ δὲ ὄργανον φανερώνομεν μὲ τὴν μὲ καὶ μὲ αἰτιατικὴν, καθὼς, τὸν ἐκτόπησε μὲ πέτραν· τὸ μέσον δὲ ἢ τὸν τρόπον τῶν ψυχικῶν ἐνεργειῶν παριστάνομεν καὶ μὲ τὴν διὰ συντασσόμενον μὲ γενικὴν, καθὼς, τὸν ἔπεισε μὲ λόγον ἢ διὰ λόγου.

Σύν. Ἡ σύν μὲ δοτικὴν φανερώνει τὸ ὁμοῦ, ἔνωση, συντρόφους, προσώπων καὶ πραγμάτων, καθὼς, ἦκε σύν τριάκοντα ναοί. Ἡμεῖς μεταχειρίζομεθα τὴν μὲ ἢ τὴν ὁμοῦ μὲ, καθὼς ἦλθε μὲ, ἢ ὁμοῦ μὲ τριάκοντα ναοί. Εἰς τὴν ἀρχαίαν Ἑλληνικὴν ἢ σύν ἀρίνεται πολλάκις ἐννοούμενη ἐξωθεν.

Εἰς μὲ Αἰτιατικὴν.

Ἡ εἰς καὶ Ἀττικῶς, εἰς, συντάσσεται μὲ αἰτιατικὴν, ὅπου θεωρεῖται κίνησις, ἢ μεταβολὴ ἀπὸ μίαν εἰς ἄλλην κατάστασιν. Εἰς τὰς αὐτὰς περιστάσεις μεταχειρίζομεθα αὐτὴν καὶ ἡμεῖς τὴν σήμερον.

Μὲ τὰ ἀριθμητικὰ ὀνόματα λαμβάνεται εἰς τὴν ἀρχαίαν Ἑλληνικὴν ἀντὶ τοῦ ἰδιοῦ μας ἔως, καθὼς, εἰς ἑκατόν.

Πολλάκις ἐννοεῖται ἡ αἰτιατικὴ, καθὼς, πορεύεται εἰς διδασκάλου, ἔχουν, εἰς τὸν οἶκον· οὕτω λέγομεν καὶ ἡμεῖς ὑπάγω εἰς τοῦ Γεωργίου.

ΠΡΟΘΕΣΕΙΣ ΣΥΝΤΑΣΣΟΜΕΝΑΙ ΜΕ ΓΕΝΙΚΗΝ ΚΑΙ ΑΙΤΙΑΤΙΚΗΝ.

Διὰ, κατὰ, ὑπέρ.

Διὰ, μὲ γενικὴν. Φανερώνει τὸ διὰ μέσον, ὅχι μόνον τὸ τοπικόν ἀλλὰ καὶ ὅποιονδήποτε ἄλλο μέσον τὸ ὅποιον μεταχειρίζεται τις διὰ νὰ φθάσῃ εἰς τὸν σκοπὸν του, καθὼς, διὰ θαλάσσης· διὰ τῆς *Ἡπείρου* δι' *ἔργων ἀγαθῶν*· διὰ τῆς *ἐπιμελείας*. Εἰς τὰς αὐτὰς περιστάσεις μεταχειρίζομεθα καὶ ἡμεῖς τὴν σήμερον τὴν διὰ μὲ γενικὴν, καθὼς, ἦλθε διὰ θαλάσσης, διὰ ξηρᾶς· διὰ τῶν καλῶν αὐτοῦ πράξεων ὡφέλησε τὴν Πατρίδα. Ἐνίστε ἀντὶ τῆς διὰ λέγομεν διὰ μέσον.

Διὰ, μὲ αἰτιατικὴν. Φανερώνει αἰτίαν, ἐκ τῆς ὁποίας γίνεται ἢ προξενεῖται τι, ἢ, ὡς λέγουσι, τὴν ποιητικὴν αἰτίαν, καθὼς, θάκει ὀρίεσθαι τῆς δικαιοσύνης μὴ δι' ἀσθένειαν, ἀλλὰ δι' ἐπιείκειαν, ἔχουν, φαίνου ὅτι ἀγαπᾷ τὴν δικαιοσύνην ὅχι δι' ἀδυναμίαν ἀλλὰ δι' ἐπιείκειαν.

Εἰς τοὺς ποιητὰς εὐρίσκεται ἡ διὰ καὶ μὲ αἰτιατικὴν σημαίνουσα τὸ τοπικόν ἢ χρονικόν διὰ μέσον, ἢ διὰ τῆς βοηθείας.

Κατὰ, μὲ γενικὴν. Φανερώνει κυρίως κίνησιν γινομένην ἀπὸ τὴν ἄνω εἰς τὰ κάτω, καὶ γενικῶς πᾶν ὅτι λέγεται ἢ ἐνεργεῖται ἐπάνω εἰς τινά, εἴτε διὰ καλόν, εἴτε διὰ κακόν, καθὼς, *Αἶθος ἔπεισε κατ' αὐτοῦ*. *Τοξοῖσι κατὰ σκοποῦ*. Τοῦτο ἐστὶ μέγιστον, καθ' ἡμῶν ἔγκωμιον. Καὶ ἡμεῖς μεταχειρίζομεθα τὴν κατὰ μὲ γενικὴν διὰ νὰ φανερώνωμεν ὁμοίως κίνησιν ἀπὸ τῶν ἄνω γινομένων ἐπάνω εἰς τι καὶ γενικῶς ὅ, τι λέγεται ἢ πράττεται ἐναντίον τινός· εἰς τὴν ὁποίαν περίστασιν ἀντὶ τῆς προθέσεως μεταχειρίζομεθα πολλάκις τὸ οὐδέτερον ἐναντίον μὲ γενικὴν, ἢ ὁμοῦ μὲ τὴν εἰς καὶ μὲ Αἰτιατικὴν, καθὼς, *Ἐλάλησε ψευδῇ ἐναντίον ὁμοῦ, ἢ ἐναντίον εἰς ἐμέ*.

Κατὰ, μὲ Αἰτιατικὴν. Προσδιορίζει θέσιν ἢ διεύθυνσιν τόπου, ἢ καιρὸν, καθὼς, *Ἐν Ἀθήναις κατὰ τὸ Ἀσκειον*. Κατὰ τὸν *Περικλέους* χρόνον. Λαμβάνεται καὶ εἰς ἄλλων πραγμάτων προσδιορισμοῦς, καθὼς, Κατὰ τὸν νόμον, Κατὰ τὴν ἐμὴν γνώμην. Κατὰ φύσιν· εἰς τὰς ὁποίας περιστάσεις ἰσοδυναμεῖ μὲ τὸ ὁμοιωματικόν ἐπίρρημα ὡς, ἢ φανερώνει συμφωνίαν.

Εἰς τὰ ἐπίθετα καὶ εἰς τὰ ῥήματα, ὅταν ᾖναι χρεῖα νὰ προσδιορίσωσι τὸ μέρος ἢ τὸ πρᾶγμα, εἰς τὸ ὅποιον θεωρεῖται ἡ σημασία τοῦ ἐπιθέτου, ἢ τοῦ ῥήματος, συνειθίζουσι νὰ μεταχειρίζονται τὴν Αἰτιατικὴν μόνην, ἀφίροντες τὴν πρόθεσιν νὰ ἐννοῇται ὡς, *Λευκὸς τοὺς ὁδόντας*· *Ταχὺς τοὺς πόδας*· *Ἀγαθὸς τὰ πελικά*· *Ἀδύει τὴν κεφαλὴν*.

Ἀποσιωπᾶται πολλάκις καὶ εἰς τὰ καιροῦ σημαντικὰ ὀνόματα καὶ εἰς διάφορα ἄλλα, ὡς, *ἐκείνην τὴν ἡμέραν*· *Τὸν αὐτὸν τρόπον*.

Εἰς τὰς αὐτὰς περιστάσεις μεταχειρίζομεθα καὶ ἡμεῖς τὴν κατὰ μὲ αἰτιατικὴν, ἢ μόνον τὴν Αἰτιατικὴν ἀποσιωπῶντες τὴν πρόθεσιν.

Ὑπέρ, μὲ γενικὴν. Φανερώνει τὸ ἐπάνω ἀπὸ θέσιν ὑπερέχουσιν, ὑψηλοτέρην, ὡς, *Ὑπέρ τῆς κεφαλῆς*· *Ὑπέρ τῆς ὁδοῦ*, ἔχουν, ἐπάνω ἀπὸ τὴν κεφαλὴν· ἐπάνω ἀπὸ τὸν δρόμον.

Μεταχειρίζονται αὐτὴν καί ποτε θέλωσι νὰ φανερῶσιν βοήθειαν, ὑπεράσπισιν, ὡς, ὅταν τις στέκεται ἐπάνω ἀπὸ κανένα ἀδύνατον καὶ τὸν ὑπερασπίζεται ἐναντίον τοῦ ἐχθροῦ· ὅθεν λαμβάνεται εἰς πᾶσαν ἐνεργετικὴν γινομένην διὰ τὸ καλὸν τινός, καθὼς, *Γράφει ὑπέρ τῆς ἀληθείας*. *Μάχεται ὑπέρ τῆς πατρίδος*. Κατὰ τοιαύτην ἔννοιαν μεταχειρίζομεθα αὐτὴν καὶ ἡμεῖς τὴν σήμερον, συντάττοντες μὲ Γενικὴν.

Ὑπέρ, μὲ Αἰτιατικὴν. Φανερώνει παραπάνω ἀπὸ, τὸ ἐπέκεινα ὁρισμένου τινός τόπου, ἢ χρόνου ἢ ἄλλης τινός ὁρισμένης ποσότητος· ὡς, *Ὑπέρ τὴν γέφυραν*· *Ὑπέρ τὰ ἐννεήκοντα ἔτη*. *Ὑπέρ δύο μιν*. Κατὰ τὴν αὐτὴν ἔννοιαν μεταχειρίζομεθα καὶ ἡμεῖς αὐτὴν μὲ Αἰτιατικὴν διὰ τὴν τοπικὴν ὅμως θέσιν λέγουσιν κοινότερον, παραπάνω ἀπὸ, καθὼς, *Κατοικεῖ παραπάνω ἀπὸ τὴν γέφυραν*.

Ἀνά.

Ἡ ἀνά εὐρίσκεται μὲ δοτικὴν εἰς τοὺς ἰωνικοὺς, καὶ δωρικοὺς ποι-

τάς, καὶ σημαίνει τὸ ἐπάνω, ἢ τὸ ἐντός· καθὼς, *Χρυσὴν ἀνὰ σκήπτρῳ*, ἔχουν ἐπάνω εἰς τὸ χρυσοῦν σκήπτρον· ἀνὰ χερσίν, ἔχουν, μέσα εἰς τὰς χεῖρας.

Μὲ Αἰτιατικὴν σημαίνει χρονικὴν διάρκειαν, ἢ συνέχειαν, καὶ ἰσοδυναμεῖ μὲ τὴν κατὰ, καθὼς, *Ἀνὰ τὸν πόλεμον τοῦτον*, Ἀνὰ πάσαν ἡμέραν, ἔχουν, κατὰ τοῦτον τὸν πόλεμον καθ' ἑκάστην ἡμέραν.

Φανερώνει ἀκόμη τὸ ἐναντίον καθὼς εἰς κίνησιν γινομένην πρὸς τὰ ἄνω ἐναντίον μὲ τὴν πρὸς τὰ κάτω, καθὼς, *Πλεῖ ἀνὰ ποταμόν* ἔχουν ἐναντίον εἰς τὸν ποταμόν.

Μὲ τὰ ἀριθμητικὰ ὀνόματα φανερώνει τάξιν διανομῆς, ἢ διαιρέσεως καθὼς, *Ἐρχονται ἀνὰ τρεῖς* κατὰ τὴν αὐτὴν ἔννοιαν μεταχειρίζομεθα καὶ ἡμεῖς τὴν ἀνὰ μὲ Αἰτιατικὴν.

Εἰς φράσεις τινὰς ἰσοδυναμεῖ μὲ τὴν ἐν ἢ διὰ, καθὼς, *Ἀνὰ στόμα ἔχειν* καὶ εἰς ἄλλας μὲ τὴν κατὰ, *Ἀνὰ κράτος*, ἔχουν, κατὰ κράτος.

ΠΡΟΘΕΣΕΙΣ ΣΥΝΤΑΣΣΟΜΕΝΑΙ ΜΕ ΓΕΝΙΚΗΝ, ΔΟΤΙΚΗΝ ΚΑΙ ΑΙΤΙΑΤΙΚΗΝ.

Ἀμφί, Ἐπὶ, Μετὰ, Παρά, Περὶ, Πρὸς, Ὑπὸ.

Ἀμφί. Ἡ Ἀμφί μὲ γενικὴν σημαίνει τὸ περίεξ τόπου τινός, καὶ μεταχειρίζονται αὐτὴν ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον οἱ ποιηταὶ καθὼς, *ἀμφὶ πόλιος*, ἔχουν περίεξ τῆς πόλεως, τὴν μεταχειρίζονται μάλιστα διὰ νὰ φανερῶσι τὸ πρᾶγμα, ἢ τὸ πρόσωπον, εἰς τὸν ὁποῖον περιστρέφεται ὁ λόγος, ὁ νοῦς, ἢ τὴν ὑπόθεσιν, καθὼς, *Ἀμφὶ ἀστέρων ἔγραψεν*, ἔχουν, περὶ τῶν ἀστέρων.

Μὲ Δοτικὴν σημαίνει τὸ περίεξ τὸ τριγύρω εἰς τί, καθὼς, *Ἀμφὶ ὤμοισιν*. *Ἀμφὶ πόδεσιν*, ἔχουν, τριγύρω εἰς τοὺς ὤμους, κτλ.

Μὲ Αἰτιατικὴν εἶναι συνήθης, καὶ εἰς τοὺς λογογράφους, σημαίνει οὐκ ὁμοίως τὸ περίεξ, καὶ εἰς τόπον, καὶ εἰς χρόνον, καὶ εἰς ὅποιονδήποτε πρᾶγμα, καθὼς, *Ἀμφὶ ψάμαθον*. *Ἀμφὶ δείλην*, ἔχουν, περὶ τὴν ἄμμον, περὶ τὸ δείλην τὴν μεταχειρίζονται καὶ εἰς ἀριθμούς, καθὼς ἡμεῖς τὸ περίπου, *Ἀμφὶ τοὺς πεντακισχιλίους*. Εἰς τὴν σημερινὴν Ἑλληνικὴν εἶναι ἀσυνείθιστος, μεταχειρίζονται δὲ ἀντ' αὐτῆς τὴν *περί* (βλέπε κατωτέρω).

Ἐπὶ, μὲ γενικὴν. Φανερώνει τὸ ἐπάνω θεωρούμενον καὶ εἰς τόπον, καὶ εἰς χρονικὴν ἐποχὴν, καὶ εἰς ἄλλο ὅποιονδήποτε πρᾶγμα, καθὼς, *Ἐπὶ τῆς τραπέζης*. *Ἐπὶ τοῦ Ἀλεξάνδρου*. Οὕτω μεταχειρίζομεθα αὐτὴν καὶ ἡμεῖς κοινότερον δὲ λέγουσι διὰ μὲν τὴν τοπικὴν θέσιν, ἐπάνω εἰς, καθὼς, *ἐπάνω εἰς τὴν τράπεζαν* διὰ δὲ τὸν χρόνον, εἰς τὸν καιρὸν, καθὼς, *εἰς τὸν καιρὸν τοῦ Ἀλεξάνδρου*.

Μὲ δοτικὴν φανερώνει ὁμοίως τὸ τοπικὴν ἐπάνω, καθὼς, *Ἐπὶ τοῖς αἰγιαλοῖς*. *Ἐπὶ κεφαλῇ*. Κατὰ ταύτην τὴν ἔννοιαν φανερώνει καὶ ἐπιστάσειν ἐπάνω εἰς τι, ἢ πρόθεσιν τινος πράγματος ἐπάνω εἰς ἄλλο, ἢ συμφωνίαν γινομένην ἐπάνω εἰς τι, ἢ αἰτίαν διὰ τὴν ὁποίαν γίνεται τι.

Μὲ Αἰτιατικὴν φανερώνει κίνησιν γινομένην εἰς τόπον ἢ εἰς πρόσωπον, καὶ μάλιστα τὴν ἐναντίον τινός γινομένην, καθὼς, *Ἐστράτευσα ἐπὶ τοὺς βαρβάρους*. Μεταχειρίζονται αὐτὴν διὰ νὰ φανερῶσι καὶ τὸν σκοπὸν τῆς κινήσεως, καθὼς, *Ἐξέρχεται ἐπὶ θύραν*. Εἰς τὰς αὐτὰς περιστάσεις ἡμεῖς μεταχειρίζομεθα τὴν εἰς.

Μετὰ, μὲ Γενικὴν. Φανερώνει τὸ ὅμοῦ, καθὼς ἡ *σὺν*. *Μετὰ φρονήσεως*. *Μετὰ δικαιοσύνης*. Οὕτω μεταχειρίζονται αὐτὴν καὶ τὴν σήμερον κοινότερον δὲ λέγουσι, μὲ φρόνησιν μὲ δικαιοσύνην.

Μὲ δοτικὴν εἶναι συνήθης εἰς τοὺς ποιητάς, καὶ ἰσοδυναμεῖ μὲ τὴν ἐν, καθὼς, *μετὰ χερσίν ἔχει*, ἀντὶ, *ἐν χερσὶ*.

Μὲ Αἰτιατικὴν φανερώνει τὸ ὑστερον, θεωρούμενον καὶ εἰς τόπον, καὶ εἰς χρόνον. Κατὰ τὴν αὐτὴν ἔννοιαν μεταχειρίζονται αὐτὴν καὶ τὴν σήμερον.

Παρά, μὲ Γενικὴν. Φανερώνει ἀρχὴν προσωπικὴν, ἔχουν τὸ πρόσωπον, ἀπὸ τοῦ ὁποῖον προέρχεται τι, μάλιστα μὲ τὰ ῥήματα ἀκοῦω, μαρθάνω, ἀγγέλλω, ἀπεστέλλομαι· καθὼς *παρὰ σοῦ ὁμολογεῖται ταῦτα*· *παρὰ τοῦ βασιλέως ἀποστέλλεται*. Οὕτω μεταχειρίζονται αὐτὴν καὶ τὴν σήμερον κοινότερον ὅμως ἀντ' αὐτῆς μεταχειρίζονται τὴν ἀπὸ μὲ αἰτιατικὴν.

Μὲ δοτικὴν σημαίνει τὸ πλησίον, καθὼς, *παρὰ τῷ βασιλεῖ*. Κατὰ τὴν ἔννοιαν ταύτην μεταχειρίζονται τὴν σήμερον ὡς πρόθεσιν τὸ πλησίον μὲ γενικὴν.

Μὲ αἰτιατικὴν σημαίνει κίνησιν γινομένην εἰς τόπον ἢ πρόσωπον, εἰς τὴν ὁποίαν συνεννοεῖται καὶ τὸ πλησίον, καθὼς *ἔρχομαι παρὰ σέ*. Σημαίνει καὶ διάρκειαν χρονικὴν, ἔχουν, τὸν καιρὸν εἰς τὸν ὁποῖον ἐξακολουθεῖ νὰ γίνηται τι, καθὼς, *παρὰ τὸν πλοῦν παρὰ τὸν δείπνον* ἔχουν, *ἐνῶ ἔπλεον ἐνῶ ἰδίπλουν*.

Σημαίνει καὶ τὸ ἐναντίον ἢ τὸ ἐξω, καθὼς, *παρὰ τὸν νόμον*· *παρὰ τὴν ἐμὴν γνώμην*. Κατὰ ταύτην τὴν ἔννοιαν λαμβάνεται καὶ σήμερον.

Σημαίνει ἀκόμη καὶ αἰτίαν, ὡς, *παρὰ τὴν ἡμετέραν ἀμέλειαν*, ἔχουν, *διὰ τὴν ἀμέλειαν ἡμῶν*.

Περὶ, μὲ γενικὴν. Φανερώνει ὡς καὶ ἡ *ἀμφί* τὸ τριγύρω, καὶ μεταχειρίζονται αὐτὴν διὰ νὰ φανερῶσι τὴν ὑπόθεσιν, ἢ τὸ πρᾶγμα, εἰς τὸ ὁποῖον περιστρέφεται ὁ λόγος, ἢ γίνεται ἀσχολία τις νοερά, ὡς, *λέγω, περὶ τούτων*, *διανοοῦμαι, σκέπτομαι*, κτλ. Οὕτω μεταχειρίζομεθα αὐτὴν καὶ ἡμεῖς τὴν σήμερον. Λαμβάνεται καὶ ἀντὶ τῆς ὑπὲρ, ὡς, *περὶ πατρίδος μάχομαι*.

Μὲ δοτικὴν σημαίνει ὁμοίως τὸ περίεξ, ὡς, *περὶ τῇ χειρὶ*.

Μὲ αἰτιατικὴν λαμβάνεται κυρίως διὰ νὰ φανερῶσι τὸ περίεξ, θεωρούμενον καὶ εἰς πρόσωπα, καὶ εἰς πράγματα, ὡς, *περὶ τὸν Πλάτωνα*, *περὶ τὴν Ἀκρόπολιν*. Μεταχειρίζονται αὐτὴν διὰ νὰ φανερῶσι καὶ τὸ περίπου καὶ εἰς χρόνον, καὶ εἰς ἀριθμὸν, καθὼς, *πε-*

πρὸς τὴν ἐνστάτην ὥραν, περὶ τρισχιλλοῦς. Κατὰ ταύτην τὴν ἔννοιαν λαμβάνεται καὶ τὴν σήμερον.

Πρὸς, μὲ γενικὴν· Φανερώνει τὴν ποιητικὴν αἰτίαν, ἔχουν, τὸ πρόσωπον ἀπὸ τοῦ ὁποῖον γίνεται τι, ὡς, τὸ ποιούμενον πρὸς Λακεδαιμόνιον. Τὸ καθήκον, τὸ ἄξιον, ὡς, οὐ πρὸς τῆς ἡμετέρας δόξης τάδε, ἔχουν, δὲν εἶναι ἄξια τῆς υπολήψεώς σας. Εἰς τὴν περίστασιν ταύτην ἡμεῖς μεταχειρίζομεθα μόνον τὴν γενικὴν· ὡς, δὲν εἶναι τῆς υπολήψεώς σας. Σημαίνει ἀκόμη τὸ ἀπὸ μέρους· ὡς, ὁ πρὸς πατρός Θεός· ἔννοιαν οἰκειότητος· ὡς πρὸς ἡμῶν ἐστί, ἔχουν εὐνοϊκός εἰς ἡμᾶς ἀπὸ τοῦ μέρους ἡμῶν· θέσιν τοπικὴν· ὡς, πρὸς, βορείου, πρὸς νότου· τὴν ὁποίαν θέσιν ἡμεῖς παριστάνομεν μὲ αἰτιατικὴν, λέγοντες πρὸς βορρῆαν· πρὸς νότον. Χάριν προσώπου τινός· ὡς πρὸς Θεοῦ, πρὸς τῶν σῶν τέκνων, ἔχουν, διὰ τὸν Θεόν, διὰ τὰ τέκνα σου· Καὶ τὸ ἐνώπιον· ὡς, τὸ δ' αὐτῷ μαρτύρῳ ἔστων, κτλ. (Ὁμορ.) ἔχουν, αὐτοὶ δὲ ὡς ἦναι μάρτυρες, κτλ.

Μὲ Δοτικὴν φανερώνει τὸ πλησίον, καὶ προσθήκην τινός εἰς ἄλλο ὡς, πρὸς τοῖς κριταῖς, ἔχουν, πλησίον τῶν κριτῶν, πέντε πρὸς τοῖς ἐξήκοντα.

Μὲ αἰτιατικὴν φανερώνει κίνησιν εἰς πρόσωπον, καὶ γενικῶς διέθεσιν καὶ ἀπότασιν, ἢ ἀναφορὰν εἰς καὶ πρὸς πρᾶγμα, ὡς, ἔρχεται πρὸς ἡμᾶς, λέγει πρὸς ἐμὲ· ἀποκρίνεται πρὸς ταῦτα. Διέθεσιν ἢ θέσιν τοπικὴν· ὡς, πρὸς ἀνατολὰς. Σημαίνει ἀκόμη οἰκειότητος ἢ ἔχθραν· ὡς, ἢ πρὸς ἐμὲ φίλος· ἢ πρὸς τοὺτους ἀπέχθεια. Αἰτίαν σκοπόν, ἢ τέλος πράξεώς τινος· ὡς, ἐπεταράχθη πρὸς τὸ αἰγρίδιον, ἔχουν, διὰ τὸ αἰγρίδιον. Λέγει πρὸς τὸ βέλτιστον, ἔχουν, διὰ τὸ καλύτερον. Ἀναφορὰν συγκριτικὴν, ἢ ἀναλογίαν ὡς τὰ ἄλλα μικρὰ πρὸς ταῦτα· πρὸς ἀρετὴν τὰς τιμὰς τίμαι, ἔχουν, ἀναλόγως μὲ τὴν ἀρετὴν.

Ἐπὶ, μὲ γενικὴν· Φανερώνει τὸ τοπικὸν ὑποκάτω. Μεταχειρίζονται δὲ αὐτὴν ἐξαιρέτως εἰς τὰ παθητικὰ ῥήματα, διὰ νὰ φανερῶσι τὴν ἐνεργοῦσαν αἰτίαν, ἢ τὴν ποιητικὴν αἰτίαν τοῦ πάθους, ἢ ἄλλου ὁποιοῦδήποτε ἀποτελέσματος· ὡς, δεῖ φυλάττειν τὰ ὑπὸ τῶν νόμων προσταττέμενα· ὑπὸ τῶν φρονημάτων καθιδέειν οὐ δύναται. Οὕτω μεταχειρίζονται αὐτὴν καὶ τὴν σήμερον· συνθηστέρα ὅμως εἶναι ἢ ἀπὸ μὲ αἰτιατικὴν.

Μὲ δοτικὴν σημαίνει πολλάκις τὸ αὐτὸ, καθὼς καὶ μὲ τὴν γενικὴν. Μεταχειρίζονται δὲ μάλιστα αὐτὴν μὲ δοτικὴν διὰ νὰ φανερῶσιν ὑποταγὴν, ὑποδοῦλωσιν, ἢ ὑποχρέωσιν· καθὼς, Ἐγὼ αὐτῷ ποιεῖται τοὺς φίλους ταῖς ἐργασίαις, ἔχουν, ὑποδοιῶναι εἰς τὸν ἑαυτὸν του τοὺς φίλους μὲ τὰς ἐργασίας.

Μὲ αἰτιατικὴν φανερώνει συνήθως τὸ τοπικὸν ὑποκάτω, καθὼς καὶ τὴν σήμερον· λαμβάνεται δὲ καὶ εἰς πρόσωπα, σημαίνουσα ὑποταγὴν ἢ βαθμὸν εἰς ἄλλο ἀνώτερον ὑποκείμενον.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Δ'.

ΣΥΝΤΑΞΙΣ ΤΩΝ ΡΗΜΑΤΩΝ ΜΕ ΠΛΑΓΙΑΣ ΠΤΩΣΕΙΣ.

1. Μὲ αἰτιατικὴν.

Ὅταν κάμνωμεν ἐνέργειάν τινα, εἶναι φανερόν ὅτι ἡ ἐνεργοῦμεν ἐπάνω εἰς καὶ πρὸς πρᾶγμα, καὶ διὰ τῆς ἐνεργείας ταύτης κάμνωμεν εἰς αὐτὸ μεταβολὴν τινα, καθὼς, ὅταν σκάπτωμεν τὴν γῆν, ὅταν κόπτωμεν καὶ ξύλον, ὅταν ὠφελοῦμεν ἄνθρωπόν τινα, ἢ προέρχεται ἀπὸ τὴν ἐνέργειαν ἡμῶν καὶ πρὸς πρᾶγμα, τὸ ὁποῖον δὲν ἦτο πρὸ τῆς ἐνεργείας, καθὼς, ὅταν γράρῃ τις ἐπιστολὴν, ὅταν κτίξῃ οἰκίαν. Εἰς ταύτας λοιπὸν τὰς περιπτώσεις τὰ ῥήματα τὰ ὁποῖα μεταχειρίζομεθα διὰ νὰ φανερῶμεν τὴν ἐνέργειαν, συντάσσονται μὲ αἰτιατικὴν τοῦ ὀνόματος, τὸ ὁποῖον σημαίνει τὸ πρᾶγμα, ἐπάνω εἰς τὸ ὁποῖον γίνεται ἡ ἐνέργεια, ἢ τὸ ὁποῖον προέρχεται ἀπὸ τὴν ἐνέργειαν. Ἡ αἰτιατικὴ αὕτη λέγεται ἀντικείμενον τῆς ἐνεργείας· καὶ λέγομεν τὸν γενικὸν τοῦτον καὶ πρὸς τὰ ἐνεργητικὰ ῥήματα συντάσσονται μὲ αἰτιατικὴν.

Ὅταν λέγω, ὁ γεωργὸς σκάπτει τὴν γῆν, εἰς τὴν περίστασιν ταύτην δείχνω τὸν γεωργὸν σκάπτοντα. Ἐμπορῶ ὅμως νὰ σύρω τὴν προσοχὴν σου εἰς αὐτὴν τὴν σκαπτομένην γῆν, καὶ τότε λέγω εἰς τὴν Γλῶσσαν ἡμῶν, ἡ γῆ σκάπτεται ἀπὸ τοῦ γεωργόν. Εἰς τὴν νύκιν ταύτην μορφήν τῆς προτάσεως βλέπεις ὅτι τὸ ἐνεργητικὸν ῥῆμα σκάπτει ἔλαβε παθητικὸν σχηματισμὸν, ἢ αἰτιατικὴ τῆς πρώτης, ἢ τὸ ἀντικείμενον τῆς ἐνεργείας, μετεβλήθη εἰς ὀνομαστικὴν, καὶ τὸ ὑποκείμενον ἢ ἡ ὀνομαστικὴ Γεωργὸς ἔγινεν αἰτιατικὴ πρὸ τῆς ὁποίας ἐτέθη ἡ πρόθεσις ἀπὸ, ἥτις λέγομεν ὅτι φανερώνει τὴν ἐνεργοῦσαν αἰτίαν, δηλαδὴ τὸ πρᾶγμα ἢ τὸ πρόσωπον, τὸ ὁποῖον κάμνει τὴν ἐνέργειαν. Διὰ νὰ διακρίνωμεν τὰς δύο ταύτας μορφὰς τῆς προτάσεως, ἐμποροῦμεν νὰ ὀνομάζωμεν τὴν πρώτην, ἐνεργητικὴν μορφήν, τὴν δὲ δευτέραν, παθητικὴν μορφήν.

Ἡ ἀρχαία Ἑλληνικὴ Γλῶσσα ἔχει διαφόρους προθέσεις μὲ τὰς ὁποίας φανερώνει τὴν ποιητικὴν αἰτίαν, συντάσσουσα αὐτάς μὲ γενικὴν.

Α. Τὴν ἐπὶ, καθὼς, ὅφρις πεπηγὼς ἐπὶ κρέους, ἔχουν, ὅφρις παγωμένος ἀπὸ τοῦ κρέους.

Β. Τὴν παρὰ, σημαίνει δὲ αὕτη κυρίως εἰπεῖν τὸ ὁποῖον ἡμεῖς παριστάνομεν μὲ τὸ ἀπὸ μέρους, καὶ τὴν μεταχειρίζονται οἱ ἀρχαῖοι Ἕλληνες ὅταν παριστάνωσι τὸ πρᾶγμα ὡς παγάζον, ὡς προερχόμενον ἀπὸ μέρους τινός· καθὼς, Οὐκ ἔστι περὶ εἰς ἐξέτασαι τί πέπρακται τοῖς ἄλλοις, ἀντὶ μὴ παρ' ἡμῶν αὐτῶν πρώτων· ὑπάρξῃ τὰ δέοντα, ἔχουν, δὲν εἶναι δυνατὸν ἀδυστηρῶς νὰ ἐξετάσωμεν τί ἐπράχθη ἀπὸ τοὺς ἄλλους, ἀντὶ ἀπὸ μέρους ἡμῶν αὐτῶν πρώτων δὲν γιγνώσκει τὰ πρίποντα.

Γ. Τὴν πρὸς, καθὼς, τὸ πρὸς τῶν νόμων κλεινόμενον, ἔχουν τὸ ἀπὸ τοὺς νόμους προσταττέμενον.

Τὴν ἐκ μάλιστα ὅταν ἡ αἰτία ἦναι πρᾶγμα ἔψυχον· καθὼς,

αἱ πόλεις γθείρονται ἐκ τῶν σιτάσεων, ἔχουν, αἱ πόλεις γθείρονται ἀπὸ τῶν γαιτρίας.

έ. Τὴν ἀπὸ, καθὼς, ἐπράχθη ἀπ' αὐτῶν οὐδὲν ἀξίολογον.

ς'. Τὴν ὑπὸ, μὲ δοτικὴν, εἰς τοὺς παθητικοὺς μάλιστα παρακειμένους, ὅπου ἐννοεῖται ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον καθὼς, ταῦτα πέπρακται ἡμῖν, ἔχουν, ταῦτα ἐπράχθησαν ἀπὸ ἡμᾶς.

ΡΗΜΑΤΑ ΣΥΝΤΑΣΣΟΜΕΝΑ ΜΕ ΜΕΤΟΧΗΝ
ΣΥΜΦΩΝΟΥΣΑΝ ΜΕ ΑΙΤΙΑΤΙΚΗΝ
ΤΟΥ ΡΗΜΑΤΟΣ.

Πολλὰ ἀπὸ τὰ ῥήματα τὰ συντασσόμενα μὲ αἰτιατικὴν λαμβάνουσι καὶ μετοχὴν ἀνάρθρωτος, ἥτις συμφωνεῖ μὲ αὐτὴν τὴν Αἰτιατικὴν τοιαῦτα εἶναι τὰ ἀκόλουθα·

α. Τὰ ὁράσεως σημαντικὰ, καθὼς, αἰ τοὺς ἡμῶν λόγους καὶ δικαίους καὶ φιλανθρώπους ὁρῶ γαιτρομένους· ἔχουν, πάντοτε βλέπω τοὺς γαιτρομένους ἀπὸ σᾶς λόγους ὅτι γαίρονται καὶ δίκαιοι καὶ φιλάνθρωποι. Ἡ τοιαύτη σύνταξις γίνεται πολλάκις καὶ εἰς τὴν σημερινὴν Ἑλληνικὴν.

β. Τὰ γνωστικὰ καὶ ὅσα σημαίνουν μάθησιν· καθὼς, οὗς δ' ἂν γνῶσι τούτων τι ἀδικοῦντας τιμωροῦνται· ἔχουν, ὅποιον ἤθελον μάθει ὅτι ἀδικοῦσιν (πράττοντες) κατ' ἐν ἀπὸ ταῦτα, τιμωροῦσιν αὐτούς.

γ'. Τὰ σημαίνοντα εὐρεσιν, καθὼς, εἰρίσκω γὰρ ταύτην ἂν μόνην γενομένην καὶ τῶν μελλόντων κινδύνων ἀποτροπὴν, καὶ τῶν παρόντων κακῶν ἀπαλλοτρίωσιν, ἔχουν, διότι εἰρίσκω ὅτι αὕτη (ἡ πολιτεία) μόνη ἡμπορεῖ νὰ γείνη καὶ τῶν μελλόντων κινδύνων ἐμπόδιον, καὶ τῶν παρόντων κακῶν ἀπαλλοτρίωσιν.

δ. Τὰ σημαίνοντα, παράθεσιν, καθὼς, μὴ περιθήης τὴν σάντον γόσειν ἄμα πᾶσαν διαλυθεῖσαν, ἔχουν, μὴ ἀγῆσθαι τὴν ἀνθρώπινον γόσειν νὰ χαθῇ ὅλη ὁμοῦ, ἔχουν, ψυχικῶς καὶ σωματικῶς.

έ. Τὰ σημαίνοντα παῦσιν, καθὼς, ἔπαυσε τοὺς Ἑλληνας στασιάζοντας, ἔχουν, ἔπαυσε τοὺς Ἑλληνας ἀπὸ τοῦ νὰ στασιάζωσι.

ς'. Τὰ σημαίνοντα κίνησιν, καθὼς, ἐπεμύγε χρήματα ἄξοντας, ἔχουν, ἐπεμύγε ἀνθρώπους νὰ γέρωσι χρήματα.

ΓΕΝΙΚΟΙ ΚΑΝΟΝΕΣ ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΣΥΝΤΑΣΣΟΜΕΝΩΝ
ΡΗΜΑΤΩΝ, Η ΟΝΟΜΑΤΩΝ ΜΕ ΑΙΤΙΑΤΙΚΗΝ.

Καταστασιακά τινὰ ῥήματα σημαίνοντα ψυχικὸν αἰσθημα, λῶπεν δαλαδὴ ἢ χαρὰν, λαμβάνουσι αἰτιατικὴν παρίστανουσιν τὸ ἀντικείμενον τοῦ αἰσθήματος, ἐννοεῖται δὲ εἰς τὴν αἰτιατικὴν ταύτην διὰ τὸ πλῆρες τῆς ἐννοίας ἢ διὰ ἢ ἢ πρὸς, ἢ ἢ μετοχὴ ὁρῶν, ἀκούων, καθὼς, ἔλθουσα ταῦτα· πᾶσας δυσχεραίνουσαν τὰς οἰκήσεις, ἔχουν, ἐλυπήθη διὰ ταῦτα· εἰς ὅλας τὰς κατοικήσεις δυσχερατιομένηθα.

β. Εἰς τὰ ῥήματα τὰ σημαίνοντα πάθος λαμβάνεται ἡ αἰτιατι-

κὴ διὰ νὰ φανερώσῃ τὸ πάσχον μέρος, καθὼς, ἀλγὼν τὴν κεφαλὴν· ὑπὸ τοῦ ψύχους ἀποστεινύται τοὺς δακτύλους, ἔχουν, πονῶ κατὰ τὴν κεφαλὴν ἀπὸ τοῦ κρύου ἐσπῆσαν κατὰ τοὺς δακτύλους. Εἰς τὰ τοιαῦτα ἐννοεῖται ἡ κατὰ πρόθεσιν, ἥτις εἰς τὴν σημερινὴν Ἑλληνικὴν λέγεται ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον.

γ'. Ὅταν θέλωσι νὰ φανερώσωσι τὴν χρονικὴν διάρκειαν, μεταχειρίζονται τὴν αἰτιατικὴν, εἰς τὴν ὁποίαν ἐννοεῖται ἡ ἐπὶ πρόθεσις, καθὼς, ἐμάχοντο δέκα ἔνιαίτους. Οὕτω καὶ τὴν σήμερον παρίσταται ἡ χρονικὴ διάρκεια.

δ. Ὅταν ἡ ἐννοία τοῦ ἐπιθέτου ἦναι γενικὴ, καὶ θέλωσι νὰ προσδιορίσωσιν αὐτὴν, μεταχειρίζονται τὴν αἰτιατικὴν μόνην ἐννοουμένης τῆς προθέσεως κατὰ, ἢ μετὰ τὴν πρόθεσιν περὶ, ἢ ἀπαρέμφοτον, κατὰ τὴν χρείαν, καθὼς, σπουδαίως τὰ ἡθ' γενναίος τὴν ψυχὴν· Φιλόπονος τὸ σῶμα· ἀγαθὸς τὰ πελικά· δεινὸς περὶ τοὺς λόγους· δεινὸς εἰπεῖν.

έ. Ὅταν ἡ σημασία τοῦ ἐπιθέτου ἀποβλέπῃ σκοπὸν τινὰ ἢ χρῆσιν λαμβάνεται ἡ αἰτιατικὴ μὲ τὴν εἰς ἢ μετὰ τὴν πρὸς, ἢ μετὰ τὴν ἐπὶ, καθὼς, καλὸς εἰς βρώσιν· χρήσιμα πρὸς τὸν βίον· ἱκανὸς ἐπὶ τοὺς πόρους· ἢ πρὸς τοὺς πόρους. Τὴν σήμερον μεταχειρίζομεθα εἰς αὐτὴν τὴν περίστασιν τὴν εἰς, πρὸς, ἢ διὰ.

2. Μὲ γενικήν.

Εἶδομεν ὅτι τὰ ἐνεργητικὰ ῥήματα συντάσσονται μὲ αἰτιατικὴν, ἥτις φανεροῦναι τὸ ἀντικείμενον τῆς ἐνεργείας, ἢ τὸ ἐκ τῆς ἐνεργείας προερχόμενον πρᾶγμα. Εἶναι ὅμως καὶ ἄλλα πολλὰ τὰ ὅπλα φανερόνους ἐσωτερικὴν τινὰ ἐργασίαν τοῦ πνεύματος περιστρεφόμεναι εἰς κανὸν πρᾶγμα. Ταῦτα λοιπὸν τὰ ῥήματα εἰς μὲν τὴν ἀρχαίαν Ἑλληνικὴν ἴδιως συντάσσονται μὲ γενικήν, εἰς δὲ τὴν σημερινὴν ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον μὲ αἰτιατικὴν· διακρίνονται δὲ εἰς τὰς ἀκόλουθους τάξεις.

α. Τὰ σημαίνοντα ἐπιμελείαν, φροντίδα, καὶ τὰ ἐναντία τούτων, ὅποια τὰ, ἐπιμελοῦμαι, κηδομαι, φροντίσω, ἀμελοῦ, μέλει μοι, μεταμέλει μοι, κτλ. καθὼς, τοῖς σπουδαίοις οὐχ' οἶόν τε τῆς ἀγίας ἀμελεῖν μὴ ἐλιγώρει τῶν φίλων. Ἡ γενικὴ τῶν ῥημάτων τούτων εὐρίσκαται ἐνὸς μὲ τὴν περὶ ἢ μετὰ τὴν ἐπέρ.

β. Ὅσα φανερόνους ἐνθύμωσιν καὶ τὸ ἐναντίον· ὅποια τὰ μέμνημαι, μνημονεύω, ἐπιλανθάνομαι, ἀμνημονῶ· καθὼς, ἐν ὅσας τοῖς ἔργοις μέμνησο τῆς βασιλείας, ἔχουν, εἰς ὅλα τὰ ἔργα σου ἐνθυμοῦ τὴν βασιλείαν· μὴ ἐπιλανθάνου τὴν φίλων, ἔχουν, μὴ ἀσπρόναι τοὺς φίλους.

Τὸ ἐνθυμοῦμαι (συλλογίζομαι) καὶ τὸ ζυνήμι (καταλαμβάνω), συντάσσονται καὶ μὲ γενικήν καὶ μὲ αἰτιατικὴν.

γ'. Ὅσα φανερόνους ὀρεξίν, ἐπιθυμίαν, ὅποια τὰ, ἐπιθυμῶ, ἐρέγομαι, γιλέγομαι, ἀγύρμαι, ἐρῶ καθὼς, ἐγείναι δόξαν, ἔχουν, ἐπιθυμῶ δόξαν.

Με γενικήν συντάσσονται καὶ ἄλλα πολλὰ ῥήματα ὅποια τὰ ἀκόλουθα.

Ὅσα φανερόνουν αἰσθησιν τῆς ἀκοῆς, τῆς ὁσφρήσεως, τῆς γεύσεως, καὶ τῆς ἀφῆς, ἢ ὡς λέγουσι τὰ αἰσθητικά· καθὼς, ἀκοῶ θορύβου· ὁσφραίνομαι θυμιάματος· γεύομαι ὀψων· ἀπτομαι τροφῆς.

Ὅσα φανερόνουν στέρξιν, ἑλλειψιν, χρείαν, ὅποια τὰ, στερῶ, στεροῦμαι, δέδομαι, σπανίζω, ὡς σπανίζουσι τροφῆς· στεροῦνται χρημάτων. Εἰς ταῦτα τὴν σήμερον μεταχειρίζονται γενικήν ἢ αἰτιατικήν μετὰ τὴν ἀπό.

Ὅσα φανερόνουν ἐλευθέρωσιν, ἐμπόδιον ἀποχῆν, ἀπομάκρυνσιν, καὶ γενικῶς ὅπου παριστάνεται χωρισμὸς ἀπὸ τι, ὅποια τὰ, «ἐλευθερῶ, λύω, ἀπαλλάττω, λυτρῶ, βύομαι, κωλύω, εἰργω, ἀπέχομαι, ἀφίσταμαι.» Τὰ τοιαῦτα ῥήματα σημαίνουν ἐνταυτῷ καὶ ἐνέργειαν, ὅθεν συντάσσονται καὶ μετὰ αἰτιατικήν, παριστάνουσιν τὸ ἀντικείμενον τῆς ἐνεργείας· ὡς, «ἀπῆλλαξαν ἡμᾶς πολέμου· κωλύω σε τῶν κακῶν, κτλ. ἤγουν μᾶς ἐλευθέρωσαν ἀπὸ πόλεμον· ἐμποδίζω σε ἀπὸ πόλεμον· ἐμποδίζω σε ἀπὸ τὰ κακά, κτλ.

Ὅσα φανερόνουν παύσιν, ὅποια τὰ, «παύω, παύομαι, λήγω· ὡς, «Λῆγε τῶν πόνων, ἐτι πονεῖν δυνάμενος, ἤγουν, παύε ἀπὸ τούτων κόπους, ἐνῷ δύνασαι ἀκόμη νὰ κοπιᾷς.»

Ὅσα φανερόνουν ὑπεροχῆν, καὶ τὸ ἐναντίον, ἢ ἐλάττωσιν ἢ διαφορὰν ὅποια τὰ, «περιγίγνομαι, ὑπερέχω, διαφέρω, καλλιστεύω, κρατιστεύω, ἐλαττοῦμαι, ἀπολείπομαι· ὡς, ὑπερέχει τῶν ἄλλων, τῇ ἐπιμελείᾳ, ἤγουν ὑπερέχει τοὺς ἄλλους κατὰ τὴν ἐπιμελείαν.

Ὅσα φανερόνουν ἐξουσίαν, ἢ τὰ λεγόμενα ἀρχικά, ὅποια τὰ, βασιλεύω, ἄρχω, ἡγοῦμαι, κυριεύω, ἡγεμονεύω, ἀνάσσω.

Εἰς τὰ σημαίνοντα ἀνταλλαγὴν ἢ τιμὴ τοῦ πράγματος παριστάνεται μετὰ γενικήν· τοιαῦτα εἶναι τὰ, «πωλῶ, πιπράσκω ἀποδίδομαι, ὠνοῦμαι, ἀλλάττω, ἀνταλλάττομαι.»

Ὅσα φανερόνουν ἑναρξιν τινὸς πράγματος, ὅποια τὰ, «ἄρχω, ἄρχομαι, κατάρχω, ὑπάρχω, καθὼς, πρῶτοι αὐτοὶ κατῄρξαν τῆς ναυμαχίας, ἤγουν πρῶτοι αὐτοὶ ἤρχισαν τὴν ναυμαχίαν.»

Ὅσα φανερόνουν μέθεξιν ἢ μεταδοσιν, ἢ ἀπόλαυσιν, ὅποια τὰ, «μετέχω, κοινωνῶ, μέτεστι, μεταδίδωμι, ἀπολαμβάνω. Τὴν σήμερον μεταχειρίζονται κοινότερον, τὴν ἀπὸ μετὰ αἰτιατικήν, καθὼς, «ἐμέθεξεν ἀπὸ τούτων κινδύνους.»

Ὅσα φανερόνουν ἐπιτυχίαν, καὶ τὸ ἐναντίον, ὅποια τὰ, τυγχάνω, ἀποτυγχάνω, ἀμαρτάνω, σφάλλομαι, καθὼς, ἐτυχεν, ἢ ἀπέτυχεν τοῦ σκοποῦ. Οὕτω λέγουσι καὶ τὴν σήμερον, συνθεστέρα ὁμοῦ εἶναι εἰς τὰ ἐναντία τῆς ἐπιτυχίας ἢ αἰτιατικῆς, ἢ μόνῃ, ἢ μετὰ τὴν ἀπό, καθὼς, ἀπέτυχεν ἀπὸ τῶν σκοπῶν αὐτοῦ.

Ὅσα φανερόνουν πλήρωσιν χορτασμὸν, ἢ κένωσιν, ὅποια τὰ πληρῶ, γεμίζω, γέμω, πίμπλημι, κενῶ, καθὼς, Πιμπλάσεν ὄριον τὸ

σῶμα· ἤγουν, γεμίζουσι τὸ σῶμα ἀπὸ ψωμίου, ἢ ψωμίου, χωρὶς τὴν πρόθεσιν.

Ὅσα ῥήματα συντίθενται μετὰ πρόθεσιν, αἱ ὅποιαι συντάσσονται μετὰ γενικήν, εἰς τὴν σύνθεσιν τὴν αὐτὴν σημασίαν, ὡς, ὅταν λαμβάνονται χωρισταί, ταῦτα συντάσσονται μετὰ γενικήν διὰ τὴν πρόθεσιν· τοιαῦτα εἶναι τὰ ἀκόλουθα.

α. Τὰ συντιθέμενα μετὰ τὴν ἀντί, διὰ νὰ φανερόνουν ἀντικατάστασιν τινος πράγματος ἀντὶ ἄλλου, ὡς, ἀντιτίθημι τοῦτο ἐκείνῳ, ἤγουν, θέτω τοῦτο ἀντὶ ἐκείνου.

β. Τὰ συντιθέμενα μετὰ τὴν ἐξ, διὰ νὰ φανερόνουν κίνησιν ἀπὸ τοῦ τινὸς εἰς τὰ ἐξω, ἢ πτώσιν ἀπὸ τινος καταστάσεως εἰς ἄλλην, καθὼς, Ἐξίρχεται τῆς οἰκίας. Ἐξίστη τῶν λογισμῶν, ἤγουν, ἐκβαίνει ἀπὸ τῆς οἰκίας, ἐκβῆκε ἀπὸ τὰ λογικά του.

γ. Τὰ συντιθέμενα μετὰ τὴν πρό, διὰ νὰ φανερόνουν τὸ πρότερον, ἢ τὸ ἔμπροσ, ὡς, Ἡ γλῶττα μὴ προτρεχέτω τῆς διανοίας, ἤγουν, ἄς μὴ τρέχη ἡ γλῶσσα προήτερα ἀπὸ τῶν νοῦν.

δ. Τὰ συντιθέμενα μετὰ τὴν κατὰ, διὰ νὰ φανερόνουν τὸ ἐναντίον, καθὼς, Κατέγνωσαν αὐτοῦ θάνατον, ἤγουν, ἀπεφάσισαν θάνατον ἐναντίον του.

ε. Τὰ συντιθέμενα μετὰ τὴν ἐπέρ, διὰ νὰ φανερόνουν τὴν θέσιν ἐπέκεινα, ἐπάνω ἀπὸ, ἢ ὑπεροχῆν, ἢ ὑπεράσπισιν, ἢ ὑπεροψίαν, ὅποια τὰ, ἐπέρκειμαι, ἐπερέχω, ἐπερμάχομαι, ἐπερορῶ, ἐπερρηγοῶ.

ς. Τὰ συντιθέμενα μετὰ τὴν ἀπὸ, διὰ νὰ φανερόνουν ἐμπόδισιν, ἀπομάκρυνσιν, χωρισμὸν, ἑναρξιν τινὸς πράξεως, ὅποια εἶναι τὰ, ἀπείργω, ἀγίστημι, ἀποτέμνω, ἀπάρχομαι.

Σημειώσιον δὲ ὅτι, εἰς τὸ ῥήμα φανερόνῃ ἐνταυτῷ καὶ ἐνέργειαν, τὸ ἀντικείμενον τῆς ἐνεργείας παριστάνεται μετὰ αἰτιατικήν.

3. Μετὰ Δοτικήν.

α. Μετὰ δοτικὴν συντάσσονται ὅλα τὰ ῥήματα ὅσα φανερόνουν ὅτι δίδεται, ἢ ἀφίναται τι εἰς τὴν ἐξουσίαν ἄλλου, ὅποια τὰ, δίδωμι, παρέχω, χορηγῶ, ἀφίημι, εἰδὼ ταῦτα λαμβάνουσι καὶ αἰτιατικὴν παριστάνουσιν τὸ ἀντικείμενον· καθὼς, Δίδωμί σοι τοῦτο. Ἐγὼ σοι τὴν βίβλον. Ἀντὶ τῆς δοτικῆς μεταχειρίζονται τὴν σήμερον αἰτιατικήν, ἢ μόνῃ ἢ μετὰ τὴν εἰς πρόθεσιν.

β. Δοτικὴν μεταχειρίζονται καὶ διὰ νὰ φανερόνουν τὸ πρόσωπον διὰ τὴν ὠφέλειαν τοῦ ὁποίου, ἢ τιμὴν, ἢ βλάβην, ἢ πρᾶξι γίνεται, ἢ εἰς τὸ ὅποιον ἀποδίδεται, ἀπιπνύεται, ὡς, Διδάσκω σοι τὸν παῖδα. Οἰκοδομῶ σοι οἶκον. Πράγματα ἡμῖν παρέχεις. Εὐχομαι τῷ Θεῷ.

Εἰς ὅλας τὰς περιπτώσεις τὴν σήμερον μεταχειρίζονται, ὡς ἀνωτέρω τὴν αἰτιατικὴν μετὰ τὴν εἰς.

γ. Εἰς τὰ ῥήματα τὰ σημαίνοντα λύπην, χαρὰν ἢ ἄλλο τι ψυχικὸν πάθος, μεταχειρίζονται τὴν δοτικὴν μόνῃ, ἐνίστη δὲ καὶ μετὰ τὴν ἐπὶ πρόθεσιν, διὰ νὰ φανερόνουν τὴν αἰτίαν τοῦ πάθους· τοιαῦτα εἶναι τὰ, ἠόδομαι, χαίρω, λυποῦμαι, ἠχθομαι, ὀργίζομαι, μέγα θροῶ,

κτλ. ὡς, Ἦδομαι τῇ ἡσυχίᾳ χαίρω ἐπὶ τῇ σῇ εὐτυχίᾳ, κτλ. Τὴν σήμερον μεταχειρίζονται τὴν διὰ μὲ αἰτιατικὴν, ἢ τὴν εἰς, ὡς, Ἦδομαι εἰς τὴν ἡσυχίαν. Χαίρω διὰ τὴν εὐτυλίαν σου, κτλ.

δ'. Εἰς τὰ ῥήματα τὰ σημαίνοντα ὑπεροχὴν, ἢ διαφορὰν, μεταχειρίζονται ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον μὲ τὴν δοτικὴν μόνον, καὶ ἐνίοτε μὲ τὴν ἐν πρόθεσιν διὰ νὰ φανερώσῃ τοῦ στέκει ἢ ὑπεροχὴ, ἢ ἡ διαφορὰ τὴν δὲ αἰτιατικὴν, λεγομένης, ἢ ἐννοουμένης τῆς κατὰ πρόθεσιν, διὰ νὰ φανερώσῃ τὸ ποσὸν τῆς ὑπεροχῆς. Εἰς τὰς αὐτὰς περιστάσεις τὴν σήμερον μεταχειρίζονται τὴν αἰτιατικὴν μὲ τὴν εἰς πρόθεσιν, ἢ μὲ τὴν κατὰ, καθὼς, Τοσοῦτον ἐπερβέβηκαὶν ἀπαντας ἀνθρώπους ὡμότητι καὶ συκοφαντίᾳ, ἔγουν τόσον ἐπερβέβαλεν ὁ δουλὸς τοὺς ἀνθρώπους εἰς τὴν ὡμότητα καὶ συκοφαντίαν. Φέρε ἴδωμεν εἰ κατ' ὀλίγον σου διαφέρω, ἔγουν ὡς ἴδωμεν ἂν εἰ ἐπιτερω κατ' ὀλίγον. Ἐνίοτε ἀντὶ τῆς δοτικῆς μεταχειρίζονται τὴν αἰτιατικὴν μόνον, ἢ μὲ τὴν κατὰ, καθὼς, Διαφέρει πάντων τὰ πολέμια, ἔγουν, ἐπερβάλλει ὁ δουλὸς εἰς τὰ πολέμια.

ε'. Μὲ δοτικὴν συντάσσονται καὶ ὅσα ῥήματα φανερόνους θάρρος, πίστιν ἢ δοτικὴ αὐτὴ παριστάνει τὸ πρόσωπον, ἢ τὸ πρᾶγμα, ἐπὶ αὐτὸ εἰς τὸ ὅποιον ἐπιστρέφεται τὸ θάρρος ἢ ἡ ἐλπίς.

ς'. Μὲ δοτικὴν συντάσσονται καὶ ὅσα ῥήματα ἔχουσιν ἐννοήντινα ἐνώσεις, ὅποια τὰ σημαίνοντα οἰκειότητα, φιλίαν, καὶ τὰ ἐναντία τούτων ἐπὶ ἰσότητι ἢ ὁμοιότητι συνδιάλεξιν, ἢ φιλονεικίαν, ὅποια τὰ οἰκειοῦμαι, σπένδομαι, μάχομαι, ἀγωνίζομαι, διαλέγομαι, ἰρίζω, ἀρμυνοῦμαι, ἰσοῦμαι, ἰσικα.

Πολλὰ ῥήματα συντιθέμενα μὲ προθέσεις συντάσσονται μὲ δοτικὴν, διὰ τὴν δύναμιν τῆς προθέσεως τοιαῦτα εἶναι τὰ ἀκόλουθα.

α'. Τὰ σύνθετα μὲ τὴν σὺν ἢ ὁμοῦ, καθὼς, σὺνθημι, σὺνᾶδω, σὺναιτῶ, ὁμολογῶ, κτλ.

β'. Τὰ συντιθέμενα μὲ τὴν ἐπὶ, διὰ νὰ φανερώσῃ τὸ ἐπάνω, ἢ τὸ ἐναντίον, ὅποια τὰ, ἐπιτίθημι, ἐπιβάλλω, ἐφορμῶ, ἐπιστρατεύομαι.

γ'. Τὰ συντιθέμενα μὲ τὴν πρὸς, διὰ νὰ φανερώσῃ τὸ πλῆστον, προσθήκην, ἐνασχόλησιν εἰς τι ἢ ὁρμὴν κατὰ τινος, ὅποια τὰ, προσέρχομαι, προστίθημι, πρόσκειμαι, προσβάλλω.

δ'. Τὰ συντιθέμενα μὲ τὴν εἰς, διὰ νὰ φανερώσῃ κίνησιν εἰς τι, ἢ τὸ ἐνδον, συντάσσονται ἄλλοτε μὲ δοτικὴν, καὶ ἄλλοτε μὲ αἰτιατικὴν μόνον, ἢ μὲ τὴν εἰς, καθὼς, « Εἰσέρχεται μοι δέος. Εἰσὶν με » ἔλκος » ἔγουν, « ἔρχεται μέσα εἰς ἐμέ, ἢ ἀπλῶς εἰς ἐμέ, ῥόθος. Μὲ ἔρχετο συμπάθεια. »

ε'. Τὰ συντιθέμενα μὲ τὴν ἐν, διὰ νὰ φανερώσῃ τὸ ἐνδον, συντάσσονται μὲ δοτικὴν, ἢ μὲ αἰτιατικὴν λεγομένης τῆς εἰς, καθὼς, « Ἐμπίπτουσι τοῖς ὑπράτοις ἐμβάλλει τὴν πόλιν εἰς αἰσχύνην, » ἔγουν, « πίπτουσιν εἰς τὰ δίκτυα ῥίπτουσι τὴν πόλιν εἰς αἰσχύνην. »

ς'. Τὰ συντιθέμενα μὲ τὴν παρὰ, διὰ νὰ φανερώσῃ τὸ πλῆστον, καθὼς, « Παροικῶ σοὶ παρὰ τῇ πόλει σου τράπεζαν. »

ζ'. Τὰ συντιθέμενα μὲ τὴν ἀνά, διὰ νὰ φανερώσῃ τὸ ἐπάνω, ἢ ἐπιτροπὴν, ἀναφορὰν, καθὼς, « ταῦτόν ἐστιν ἀρρωστοῦντι φορτίον » ἀναθέσθαι, καὶ ἀπαιδεύτοις εὐτυχίαν. Πάντα τ' ἀγαθὰ ἀνατίθημι » τῷ Θεῷ. Σοὶ τὴν ἐπιμέλειαν τούτου ἀνατίθημι, » ἔγουν, « εἶναι » τὸ αὐτὸ νὰ βάλῃ τις φορτίον ἐπάνω εἰς ἄρρωστον καὶ εὐτυχίαν εἰς » ἀπαιδεύτους. Εἰς τὸν Θεὸν ἀναφέρω ὅλα τὰ ἀγαθὰ. Εἰς σὲ ἐπιτρέ- » πω τὴν ἐπιμέλειαν τούτου. »

η'. Τὰ συντιθέμενα μὲ τὴν ὑπὸ, διὰ νὰ φανερώσῃ τὸ ὑποκάτω, ὅποια τὰ, « ὑποτίθημι, ὑποβάλλω, ὑπέχω, καθὼς, Ὑποβάλλουσιν ἐ- » αὐτοῦ, τῷ ζυγῷ, » ἔγουν, « βάλλουσιν ἐαυτοὺς ὑπὸ τὸν ζυγόν. »

θ'. Τὰ συντιθέμενα μὲ τὴν περὶ, διὰ νὰ φανερώσῃ τὸ περιγύρω, ὅποια τὰ, περιπατῶ, περιβάλλω, περιτίθημι, καθὼς, « Περιβάλλου- » σι τὴ πόλιν τείχος. » ἔγουν, « περιτειχίζουσι τὴν πόλιν. »

ι'. Τὰ συντιθέμενα μὲ τὴν ἀντὶ, διὰ νὰ φανερώσῃ τὸ ἐναντίον, ὅποια τὰ, « ἀντιτάττω, ἀντιβαίνω, ἀνθίσταμαι, ἀντιλέγω. »

Τὰ ἐπίθετα καὶ τὰ οὐσιαστικά λαμβάνουν ἐν γένει τὴν αὐτὴν σύνταξιν τῶν ῥημάτων μὲ τὰ ὅποια συμφωνοῦσι κατὰ τὴν σημασίαν οὕτω συντάσσονται,

α'. Μὲ δοτικὴν (καὶ μὲ γενικὴν πολλάκις) τὰ σημαίνοντα φιλίαν, οἰκειότητα καὶ τὰ ἐναντία τούτων, ὅποια τὰ, « φίλος, οἰκείος, ἔχ- » θρος, παλῆμος, ἐναντίος. » Εἰς δὲ τὴν σημερινὴν Ἑλληνικὴν συντάσσονται μὲ Γενικὴν ἢ μὲ Αἰτιατικὴν λεγομένης τῆς μὲ προθέσεως, καθὼς, « φίλος μου, ἢ φίλος μὲ ἐμέ. »

β'. Τὰ σημαίνοντα ὠρέλειαν, καὶ τὸ ἐναντίον, ὅποια τὰ, « ὠφέ- » λιμος, χρήσιμος, ἐπιβλαβής, λυπηρός. » Εἰς δὲ τὴν σημερινὴν συντάσσονται μὲ αἰτιατικὴν λεγομένης τῆς εἰς προθέσεως, καθὼς, » ὠφέλιμος εἰς ἐμέ, κτλ.

γ'. Τὰ σημαίνοντα ἰσότητα, ἢ ὁμοιότητα, καὶ τὰ ἐναντία τούτων ὅποια τὰ, « ἴσος, ὁ αὐτός, ὁμοῖος, ἄνισος, ἀνόμοιος. » Εἰς δὲ τὴν σημερινὴν Ἑλληνικὴν συντάσσονται μὲ αἰτιατικὴν λεγομένης τῆς μὲ, καθὼς, ἴσος μὲ ἐμέ, κτλ. τὸ ὁμοῖος συντάσσεται μὲ γενικὴν, καθὼς, ὁμοῖός μου.

δ'. Τὰ σημαίνοντα ὑποταγὴν, καὶ τὸ ἐναντίον, ὅποια τὰ, « ὑπὸ- » κτος, εὐπειθής, ἀπειθής. » Εἰς δὲ τὴν σημερινὴν Ἑλληνικὴν συντάσσονται μὲ Αἰτιατικὴν λεγομένης τῆς εἰς.

ε'. Τὰ ἔχοντα σημασίαν παθητικὴν, ὅποια τὰ, ἀγαπητός, μισητός, ὁρατός, κτλ. » Εἰς δὲ τὴν σημερινὴν Ἑλληνικὴν συντάσσονται μὲ αἰτιατικὴν λεγομένης τῆς ἀπὸ, ἢ τῆς εἰς, καθὼς, « ἀγαπη- » τὸς ἀπὸ ὅλου, ἢ εἰς ὅλου. »

ς'. Τὰ συντιθέμενα μὲ τὴν ἀντὶ, ἐν, ἐπὶ, πρὸς, παρὰ, ἐπὶ, καὶ φυλλάττοντα τὴν δύναμιν τῆς προθέσεως, ὅποια τὰ, « ἀντίπαλος, » ἐμμετός, ἐπίθετος, πρόσκεικος, πάροικος, ὑποτελής. » Εἰς δὲ τὴν σημερινὴν μὲ αἰτιατικὴν λεγομένης τῆς εἰς τινὰ ὅπως συντάσσονται καὶ μὲ Γενικὴν, καθὼς, « ἀντίπαλός του. » Οὕτω καὶ τὰ σύνθετα ἀπὸ τὴν σὺν ἢ ἀπὸ τὸ ὁμοῦ, ὅποια τὰ, « σὺνδρος, σὺνδουλος, ὁμο-

δουλος, » ταῦτα καὶ εἰς τὴν ἀρχαίαν Γλῶσσαν εὐρίσκονται μὲ γενικὴν.

Ζ'. Πολλάκις συντάσσονται μὲ Δοτικὴν καὶ οὐσιαστικὰ ὀνόματα, καθὼς, « Νομοθεσία τοῖς Ἕλλησι· Ἀντιλογία τοῖς συμμάχοις· » ἡ τοιαύτη δοτικὴ ἐξηγεῖται τὴν σήμερον, ἢ μὲ γενικὴν ἢ μὲ αἰτιατικὴν λεγομένης τῆς εἰς.

Μὲ γενικὴν συντάσσονται.

Α'. Ὅλα ἐν γένει τὰ οὐσιαστικὰ ὀνόματα, ὅταν φανερώνεται ἡ σχέσις προσώπου πρὸς πρόσωπον, πράγματος πρὸς πᾶγμα, ἢ πρόσωπον, καθὼς κτήματος πρὸς κτήτορα, μέρους πρὸς ὅλον, περιεχομένου πρὸς περιέχον, ὡς « ὁ οἶκος τοῦ Σωκράτους· ἡ κορυφὴ τοῦ δρυός· τὰ ζῶα τῆς θαλάσσης, κτλ. »

Β'. Τὰ ἐπίθετα τὰ σημαίνοντα μίθεξιν, στέρψιν, χρείαν, πλήρωσιν, ὅποια τὰ, « μέτοχος, ἀπειρος, ἐνδεὴς, πλήρης. » Οὕτως συντάσσονται καὶ τὴν σήμερον, τινὰ δὲ μὲ Αἰτιατικὴν λεγομένης τῆς ἀπὸ, καθὼς, « ἐνδεὴς χρημάτων, ἢ ἀπὸ χρήματα. »

Γ'. Τὰ σημαίνοντα ἀνταλλαγὴν, ὅποια τὰ, « ἄξιος ὠνητὸς » καὶ ὡς, ὠνητὸς χρημάτων, ἤγουν ἀγορασμένος μὲ χρήματα. »

Δ'. Τὰ σημαίνοντα ἐπιμέλειαν, καὶ τὸ ἐναντίον, ὅποια τὰ, « μνήμων, ἀμνήμων, ἐπιλήσμων. » Οὕτως συντάσσονται καὶ τὴν σήμερον.

Ε'. Τὰ σημαίνοντα διαφορὰν, ὅποια τὰ, « διάφορος, ἄλλος, ἕτερος, ἄλλοις. » Τὴν σήμερον ἀντὶ τῆς Γενικῆς μεταχειρίζονται τὴν Αἰτιατικὴν μὲ τὴν ἀπὸ, ὡς, « ἄλλος ἀπὸ ἐκείνου » τὸ δὲ διάφορος συντάσσεται καὶ μὲ γενικὴν.

Ζ'. Τὰ συγκριτικὰ συντάσσονται μὲ Γενικὴν ἐνικοῦ, ἢ πληθυντικοῦ ἀριθμοῦ, τὰ δὲ ὑπερθετικὰ μὲ γενικὴν πληθυντικοῦ ἀριθμοῦ· ἀντὶ δὲ τῆς γενικῆς τοῦ συγκριτικοῦ μεταχειρίζονται πολλάκις τὸν ἦ, καὶ τὴν πτώσιν τὴν ὁποίαν τὸ ῥῆμα ἢ ἡ πρόθεσις ἀπαιτεῖ, καθὼς, « Νεώτερός ἐστιν ἐμοῦ, καὶ μᾶλλον ἀκαμάζει ἢ ἐγώ. » Εἰς τὴν σημερινὴν γλῶσσαν τὰ συγκριτικὰ συντάσσονται ὁμοίως μὲ γενικὴν, ἢ ἀντὶ τῆς γενικῆς μὲ αἰτιατικὴν λεγομένης τῆς παρὰ πρόθεσιν, ἢ τῆς ὑπέρ, καθὼς, « Νεώτερός μου εἶναι, καὶ ἀκαμάζει μᾶλλον παρὰ ἐμέ, ἢ ὑπέρ ἐμέ. » Μὲ τὴν παρὰ λαμβάνεται κοινότερον ἢ ὀνομαστικὴ, « μᾶλλον παρὰ ἐγώ. »

Ὅταν εἰς τὴν σύγκρισιν θέλωσι νὰ παραστήσωσι τὸ ὑπὲρ δύναμιν, ἢ τὸ ὑπὲρ φύσιν μεταχειρίζονται κατόπιν τοῦ ἦ τὸ ὡς, ἢ τὸ ὥστε μὲ Ἀπαρέμφατον, ὡς, « κακὸν συνέβη τῇ πόλει μείζον, ἢ ὥστε φέρειν » δύνασθαι, » ἤγουν, « κακὸν συνέβη εἰς τὴν πόλιν μεγαλύτερον παρ' » ὅτι ἐμπορῇ νὰ ὑποφέρῃ αὐτὸ, δηλαδὴ, ἀνυπόφορον εἰς αὐτήν. » Εἰς τὴν αὐτὴν περίστασιν μεταχειρίζονται κατόπιν τοῦ ἦ, τὴν κατὰ μὲ αἰτιατικὴν, ἢ τὴν πρὸς, ἢ τὴν ἐπὶ, μὲ τὸ ὡς· ὡς, « Τὸ νόσημά » ἐστὶ μείζον ἢ κατὰ τὴν ἀνθρωπίνην φύσιν, ἤγουν μεγαλύτερον παρὰ » κατὰ τὴν ἀνθρωπίνην φύσιν, δηλαδὴ, ὑπὲρ τὴν ἀνθρωπίνην φύσιν. » Πρὸ τῆς κατὰ βάλλεται ἐνίοτε καὶ τὸ ὡς, καθὼς, « Μείζον ἢ ὡς » κατὰ ἄνθρωπον. » Μεταχειρίζονται τὴν πρὸς, ὅταν ἡ ἔννοια τοῦ

συγκριτικοῦ θεωρεῖται σχετικῶς, πρὸς τι, τὴν δὲ ἐπὶ, μὲ τὸ ὡς, ὅταν ἀποδλεῖται εἰς τέλος τι, καθὼς, « ἐνδεεστερώς ἐκάστῳ παρέχει ἢ » πρὸς τὴν ἐξουσίαν. Βραδύτεροι εἰσὶν ἢ ὡς ἐπ' ἀπόλαυσιν. »

ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΑΠΑΡΕΜΦΑΤΟΥ.

Α'. Τὸ ἀπαρέμφατον λαμβάνεται εἰς τὰς προτάσεις καὶ ὡς ῥῆμα, καὶ ὡς ὄνομα· ὡς ῥῆμα συντάσσεται, κατὰ τὴν σημασίαν του, ἢ μὲ αἰτιατικὴν, ἢ μὲ γενικὴν, ἢ μὲ δοτικὴν, καθὼς τὰ ῥήματα· ὡς ὄνομα, συντάσσεται μὲ τὰ ῥήματα καὶ μὲ τὰς προθέσεις καθὼς τὰ οὐσιαστικά.

Β'. Ὅταν τὸ ἀπαρέμφατον καὶ τὸ ῥῆμα τῆς προτάσεως ἦναι τοῦ αὐτοῦ προσώπου, τότε τὸ ὑποκείμενον ἢ τὸ κατηγορούμενον τοῦ ἀπαρεμφάτου βάλλεται κατὰ ὀνομαστικὴν, καθὼς, « Πειρώ τὸ μὲν σῶμα » εἶναι φιλόπονος, τὴν δὲ ψυχὴν φιλόσοφος, ἤγουν πᾶσχιζε νὰ ἦσαι » κατὰ μὲν τὸ σῶμα φιλόπονος, κατὰ δὲ τὴν ψυχὴν φιλόσοφος. »

Γ'. Ὅταν ὅμως τὸ ἀπαρέμφατον ἦναι διαφόρου προσώπου, τότε βάλλεται τὸ ὑποκείμενον κατ' αἰτιατικὴν, καθὼς, « Αἰσχρὸν τοὺς » μὲν γραφεῖς ἀπεικάζειν τὰ καλὰ τῶν ζώων, τοὺς δὲ παῖδας μὴ » μιμεῖσθαι τοὺς σπουδαίους τῶν γονέων, ἤγουν αἰσχρὸν εἶναι οἱ » μὲν ζωγράφοι νὰ ἀπεικονίζωσι τὰ καλὰ ζῶα, τὰ δὲ τέκνα νὰ μὴ » μιμῶνται τοὺς ἐναρέτους γονεῖς. »

Ὅταν τὸ ἀπαρέμφατον ἦναι ὑπαρκτικόν καὶ συντάσσεται μὲ μετοχὴν, τὸ κατηγορούμενον αὐτοῦ συμφωνεῖ μὲ τὴν μετοχὴν, ὡς, « ὁ » οἰόμενος εἶναι ἀγαθός, τοῦ οἰομένου εἶναι ἀγαθοῦ. » κτλ.

Ὅταν προηγῇται τοῦ ἀπαρεμφάτου δοτικὴ, τὸ ὑποκείμενον, ἢ κατηγορούμενον αὐτοῦ συμφωνεῖ μὲ αὐτήν, ἢ κατὰ τὸν γ'. κανόνα βάλλεται κατὰ αἰτιατικὴν, καθὼς, « Ἐξεστὶν ἡμῖν ὅποι ἂν βουλώ » μεθεῖ πορεύεσθαι μηδὲν φοβούμενους. Ἰππῆρξεν ἡμῖν ἐνδόξων ἂν » δρῶν ἀπογόνους εἶναι, ἤγουν, εἶναι δυνατόν εἰς ἡμᾶς ὅπου θέλο » μεν νὰ παραινῶμεν, χωρὶς νὰ φοβούμεθα. Ἐστάθη εἰς ἡμᾶς νὰ ἦ » μεθεῖ ἀπύγονοι ἐνδόξων ἀνδρῶν. »

ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΜΕΤΟΧΗΣ.

Α'. Ἡ Μετοχὴ λαμβάνεται εἰς τὸν λόγον ἐνταυτῷ καὶ ὡς ἐπίθετον, καὶ ὡς ῥῆμα· ὡς ἐπίθετον συμφωνεῖ μὲ τὸ οὐσιαστικόν αὐτῆς, καθὼς, τὰ ἐπίθετα· ὡς ῥῆμα συντάσσεται μὲ γενικὴν, ἢ δοτικὴν, ἢ αἰτιατικὴν, καθὼς τὰ ῥήματα.

Β'. Ἡ Μετοχὴ τίθεται κατὰ ὀνομαστικὴν, ὅταν τὸ ὑποκείμενον αὐτῆς ἦναι τὸ αὐτὸ μὲ τὸ ὑποκείμενον τοῦ ῥήματος, ὡς, « καὶ ζῶν ὁ » σκύλος καὶ θανὼν καλεῖται. »

Γ'. Ἡ Μετοχὴ τίθεται κατὰ γενικὴν, ὅταν δὲν ἦναι τοῦ αὐτοῦ προσώπου μὲ τὸ ῥῆμα· ἡ τοιαύτη μετοχὴ λέγεται ἀπόλυτος, καθὼς, « Ἡ ψυχὴ πολλὰ σφάλλεται διαφθορίσκει τῆς διανοίας, ἤγουν, ἢ » ψυχὴ κἀμνη πολλὰ σφάλματα, ὅταν ὁ νοῦς διαφθαρή. »

Δ'. Ἐνίοτε εὐρίσκεται εἰς τοὺς ἀρχαίους συγγραφεῖς ὀνομαστικὴ, ἢ δοτικὴ, ἀντὶ γενικῆς ἀπολύτου.

ε. Αι οὐδέτεραι μετοχαὶ τῶν ἀπροσώπων ῥημάτων, καθὼς, « ἐξόν, τυχόν, » καὶ ἡ οὐδετέρα, ὑπαρκτική Μετοχὴ συντροφευμένη μετ' οὐδέτερον ἐπίθετον, καθὼς, « ἀδύνατον ὄν, βέβαιον ὄν, αἰσχυρὸν ὄν, » καὶ αἱ οὐδέτεραι μετοχαὶ τῶν παθητικῶν ῥημάτων, καθὼς, « εἰρημένον, διηγγελμένον, κτλ. » λαμβάνονται εἰς τοὺς ἀρχαίους ἀντί γεν. ἀπολύτου.

ς. Ἡ Αἰτιατικὴ καὶ ἡ Δοτικὴ τῶν Μετοχῶν λαμβάνονται συχνὰ μετ' τὸ ὡς ἐπίρρημα, ἀντὶ γενικῆς ἀπολύτου, καὶ ἐξηγεῖται εἰς τὴν σημερινὴν γλῶσσαν μετ' Μετοχὴν τινὰ ἀρμύζουσιν εἰς τὸ νόημα· καθὼς, « γινώσκων ὡς, νομίζων ὡς, στοχαζόμενος ὡς, » ἢ μετ' αἰτιολογικὸν σύνδεσμον.

ΜΟΡΙΑ ΚΑΙ ΣΥΝΔΕΣΜΟΙ ΤΕΛΙΚΟΙ.

Διὰ νὰ φανερώνωσι τὸν σκοπὸν καὶ τὸ τέλος τινὸς πράξεως, οἱ ἀρχαῖοι Ἕλληνες μετεχειρίζοντο προθέσεις τινὰς πρὸ τῶν ὀνομάτων, ἢ τὸ ὥστε μετ' ἀπαρέμφοτον, ἢ τὴν μετοχὴν, ἢ τοὺς συνδέσμους, ἴνα, ὥς, ὅπως, μετ' τὴν ὑποτακτικὴν, ἢ εὐκτικὴν ἐγκλισιν. Τοιαῦται εἶναι ἀπὸ τὰς προθέσεις.

α. Ἡ διὰ μετ' αἰτιατικὴν· καθὼς, « Διὰ τοῦτο δύο ὧτα ἔχομεν, » στόμα δὲ ἓν, ἴνα πλείω μὲν ἀκούωμεν, ἥττονα δὲ λέγωμεν ».

β. Ἡ εἰς, καθὼς, « Ἀναξαγόρας εἰλεγεν ὅτι γαγνύεται εἰς θεωρίαν ἡλίου καὶ σελήνης, καὶ οὐρανοῦ ».

γ. Ἡ πρὸς μετ' αἰτιατικὴν, καθὼς, « Λέγει πρὸς τὸ βέλτιστον ».

δ. Ἡ περὶ μετ' γενικὴν, καθὼς, « Περί τοῦ βίου καθ' ἑκάστην ἀγωνίζονται τὴν ἡμέραν ».

ε. Ἡ ὑπὲρ μετ' γενικὴν, καθὼς, « ὑπὲρ τῆς πατρίδος πολιτεύονται ».

ς. Ἡ ἔνεκα μετ' γενικὴν· καθὼς, « ἔνεκα χρημάτων μηδέποτε θεῶν ὁμώσης ».

ζ. Ἡ ἐπὶ μετ' αἰτιατικὴν, ὡς ἐπὶ τὸ πλείστον εἰς τὰ κινήσεως σημαντικὰ ῥήματα· καθὼς, « Ἐπὶ τοῦτ' ἤκουσιν, ἴνα ὑμῖν διαλαθῶσιν ».

ἤγουν, « διὰ τοῦτο ἤλθον, διὰ νὰ συνομιλήσωσι μετ' ὑμῶν ». Μετ' δοτικὴν εἰς ἄλλας περιστάσεις, καθὼς, « Ὁ ἐξ ἀρχῆς ποιῶν ἀνθρώπους, ἐπ' ὠφελείᾳ προσέθηκεν αὐτοῖς, δι' ὧν αἰσθάνονται ἑκάστα, » ἤγουν, « Ὁ Θεὸς ὁ ἐξ ἀρχῆς ποιῶν τοὺς ἀνθρώπους, διὰ τὴν ὠφελειάν των » ἐπρόσθεσεν εἰς αὐτοὺς ἑκάστον ἀπὸ τὰ αἰσθητήρια διὰ τῶν ὁποίων « αἰσθάνονται ».

η. Τὸ ὥστε μετ' ἀπαρέμφοτον, καθὼς, « Τῆς ὑμετέρας τύχης ὑπολαμβάνω πολλὰ τῶν δούκων ἐκ τοῦ παραχρῆμα ἐνίοις ἂν ἐπιθεῖν εἰπαῖν, ὥστ' ἐξ ἀπάντων βέλδιον τὴν τοῦ συμφέροντος ἡμῖν αἵρεσιν γενέσθαι », ἤγουν, « τῆς ἰδικῆς σας τύχης νομίζω ὅτι εἶναι τὸ νὰ ἐλάβῃ εἰς τὸν νοῦν τινῶν νὰ εἰπωσιν ἀπρομελετητῶς πολλὰ ἀπὸ τὰ πρόποντα, διὰ νὰ (ἢ, ὥστε νὰ) γείνη εἰς ἑσᾶς εὐκολος ἀπὸ εἰα ἢ ἐκλογὴ τοῦ συμφέροντος ».

θ. Ἡ Μετοχὴ, καθὼς, « Ὁρκὸν ἐπακτὸν προσδέχου διὰ δύο προτάσεις, ἢ σιαυτὸν αἰτίας αἰσχυρᾶς ἀπολύων, ἢ φίλους ἐκ μεγάλων κινδύνων διασώζων », ἤγουν, « διὰ δύο αἰτια δέχου ὅρκον ἐπιπεριμένον,

ἢ διὰ νὰ λυτρώης τὸν ἑαυτὸν σου ἀπὸ κατηγορίαν αἰσχυράν, ἢ διὰ νὰ σώζης φίλους ἀπὸ κινδύνους μεγάλους. »

ι. Τέλος πάντων οἱ τελικοὶ σύνδεσμοι ἴνα, ὅπως, ὥς, καὶ ὁ ποιητικὸς, ὅρα. Οἱ σύνδεσμοι οὗτοι ἐξηγοῦνται τὴν σήμερον μετ' τὴν διὰ καὶ τὸν νὰ (ἴνα), διὰ νὰ, καὶ συντάσσονται μετ' ὑποτακτικὴν ἐγκλισιν ὅταν προηγῇται ῥῆμα χρόνου ἔνεστώτος, ἢ μέλλοντος, ἤγουν, ὅταν ὁ λόγος ᾖ περὶ πραγμάτων παρόντων ἢ μελλόντων, καθὼς, « Μελέττα περὶ καλῶν ἐπιτηδευμάτων λέγειν, ἴνα συνεισθῇς, ὅμοια τοῖς εἰρημένοις φρονεῖν, » ἤγουν, « ἐπιμελοῦ νὰ ὁμιλῇς περὶ καλῶν πράξεων, διὰ νὰ συνεισθῇς νὰ φρονῇς ὅμοια μετ' τοὺς λόγους. » Συντάσσονται μετ' εὐκτικὴν, ὅταν τὸ ῥῆμα ᾖ χρόνου παρωχημένου, ἤγουν, ὅταν ὁ λόγος ᾖ περὶ πραγμάτων περασμένων, καθὼς, « Ὅπως οὖν ἀσφαλῶς, θηρώη, ἱππέας προσέλαβε πολλούς, » ἤγουν, « διὰ νὰ κυνηγῇ λοιπὸν ἀσφαλῶς, ἐλαβε μεθ' ἑαυτοῦ καὶ ἱππέας πολλούς. » Οὕτω συντάσσονται καὶ ὅταν ὁ ἔνεστώς λαμβάνεται ἀντὶ παρωχημένου, τὸ ὁποῖον λέγεται ἀντιχρονισμός, καθὼς, « Καὶ φύλακας συμπέμπει ἐφ' ἱππῶν πρεσβυτέρους, ὅπως ἀπὸ τῶν δυσχωρίων φυλάττωσιν αὐτόν, » ἤγουν, « καὶ φύλακας πρεσβυτέρους τὴν ἡλικίαν πέμπει μαζύ, διὰ νὰ φυλάττωσιν αὐτόν ἀπὸ τὰς κακοτοπίας. »

Ὅταν ὁ λαλὼν περὶ πραγμάτων περασμένων θεωρῇται ὡς ἔαν ᾗ το παρὸν ἐνῶ ἐγίνοντο, καὶ ὁμιλεῖ περὶ αὐτῶν ὡς ἤδη γινομένων, τότε οἱ τελικοὶ σύνδεσμοι συντάσσονται μετ' ὑποτακτικὴν, καὶ ἂν προηγῇται ῥῆμα χρόνου παρωχημένου, καθὼς, « Τὰ πλοῖα πάντα καὶ τὰ μικρά, συνήθροισε παρ' ἑαυτὸν, ὅπως μηδεὶς ἐξαγγεῖλῃ τοῖς πολεμίοις τὸ πλῆθος τῶν νεῶν, » ἤγουν, « ὅλα τὰ πλοῖα, καὶ τὰ μικρά, συνήθροισε πλησίον σου, διὰ νὰ μὴ φανερώσῃ κανεὶς εἰς τοὺς πολεμίους τὸ πλῆθος τῶν νεῶν. »

Οὕτω συντάσσονται καὶ ὅταν ἡ πράξις, τὴν ὁποῖαν φανερώνει ὁ παρωχημένος χρόνος διακρινῇ καὶ τὸ τέλος ἐξακολουθῇ νὰ γίνῃται, καθὼς, « Τοῦ λόγου τὴν χρῆσιν δέδωκεν ἡμῖν ὁ κτίσας ἡμᾶς Θεός, ἴνα τὰς βουλὰς ἡμῶν ἀλλήλοις ἀποκαλύπτωμεν », ἤγουν, « ὁ Θεὸς μᾶς ἔδωκε τὴν χρῆσιν τοῦ λόγου διὰ νὰ φανερώνωμεν πρὸς ἀλλήλους τὰ θελήματα τῶν καρδιῶν ἡμῶν ».

Οἱ τελικοὶ σύνδεσμοι συντάσσονται καὶ μετ' χρόνον παρωχημένον ὀριστικῶς ἐγκλισίᾳ, ὅταν τὸ τέλος καὶ ὁ σκοπὸς ἀναφέρεται εἰς περασμένον καιρὸν, καθὼς, « Ἐχρῆν λαβεῖν συγγραφὴν, ἴνα εἶχεν ἀπαιτεῖν », ἤγουν, ἔπρεπε νὰ λάβῃ ὁμολογίαν, διὰ νὰ ᾔθελεν ἔχειν τὸ δικαίωμα νὰ ἀπαίτῃ. »

ΣΥΝΤΑΞΙΣ ΤΟΥ ΥΠΟΘΕΤΙΚΟΥ ΕΙ.

Ὁ ὑποθετικὸς λόγος περιέχει τοῦλάχιστον δύο προτάσεις ἐκ τῶν ὁποίων ἡ μία φανερώνει τὸ ὑποτιθέμενον πρᾶγμα, καὶ αὕτη λέγεται ἡγοούμενον, ἡ δὲ ἄλλη φανερώνει τὸ συμπέρασμα καὶ λέγεται ἐπόμενον. Κάμωμεν ὑποθέσεις καὶ συμπεράσματα περὶ πραγμάτων περασμένων, παρόντων καὶ μελλόντων.

α. Όταν καὶ ἡ ὑπόθεσις καὶ τὸ συμπέρασμα ἀναφέρονται εἰς χρόνον περασμένον, μεταχειρίζονται τὴν ὀριστικὴν ἐγκλισιν κατὰ χρόνον ὁποῖον ἀπαιτεῖ ἡ ἔννοια, βάλλοντες εἰς τὸ συμπέρασμα τὸν ἄν, ὅστις φανεροῦναι τὸ δυνατόν τοῦ πράγματος τὸ ὁποῖον συμπεραίνεται ἐκ τῆς ὑποθέσεως, ἡγουν, τί ἤθελε γίνεσθαι, ἢ ἡδύνατο νὰ γείνη ὡς συνέπεια τοῦ ὑποτιθεμένου, καθὼς, « Εἰ ἤρασκε τί μοι, τῶν ὑπὸ τούτων ῥηθέντων, ἡσυχίαν ἂν ἤγον, » ἡγουν, « ἔάν με ἤρασκε κανὲν ἀπὸ τὰ λεχθέντα ὑπὸ τούτων, ἤθελον ἡσυχάζειν. »

β'. Όταν ἡ ὑπόθεσις γίνεται περὶ πράγματος, τὸ ὁποῖον καθ' ἑαυτὸ εἶναι ὁμολογούμενον, καὶ τὸ συμπέρασμα συναγεται ἀναντιρρήτως ἐκ τῆς ὑποθέσεως, μεταχειρίζονται ὁμοίως τὴν ὀριστικὴν, χωρὶς ὅμως τὸ συμπέρασμα νὰ λαμβάνῃ τὸν ἄν, διότι δὲν εἶναι χρεὶα αὐτοῦ καθὼς, « Εἰ οὖν ἐγὼ ἐνίφα ἡμῶν τοὺς πόδας, ὁ κύριος καὶ ὁ διδάσκαλος, καὶ ἡμεῖς ὀφείλομε ἀλλήλων νίπτειν τοὺς πόδας. »

γ. Όταν καὶ τὸ ὑποτιθέμενον πρᾶγμα, καὶ τὸ ἐκ τούτου συμπερινομένον θεωρῶνται ὅχι ὡς βέβαια, ἀλλ' ὡς ἐνδεχόμενα καὶ δυνατό, τότε καὶ ἡ ὑπόθεσις ἐκφράζεται μετ' Εὐκτικὴν ἐγκλισιν, καὶ τὸ συμπέρασμα βάλλεται δὲ εἰς τὸ συμπέρασμα ὁ ἄν, καθὼς, Μάλιστα δ' ἂν παροξυνθείης ὀρεχθῆναι τῶν καλῶν ἔργων, εἰ καταμάθοις, ὅτι καὶ τὰς ἡδονὰς τὰς ἐκ τούτων μάλιστα γνησίας ἔχομεν, » ἡγουν, « ἔξαιρέτως δὲ θέλεις παρακινήθῃ νὰ ὀρεχθῇς τὰ καλὰ ἔργα, ἔάν παρατηρήσῃς ὅτι καὶ τὰς προξενουμένας ἐκ τούτων ἡδονὰς ἀπολαμβάνομεν καθαρωτάτας. »

δ. Ἐάν τὸ ὑποτιθέμενον πρᾶγμα ἦναι πιθανόν νὰ ἀκολουθήσῃ, καὶ ἐκ τούτου, ἔάν γείνη, ἔχῃ νὰ προέλθῃ τι μετὰ βεβαιότητος, ἢ πρέπει νὰ γείνη, τότε ἡ μὲν ὑπόθεσις ἐκφράζεται μετ' Ὑποτακτικὴν ἐγκλισιν διὰ τοῦ ἔάν, ἄν, ἢ ἢν, τὸ δὲ συμπέρασμα, κατὰ τὴν χρεὶαν ἢ μετ' ὀριστικὴν ἢ μετ' Προστακτικὴν, καθὼς, « Ἐάν ποτὲ σοι συμβῇ κινδυνεύειν, ζήτηί τὴν ἐκ τοῦ πολέμου σωτηρίαν μετὰ καλῆς δόξης. » Κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον ἐκφράζεται καὶ ἡ συνθήκη, καθὼς, « Ἐάν ᾖς φιλομαθὴς, ἔσῃ πολυμαθὴς. »

ε. Τὸ ἀπλῶς, καὶ χωρὶς τινος ὑποθέσεως ἐνδεχόμενον καὶ δυνατόν ἐκφράζεται μετ' Εὐκτικὴν διὰ τοῦ ἄν, καθὼς, « τὰς τῶν σπουδαίων φιλίας οὐδ' ἂν ὁ πᾶς αἰὼν ἐξαλείψειν » ἡγουν, « τὰς φιλίας τῶν καλοῦσθαι οὐδὲ ὅλη ἡ ζωὴ δὲν ἤθελεν ἐξαλείψειν. »

ΣΥΝΤΑΞΙΣ ΤΩΝ ΧΡΟΝΙΚΩΝ ΜΟΡΙΩΝ.

Τὰ χρονικά, ἐπεὶ, ἐπειδὴ, ὅτι, ὅποτε, ὅπως, ὅσον, χρόνον, κτλ. συντάσσονται μετ' Εὐκτικὴν, ὅταν γίνεται λόγος περὶ πραγμάτων ἀναφερομένων εἰς τὸ παρελθόν, πλὴν ὅχι ὀριστικῶς γινόμενων, ἀλλὰ συνεισφαιζομένων νὰ γίνωνται καθὼς, « Περιμένομεν οὖν ἐκαστοτε ἕως ἀνοιχθῇ τὸ δεσμοστήριον » ἐπεὶ δὲ ἀνοιχθῇ, ἔκρινεν παρὰ τὸν Σωκράτην, » ἡγουν, « ἐπρόσμεναι λοιπὸν καθ' ἡμέραν ἐμοῦ ἤθελεν ἀνοιχθῇ τὸ δεσμοστήριον καὶ ἀρρῶ ἤθελεν ἀνοιχθῇ εἰσερχόμεθα εἰς τὸν Σωκράτην. Ἐνταῦθα Κύρος βασιλεὺς ἦν καὶ παραδεισσεύετο ἀγρίων

θηρίων πλήρης, ὃ ἐκεῖνος ἐθήρευσεν ἀπὸ ἵππων, ὅποτε γυμνάσαι βούλοιτο ἑαυτόν τε καὶ τοὺς ἵππους, » ἡγουν, « ἐδῶ ἦσαν εἰς τὸν Κῶρον βασιλικὰ παλάτια, καὶ περιδύλιον μέγα, πλήρες ἀπὸ ἀγρία ζῶα, τὰ ὅποια ἐκεῖνος ἐκυνήγει ἐφιππος, ὅποτε ἤθελε νὰ γυμνάσῃ ἑαυτὸν καὶ τοὺς ἵππους. »

Εἰς τὴν σημερινὴν Γλῶσσαν φανερόνομεν τὸ ἀπροσδιόριστον τοῦτο συντάττοντες τὰ χρονικά μόρια ὅποτε (ἢ ὅποτε), ἀφοῦ, μετ' Παρατακτικὴν ὀριστικὴν ἐγκλίσειν, ἢ μετ' ὑποθετικὴν Ἀόριστον, κατὰ τὴν χρεὶαν, καθὼς, « Ὅποτε ἤρχετο τὸν ὑπεδεχόμεν με πᾶσαν φιλοφροσύνην. Ἀφοῦ ἤθελε δειπνήσειν, ἐπέρνα τὴν ἐσπέραν συνομιλῶν με τοὺς φίλους. »

Ὅταν δὲ τὰ μόρια ταῦτα ἦναι σύνθετα μετὰ τὸν ἄν, καθὼς, « ἐπὶ ἑπιδαν, ὅπταν » συντάσσονται γενικῶς μετ' Ὑποτακτικὴν.

Τὰ ἀναφορικά καὶ τὰ ἀόριστα, εἴτε ἐπιρρήματα, εἴτε ἀντωνυμιαί, ὅταν βάλλωνται κατόπιν ἀπὸ χρόνον παρωχημένον συντάσσονται μετ' Εὐκτικὴν ἐγκλισιν, κατὰ τὴν ἔννοιαν πάντοτε ὅχι πραγματικῆς καὶ ὀρισμένης ὑπάρξεως, ἀλλ' ἐνδεχομένης καὶ δυνατῆς, καθὼς, « Οὐκ ἔδειν ὅποι τραποῦμεν, ἡγουν « δὲν ἔξευρον ποῦ νὰ γυρίσω. Ὅ,τι δύναται Κῦρος ὑπερέχειν αὐτοῖς χαριζόμενος, » ἡγουν « καθ' ὅ,τι ἡδύνατο ὁ Κῦρος ὑπερέχειν νὰ κάμνῃ χάριν εἰς αὐτούς. »

ΣΥΝΤΑΞΙΣ ΤΟΥ Ὡς ἢ Ὅτι.

Ὅταν μία τις πρότασις κρέμαται ἀπὸ ἄλλην ἢ εἶναι δεδεμένη μετ' ἐκείνην διὰ τοῦ ὥς ἢ ὅτι, τὰ μόρια ταῦτα συντάσσονται μετ' Εὐκτικὴν, ἔάν ὁ λόγος γίνεται μετ' ὅσον διηγηματικόν. Ἡ τοιαύτη σύνταξις εἶναι συνήθης εἰς τὰ ῥήματα τὰ σημαίνοντα γνῶσιν τινὸς πράγματος, δηλώσιν ἢ ἀρήγησιν, ὅποια τὰ, « οἶδα, ἐπίσταμαι, γινώσκω, δηλώ, δείκνυμι, λέγω, κτλ. » καθὼς, « Κάπειτα ἐπειρώμεν αὐτῷ δεικνῶναι, ὅτι οἴκτο μὲν εἶναι σοφός, εἴη δ' οὐ. Οἱ δὲ Ἰνδοὶ εἰσελθόντες ἔλεξαν, ὅτι πέμψεις σοῦς ὁ Ἰνδὼν βασιλεὺς, » ἡγουν, « Καὶ ἔπειτα ἐπάσχιζα νὰ δείξω εἰς αὐτὸν, ὅτι ἐνόμιζε μὲν ἑαυτὸν σοφόν, δὲν ἦτον ὁμοῦς. Οἱ δὲ Ἰνδοὶ εἰσελθόντες εἶπον, ὅτι ἐπεμψεν αὐτοῦς ὁ βασιλεὺς τῶν Ἰνδῶν. »

ΣΥΝΤΑΞΙΣ ΕΠΙΡΡΗΜΑΤΩΝ.

Ἐπιρρήματά τινα λαμβανόμενα ὡς προθέσεις, συντάσσονται τὰ μὲν μετ' Γενικὴν, τὰ δὲ μετ' Ἀοτικὴν.

α. Μετ' Γενικὴν, τὰ τοπικά, « ἄνω, κάτω, ἐνδον, ἔξω, μακρὰν, πόρρω, κτλ.

β'. Τὰ ἐξαιρετικά, « ἄνω, πλὴν, ἐκτός, δίχα, χωρὶς. »

γ'. Τὰ ποσοτικά χρόνου, « ἅπαξ, δις, τρίς, κτλ, πολλάκις » καθὼς, « ἅπαξ τοῦ ἐνιαυτοῦ. »

Μετ' Ἀοτικὴν, τὸ ἅμα φανερόνον ἐνώσιν ἢ μονοχρονισμόν, ὡς « ἅμα τῷ πατρὶ, ἅμα τῇ ἡμέρᾳ.

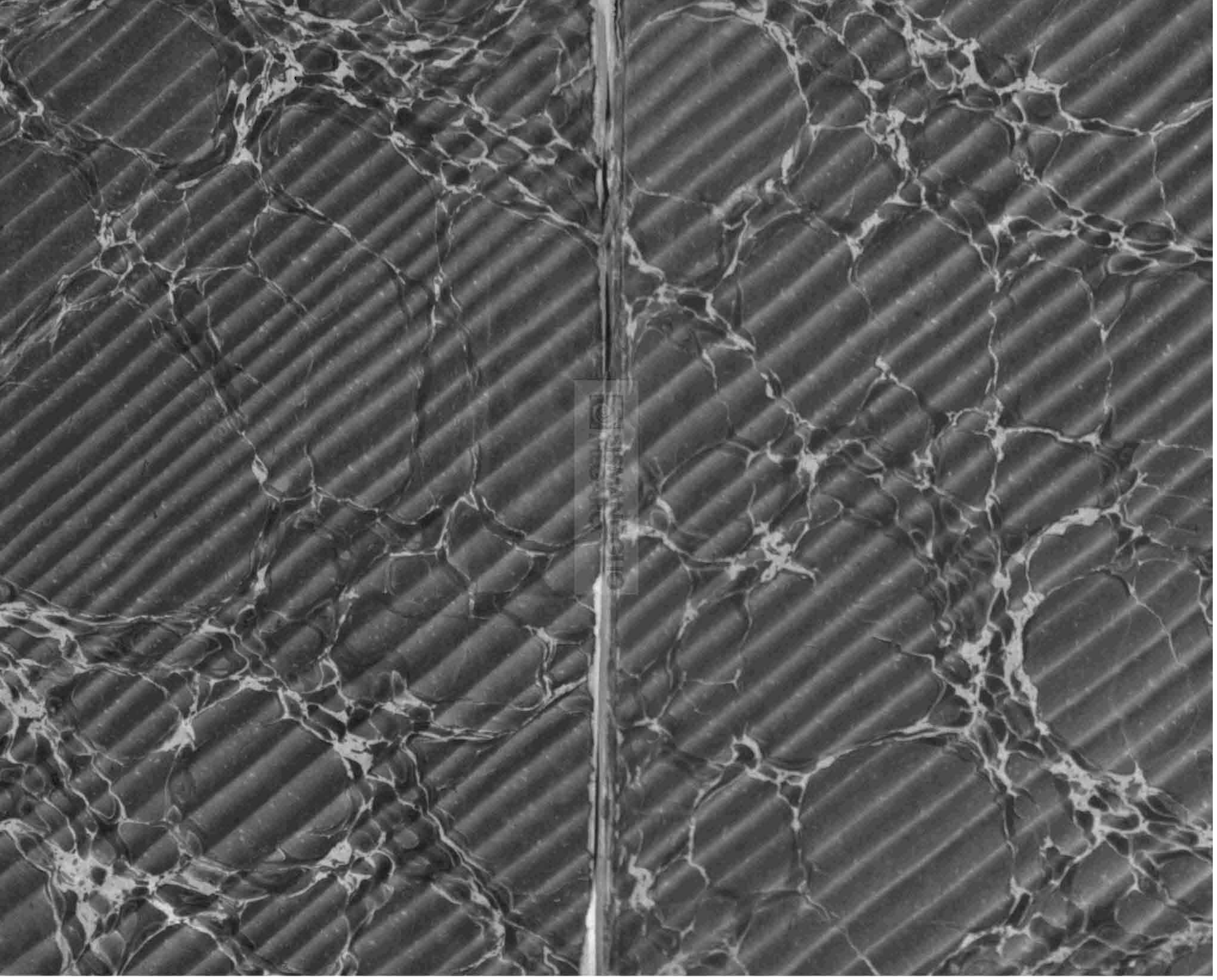
ΜΕΡΟΣ Α'.	3	Αὐτοπαθείς.	44
ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α'.		Ἀλληλοπαθείς.	46
Γλῶσσα, λέξις, λόγος.		Λόριστοι.	47
Συλλαβή, γράμματα, φωνήεντα, σύμφωνα	4	Ἑρωτηματικά.	48
Δίφθογγοι, συναίρεσις.	5	Κεφ. η'.	
Κεφ. β'.		Προθέσεις, ἐπιρρήματα.	48
Ἀήγουσα, παραλήγουσα, προ- παραλήγουσα, τόνοι.		Σύνδεσμοι.	50
Κανόνες τονισμοῦ, πνεύματα.	6	Κεφ. θ'.	
Κεφ. γ'.		Ῥῆμα, διαθέσις.	51
Ὄνομα, γένος.		Χρόνος.	52
Ἀριθμός, πτώσις.	7	Πρόσωπον.	54
Ἄρθρα.		Ἑγκλίσις, σζυγία.	55
Κεφ. δ'.		Σχηματισμός τοῦ ΕΙΜΙ, καὶ ΕΙΜΑΙ.	56
Κλίσις τῶν ἁρθρῶν, τῶν ὀνομ.	8	Σχηματισμός τοῦ ΕΧΩ	57
Πρώτη κλίσις ἰσοσυλλαβῶν.	9	Σχηματισμός τοῦ ΘΕΛΩ.	59
Δευτέρα κλίσις.	10	Σχηματ. τῆς ἐνεργητικ. φωνῆς τῶν βαρυτόνων.	60
Τρίτη κλίσις.		Περὶ σχηματισμοῦ τῶν χρόνων τῆς ἐνεργ. φωνῆς.	62
Τετάρτη κλίσις.	11	Σχηματ. τῆς παθ. φωνῆς τῶν βαρυτόνων.	69
Πέμπτη κλίσις, ἀσυναίρετα πε- ριτοσύλλαβα.	12	Περὶ σχηματισμοῦ τῶν χρόνων τῆς παθητ. φωνῆς.	71
Κεφ. ε'.	13	Καταληκτικοὶ σχηματ. τῶν χρόνων.	76
Συγκριτικά, ὑπερθετικά.	16	Καταληκτικοὶ σχηματ. τῶν προσώπων.	77
Σχηματισμός αὐτῶν.	18	Σχηματισμ. τῶν περισπωμένων ῥημάτων.	78
Κεφ. ζ'.	19	Πίναξ τῶν συναϊρέσεων ῥήμα- τα εἰς ΜΙ.	89
Ἀριθμητικά.	34	Περὶ τῆς μορφώσεως τῶν χρό- νων τῶν εἰς ΜΙ ῥημάτων.	90
Τακτικά, σχηματισμός αὐτῶν.	35	Περὶ ἀνωμαλῶν ῥημάτων.	102
Κεφ. ζ'.	36	Κατάλογος τῶν ἀνωμ. ῥημ.	104
Ἀντωνομίας προσωπικά.	38	Ἀνώμαλα ῥήματα τῆς Σχη.	115
Κτητικά.	39	Ἑλλ. γλῶσσης.	115
Δεικτικά.	41	Κανόνες τινὲς περὶ τῶν φηλου- μένων καὶ δασυνομένων	118
Ἀνερорικά.	42		

ΜΕΡΟΣ Β'.		Ῥήματα συντασσόμε. μὲ αἰτ.	129
Κεφ. α'.		— Μὲ γενικήν.	131
Σύνταξις πρότασις.	119	— Μὲ δοτικήν.	133
Ἐπιθ. ῥήματ. συμφωνία.	120	Περὶ ἀπαρεμ. μετοχῆς.	137
Κεφ. β'.		Μόρια. καὶ σύνδεσμοι τε- λικοί.	138
Ῥήματα συντασσόμενα μὲ μετοχὴν ἀναφερ. εἰς τὸ ὑπο- κείμενον τῆς προτάσεως.	121	Σύνταξις τοῦ ὑποθ. εἰ.	139
Κεφ. γ'.		Σύνταξις τῶν χρονικ. μορίων	140
Σύνταξις Προθέσεων.	122	Σύνταξις τοῦ ὡς ἢ ὅτι καὶ τῶν ἐπιρρημάτων.	141

© SISMANOGLIO
MILANO

SISMANOGGIO
MILANO

